

NOTULEN VAN DE VERGADERING VAN DONDERDAG 22 NOVEMBER 1990

(90/C 324/04)

DEEL I

Verloop van de vergadering

VOORZITTER: DE HEER ANASTASSOPOULOS

*Ondervoorzitter**(De vergadering wordt te 9.00 uur geopend)***1. Goedkeuring van de notulen**

De heer Martin heeft laten weten dat hij gisteren de vergadering heeft bijgewoond hoewel zijn naam niet op de presentielijst staat.

Het woord wordt gevoerd door:

— mevrouw McIntosh, die terugkomt op het op voorstel van het Bureau in uitgebreide samenstelling genomen besluit van het Parlement om aan het einde van het actualiteitendebat een samengevoegde stemming te houden (*deel I, punt 15*); zij wijst erop dat het Bureau in uitgebreide samenstelling zich ter zake een bevoegdheid heeft aangematigd die aan de commissie Reglement toebehoort en vraagt dat dit besluit ongedaan wordt gemaakt totdat de commissie Reglement een uitspraak heeft gedaan (de Voorzitter brengt in herinnering dat deze kwestie gisteren naar het Bureau in uitgebreide samenstelling is verwezen en dat het Parlement een besluit heeft genomen);

— de heer Pannella die allereerst wijst op een fout in de Italiaanse versie van de notulen betreffende de titel van de heer Andreotti (*deel I, punt 11*) en voorts opmerkt dat de tweede alinea van dit punt aldus moet worden aangevuld: „en over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Raad met het oog op de intergouvernementele conferenties”; vervolgens zou hij willen dat zijn opmerking onder punt 15 in het kader van de door mevrouw McIntosh aan de orde gestelde kwestie eveneens wordt aangevuld met de woorden „...en meent dat de stemming die zal worden gehouden ongeldig is” (de Voorzitter antwoordt hem dat in de Franse versie van de notulen de titel van de heer Andreotti correct is en voorts dat hij de heer Pannella de woorden die hij aan zijn opmerking onder punt 15 zou willen toegevoegd zien, niet heeft horen uitspreken);

— mevrouw Veil, die erop wijst dat alle voorstellen tot wijziging van het Reglement naar de commissie Reglement ter behandeling moeten worden verwezen en dat de gisteren gevolgde procedure dus ontoelaatbaar is; zij stelt voor dat de commissie Reglement nog vanmorgen bijeenkomt om deze kwestie te behandelen (de Voorzitter neemt akte van dit verzoek en verklaart dat hij alle opmerkingen die zijn gemaakt zal voorleggen aan het Bureau in uitgebreide samenstelling opdat het de kwestie opnieuw zou behandelen);

— de heer Killilea, die terugkomt op zijn betoog met betrekking tot de heer Cox (*deel I, punt 1*) en erop wijst dat het geen persoonlijke aanval betrof;

— de heer Cox over hetgeen laatstgenoemde spreker heeft betoogd;

— de heer Patterson, die terugkomt op het verzoek van mevrouw Veil van gisteren om de kwestie van samengevoegde stemmingen aan de commissie Reglement ter behandeling voor te leggen en erop wijst niet te begrijpen waarom die kwestie aan het Bureau in uitgebreide samenstelling ter behandeling is voorgelegd en evenmin wat dit Bureau nu precies moet behandelen; hij vraagt wanneer dit Bureau vergadert en of de kwestie van een eventuele verwijzing naar de commissie Reglement er aan de orde zal komen; hij acht de gevolgde procedure niet in overeenstemming met het Reglement en vindt dat de kwestie, zodra een lid hierom vroeg, naar de commissie Reglement had moeten worden verwezen;

— de heer Prag, die op zijn beurt de verwijzing van de kwestie naar het Bureau in uitgebreide samenstelling een verkeerd besluit acht en erop wijst dat het Reglement slechts kan worden gewijzigd met eerbiediging van de daarin vastgestelde regels;

— de heer Donnelly, die herinnert aan zijn vóór de stemmingen over zijn verslagen gedane verzoek om de vier verklaringen van de Commissie als bijlage bij de notulen te voegen; hij constateert dat zij niet bij de notulen zijn gevoegd en vraagt dat dit alsnog wordt gedaan (de Voorzitter antwoordt hem dat deze teksten zijn opgenomen in het volledige verslag van de vergadering);

— de heer Ford, die vraagt dat het Parlement overgaat tot de behandeling van de punten op de agenda;

— de heer Graefe zu Baringdorf, die met het oog op de bezwaren de zijn geuit vraagt dat, in afwachting van een advies van de commissie Reglement, de vroegere procedure vandaag nog wordt toegepast ten einde te voorkomen dat een precedent wordt gecreëerd (de Voorzitter antwoordt hem dat de Voorzitter van de vergadering de besluiten van het Parlement in acht moet nemen);

— de heer Gollnisch in de eerste plaats voor een persoonlijk feit (hij wordt door de Voorzitter onderbroken die van mening is dat zijn betoog geen betrekking heeft op een persoonlijk feit), vervolgens om hetgeen mevrouw Veil heeft betoogd te steunen en de terugverwijzing van de kwestie naar de bevoegde commissie te vragen op grond van artikel 131, lid 1 van het Reglement en ten slotte om ertegen te protesteren dat een

Donderdag 22 november 1990

ontwerp-resolutie van mevrouw Tzadait betreffende de gebeurtenissen in Vaulx-en-Velin voor het komende actualiteitendebat staat ingeschreven terwijl de inschrijving van dit punt voor het laatste actualiteitendebat werd geweigerd, zijns inziens omdat hij toen zelf ook namens zijn fractie een ontwerp-resolutie hierover had ingediend;

— de heer Colajanni, die erop wijst dat hij bij de uitslagen van de stemmingen bij hoofdelijke stemming (*blz. 1*) vermeld staat bij diegenen die vóór het eerste bezwaar hebben gestemd terwijl hij tegen had willen stemmen;

— de heer Pannella, eerst over hetgeen de heer Gollnisch heeft betoogd en vervolgens om de S-Fractie te verzoeken het voorstel dat zij gisteren heeft gedaan inzake de samenvoeging van de stemmingen officieel in te trekken en om de Voorzitter erop te wijzen dat hij het Reglement moet naleven;

— de heer C. Beazley, die protesteert tegen het standpunt van de S-Fractie ter zake en die van mening is dat vandaag in geen geval over de urgenties overeenkomstig het gisteren genomen besluit kan worden gestemd;

— mevrouw Dury, die, als verantwoordelijke van de S-Fractie voor het actualiteitendebat onderstreept dat het voorstel door haar fractie is ingediend ten einde de werkzaamheden van de vergadering doeltreffender te laten verlopen en dat het besluit in elk geval slechts geldt voor het actualiteitendebat van de huidige vergaderperiode;

— mevrouw Veil, die vraagt dat de notulen van de vorige vergadering in stemming worden gebracht;

— de heer Desama, die zich verheugt over het feit dat het vraagstuk van het aantal waarnemers uit het grondgebied van de voormalige DDR zo snel is geregeld (*deel I, punt 15*) en wenst dat in de medeling die aan de Duitse Bundestag zal worden gedaan eveneens wordt gepreciseerd in welke materiële omstandigheden deze waarnemers in het Parlement zullen werken en dat het Bureau in uitgebreide samenstelling daarom ten spoedigste bijeen moet komen (de Voorzitter antwoordt hem dat deze kwestie gisteren reeds is geregeld).

De notulen van de vorige vergadering worden goedgekeurd.

2. Ingekomen stukken

De Voorzitter deelt mede dat hij heeft ontvangen van de Raad:

— Voorstel tot kredietoverschrijving nr. 24/90 van het ene hoofdstuk naar het andere binnen afdeling III, Commissie, deel B, van de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen voor het begrotingsjaar 1990 (C 3-0390/90)

verwezen naar de commissie: BEGR (ten principale).

3. Overdracht van beslissingsbevoegdheid aan een commissie (artikel 37 van het Reglement) (stemming)

Aan de orde is het besluit over het voorstel van de commissie rechten van de vrouw om artikel 37 van het Reglement toe te passen op:

— een verslag over de ontwikkeling van niet-gesalarieerde vrouwenarbeid;

— een verslag over kinderbijstand

Het Parlement stemt met het voorstel in.

ACTUALITEITENDEBAT

Aan de orde is het debat over actuele, dringende en bijzonder belangrijke kwesties (*voor de titels en indiener van de ontwerp-resoluties, zie de notulen van 20.11. 1990, deel I, punt 5*).

4. Koeweit (debat)

Aan de orde is de gecombineerde beraadslaging over negen ontwerp-resoluties (B 3-2009, 2017, 2032, 2043, 2051, 2060, 2062 en 2083/90).

(De ontwerp-resoluties B 3-2067 en 2072/90 zijn ingetrokken).

Mevrouw Veil geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2009/90.

De heer Robles Piquer geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2017/90.

De heer Ford geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2027/90.

De heer Megret geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2032/90.

Voor beroepen op het Reglement in verband met hetgeen laatstgenoemde heeft betoogd wordt het woord gevoerd door de heren Sainjon (de Voorzitter ontnemt hem het woord aangezien hij vindt dat dit geen beroep op het Reglement is) en Robles Piquer (De Voorzitter ontnemt hem eveneens het woord).

Na het woord te hebben gevoerd over hetgeen voorgaande sprekers hebben betoogd, geeft de heer Perez Royo, een toelichting op ontwerp-resolutie B 3-2043/90.

De heer Verbeek geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie doc. B 3-2051/90.

De heer Nianias geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie doc. B 3-2062/90.

De heer Ephremidis geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie doc. B 3-2083/90.

Het woord wordt gevoerd door de heren Sainjon, namens de S-Fractie, Gollnisch, over hetgeen laatstgenoemde spreker heeft betoogd, Penders, namens de PPE-Fractie, Nordmann, namens de LDR-Fractie, Bla-

Donderdag 22 november 1990

ney namens de ARC-Fractie, van der Waal, niet-ingeschrevene, Habsburg, Lacaze, Pannella en Matutes, *lid van de Commissie*.

De Voorzitter verklaart de gecombineerde beraadslaging te zijn gesloten.

Hij deelt mede dat de stemming om 12.00 uur zal plaatsvinden. (*deel I, punt 8*)

Onder verwijzing naar artikel 64, lid 4 van het Reglement vraagt de heer Patterson dat het besluit om de ontwerp-resoluties om 12.00 uur in stemming te brengen, aan de Vergadering wordt voorgelegd.

De Voorzitter brengt in herinnering dat deze kwestie reeds aan het Bureau in uitgebreide samenstelling is voorgelegd en dat hij niet voornemens is op het reeds genomen besluit terug te komen.

De heer Pannella vraagt over dit punt het woord te mogen voeren hetgeen door de Voorzitter wordt geweigerd.

5. Gladio (debat)

Aan de orde is de gecombineerde beraadslaging over vijf ontwerp-resoluties (B 3-2021, 2058, 2068, 2078 en 2087/90).

Mevrouw Dury geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2021/90.

De heer Imbeni geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2058/90.

De heer Falqui geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2068/90.

De heer Ephremidis geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2078/90.

Het woord wordt gevoerd door de heer Pannella die terugkomt op de kwestie van de samengevoegde stemmen en het Parlement verzoekt ter zake een besluit te nemen (De Voorzitter antwoordt hem dat er reeds een besluit is genomen en dat deze zaak als afgesloten kan worden beschouwd).

De heer Vandemeulebroucke geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2083/90.

Het woord wordt gevoerd door de leden Bagget Bozzo, namens de S-Fractie, Imbeni, die het woord vraagt voor een persoonlijk feit (de Voorzitter weigert dit en preciseert dat hij overeenkomstig artikel 85, lid 1 van het Reglement aan het einde van het debat het woord zal mogen voeren), Cassanmagnago Cerretti, namens de PPE-Fractie, de Donnae, namens de LDR-Fractie,

Staes, namens de V-Fractie, Dessylas, namens de CG-Fractie, en Pannella, niet-ingeschrevene.

De Voorzitter verklaart de gecombineerde beraadslaging te zijn gesloten.

Hij deelt mede dat de stemming om 12.00 uur zal plaatsvinden. (*deel I, punt 9*)

6. Informatica (debat)

Aan de orde is de gecombineerde beraadslaging over zeven ontwerp-resoluties (B 3-1994/rev., 2019, 2036, 2059, 2075, 2081 en 2086/90).

Het woord wordt gevoerd door de heer Robles Piquer over de ontwerp-resolutie B 3-1924/90/rev. die hij intrekt.

Het woord wordt gevoerd door de heer Pannella die terugkomt op zijn verzoek en zich beroept op artikel 64 van het Reglement.

De Voorzitter herinnert hem nogmaals aan het gisteren genomen besluit.

De heer van Velzen geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2019/90.

De heer Barros Moura geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2036/90.

De heer Bontempi geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2059/90.

De heer Pronk geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2075/90.

De heer Vandemeulebroucke geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2086/90.

Het woord wordt gevoerd door de heren Hughes, namens de S-Fractie, en Seligman, namens de ED-Fractie.

VOORZITTER: DE HEER MARTIN

Ondervoorzitter

Het woord wordt gevoerd door de heer Pandolfi, *vice-voorzitter van de Commissie*.

De Voorzitter verklaart het debat te zijn gesloten.

Hij deelt mede dat de stemming om 12.00 uur zal plaatsvinden. (*deel I, punt 10*)

7. Rechten van de mens (debat)

Aan de orde is de gecombineerde beraadslaging over negen ontwerp-resoluties (B 3-2008, 2026, 2020, 2034, 2041, 2046, 2049, 2031, 2033, 2061, 2063, 2011, 2014, 2026, 2074, 2053, 2079, 2080 en 2018/90).

Mevrouw Ruiz-Giménez geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2008/90.

Donderdag 22 november 1990

De heer Suárez González geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2016/90.

De heer Sapena Granell geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2020/90.

De heer Gutiérrez Díaz geeft een toelichting op de ontwerp-resoluties B 3-2041 en 2046/90.

De heer Staes geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2049/90.

Het woord wordt gevoerd door de heer Matutes, *lid van de Commissie*.

De heer Newton Dunn geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2033/90.

De heer Mendes Bota geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2061/90.

De heer Bertens geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2011/90.

De heer Verhagen geeft een toelichting op de ontwerp-resolutie B 3-2014/90.

In verband met de stemmingen stelt de Voorzitter voor het debat thans te sluiten ten einde de ontwerp-resoluties onder dit punt en eveneens onder het volgende punt in stemming te kunnen brengen.

Het Parlement stemt hierin toe.

Het woord wordt gevoerd door de heer Imbeni voor een persoonlijk feit.

De Voorzitter verwelkomt namens het Parlement, de ministers van Buitenlandse zaken van de drie Baltische Staten, Litauen, Estland, Letland, die op de officiële tribune hebben plaatsgenomen.

STEMMING

8. Koeweit (stemming)

— *ontwerp-resoluties B 3-2009, 2017, 2027, 2043, 2062 en 2083/90:*

Gezamenlijke ontwerp-resolutie ingediend door de leden Woltjer en Dury namens de S-Fractie, Robles Piquer namens de PPE-Fractie, Veil en Bertens namens de LDR-Fractie, Newton Dunn namens de ED-Fractie, Vecchi, namens de GUE-Fractie, de la Malène namens de RDE-Fractie, Ephremidis, Piquet, Miranda da Silva en De Rossa namens de CG-Fractie, tot vervanging van deze ontwerp-resoluties door een nieuwe tekst;

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 1*)

(De ontwerp-resoluties B 2-2032 en 2051/90 komen te vervallen.)

— *ontwerp-resolutie B 3-2060/90:*

Het Parlement verwerpt de ontwerp-resolutie.

9. Gladio (stemming)

— *ontwerp-resoluties B 3-2021, 2058, 2068, 2078 en 2087/90:*

Gezamenlijke ontwerp-resolutie ingediend door de leden Dury, Galle en Cheysson namens de S-Fractie, Langer namens de V-Fractie, Vecchi, namens de GUE-Fractie, Ephremidis en Piquet namens de CG-Fractie, Vandemeulebroucke namens de ARC-Fractie, tot vervanging van deze ontwerp-resoluties door een nieuwe tekst;

Bij elektronische stemming neemt het Parlement de resolutie aan (*deel II, punt 2*).

10. Informatica (stemming)

— *ontwerp-resolutie B 3-1994/90:*

Bij elektronische stemming verwerpt het Parlement de ontwerp-resolutie.

— *ontwerp-resoluties B 3-2019, 2036, 2059, 2086/90:*

Gezamenlijke ontwerp-resolutie ingediend door de leden van Velzen, Van Ourive en Salisch namens de S-Fractie, van Dijk en Cramon Daiber namens de V-Fractie, Raggio en Catasta, namens de GUE-Fractie, Barros Moura en Herzog namens de CG-Fractie, Vandemeulebroucke namens de ARC-Fractie, tot vervanging van deze ontwerp-resoluties door een nieuwe tekst;

Bij hoofdelijke stemming (S) neemt het Parlement de resolutie aan:

Stemmen: 133

Vóór: 78

Tegen: 54

Onthoudingen: 1

(*deel II, punt 3*).

(De ontwerp-resoluties B 3-2075 en 2081/90 komen te vervallen.)

11. Rechten van de mens (stemming)

El Salvador

De heer Suárez González vraagt om zelfs als de gezamenlijke ontwerp-resolutie wordt aangenomen, de ont-

Donderdag 22 november 1990

werp-resolutie B 3-2016/90 van de PPE-Fractie toch in stemming te brengen, omdat deze niet op hetzelfde onderwerp betrekking heeft.

De Voorzitter raadpleegt de Vergadering over dit verzoek.

Het Parlement stemt hierin toe.

— *ontwerp-resoluties B 3-2008, 2020, 2034, 2041, 2046 en 2049/90:*

Gezamenlijke ontwerp-resolutie ingediend door de leden Sakellariou, Medina Ortega en Arbeloa Muru namens de S-Fractie, Ruiz Giménez en Bertens namens de LDR-Fractie, Staes namens de V-Fractie, Vecchi, namens de GUE-Fractie, de la Malène namens de RDE-Fractie, Miranda da Silva, Alavanos, Wurtz en De Rossa namens de CG-Fractie, tot vervanging van deze ontwerp-resoluties door een nieuwe tekst; (de S-Fractie heeft zich eveneens met deze ontwerp-resolutie verenigd)

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 4 a*).

— *ontwerp-resolutie B 3-2016/90:*

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 4, b*).

Birma

— *ontwerp-resoluties B 3-2031, 2033, 2061 en 2063/90:*

Gezamenlijke ontwerp-resolutie ingediend door de leden Robles Piquer namens de PPE-Fractie, Mendes Bota, Bertens en Veil namens de LDR-Fractie, Newton Dunn namens de ED-Fractie, Telkämper namens de V-Fractie, Vecchi, namens de GUE-Fractie, de la Malène namens de RDE-Fractie, Barros Moura, Wurtz, Ephremidis en De Rossa namens de CG-Fractie, tot vervanging van deze ontwerp-resoluties door een nieuwe tekst;

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 4, d*).

Soedan

— *ontwerp-resoluties B 3-2011, 2014 en 2026/90:*

Gezamenlijke ontwerp-resolutie ingediend door de leden Van Hemeldonck namens de S-Fractie, Verhagen namens de PPE-Fractie, Veil en Bertens namens de LDR-Fractie, Newton Dunn namens de ED-Fractie,

Vecchi, namens de GUE-Fractie, de la Malène namens de RDE-Fractie, Wurtz, Barros Moura, Alavanos en De Rossa namens de CG-Fractie, Vandemeulebroucke namens de ARC-Fractie, tot vervanging van deze ontwerp-resoluties door een nieuwe tekst;

De heer Bertens wijst erop dat de overwegingen G en J niet meer actueel zijn. De heer El Banna, van wie in overweging G wordt gezegd dat hij inmiddels is vrijgelaten, is immers opnieuw aangehouden en de heer Tijani El Tayebe, hoofdredacteur van Al-Midan, van wie in overweging J wordt gezegd dat hij in hechtenis is genomen, is inmiddels gevlucht.

Hij vraagt dat deze overwegingen worden gewijzigd.

De Voorzitter stemt hiermee in en wijst erop dat de LDR-Fractie over deze beide overwegingen om gescheiden stemming heeft gevraagd.

overweging G en J: aangenomen

Rest van de ontwerp-resolutie: aangenomen.

Her Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 4, d*).

Moldavië

— *ontwerp-resolutie B 3-2074/90:*

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 4, e*).

Marokko

— *ontwerp-resoluties B 3-2053 en 2079/90:*

Gezamenlijke ontwerp-resolutie ingediend door de leden Wurtz namens de CG-Fractie, Aulas namens de V-Fractie, Schwartzberg en Dury namens de S-Fractie, Vecchi, namens de GUE-Fractie, tot vervanging van deze ontwerp-resoluties door een nieuwe tekst;

De Voorzitter wees erop dat de heer Schwartzberg en mevrouw Dury de gezamenlijke ontwerp-resolutie namens de S-Fractie hebben ondertekend.

Het woord wordt gevoerd door mevrouw Veil die bezwaar maakt tegen de gevolgde procedure en van mening is dat deze punten, waarover geen debat is gehouden, niet in stemming kunnen worden gebracht.

De Voorzitter brengt in herinnering dat het Parlement heeft besloten het debat over de mensenrechten te sluiten en de ontwerp-resoluties die in dit debat niet aan de orde zijn gekomen alsmede die betreffende het punt „rampen” in stemming te brengen.

Bij elektronische stemming neemt het Parlement de resolutie aan (*deel II, punt 4, f*).

Donderdag 22 november 1990

Vaulx-en-Velin

— ontwerp-resolutie B 3-2080/90:

De S-Fractie vroeg om gescheiden stemming over paragraaf 11:

paragraaf 11: verworpen

rest: aangenomen

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 4, g*).*Opsluiting van de heer Vanunu:*

— ontwerp-resolutie B 3-2018/90:

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 4, h*).

Het woord wordt gevoerd door de heren Newton Dunn die zich afvraagt of het mogelijk is in het actualiteitsdebat onderwerpen betreffende de mensenrechten in de Gemeenschap op te nemen, en Gollnisch die, hierop inhakend erop wijst dat de ontwerp-resoluties betreffende Vaulx-en-Velin tijdens het actualiteitsdebat van de vorige vergaderperiode om deze redenen niet aan de orde zijn gesteld (de Voorzitter antwoordt dat dit onder de verantwoordelijkheid van de fracties valt).

Over dit antwoord van de Voorzitter voert de heer Gollnisch het woord.

12. Rampen (stemming)*Climatologie*

— ontwerp-resoluties B 3-2037, 2042, 2056, 2077 en 2085/90:

Gezamenlijke ontwerp-resolutie ingediend door de leden Collings namens de S-Fractie, Florenz namens de PPE-Fractie, Lannoye namens de V-Fractie, Iversen, namens de GUE-Fractie, Alavanos namens de CG-Fractie, Vandemeulebroucke namens de ARC-Fractie, tot vervanging van deze ontwerp-resoluties door een nieuwe tekst;

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 5, a*).*Overstromingen in Ierland*

— ontwerp-resolutie B 3-2013/90:

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 5, b*).*Overstromingen in Griekenland*

— ontwerp-resolutie B 3-2015/90:

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 5, c*).

(De ontwerp-resolutie B 3-2055/90 komt te vervallen.)

Overstromingen in Slovenië:

— ontwerp-resolutie B 3-2030/90:

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 5, d*).*Dood van monniksrobber*

— ontwerp-resolutie B 3-2024/90:

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 5, e*).*Droogte*

— ontwerp-resolutie B 3-2064/90:

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 5, f*).*Philippijnen*

— ontwerp-resoluties B 3-2023/90:

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 5, g*).*Paardepest*

— ontwerp-resoluties B 3-2007, 2010, 2012, 2045, 2066 en 2076/90:

Gezamenlijke ontwerp-resolutie ingediend door de leden Sierra Bardají namens de S-Fractie, Arias Cañete en Navarro Velasco namens de PPE-Fractie, Calvo Ortega namens de LDR-Fractie, Domingo Segarra, namens de GUE-Fractie, Perreau de Pinninck namens de RDE-Fractie, Santos López namens de ARC-Fractie, tot vervanging van deze ontwerp-resoluties door een nieuwe tekst;

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 5, h*).

De heer Pannella protesteert ertegen dat artikel 64 van het Reglement tijdens dit debat tweemaal is geschonden.

Donderdag 22 november 1990

De Voorzitter antwoordt hem dat er vaak leden niet aanwezig zijn als er besluiten worden genomen zodat zij hiervan onkundig zijn.

EINDE VAN HET ACTUALITEITENDEBAT

(De vergadering wordt te 13.20 uur onderbroken)

(Het Parlement komt van 12.30 tot 12.50 uur in plechtige vergadering bijeen ter gelegenheid van het bezoek van ZKH Groothertog Jean van Luxemburg)

(De vergadering wordt om 15.00 uur hervat)

VOORZITTER: DE HEER GALLAND

Ondervoorzitter

Het woord wordt gevoerd door:

— de heer Cassidy over bepaalde uitlatingen die de fungerend voorzitter van de Raad, de heer Romita dinsdagavond heeft gedaan over de uitslag van de verkiezing voor het leiderschap van de Britse conservatieve partij, die zijns inziens op een inmenging in de interne aangelegenheden van een lid-staat neerkomen (de Voorzitter antwoordt hem dat de gehele tekst van het betoog zal worden onderzocht en dat eventueel de nodige stappen zullen worden ondernomen; hij voegt eraan toe dat hij in ieder geval de kwestie aan het Bureau ter behandeling zal voorleggen);

— de heer Nordmann, die protesteert tegen de zijns inziens ongepaste wijze waarop de Voorzitter van het Parlement de plechtige vergadering ter gelegenheid van het bezoek van Groothertog Jean van Luxemburg heeft geopend en gesloten (de Voorzitter antwoordt hem de kwestie aan het Bureau te zullen voorleggen);

— de heer Pannella over hetgeen de heer Cassidy heeft betoogd (de Voorzitter herhaalt het antwoord dat hij aan de betrokken heeft gegeven).

13. Medeling van de Voorzitter

De Voorzitter vestigt de aandacht van de Vergadering erop dat voor de stemmingen van vandaag en morgen, nog meer dan zevenhonderdvijftig amendementen in stemming moeten worden gebracht. Dit betekent meer dan zes uur stemmingen als het Parlement erin slaagt alle op de agenda ingeschreven verslagen te behandelen.

Voorts bestaat het risico dat een deel van de teksten niet tijdig in alle talen gereed zal zijn.

Hij wijst er in dit verband op dat de vertalers en de diensten die rechtstreeks bij de plenaire vergadering zijn betrokken maandagnacht tot 4.00 uur 's ochtends, de volgende nacht tot 3.00 uur en vanochtend tot 2.00 uur hebben gewerkt.

De heer Killilea voert het woord over de agenda.

14. Verklaring van de Commissie over het landbouw-hoofdstuk van de GATT-onderhandelingen (debat)

De heer MacSharry, *lid van de Commissie*, legt een verklaring af over het landbouwhoofdstuk van de GATT-onderhandelingen.

De Voorzitter deelt mede dat hij overeenkomstig artikel 56, lid 3 van het Reglement tot besluit van het debat over de verklaringen van de Commissie, de volgende ontwerp-resoluties met verzoek om spoedige stemming heeft ontvangen:

— van de leden Bocklet, Sonneveld, McCartin, Florenz, Beumer, Langes, Marck, Funk, Peijs, Schleicher, Lulling, Kellephoff-Wiechert en Klepsch, namens de PPE-Fractie, over de gevolgen voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid van het communautaire onderhandelingsaanbod in de GATT (B 3-2004/90);

— van de leden Langer en Telkämper, namens de V-Fractie, over de onderhandelingen van de Uruguayronde (B 3-2090/90);

— van de heer Moorhouse, namens de ED-Fractie, over de landbouwaspecten van de GATT-onderhandelingen (B 3-2091/90);

— van de leden de la Malène, Guillaume, Killilea, Pompidou, Fitzgerald, Lataillade, Lalor en Lauga, namens de RDE-Fractie, over de GATT-onderhandelingen (B 3-2092/90);

— van de leden Domingo Segarra en Fantuzzi, namens de GUE-Fractie, over het voorstel van de Gemeenschappen in het kader van de GATT-onderhandelingen en de gevolgen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (B 3-2098/90);

— van de leden Woltjer, Thareau en Görlach, namens de S-Fractie, over de gevolgen van de GATT-onderhandelingen voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid (B 3-2100/90);

— van de heer de Vries, namens de LDR-Fractie, over de verklaring van de Raad en de Commissie na de bijeenkomst van de Europese Raad in Rome op 27 en 28 oktober 1990 (B 3-2101/90/rev.);

— van mevrouw Ainardi, namens de CG-Fractie, over de GATT-onderhandelingen (B 3-2106/90).

(de ontwerp-resolutie B 3-2099/90 werd ingetrokken)

Hij deelt mede dat het besluit inzake het verzoek om spoedige stemming aan het eind van het debat zal plaatsvinden.

Mevrouw Randzio-Platz voert namens de S-Fractie het woord over deze aankondiging.

In het debat wordt het woord gevoerd door de leden Woltjer, namens de S-Fractie, Bocklet, namens de PPE-Fractie, de Vries, namens de LDR-Fractie, Spencer, namens de ED-Fractie, Graefe zu Baringdorf,

Donderdag 22 november 1990

namens de V-Fractie, Domingo Segarra, namens de GUE-Fractie, Guillaume, namens de RDE-Fractie, Dillen, namens de DR-Fractie, Wurtz, namens de CG-Fractie, van der Waal, niet-ingeschrevene, en Thareau.

VOORZITTER: DE HEER ALBER

Ondervoorzitter

Het woord wordt gevoerd door de leden Marck, S. Martin, Ernst de la Graete, Lane, Mottola, Maher, Stavrou, Zeller, Navarro Velasco, MacSharry en de heer Andriessen, *vice-voorzitter van de Commissie*.

De Voorzitter verklaart het debat te zijn gesloten.

Besluit inzake het verzoek om spoedige stemming:

Bij elektronische stemming verwerpt het Parlement het verzoek om spoedige stemming.

15. Overeenkomsten met Hongarije, Polen en Tsjechoslowakij (debat)

De heer Hahbsburg geeft een toelichting op de mondelinge vraag die hijzelf, namens de PPE-Fractie, Punset i Casals, namens de LDR-Fractie, en Jenssen, namens de S-Fractie, aan de Commissie hebben gesteld over het mandaat voor de onderhandelingen over de met Hongarije, Polen en Tsjechoslowakije te sluiten overeenkomsten (B 3-1848/90).

De Voorzitter deelt mede dat hij overeenkomstig artikel 58, lid 5 van het Reglement tot besluit van het debat over de mondelinge vragen, de volgende ontwerp-resoluties met verzoek om spoedige stemming heeft ontvangen:

— van de heer Punset i Casals, namens de LDR-Fractie, over het onderhandelingsmandaat voor de overeenkomsten met Hongarije, Polen en Tsjechoslowakije — (B 3-2095/90);

— van de leden Aglietta en Melandri, namens de V-Fractie, over het onderhandelingsmandaat met Hongarije, Polen en Tsjechoslowakije (B 3-2102/90);

— van de leden Woltjer, Junker en H. Köhler, namens de S-Fractie, over de associatieovereenkomsten met Hongarije, Polen en de SCFR „Europa-overeenkomst” (B 3-2103/90);

— van de heer Rossetti, namens de GUE-Fractie, over het onderhandelingsmandaat voor de overeenkomsten met Hongarije, Polen en Tsjechoslowakije (B 3-2105/90).

Hij deelt mede dat het besluit over het verzoek om spoedige stemming aan het eind van het debat zal worden genomen.

De heer Andriessen, *vice-voorzitter van de Commissie*, beantwoordt de vraag.

Het woord wordt gevoerd door de leden Köhler, namens de S-Fractie, Braun-Moser, namens de PPE-

Fractie, Spencer, namens de ED-Fractie, Anger, namens de V-Fractie, Pannella, Randzio-Platz, en de heer Andriessen, *vice-voorzitter van de Commissie*.

De Voorzitter verklaart het debat te zijn gesloten.

Besluit inzake het verzoek om spoedige stemming:

Het Parlement besluit tot spoedige stemming.

De stemming over de ontwerp-resoluties zal morgenochtend plaatsvinden. (*deel I, punt 13 van de notulen van 23 november 1990*)

16. Visserij (debat) *

Aan de orde is de gecombineerde beraadslaging over een verslag en een mondelinge vraag met debat.

De heer Arias Cañete leidt het verslag in dat hij namens de commissie landbouw visserij en plattelandsonwikkeling heeft opgesteld over het voorstel van de Commissie aan de Raad voor een verordening tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 4028/86 inzake communautaire acties voor verbetering en aanpassing van de structuur van de visserij en de aquicultuur (COM(90) 0358 def. — C 3-0306/90) (A 3-0320/90).

VOORZITTER: DE HEER ROMEOS

Ondervoorzitter

De heer Lataillade, voorzitter van de subcommissie visserij, geeft een toelichting op de mondelinge vraag met debat die hij namens de commissie landbouw, visserij en plattelandsonwikkeling aan de Commissie heeft gesteld over technische maatregelen voor het behoud van de visbestanden (B 3-1720/90).

Het woord wordt gevoerd door de leden Vazquez Fouz, namens de S-Fractie, Nicholson, namens de PPE-Fractie, García, namens de LDR-Fractie, Howell, namens de ED-Fractie, Ewing, namens de ARC-Fractie, McCubbin, Blaney en Adam.

De Voorzitter deelt mede dat hij overeenkomstig artikel 58, lid 5, van het Reglement tot besluit van het debat over de mondelinge vragen, de volgende ontwerp-resoluties met verzoek om spoedige stemming heeft ontvangen:

— van de heer Howell, namens de ED-Fractie, over technische maatregelen voor het behoud van de visbestanden (B 3-2089/90);

— van de leden Ewing en Blaney, namens de ARC-Fractie, over technische maatregelen voor het behoud van de visbestanden (B 3-2093/90);

— van de heer Arias Cañete, namens de PPE-Fractie, over maatregelen voor het behoud van de visserijsector (B 3-2094/90);

— van de leden Maher, Kofoed en García, namens de LDR-Fractie, over maatregelen voor de instandhouding van de visbestanden (B 3-2096/90);

Donderdag 22 november 1990

— van mevrouw Fernex, namens de V-Fractie, over het behoud van de visbestanden (B 3-2104/90).

Hij deelt mede dat het besluit inzake het verzoek om spoedige stemming aan het eind van het debat zal worden genomen.

De heer Marin, *vice-voorzitter van de Commissie*, voert het woord.

De Voorzitter verklaart de gecombineerde beraadslaging te zijn gesloten.

Besluit inzake het verzoek om spoedige stemming:

Het Parlement besluit tot spoedige stemming.

De stemming over de vijf ontwerp-resoluties en over het verslag Arias Cañete zal morgen plaatsvinden. (*deel I, punten 14 en 18 van de notulen van 23 november 1990*)

17. Scheepsbouw (voortzetting van het debat) *

Aan de orde is de voortzetting van het debat over het verslag Speciale (A 3-0289/90).

Het woord wordt gevoerd door de leden Donnelly, namens de S-Fractie, Alavanos, namens de CG-Fractie, Lüttge, Ferreira Ribeiro en Sir Leon Brittan.

VOORZITTER: DE HEER ANASTASSOPOULOS

Ondervoorzitter

Het woord wordt gevoerd door de heren Donnelly, die de Commissie een vraag stelt, waarop Sir Leon Brittan antwoordt, Alavanos, die de antwoorden van de Commissie niet voldoende acht, en Sir Leon Brittan.

De Voorzitter verklaart het debat te zijn gesloten.

Hij deelt mede dat de stemming te gelegenertijd zal plaatsvinden. (*deel I, punt 15 van de notulen van 23 november 1990*)

STEMMINGEN

De heer McCubbin wijst erop dat hij vóór de stemmingen van vanmiddag een beroep op het Reglement had willen doen, maar dat dit niet mogelijk was omdat de vertolking ontbrak.

18. Intergouvernementele conferentie — Begrotingscontrole — Financieringsstelsel van de Gemeenschap (voortzetting van de stemming)

Aan de orde is de voortzetting van de stemming over het verslag Martin (A3-270) alsmede over de verslagen Martin (A 3-281/90), Goedmakers (A 3-233/90) en Colom i Naval (A 3-317/90).

a) A 3-270/90:

2. Tekst van het Verdrag (voortzetting):

Aangenomen amendementen: 173 bij elektronische stemming, 55, 106 bij hoofdelijke stemming (ARC), 148, 46 (1ste deel en laatste lid van artikel 155), 47, 17, 124, 18 t/m 24 achtereenvolgens in stemming gebracht, 125, 187, 49, 50, 51, 91, 92 bij elektronische stemming, 58, 138, 184, 188, 94, 183 in onderdelen (ED), 186;

Verworpen amendementen: 171 bij elektronische stemming, 172 bij elektronische stemming, 46 (2de deel), 67, 167, 13, 161, 185, 162, 163 bij hoofdelijke stemming (ARC), 48, 164, 165 bij hoofdelijke stemming (ARC), 79, 14/rev., 81, 16, 128, 109, 93 bij elektronische stemming, 4, 152, 136, 155, 146, 82, 150, 154, 52 bij elektronische stemming, 153, 130 bij hoofdelijke stemming (V), 77, 68, 71, de drie laatste en bloc, 37, 76, 53;

Vervallen amendementen: 45, 2, 15, 3, 59, 148, 54;

Ingetrokken amendementen: 160, 60, 126, 137, 147, 149, 151.

3. Paragraaf 2:

Verworpen amendement: 84.

De niet gewijzigde delen, alsmede de door de amendementen gewijzigde delen van de teksten werden aangenomen, met uitzondering van artikel 216 van het Verdrag, dat is verworpen, hetgeen een wijziging met zich meebrengt van amendement nr. 6 dat gisteren was aangenomen.

Voerden het woord de leden Vandemeulebroucke, die amendement nr. 160 intrekt, de rapporteur om een stemming in onderdelen over amendement nr. 46 te vragen, alsmede de leden Herman en de Gucht, die hetzelfde verzoek deden, Prag, tweemaal over het te snelle tempo van de stemmingen, Aglietta, over amendement nr. 81 en de rapporteur om de verwerping van artikel 216 van het Verdrag voor te stellen.

Er is om stemming in onderdelen gevraagd:

amendement nr. 46:

1ste deel: 1ste helft

2de deel: rest

3de deel: 3de lid van artikel 155 van het Verdrag

artikel 173 van het Verdrag (LDR):

1ste deel: tekst in zijn geheel met uitzondering van lid 3: aangenomen

2de deel: lid 3: aangenomen

amendement nr. 183 (ED):

1ste deel: tekst in zijn geheel met uitzondering van lid 2,

2de deel: lid 2.

Donderdag 22 november 1990

Uitslag van de stemmingen bij hoofdelijke stemming:

amendement nr. 106:

Stemmen: 196

Vóór: 183

Tegen: 10

Onthoudingen: 3

amendement nr. 163:

Stemmen: 218

Vóór: 30

Tegen: 186

Onthoudingen: 2

amendement nr. 165:

Stemmen: 215

Vóór: 18

Tegen: 197

Onthoudingen: 0

amendement nr. 130:

Stemmen: 237

Vóór: 6

Tegen: 229

Onthoudingen: 2

Stemverklaringen:

Het woord wordt gevoerd door de leden Prag, Sandbaek, namens de ARC-Fractie, Antony, laatsgenoemde over de voorwaarden waaronder de stemverklaringen worden afgelegd, en Nordmann.

Bij hoofdelijke stemming (S, ED), neemt het Parlement de resolutie aan:

Stemmen: 204

Vóór: 163

Tegen: 22

Onthoudingen: 19

(deel II, punt 6, a).

VOORZITTER: MEVROUW FONTAINE

Ondervoorzitter

b) A 3-281/90:

Aangenomen amendementen: 11, 12, 7, 14, 24, 15, 20/rev., 27/rev., 2;

Verworpen amendement: 1;

Vervallen amendementen: 9, 6;

Ingetrokken amendementen: 23, 13, 21, 25, 26, 16, 17, 18/rev.

De niet gewijzigde delen, alsmede de door de amendementen gewijzigde delen van de teksten werden aangenomen.

De rapporteur voerde het woord over amendement nr. 2.

Her Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 6 b*).

c) A 3-233/90:

Aangenomen amendement: 1.

De niet gewijzigde delen, alsmede de door de amendementen gewijzigde delen van de teksten werden aangenomen.

De rapporteur voerde het woord om erop te wijzen dat in amendement nr. 1, „beheersrekeningen” moet worden vervangen door „rekeningen”.

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 6 c*).

d) A 3-317/90:

Verworpen amendementen: 2, 3 bij hoofdelijke stemming (V), 1.

De niet gewijzigde delen, alsmede de door de amendementen gewijzigde delen van de teksten werden aangenomen onder voorbehoud van hetgeen volgt:

Er werd in onderdelen gestemd over:

Paragraaf 3,

Paragraaf 7 in onderdelen:

1ste deel: inleidende zin: is van mening dat bij de herziening van de Verdragen: aangenomen

2de deel: rest van de inleidende zin: verworpen

3de deel: sub a): aangenomen

4de deel: b) en c): verworpen.

De heer Martinez legde namens de DR-Fractie een stemverklaring af. De rapporteur voerde hierover het woord.

Uitslag van de stemming bij hoofdelijke stemming:

amendement nr. 3

Stemmen: 178

Vóór: 28

Tegen: 147

Onthoudingen: 3

Het Parlement neemt de resolutie aan (*deel II, punt 6, d*).

19. Merktekens die het mogelijk maken de partij waartoe een levensmiddel behoort, te identificeren (stemming) **I (procedure zonder verslag: artikel 116 van het Reglement)

— richtlijn tot wijziging van Richtlijn 89/396/CEE betreffende de vermeldingen of merktekens die het mogelijk maken de partij waartoe een levensmiddel behoort, te identificeren (COM(90) 0440 def. — C 3-0338/90 — SYN 304)

(terugverwezen naar de commissie milieu, volksgezondheid en consumentenbescherming):

Donderdag 22 november 1990

Het Parlement keurt het voorstel goed (*deel II, punt 7*).

20. Carnets TIR en ATA (stemming) **I

(verslag zonder debat opgesteld door de heer Beumer, namens de Commissie economische en monetaire zaken en industriebeleid over het voorstel van de Commissie aan de Raad voor een verordening betreffende de toepassing in de Gemeenschap van carnets TIR en van carnets ATA als doorvoerdocumenten (COM(90) 203 def. — C 3-0176/90 — SYN 271) (A 3-0292/90)

voorstel voor een verordening COM(90) 203 — C 3-176/90:

Verworpen amendement: 1.

De rapporteur voerde over het amendement het woord.

Het Parlement keurt het voorstel van de Commissie goed (*deel II, punt 8*).

— *ontwerp-wetgevingsresolutie:*

Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan (*deel II, punt 8*):

21. Programma Science (stemming) **I

(verslag zonder debat opgesteld door de heer La Pergola, namens de Commissie energie onderzoek en technologie over het voorstel van de Commissie aan de Raad voor een besluit betreffende de sluiting van een samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek IJsland inzake een plan ter stimulering van de internationale samenwerking en uitwisseling ten behoeve van de Europese onderzoekers (SCIENCE) (COM(90) 0241 def. — C 3-0232/90 — SYN 282) (A 3-0282/90 — SYN 282)

— *voorstel voor een beschikking COM(90) 241 — C 3-232/90:*

Het Parlement keurt het voorstel van de Commissie goed (*deel II, punt 8*).

— *ontwerp-wetgevingsresolutie:*

Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan (*deel II, punt 9*).

22. Intracommunautair verkeer van goederen (stemming) **I

(verslag zonder debat opgesteld door de heer Cassidy, namens de Commissie economische en monetaire

zaken en industriebeleid over het voorstel van de Commissie aan de Raad voor een verordening (EEG) tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3/84 tot instelling van een regeling voor intercommunautair verkeer van goederen die uit een lid-staat worden verzonden om tijdelijk te worden gebruikt in één of meer andere lid-staten (COM(90) 0354 def. — C 3-0250/90 — SYN 283) (A 3-0298/90 — SYN 283)

— *voorstel voor een verordening COM(89) 354 — C 3-250/90:*

Het Parlement keurt het voorstel van de Commissie goed (*deel II, punt 10*).

— *ontwerp-wetgevingsresolutie:*

Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan (*deel II, punt 10*).

23. Door afvalstoffen veroorzaakt milieuletzel (stemming) **I

(verslag Ferri — A 3-272/90)

— *voorstel voor een richtlijn COM(89) 182 — C 3-154/89 — SYN 217:*

Aangenomen amendementen: 1, 2, 3, 22, 5, 6, 24, 7 (2de en 3de deel), 8, 9, 10, 11 in onderdelen (ED), 12 t/m 17 achtereenvolgens in stemming gebracht, 21, 18, 19, 20;

Verworpen amendementen: 4 bij elektronische stemming, 7 (1ste deel), 23;

Vervallen amendement: 25.

Er is in onderdelen gestemd over:

amendement nr. 7 (PPE, S):

1ste deel: lid 1,

2de deel: lid 2,

3de deel: lid 2 bis;

amendement nr. 11 (ED):

1ste deel: amendement in zijn geheel, met uitzondering van paragraaf 4,

2de deel: paragraaf 4.

Het Parlement keurt het voorstel van de Commissie aldus gewijzigd goed (*deel II, punt 11*).

— *ontwerp-wetgevingsresolutie:*

Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan (*deel II, punt 11*).

Donderdag 22 november 1990

24. Witwassen van geld (stemming) **I

(verslag Hoon — A 3-273/90)

— *voorstel voor een richtlijn COM(90) 106 — C 3-111/90 — SYN 254:*

Aangenomen amendementen: 1 t/m 7 achtereenvolgens in stemming gebracht, 28, 8 in onderdelen (ED), 9, 42, 43, 10, 11, 29 bij elektronische stemming, 13 t/m 16 achtereenvolgens in stemming gebracht, 30 bij elektronische stemming, 41 bij elektronische stemming, 32, 33 bij elektronische stemming, 34, 17;

Verworpen amendementen: 37, 40, 18, 38, 27, 19, 39, 20, 26, 25, 44 in onderdelen (LDR, ED), 23, 22, 21;

Vervallen amendementen: 31, 24, 12.

De rapporteur voerde het woord over amendement nr. 37 en om amendement nr. 41 naar voren te verplaatsen

Er werd in onderdelen gestemd over:

amendement nr. 44:

1ste deel: leden 1, 2 en 3,

2de deel: lid 4,

3de deel: lid 5;

amendement nr. 8:

1ste deel: leden 1 t/m 4,

2de deel: lid 5.

Het Parlement keurt het voorstel van de Commissie aldus gewijzigd goed (*deel II, punt 12*).

Het woord wordt gevoerd door de rapporteur die de Commissie vraagt haar standpunt bekend te maken over de amendementen van het Parlement, Sir Leon Brittan, *vice-voorzitter van de Commissie*, de rapporteur en Sir Leon Brittan.

— *ontwerp-wetgevingsresolutie:*

Stemverklaring:

Mevrouw Braun-Moser voert het woord.

Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan (*deel II, punt 12*).

Het woord wordt gevoerd door de heer McGowan over het verschil tussen het aantal leden op de presentielijst en het aantal leden op de lijst van stemmingen bij hoofdelijke stemming.

25. Indirecte belastingen ** I

(verslagen de Gucht (A 3-279/90) en von Wogau (A 3-283/90))

a) A 3-279/90:

— *voorstel voor een verordening COM(90) 183 — C 3-230/90 — SYN 275:*

Aangenomen amendementen: 1, 2 t/m 4 (en bloc), 5 en 6 (en bloc);

Verworpen amendementen: 13, 12, 11, 10 en 9 (en bloc), 8, 7.

Het Parlement keurt het voorstel van de Commissie aldus gewijzigd goed (*deel II, punt 13, a*).

— *ontwerp-wetgevingsresolutie:*

Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan (*deel II, punt 13, a*).

b) A 3-283/90:

— *voorstel voor een verordening COM(90) 423 — C 3-321/90 — SYN 181:*

Aangenomen amendementen: 1 t/m 10 (en bloc), 11, 12 t/m 14 (en bloc).

Het Parlement keurt het voorstel van de Commissie aldus gewijzigd goed (*deel II, punt 13, b*).

— *ontwerp-wetgevingsresolutie:*

Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan (*deel II, punt 13, b*).

26. O&O-programma op het gebied van telematicasystemen, milieu en mariene wetenschap en technologie (stemming) **I

(verslagen Sälzer (A 3-291/90), Herve (A 3-287/90) en Anger (A 3-290/90))

a) A 3-291/90:

— *voorstel voor een beschikking COM(90) 155 — C 3-158/90 — SYN 260:*

Aangenomen amendementen: 1 t/m 3 (en bloc), 43 (1ste deel), 4 en 5 (en bloc), 44, 6 t/m 9 (en bloc), 10 t/m 19 (en bloc), 20 en 21 (en bloc), 49, 22 t/m 33 (en bloc), 34, 36, 45, 37 t/m 40 (en bloc), 47, 55, 42;

Verworpen amendementen: 43 (2de deel), 53, 54, 35, 46, 48;

Donderdag 22 november 1990

Vervallen amendementen: 50, 41;

Amendementen die niet ontvankelijk zijn verklaard: 51, 52.

amendement nr. 43 werd in onderdelen in stemming gebracht (S):

1ste deel t/m „financiële capaciteit van het programma”

2de deel: rest.

Er is om gescheiden stemming gevraagd over artikel 2, lid 2.

Het Parlement keurt het voorstel van de Commissie aldus gewijzigd goed (*deel II, punt 14, a*).

— *ontwerp-wetgevingsresolutie:*

Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan (*deel II, punt 14, a*).

b) A 3-287/90:

voorstel voor een beschikking COM(90) 158 — C 3-161 — SYN 263:

Aangenomen amendementen: 1 t/m 3 (en bloc), 40, (1ste deel), 4, 46 bij elektronische stemming, 5, 47, 6, 41, 7, 8 (2de deel), 8 (3de deel bij elektronische stemming), 9, 10, 52, 53, 12 en 13 (en bloc), 54, 14 t/m 17 (en bloc), 55, 57, 18, 37 (1ste deel), 19, 38, 58, 20, 21, 22, 23 en 24 (en bloc), 25, 62, 26, 42, 27 t/m 31 (en bloc), 32;

Verworpen amendementen: 40 (2de deel), 48, 49, 8 (1ste deel), 50, 35, 36, 56, 37 (2de deel), 39, 43/rev., 44;

Vervallen amendementen: 45, 51, 11, 59, 34, 60, 61.

De rapporteur voerde het woord over de Franse versie van amendement nr. 52.

Er werd in onderdelen gestemd over:

amendement nr. 40 (S):

1ste deel t/m „financiële capaciteit van het programma”

2de deel: rest;

amendement nr. 8 (S + commissie energie):

1ste deel t/m „uitstoot van bedrijven enz..”

2de deel: rest.

Het Parlement keurt het voorstel van de Commissie aldus gewijzigd goed (*deel II, punt 14, b*).

— *ontwerp-wetgevingsresolutie:*

Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan (*deel II, punt 14, b*).

c) A 3-290/90:

— *voorstel voor een beschikking COM(90) 159 — C 3-162/90 — SYN 264:*

Aangenomen amendementen: 1 t/m 3 (en bloc), 34 (1ste deel), 4 en 5 (en bloc), 6, 35, 7, 8 t/m 11 (en bloc), 12 t/m 15 achtereenvolgens in stemming gebracht, 30, 16 t/m 19 achtereenvolgens in stemming gebracht, 33, 20, 21, 22, 36, 23, 40, 25 en 26 (en bloc), 38, 27, 41, 28;

Verworpen amendementen: 34 (2de deel), 29, 31, 32, 37, 39;

Vervallen amendementen: 24.

De rapporteur voerde het woord over de amendementen nrs. 30, 31, 32, 33 en 40.

amendement nr. 34 werd in onderdelen in stemming gebracht (S):

1ste deel t/m „financiële capaciteit van het programma”,

2de deel: rest.

Het Parlement keurt het voorstel van de Commissie aldus gewijzigd goed (*deel II, punt 14, c*).

— *ontwerp-wetgevingsresolutie:*

Het Parlement neemt de wetgevingsresolutie aan (*deel II, punt 14, c*).

27. Agenda voor de volgende vergadering

De Voorzitter wijst erop dat de agenda voor de vergadering van morgen, vrijdag 23 november 1990 als volgt is vastgesteld:

9.00 uur:

— procedure zonder verslag *

— verslag Perez Royo over de betrekkingen EEG-Andorra (zonder debat) *

— verslag Pollack over registratie van honden (zonder debat)

— verslag Wetting over het EOGFL (zonder debat) *

— verslag Tomlinson over de financiering van het GLB (zonder debat) *

Donderdag 22 november 1990

- verslag von Wogau over de oprichting van een comité statistiek (zonder debat) *
- verslag Bombard over acute vergiftigingen bij de mens (zonder debat) *
- ontwerp-resoluties over de interne markt (stemming)
- ontwerp-resoluties over de Europese Raad te Rome (stemming)
- ontwerp-resoluties over de overeenkomsten met Hongarije, Polen en Tsjechoslowakije (stemming)
- verslag Arias Cañete (A 3-0320/90) (stemming)
- ontwerp-resoluties over de visserij (stemming)
- verslag Speciale (A 3-0289/90) (stemming)
- verslag Rawlings over de Europese Cultuursteden (artikel 37) (stemming)
- 2de verslag Valverde López over gewasbeschermingsmiddelen * (1)
- verslag Domingo Segarra over oliën en vetten * (1)
- verslag Carvalho Cardoso over de 2de etappe van de toetreding van Portugal * (1)
- verslag Schodruch over de statistiek inzake het toerisme * (1)
- verslag Crampton over de Golfcrisis * (1)
- gecombineerde beraadslaging over een verslag Barzanti en een verslag Elliott over de audiovisuele industrie * (1)
- verslag Fantuzzi over MIRIAM * (1)
- gecombineerde beraadslaging over een verslag Howell en een verslag Lataillade over de visserij * (1)
- verslag Calvo Ortega over TELEMATICA (1)
- verslag Smith over PRISMA (1)
- verklaring van de Commissie over het forum van verenigingen van migranten in de Gemeenschap

(1) Over de teksten zal worden gestemd na afsluiting van ieder debat.

(De vergadering wordt om 20.50 uur gesloten)

Enrico VINCI
Secretaris-generaal

Nicole PERY
Ondervoorzitter

Donderdag 22 november 1990

DEEL II

Teksten aangenomen door het Europese Parlement

1. Koeweit

- **Gezamenlijke resolutie ter vervanging van B3-2009/90, B3-2017/90, B3-2027/90, B3-2043/90, B3-2062/90, B3-2083/90**

RESOLUTIE

over de pogingen van Irak om Koeweit te vernietigen

Het Europees Parlement,

- A. overwegende dat Irak, dat Koeweit is binnengevallen en officieel heeft geannexeerd, de Koeweitse natie probeert uit te wissen door maatregelen zoals de goedkeuring van een decreet om per 1 december 1990 alle Koeweitse identiteitspapieren en paspoorten te annuleren en door Iraakse documenten te vervangen en door te verklaren dat alle eigendom van de Koeweitse staat aan Irak toebehoort,
- B. overwegende dat alle dwangmaatregelen van de Iraakse regering ter Irakisering van Koeweit een flagrante schending vormen van het internationaal recht van de mensenrechten,
- C. ernstig verontrust over het bestaan van een plan voor de „hervestiging” van Koeweiti's door middel van deportatie naar Irak, hetgeen gezien de staat van dienst van Saddam Hoessein als tiran en massamoordenaar van Koerden en andere inwoners van Irak reeds een zeer groot gevaar betekent voor het Koeweitse volk,
- D. ten zeerste verontrust over het feit dat Irak is begonnen met een enorme kolonisatiecampagne door de vestiging van Iraakse troepen en burgers in Koeweit en de systematische plundering van particuliere bezittingen van Koeweiti's,
- E. ontsteld over de terreurcampagne die met name blijkt uit het feit dat er Koeweiti's zijn omgebracht wegens het in het bezit hebben van een Koeweitse vlag,
- F. onder verwijzing naar zijn resolutie van 12 september 1990 over de annexatie van Koeweit door Irak (¹),
1. onderschrijft andermaal de resoluties van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties waarin de volledige terugtrekking van de Iraakse strijdkrachten uit Koeweit, het herstel van de onafhankelijkheid van Koeweit en de vrijlating van alle door het Iraakse regime vastgehouden gijzelaars worden verlangd;
  2. veroordeelt opnieuw de brutale en ongerechtvaardigde invasie van Koeweit door Irak en laakt de pogingen van de Iraakse regering om de Koeweitse natie te vernietigen;
  3. veroordeelt met kracht de Iraakse pogingen om de Koeweitse identiteit stelselmatig uit te wissen;
  4. laakt het vasthouden van duizenden Europese en niet-Europese gijzelaars die gebruikt worden om druk uit te oefenen en chantage te plegen op de internationale gemeenschap;
  5. dringt bij de Iraakse regering aan op de onmiddellijke terugtrekking uit Koeweit en de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van alle gijzelaars van alle nationaliteiten hetgeen een conditio sine qua non is om tot een diplomatieke en vreedzame oplossing van de crisis te komen die het mogelijk maakt de soevereiniteit van Koeweit volledig te herstellen;
  6. verzoekt de Gemeenschap en haar lid-staten zich bewust te zijn van hun eigen verantwoordelijkheid en al het mogelijke te doen om alle leden van de Verenigde Naties te herinneren aan hun belang en plicht om ervoor te zorgen dat de ongeprovoceerde poging om een lid-staat van de Verenigde Naties uit te wissen niet kan slagen;

(¹) Deel II, punt I van de notulen van deze datum.

Donderdag 22 november 1990

7. herhaalt zijn steun aan een zo volledig en strikt mogelijk embargo als pressiemiddel jegens Irak met het oog op het herstel van de rechtsstaat in Koeweit en ter voorkoming van oorlog;
8. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad, de ministers van Buitenlandse Zaken in het kader van de Europese Politieke Samenwerking bijeen, de regeringen van Irak en Koeweit en de secretaris-generaal van de Verenigde Naties.

2. Gladio

- **Gezamenlijke resolutie ter vervanging van B3-2021/90, B3-2058/90, B3-2068/90, B3-2078/90 en B3-2087/90**

RESOLUTIE

over de Gladio-kwestie

Het Europees Parlement,

- A. overwegende dat de diverse Europese regeringen hebben onthuld dat reeds 40 jaar een clandestiene organisatie bestaat die zich bezighoudt met het verzamelen van inlichtingen en gewapend optreden,
  - B. overwegende dat deze organisatie gedurende 40 jaar aan iedere vorm van democratische controle is ontsnapt en dat ze door de geheime diensten van de betrokken lid-staten, in samenspraak met de NAVO, werd geleid,
  - C. overwegende dat dergelijke geheime netwerken misschien illegaal in het interne politieke leven van de lid-staten hebben ingegrepen of nu nog ingrijpen,
  - D. overwegende dat militaire geheime diensten (of ongecontroleerde takken van deze diensten) in bepaalde lid-staten betrokken zijn geweest bij ernstige gevallen van terrorisme en criminaliteit, zoals aan het licht is gekomen tijdens een aantal gerechtelijke onderzoeken,
  - E. overwegende dat deze organisaties volledig buiten de wet hebben gehandeld en nog steeds handelen, aangezien ze aan iedere vorm van parlementaire controle ontsnappen; dat de topfiguren uit regering- en grondwettelijke kringen van de verschillende landen vaak hebben verklaard van deze zaak niet op de hoogte te zijn,
  - F. overwegende dat de diverse Gladio-takken arsenalen en autonome militaire structuren gebruiken waardoor ze een onbekende aanvalskracht verwerven die een gevaar inhoudt voor het democratisch bestel van de landen waarin ze werkzaam zijn of waren,
  - G. zeer bezorgd over het feit dat, nu in de Gemeenschap druk wordt gepraat over de uitbreiding van de samenwerking op het gebied van veiligheid, aan het licht komt dat er centra van besluitvorming en uitvoering bestaan die aan geen enkele vorm van democratische controle zijn onderworpen en zelfs geheim blijven,
1. veroordeelt de geheime totstandbrenging van netten van besluitvorming en uitvoering en verzoekt om volledige opheldering over aard, organisatie, doelstellingen en andere kenmerken van deze geheime organisaties; eventuele ontsporingen alsmede het gebruik van deze organisaties voor illegale ingrepen in het interne politieke leven van de betrokken landen; het terrorisme in Europa en de eventuele medeplichtigheid van de geheime diensten van de lid-staten of van derde landen;
  2. protesteert er krachtig tegen dat sommige Amerikaanse militaire kringen uit SHAPE en NAVO zich het recht aanmatigen tot het opbouwen van een geheim inlichtingen- en actienetwerk in Europa aan te zetten;
  3. verzoekt de regeringen van de lid-staten alle geheime militaire en paramilitaire organisaties te ontmantelen;

Donderdag 22 november 1990

4. verzoekt de magistraten van de landen waar het bestaan van dergelijke militaire organisaties aan het licht is gekomen het wezen en de werkwijze ervan volledig op te helderen en verzoekt de rechters in het bijzonder klaarheid te scheppen omtrent de rol die deze organisaties eventueel hebben gespeeld in de destabilisering van het democratisch bestel in de lid-staten;
5. verzoekt alle lid-staten de nodige stappen te ondernemen, zo nodig via de instelling van parlementaire onderzoekscommissies, om een volledige inventaris op te maken van de organisaties die op deze terreinen actief zijn, hen gelijktijdig te controleren op hun banden met de respectieve staatsveiligheidsdiensten, evenals op hun banden met terroristische actiegroepen en/of hun verwantschap met andere illegale praktijken;
6. nodigt de Raad uit volledige informatie te verstrekken over de werking van deze geheime inlichtings- en actiediensten;
7. gelast zijn politieke commissie na te gaan of het wenselijk is hoorzittingen te houden om de rol en de invloed van Gladio en eventuele andere gelijksoortige organisaties aan het licht te brengen;
8. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad, de secretaris-generaal van de NAVO, de regeringen van de lid-staten en de Amerikaanse regering.

3. Informatica

— **Gezamenlijke resolutie ter vervanging van B3-2019/90, B3-2036/90, B3-2059/90 en B3-2086/90**

RESOLUTIE

over de massale ontslagen in de Europese informatica-industrie, met name bij Philips, Olivetti en Bull

Het Europees Parlement,

- A. overwegende dat de Raad van beheer van Philips op 25 oktober 1990 een plan tot het schrappen van ongeveer 50.000 banen heeft aangekondigd, dit komt bij het reeds op 2 juli aangekondigde verlies van 10.000 banen en bij de sluiting van productie-eenheden,
- B. overwegende dat dit verlies van werkgelegenheid deel uitmaakt van een crisis die de sector elektronica en informatica in geheel Europa treft: zo heeft de constructeur van informatiecamaeriaal Bull op 7 november 1990 het schrappen van 5.000 banen aangekondigd, Olivetti op 13 november het schrappen van 7.000 banen en is het Britse ICL door de Japanse onderneming Fujitsu overgenomen,
- C. overwegende dat ook in andere belangrijke sectoren een drastische vermindering van het aantal arbeidsplaatsen dreigt,
- D. overwegende dat Philips deelneemt aan het Europese onderzoekprogramma voor de hoge-definitietelevisie en aan het Europese JESSI-programma, dat gewijd is aan de ontwikkeling van een nieuwe geheugengeneratie, en dat de groep aldus geprofiteerd heeft van openbare middelen uit de lid-staten en van de Europese Gemeenschap,
- E. overwegende dat de procedure die de Philips-directie wil volgen zich beperkt tot informatie op nationaal vlak en niet op internationaal of Europees niveau,
- F. zich bewust van het feit dat de Europese markt overspoeld wordt door produkten afkomstig uit landen waar de beginselen neergelegd in het Gemeenschapshandvest van sociale grondrechten voor de werkenden niet worden nageleefd en aldus het Europees sociaal model wordt ondergraven,
- G. eraan herinnerend dat de sociale dialoog een wezenlijk onderdeel is van dit sociaal model en dat de Commissie door het EEG-Verdrag wordt opgedragen de dialoog tussen de sociale partners verder te ontwikkelen (art. 118 B),

Donderdag 22 november 1990

H. wijzend op de richtlijn van 17 februari 1975 (75/129/EEG) betreffende de aanpassing van de wetgevingen van de lid-staten inzake collectief ontslag (¹),

1. betuigt de grootst mogelijke solidariteit met de werknemers die ontslagen zijn of met ontslag worden bedreigd;
2. veroordeelt het feit dat de procedure gevolgd door de directie van het Philips-concern tot op heden niet voorziet in de informatie en raadpleging van de vakbonden en de vertegenwoordigers van de werknemers op groepsniveau; verzoekt de sociale partners van Philips International een ondernemingsraad op groepsniveau in te stellen;
3. veroordeelt de gebezigde soort van herstructurering die uitsluitend bestaat uit massale ontslagen en de sluiting van produktiemiddelen, zonder enig herstructureringsplan voor de sector waarover met de sociale partners is onderhandeld en waarin rekening wordt gehouden met de belangen van de werknemers;
4. betreurt dat het mandaat van de Commissie om de sociale dialoog te bevorderen tot op heden niet is omgezet in wetgevingsinitiatieven;
5. verzoekt derhalve het Philips-concern alsook Bull en Olivetti de vakverenigingen op nationaal en Europees niveau alsmede de bevoegde instanties op de hoogte te brengen van hun herstructureringsplannen en — in afwachting van een akkoord met de vertegenwoordigers van het personeel — de uitvoering van deze plannen op te schorten en de Commissie en het Parlement in kennis te stellen van het gebruik dat van de communautaire middelen is gemaakt;
6. is van oordeel dat de economische en sociale beleidsmaatregelen die de Gemeenschap en de verschillende lid-staten tot dusverre hebben getroffen, ontoereikend zijn om het hoofd te bieden aan de verontrustende vooruitzichten als gevolg van de tragere economische groei en het gevaar van recessie;
7. verzoekt de Commissie zo spoedig mogelijk:
  - verslag uit te brengen over de stand van zaken en de economische en sociale vooruitzichten van de Europese Gemeenschap in het licht van de recente ontwikkelingen,
  - verslag uit te brengen over de situatie van de Europese elektronica- en informatica-industrie,
  - een voorstel voor een richtlijn in te dienen ter aanvulling en versterking van richtlijn 75/129/EEG inzake collectief ontslag,
  - een voorstel voor een richtlijn in te dienen betreffende informatie, raadpleging en participatie van de werknemers;
8. verzoekt de Commissie, overeenkomstig artikel 122, tweede alinea, van het EEG-Verdrag, uiterlijk op 31 december 1990 een verslag in te dienen waarin zij onder meer informatie verstrekt over:
  - het aantal vestigingen van en arbeidsplaatsen bij Philips in de Gemeenschap,
  - de omvang van de voorgenomen reorganisatie en de weerslag hiervan op de werkgelegenheid,
  - de sociale plannen en de betrokkenheid van de werknemers en hun organisaties bij de herstructurering,
  - de resultaten van het overleg tussen de Commissie en de lid-staten;
9. dringt aan de op goedkeuring door de Raad van de verordening betreffende het statuut van de Europese vennootschap en de daaraan gehechte richtlijn tot aanvulling van het statuut van de SE met betrekking tot de plaats van de werknemers in de SE (COM(89) 268 def. — SYN 219);
10. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de regeringen en parlementen van de lid-staten alsmede aan de directies en vakverenigingen van Philips, Bull en Olivetti.

(¹) PB nr. L 48 van 22.2.1975, blz. 29.

Donderdag 22 november 1990

4. Rechten van de mens

- a) **Gezamenlijke resolutie ter vervanging van B3-2008/90, B3-2020/90, B3-2034/90, B3-2041/90, B3-2046/90 en B3-2049/90**

RESOLUTIE

over El Salvador

Het Europees Parlement,

- A. gelet op de moord die op 16 november 1989 in de zetel van de universiteit van Midden-Amerika te San Salvador door geregelde soldaten van het Salvadoriaanse leger werd gepleegd op de Spaanse jezuïeten Ignacio Ellacuria, Ignacio Martin-Baro, Segundo Montes, Armando Lopez, Juan Ramon Moreno, de Salvadoriaan Joaquin Lopez en op mevrouw Elba Ramos en haar dochter Celina,
- B. herhaalt nogmaals zijn verontrusting over de hindernissen die in de weg worden gelegd aan het gerechtelijk onderzoek naar de moord,
- C. geschokt door de moord op de Spaanse vrouwelijke arts Begona Garcia Arandigoyen die op 10 september 1990 door geregelde soldaten van het Salvadoriaanse leger in het departement Santa Ana op 66 km van El Salvador is gepleegd,
- D. overwegende dat acht Salvadoriaanse militairen, waaronder kolonel Guillermo Benavides, die op het moment van de feiten aan het hoofd stond van de Militaire Academie en die het bevel tot de moorden gegeven zou hebben, zijn gearresteerd en overwegende dat een elitecorps met de executie van de jezuïeten belast zou zijn geweest,
- E. overwegende dat het Amerikaanse Congres de toekenning van militaire steun aan EL Salvador voor het tweede halfjaar van 1991 heeft opgeschort vanwege hun verontrusting over deze misdaden,
- F. ernstig verontrust door de nog onopgehelderde moord op de Spaanse jezuïeten en op de burgerbevolking die in het kader van samenwerkings- en humanitaire hulpprogramma's actief waren,
- G. gelet op zijn resoluties van 23 november 1989 over de toestand in El Salvador ⁽¹⁾, en van 14 juni 1990 over de moord op Ignacio Ellacuria en vijf andere Jezuïeten in El Salvador, alsmede over de moord op Hector Oqueli en Gilda Flores ⁽²⁾,
- H. overwegende dat een Spaanse parlementaire delegatie en een delegatie van de Spaanse minister van Buitenlandse Zaken op 14 november 1990 naar El Salvador zijn gestuurd met de opdracht druk uit te oefenen op de regering Cristiani,
- I. verontrust door de dagelijkse gewelddadige situatie die het land teistert als gevolg van acties van paramilitaire extremistische groeperingen, de strijdkrachten en de revolutionaire guerrillabeweging;
- J. gelet op de toezeggingen die de regering heeft gedaan in het kader van de bescherming van de rechten van de mens en de vrijheden van de Salvadoriaanse bevolking, en van „Esquipulas II” en de daarop volgende presidentiële akkoorden;
- K. hoopvol over de dialoog en de politieke consensus die is bereikt door de coalitie van de voornaamste democratische krachten van het land, de „Interpartidaria”,
1. bevestigt nogmaals dat de onbeperkte eerbiediging en volledige bescherming van de rechten van de mens de grondslag is voor democratische stelsels;
  2. veroordeelt alle gewelddadige acties, van wie dan ook;
  3. veroordeelt krachtig de marteling van en de brutale moord op Begona Garcia Arandigoyen,

⁽¹⁾ PB nr. C 323 van 27.12.1989, blz. 100.

⁽²⁾ PB nr. C 175 van 16.7.1990, blz. 169.

Donderdag 22 november 1990

4. bevestigt zijn steun aan het vredesproces door middel van politieke akkoorden, onderhandelingen over het staakt-het-vuren en de opnemng van het FMLN in het institutionele leven van het land; betuigt zijn vastberaden steun aan de tijdens de bijeenkomst van juli 1990 te San José gesloten akkoorden over de mensenrechten en roept op tot onmiddellijke uitvoering ervan;
5. verzoekt de ministers van Buitenlandse Zaken in het kader van de Europese Politieke Samenwerking bijeen alle noodzakelijke maatregelen te treffen om druk uit te oefenen op de Salvadoriaanse regering zodat volledige opheldering over de moorden wordt verschaft en de daders ervan worden bestraft;
6. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de ministers van Buitenlandse Zaken in het kader van de Europese Politieke Samenwerking bijeen, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, de regering van de Republiek El Salvador en het Front Farabundo Marti voor nationale bevrijding.

---

b) **B3-2016/90**

RESOLUTIE

over het onderzoek naar de moord op de jezuïeten in El Salvador

Het Europees Parlement,

- A. herinnerend aan zijn krachtige veroordeling van de moord op de zes jezuïeten en hun twee medewerkers in november 1989,
  - B. gelet op de toezegging van de regering van El Salvador om deze verschrikkelijke misdaad te onderzoeken en de daders ervan te berechten en te bestraffen,
1. verzoekt de met het onderzoek naar deze afschuwelijke misdaad belaste rechterlijke instanties van de Republiek El Salvador zich door niets of niemand, hoe belangrijk ook, te laten ophouden en vaart te zetten achter hun streven om de schuldigen voor de rechtbank te dagen;
  2. dringt er bij de regeringsautoriteiten van de Republiek El Salvador op aan het werk van de rechters niet te belemmeren maar vastbesloten met hen samen te werken wanneer dit nodig mocht blijken om deze tragische gebeurtenissen volledig op te helderen en de daders en opdrachtgevers te bestraffen;
  3. roept alle politieke en sociale krachten in de Republiek El Salvador op om zich onafhankelijk van hun oordeel over de werkzaamheden van de regering Cristiani te scharen achter alle maatregelen die deze regering moet nemen om alle ingezetenen in de republiek, zowel burgers als militairen, te onderwerpen aan de wetten die de grondslag vormen van de democratie;
  4. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad en de regering van El Salvador.

---

c) **Gezamenlijke resolutie ter vervanging van B3-2031/90, B3-2033/90, B3-2061/90 en B3-2063/90**

RESOLUTIE

over de verslechtering van de toestand in Myanmar (Birma)

Het Europees Parlement,

- A. ernstig verontrust over de verdere verslechtering van de situatie in Myanmar (Birma), waar zes maanden na de verkiezingstriomf van de nationale alliantie voor democratie de militairen nog steeds aan de macht blijven,

Donderdag 22 november 1990

- B. betreurend dat op 22 oktober 1990 te Mandalay duizenden burgers, waaronder rond 350 boeddhistische monniken zijn gearresteerd, omdat zij weigerden gevolg te geven aan het ultimatum waarin hun bevolen werd de godsdienstige plechtigheden voor de militairen, die zij niet meer hadden willen houden na de bekendmaking van de moord op twee monniken en twee studenten op 8 augustus 1990, te hervatten,
- C. betreurend dat tussen 23 en 31 oktober 1990 talrijke leiders van de nationale alliantie voor democratie en vrijwel het hele bestuur van de democratische partij voor een nieuwe samenleving werden gearresteerd,
- D. overwegende dat de heer Maung Ko, een leider van de nationale alliantie voor democratie, in gevangenschap onder verdachte omstandigheden gestorven is,
- E. ontsteld over het feit dat Nay Min, die op 21 oktober 1988 werd gearresteerd wegens het doorgeven van nieuws aan de BBC, nog steeds wordt vastgehouden,
- F. gezien de verklaring van de president van de militaire junta, generaal Saw Maung, dat de nationale bond voor democratie heeft afgezien van regeringsformatie omdat er nog geen nieuwe grondwet is opgesteld,
- G. gezien het recentelijk door Amnesty International gepubliceerde verslag over de forse en talrijke schendingen van de rechten van de mens in Myanmar (Birma) in de afgelopen jaren,
- H. onder verwijzing naar zijn resolutie van 13 september 1990 over de democratische crisis in Birma ⁽¹⁾,
  - 1. doet opnieuw een beroep op het militaire bewind en zijn uitvoerend orgaan, de Staatsraad voor het herstel van wet en vrede (SLORC), de macht over te dragen aan de afgevaardigden die het Birmaanse volk gekozen heeft;
  - 2. verzoekt opnieuw om de vrijlating van alle politieke gevangenen;
  - 3. spreekt zijn afschuw uit over de dagelijkse schendingen van de rechten van de mens in dit land, waar het militair bewind in 19 gevangenisstraffen martelt en verlangt dat de gevangenkampen onmiddellijk worden opgeheven;
  - 4. verzoekt de tegenwoordige autoriteiten om nauwkeurige en recente inlichtingen over de gevangenschap en de deportatie van tegenstanders van het regime;
  - 5. verzoekt om een onpartijdig onderzoek naar de talrijke bekend geworden gevallen van terechtstellingen zonder gerechtelijk vonnis en martelingen door het leger en de politie;
  - 6. verzoekt de ministers van Buitenlandse Zaken in het kader van de Europese Politieke Samenwerking bijeen dringend, bij de regering van Myanmar op uitvoering van deze verzoeken aan te dringen;
  - 7. beklemtoont dat, zolang de regering van Myanmar voortgaat, de verplichtingen die de Universele Verklaring van de rechten van de mens haar oplegt, te schenden, de Gemeenschap geen programma voor economische of technische bijstand moet ontwikkelen;
  - 8. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad, de ministers van Buitenlandse Zaken in het kader van de Europese Politieke Samenwerking bijeen, de regering van Myanmar (Birma) en de nationale alliantie voor democratie.

⁽¹⁾ Deel II, punt 2 van de notulen van die datum.

Donderdag 22 november 1990

d) Gezamenlijke resolutie ter vervanging van B3-2011/90, B3-2014/90 en B3-2026/90**RESOLUTIE****over de schendingen van de mensenrechten in Soedan***Het Europees Parlement,*

- A. diep verontrust over de ernstige en aanhoudende schendingen van de mensenrechten in Soedan, de gevangenhouding van meer dan 30 politieke gevangenen in de gevangenis van Shalla te El Fasher waar, zoals bekend, de voedsel- en watervoorziening ontoereikend is en van meer dan 300 politieke gevangenen te Khartoem en in andere gevangenissen als gevolg van talrijke aanhoudingen in oktober en november,
- B. het bestaan betreurend van geheime detentiecentra waar een onbekend aantal andere personen worden gevangen en verborgen gehouden,
- C. zijn veroordeling uitsprekend over martelingen in de gevangenissen en de geheime detentiecentra die, zoals wordt aangenomen de dood van Dr. Ali Fadul tot gevolg hebben gehad,
- D. bijzonder bezorgd over het lot van Mohktar Abdollah, Abdel Aziz Mohamed Salmane en Mohamed Omar Al-Mirghani die sedert hun aanhouding eind augustus en op 4 september 1990 zijn verdwenen,
- E. verontrust over de arrestatie, deze maand, van de leiders van de UMMA-partij, waaronder Omar Nur Al Daiem, oud-minister van Financiën,
- F. verontrust door de aanhouding van talrijke leden van de DINKA-etnie die als ambtenaren voor de vorige regering werkzaam waren,
- G. betreurend dat mevrouw Samira Hassan Mahdi tot 3 jaar gevangenschap werd veroordeeld omdat zij een gedicht had getikt dat Hassan El Banna in de gevangenis had geschreven,
- H. betreurend dat de laatste, democratisch gekozen eerste minister van Soedan, de heer Sadiq Al Mahdi, nog steeds onder huisarrest staat,
- I. zijn veroordeling uitsprekend over de gevangenneming van Professor A.M. Attia, echtgenoot van een EEG-onderdaan, die zonder beschuldiging of veroordeling sedert 13 januari 1990 gevangen zit, fysiek en psychisch wordt mishandeld en sedert 1 oktober meerdere keren voor drie dagen in hongerstaking is gegaan wat hij net zo lang wil herhalen tot hij wordt vrijgelaten,
- J. zijn afkeuring uitsprekend over de gevangenhouding, onder onterende omstandigheden en zonder in staat van beschuldiging te zijn gesteld, van negen schrijvers, waaronder de voorzitter van de vakbond van schrijvers, Hamal Al Gizouli, de dichter en leraar Mahjoub Osman, de uitgever Al-Midan en de hoofdredacteur van R'ay Al Amm, Mohamed Medani;
- K. overwegende dat er een jaar geleden nog 40 onafhankelijke dagbladen en andere periodieken waren, maar dat er thans in Soedan nog slechts drie dagbladen met overheidssteun en -toestemming mogen verschijnen,
- L. overwegende dat journalisten voor al hun reizen toestemming van de Soedanese regering nodig hebben,
  - 1. verlangt de vrijlating van alle politieke gevangenen en van alle personen die op grond van de veiligheidswetten worden vastgehouden, tenzij door een burgerlijke rechtbank kan worden bewezen dat zij misdaden hebben begaan;
  - 2. is van oordeel dat deze gewelddaden en andere gelijksoortige wreedheden, alsmede de intimidatie en vervolging van intellectuelen en vakbondsleden erop wijzen dat de militaire regering van Soedan vastbesloten is een regime te vestigen dat zijn plicht om de mensenrechten te eerbiedigen niet nakomt;
  - 3. is verheugd dat de Raad zijn bezorgdheid heeft uitgesproken over het lot van duizenden mensen die de burgeroorlog en hongersnood in het zuiden zijn ontvlucht en nu uit de vluchtelingenkampen nabij Khartoem werden verdreven;

Donderdag 22 november 1990

4. stelt dat de Gemeenschap en de lid-staten, gezien de dreigende hongersnood waarvan misschien 5 miljoen mensen in Soedan het slachtoffer zullen worden, voorbereidingen moeten treffen om de humanitaire hulp uit te breiden en het toezicht op deze hulp, in het licht van de houding van de Soedanese regering in het verleden, uitsluitend aan niet-gouvernementele organisaties mogen toevertrouwen;
5. veroordeelt daarentegen pogingen om door blokkades of anderszins de (gevluchte) burgerbevolking beschikbare hulp te ontzeggen, zoals in het geval van de haven van Massawa en de gewelddadige ontruiming van vluchtelingenkampen rond de Soedanese hoofdstad;
6. verzoekt de ministers van Buitenlandse Zaken in het kader van de Europese Politieke Samenwerking bijeen, de vrijlating te eisen van alle politieke gevangenen en de afschaffing van alle martelingen;
7. stelt vast dat de kwestie van de mensenrechten in Soedan in het kader van de Paritaire Vergadering ACS/EEG aan de orde is gesteld en wenst dat het bezoek van de Delegatie van de Paritaire Vergadering ACS/EEG kan worden georganiseerd nadat de Soedanese autoriteiten zich ertoe hebben verbonden de gestelde voorwaarden na te leven;
8. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad, de Europese Politieke Samenwerking, de regering van Soedan en de beide voorzitters van de Paritaire Vergadering ACS/EEG.

e) B3-2074/90

RESOLUTIE

over de mensenrechten in Moldavië

Het Europees Parlement,

- A. bezorgd over de situatie in de Sovjetrepubliek Moldavië, waar de Gagaoezische minderheid zich wil losmaken van de Moldavische meerderheid, terwijl ook bij de Russisch-Oekraïense minderheid in het oosten van de republiek een dergelijke separatistische beweging is ontstaan,
- B. overwegende dat hierdoor doden en vele gewonden zijn gevallen in de Russisch-Oekraïense stad Dubossary aan de Dniester, eveneens in deze Sovjetrepubliek,
- C. bezorgd over het feit dat taalkundige en etnische verschillen, die in een samenleving tot het natuurrecht behoren, tot deze ernstige spanningen en tragische gebeurtenissen hebben geleid,
- D. overwegende dat steeds meer stemmen opgaan voor de hereniging van Moldavië (de vroegere gebieden Bessarabië en Bucovina) met de Roemeense republiek, maar dat deze beweging wordt afgeremd door de interne moeilijkheden in Roemenië,
- E. overwegende dat president Gorbatsjov voor de Sovjetrussische televisie heeft verklaard dat de situatie in Moldavië een ernstige bedreiging vormt voor de vrede en het dagelijks bestaan,
  1. dringt erop aan dat de overheid en de bevolking van Roemenië en Moldavië in kwesties zoals de herziening van de grenzen, het taalgebruik en de spanningen tussen verschillende etnische gemeenschappen met grote omzichtigheid te werk gaan;
  2. verzoekt de Sovjetrussische, Moldavische en Roemeense autoriteiten, zich in een sereen klimaat over de problemen met betrekking tot de rechten van hun burgers te buigen om een billijk evenwicht te vinden tussen de eisen van de verschillende taalgroepen en etnische gemeenschappen, ten einde te voorkomen dat de gemeenschappen hun eigenheid verliezen of door de vele separatistische strekkingen versnipperd worden;

Donderdag 22 november 1990

3. wenst derhalve dat geen enkele oplossing voor de bestaande geschillen a priori wordt uitgesloten en dat alle gemeenschappen samenwerken om nieuwe uitbarstingen van geweld te voorkomen;
4. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de ministers van Buitenlandse zaken, in het kader van de EPS bijeen, aan de Commissie en aan de regeringen van de Sovjetunie, de Sovjetrepubliek Moldavië en de Republiek Roemenië.

f) Gezamenlijke resolutie ter vervanging van B3-2053/90 en B3-2079/90

RESOLUTIE

over de rechten van de mens in Marokko en de vrijlating van Abraham Serfaty

Het Europees Parlement,

- A. onder verwijzing naar zijn talrijke resoluties over de situatie van politieke gevangenen en de niet-eerbiediging van de rechten van de mens in Marokko en meer in het bijzonder naar zijn resolutie van 11 februari 1988 waarin de vrijlating van Abraham Serfaty wordt verlangd,
  - B. overwegende dat in de Marokkaanse gevangenis talrijke politieke gevangenen vastgehouden worden, die meer dan eens een hongerstaking zijn begonnen om te protesteren tegen hun gevangenisstraf en de wijze waarop die voltrokken wordt,
  - C. overwegende dat Abraham Serfaty wegens zijn politieke verzet tegen de regering van Hassan II door de Marokkaanse autoriteiten in 1977 tot levenslang veroordeeld is en dat hij thans meer dan 60 jaar en één van de oudste politieke gevangenen ter wereld is,
  - D. overwegende dat zijn gezondheidstoestand sinds die tijd als gevolg van mishandeling is verslechterd, met name door de omstandigheden waaronder hij gevangen gehouden wordt,
  - E. voorts overwegende dat het gezin Oufkir uitsluitend op grond van familiebanden sedert 1972 vastzit,
1. verzoekt de ministers van Buitenlandse Zaken in het kader van de Europese Politieke Samenwerking bijeen onverwijld humanitaire stappen bij de Marokkaanse autoriteiten te ondernemen met het oog op de vrijlating van met name de heer Serfaty;
  2. dringt bij Marokko aan op de naleving van alle internationale verdragen betreffende de mensenrechten die het heeft ondertekend, beveelt aan alle politieke gevangenen — met name de hongerstakers van Kenitra en de gedeporteerden van Tazmamart, alsmede Ahmed Khlar — onmiddellijk amnestie te verlenen en democratie en vrijheid van meningsuiting daarbij op adequate wijze te waarborgen, en dringt aan op onmiddellijke vrijlating van de familie Oufkir;
  3. herhaalt zijn verzoek dat de delegatie EEG-Magreb die een bezoek aan Marokko zal brengen toestemming krijgt een bezoek te brengen aan de politieke gevangenen en de Marokkaanse officiële of geheime gevangenis;
  4. houdt de druk, die de Marokkaanse regering tegen de persvrijheid en de vrijheid van het uitgeversbedrijf in een lid-staat van de Gemeenschap uitoefent, voor onaanvaardbaar;
  5. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de ministers van Buitenlandse Zaken in het kader van de Europese Politieke Samenwerking bijeen, de regeringen van de lid-staten en de regering van Marokko.

Donderdag 22 november 1990

g) B3-2080/90

RESOLUTIE

over de gebeurtenissen in Vaulx-en-Velin na de dood van Claudio Thomas, 21 jaar, die op zaterdag 6 oktober 1990 tijdens een politiecontrole om het leven kwam

Het Europees Parlement,

- A. overwegende dat op 6 oktober 1990 in Vaulx-en-Velin, een voorstad van Lyon, een jonge man van 21 jaar, Claudio Thomas, tijdens een politiecontrole om het leven kwam,
  - B. overwegende dat de rellen die na de dood van de jonge Claudio Thomas uitbraken, wijzen op een grote malaise bij de bevolking in de randsteden, niet alleen in Frankrijk maar in de gehele Gemeenschap,
  - C. overwegende dat deze gebeurtenissen niet los kunnen worden gezien van de sociale context,
  - D. overwegende dat de armoede, het gebrek aan voorlichting en scholing en de moeilijke leef-, werk- en woonomstandigheden niet onoverkomelijk zijn,
  - E. overwegende dat marginalisering alleen maar aanleiding kan geven tot spanningen en uitingen van racisme,
  - F. overwegende dat onleefbare ghetto's zullen ontstaan indien de overheid geen concrete maatregelen neemt om in de situatie verandering te brengen,
  - G. overwegende dat al het mogelijke moet worden gedaan om de diepe noden van de betrokkenen te kennen,
  - H. overwegende dat de malaise die aan de gebeurtenissen van Vaulx-en-Velin ten grondslag ligt, niet alleen in de randsteden maar bij de gehele jonge generatie leeft (cf. middelbare scholieren),
  - I. overwegende dat in deze randsteden een echt communicatieprobleem bestaat tussen de bevolking en de instellingen, met name de ordediensten en de gerechtelijke instanties,
  - J. overwegende dat het voor de ontwikkeling van deze buurten absoluut noodzakelijk is dat de overheidsdiensten, en met name de politie, de bewoners respecteren en hun persoonlijke veiligheid waarborgen,
1. verzoekt de lid-staten niet te wachten tot de openbare orde wordt bedreigd, om op alle niveaus de strijd tegen de buitensluiting aan te binden en vol te houden;
  2. roept de lokale en nationale overheden op om een beleid op lange termijn uit te stippelen waarbij rekening wordt gehouden met de noden en wensen van de bevolking, door hen de mogelijkheid te bieden actief deel te nemen aan dit beleid, waarbij zij rechtstreeks zijn betrokken;
  3. wenst dat een dialoog tot stand wordt gebracht tussen de bevolking en de overheid, en met name tussen de gemeentelijke overheden, de scholen, de politie, de gerechtelijke instanties en de jongeren, om de sociale consensus, zonder dewelke vreedzaam samenleven onmogelijk is, niet in het gedrang te brengen;
  4. wenst dat de bevoegde Franse autoriteiten de juiste toedracht van het overlijden van Claudio Thomas zo spoedig mogelijk aan het licht brengen, om de verantwoordelijken te identificeren en eventueel bij hun bestraffing een voorbeeld te stellen, zodat zij hun toekomstige gedrag beter op de wet afstemmen;
  5. wenst met name dat de ordediensten en het onderwijzend personeel beter worden voorbereid op de omgang met de bevolkingsgroepen die in deze randsteden leven en dat bij de aanwerving van dit personeel rekening wordt gehouden met de verscheidenheid van de bevolkingsgroepen, ten einde de integratie te bevorderen;
  6. is van mening dat de sociale ontwikkeling van deze volksbuurten alleen dan mogelijk is zonder gevaar voor nog meer uitbarstingen van volkswoede in andere steden in Frankrijk en de andere landen van de Gemeenschap;

Donderdag 22 november 1990

7. is van mening dat een beleid voor de sociale integratie van de inwoners van deze buurten gebaseerd moet zijn op aandacht voor de sociale behoeften, inspraak en eerbied voor de levenswijze en de waardigheid van deze mensen;
8. verzoekt de lid-staten zo snel mogelijk maatregelen te treffen waarbij met alle bovengenoemde elementen rekening wordt gehouden en de nodige middelen voor de uitvoering ervan beschikbaar te stellen;
9. verzoekt de Raad om bij de vaststelling van zijn beleidsmaatregelen in het werkprogramma van de Gemeenschap rekening te houden met de problemen van de grote stedelijke gebieden;
10. verzoekt de Commissie een onderzoek in te stellen naar het beleid dat ter zake in de Europese grote steden wordt gevoerd, om vast te stellen welke de meest doeltreffende maatregelen zijn;
11. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de Franse regering, de prefectuur van het Rhône-departement, het stadsbestuur van Vaulx-en-Velin en de politievakbonden.

---

h) B3-2018/90

RESOLUTIE

over de ontvoering en opsluiting van de heer Mordechai Vanunu

Het Europees Parlement,

- A. overwegende dat het Hooggerechtshof van Israël op 27 mei 1990 het beroep ingediend door Mordechai Vanunu tegen zijn gevangenisstraf van 18 jaar niet-ontvankelijk heeft verklaard,
  - B. zwaar ontsteld over het feit dat de heer Vanunu zich al meer dan 4 jaar in eenzame opsluiting bevindt in de Ashkelongevangenis, in een cel van amper 3 bij 2 meter,
  - C. overwegende dat hij in Rome door de Israëlische overheid werd ontvoerd opdat hij zou kunnen terechtstaan,
  - D. overwegende dat het misdrijf waarvoor hij werd veroordeeld bestond in zijn beslissing via de Londense krant The Sunday Times de omvang van de Israëlische voorraad atoomwapens te onthullen,
  - E. overwegende dat het weinig waarschijnlijk is dat landen die de mensenrechten respecteren een onthulling van publiek belang in een krant zouden behandelen als verraad en spionage, de misdrijven waarvoor de heer Vanunu werd vervolgd en veroordeeld, en zeker niet een zodanig lange gevangenisstraf zouden opleggen,
  - F. overwegende dat de Israëlische president het recht van gratie heeft en dat hij van die bevoegdheid gebruik heeft gemaakt door o.a. gratie te verlenen aan een aantal hogere Shin Beth officieren die betrokken waren bij de moord op twee in hechtenis verblijven palestijnen,
1. herinnert aan zijn resolutie van 14 juni 1990 waarin het de president van Israël verzoekt Mordechai Vanunu kwijtschelding of minstens vermindering van straf te verlenen, en de voorzitters van de communautaire instellingen verzoekt protest aan te tekenen bij de president en de regering van Israël;
  2. concludeert uit het antwoord van de Commissie op mondelinge vraag nr. 991/90 en van dat van de fungerend voorzitter van de ministers van Buitenlandse Zaken in het kader van de Europese Politieke Samenwerking bijeen op mondelinge vraag nr. 992/90 d.d. 10 oktober 1990, dat de Israëlische overheid geen gevolg heeft gegeven aan de resolutie van het Parlement;
  3. stelt vast dat de heer Vanunu nog steeds gevangen zit, en wel onder dezelfde omstandigheden als toen bovenvermelde resolutie werd aangenomen; bijgevolg moet de beslissing van het Parlement uit die resolutie om de situatie over drie maanden opnieuw te bekijken, mocht de heer Vanunu dan nog steeds niet vrijgelaten zijn, nu worden uitgevoerd, zodat overwogen kan worden welke maatregelen moeten worden genomen;

Donderdag 22 november 1990

4. verzoekt de Commissie externe betrekkingen na te gaan welke binnen de wettelijke bevoegdheden van de Gemeenschap vallende en aan de zaak evenredige maatregelen hier aangewezen zijn om op doeltreffende wijze druk uit te oefenen, zodat aan deze voortdurende schending van de mensenrechten een einde komt;

5. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de ministers van Buitenlandse Zaken in het kader van de Europese Politieke Samenwerking bijeen, de Commissie, de president van Israël en de eerste minister van Israël.

5. Rampen

a) **Gezamenlijke resolutie ter vervanging van B3-2037/90, B3-2042/90, B3-2056/90, B3-2077/90 en B3-2085/90.**

RESOLUTIE

over de conclusies van de tweede Wereldklimaatconferentie

Het Europees Parlement,

- A. gezien de conclusies van de onlangs gehouden tweede Wereldklimaatconferentie,
  - B. gezien het eerder in 1990 door klimaatdeskundigen uitgebrachte rapport, waarin wordt geconcludeerd dat in het jaar 2015 de temperatuur op aarde met 1,5 à 4,5 °C zal zijn toegenomen en de zeespiegel met minstens 65 cm zal zijn gestegen, indien het niveau van de emissies die voor het broeikaseffect zorgen zo blijft als het nu is,
  - C. overwegende dat de hoofdoorzaken van klimaatveranderingen momenteel zijn toe te schrijven aan de emissie van kooldioxyde (60%), de emissie van methaan (17%) en de emissie van CFK en stikstofoxide (20%),
  - D. overwegende dat zure regen en intensieve ontbossing indirect bijdragen tot het broeikas-effect vanwege de verminderde capaciteit om CO₂ te absorberen,
  - E. gezien de conclusies van het wetenschappelijk deel van de Wereldconferentie waar 747 deskundigen o.a. vroegen om een vermindering van de uitstoot van kooldioxyde met 60% in 60 jaar,
  - F. overwegende dat de uitbreiding van het goederenvervoer door de liberalisering ervan met het oog op de interne markt en de ontwikkeling van de markteconomie in Oost-Europa naar schatting ten minste een verdubbeling van het vervoer tegen het jaar 2000 tot gevolg zal hebben,
  - G. overwegende dat de internationale gemeenschap voor het eerst beseft dat door de mens veroorzaakte klimaatveranderingen grote schade kunnen toebrengen aan het milieu op aarde en dat bijgevolg wereldwijd maatregelen moeten worden genomen, waaronder speciale hulp aan de landen van de derde wereld,
  - H. tegelijkertijd diep betreurend dat de internationale gemeenschap in de conclusies van de tweede Wereldconferentie geen specifieke, door de lid-staten aan te houden termijnen voor de vermindering van de emissies heeft opgenomen,
  - I. overwegende dat de landen van de Gemeenschap door de omvang van hun industriële productie in sterke mate bijdragen tot verergering van dit broeikas-effect,
  - J. met name betreurend dat de Verenigde Staten en de Sovjetunie niet bereid waren akkoord te gaan met concrete maatregelen voor de vermindering van de emissies van deze landen, hoewel de Verenigde Staten en de Sovjetunie verantwoordelijk zijn voor tenminste 40% van de totale CO₂-uitstoot,
1. betreurt het feit dat op de tweede Wereldconferentie geen afspraken over concrete maatregelen konden worden gemaakt;

Donderdag 22 november 1990

2. betreurt in het bijzonder dat de Verenigde Staten, het land dat door zijn emissies van gasvormige stoffen het meeste bijdraagt tot het broeikas-effect, niet bereid zijn specifieke maatregelen te nemen om deze emissies te verminderen;
3. juicht het toe dat de Europese Gemeenschap de eerste gezamenlijke stappen heeft gezet ter bestrijding van het broeikas-effect, maar acht de huidige beslissingen onvoldoende om te komen tot de noodzakelijke stabilisering en vermindering van de concentraties van de emissies die tot het broeikas-effect bijdragen;
4. is van mening dat alleen een EG-beleid dat is gebaseerd op de beginselen van een verantwoorde ontwikkeling efficiënt kan bijdragen tot vermindering van het broeikas-effect;
5. verlangt een gemeenschappelijk verbod op het gebruik en de productie van alle volledige gehalogeneerde fluorchloorkoolwaterstoffen (FCKW's), alle halonen alsmede verbindingen met koolstoftetrachloride en methylchloroform voor uiterlijk 1997;
6. dringt er bij de lid-staten op aan hun kooldioxyde-emissies voor uiterlijk 1995 — uitgaande van de stand van 1987 — te bevroren;
7. verzoekt derhalve de Commissie voor 31 januari 1991 concrete voorstellen in te dienen voor de vermindering van de emissie van kooldioxyde, die moet uitmonden in een vermindering met 30% in het jaar 2005, een vermindering met 50% in het jaar 2020 en een vermindering met 80% in het jaar 2050;
8. is van mening dat dit doel alleen kan worden bereikt door middel van een algemeen programma dat voorziet in:
  - a) de invoering van milieueffingen en stimulansen om de CO₂-emissies terug te dringen,
  - b) een rationeel energiegebruik,
  - c) vermindering van het intensieve energiegebruik in de economische sector,
  - d) bevordering van het gebruik van hernieuwbare energiebronnen,
  - e) bevordering van het openbaar vervoer,
  - f) maatregelen om ontbossing tegen te gaan;
9. is van oordeel dat de opbrengst van een energiebelasting in het bijzonder moet worden aangewend ten behoeve van:
  - een programma van energiebesparing,
  - een internationaal klimaatfonds;
10. verzoekt tegelijkertijd de Commissie een voorstel in te dienen voor een globaal programma in verband met de onderhandelingen over een internationaal klimaatverdrag die in februari 1991 in Washington beginnen en daarin speciale aandacht te besteden aan de aspecten van hulpverlening aan de landen van de derde wereld, het tegengaan van de ontbossing en het vraagstuk van het toezicht op de uitvoering van internationale milieu-overeenkomsten;
11. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen die op de tweede Wereldklimaatconferentie aanwezig waren.

---

b) B3-2013/90

RESOLUTIE

over schade in Noord-Ierland als gevolg van overstromingen

Het Europees Parlement,

- A. gezien de aankondiging van de Commissie van 6 februari 1990 betreffende spoedhulp voor gebieden die door stormschade zijn getroffen,

Donderdag 22 november 1990

- B. overwegende dat slechte weersomstandigheden met name in een deel van Noord-Ierland, kortgeleden grote schade als gevolg van overstromingen hebben veroorzaakt,
- C. overwegende dat dit noodweer aan mensen het leven heeft gekost,
  - 1. verzoekt de Commissie Noord-Ierland een realistisch bedrag aan steun toe te kennen op basis van de feitelijk veroorzaakte schade;
  - 2. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie en de betrokken lid-staat.

c) B3-2015/90

RESOLUTIE

over de vernielingen als gevolg van de hevige stortbuien in het zuidwesten van Griekenland (gebied rond Vartholomió, district Iliás)

Het Europees Parlement

- A. gelet op de enorme vernielingen die onlangs door hevige stortbuien zonder weerga in de regio van Vartholomió, in het district Iliás zijn aangericht, waarbij een persoon is omgekomen en talrijke anderen gewond zijn geraakt,
- B. gelet op de enorme aan landbouw en veeteelt toegebrachte schade, de vernieling van 300 ha aardappelvelden, 7 ha kassen, de dood door verdrinking van 300 schapen en kalveren en honderden kippen en de vernietiging van grote hoeveelheden veevoeder,
- C. overwegende dat de woningen, winkels en infrastructuur grote schade hebben geleden, waardoor de omliggende gemeenten in een betreurenswaardige economische situatie zijn geraakt, omdat zij de schade aan de openbare voorzieningen moeten herstellen,
- D. overwegende dat de riolering en het waterleidingnet van het gebied ernstig zijn beschadigd, evenals het wegennet, de naburige provinciale wegen en de treinverbinding door het gebied waardoor het van de buitenwereld is afgesloten,
- E. overwegende dat het district Iliás twee jaar geleden reeds door een rampzalige aardbeving is getroffen,
  - 1. betuigt zijn medeleven met de slachtoffers van deze onweersbuien;
  - 2. verzoekt de Commissie in samenwerking met de Griekse regionale en nationale autoriteiten onverwijld steun te verlenen voor het herstel van de schade, de wederopbouw van het getroffen gebied en de leniging van het leed van de bewoners door in de begrotingslijn voor steun bij natuurrampen kredieten op te nemen;
  - 3. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad, de Griekse regering en de regionale autoriteiten van het district Iliás.

Donderdag 22 november 1990

d) B3-2030/90

RESOLUTIE**over de overstromingen in Slovenië***Het Europees Parlement,*

- A. overwegende dat Slovenië tussen 31 oktober en 11 november 1990 door wolkbreuken en overstromingen werd getroffen die aan twee mensen het leven kostte, grote nood onder de burgerbevolking veroorzaakten en grote schade aanrichtten aan het wegennet, het elektriciteitsnet en het waterleidingnet, aan fabrieken, kantoren en winkels en aan de landbouw; dat de schade wordt geschat op circa 9 miljard dinar (meer dan 900 miljoen dollar),
- B. overwegende dat de bevolking van Slovenië met spoed hulp moet worden verleend, waaronder ook voedselhulp, om de gevolgen van deze ramp op te vangen,
  1. wenst dat de Europese Gemeenschap Slovenië spoedhulp verleent;
  2. verzoekt de Commissie de getroffen bevolking eveneens urgente voedselhulp te verlenen;
  3. verzoekt de Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad en de autoriteiten van de Republiek Slovenië.

e) B3-2024/90

RESOLUTIE**over de monniksrob***Het Europees Parlement,*

- A. gezien het feit dat er de afgelopen maanden zeer veel dode gestreepte dolfinen zijn gevonden in het Middellandse-Zeegebied en het Europese deel van de Atlantische Oceaan,
- B. gezien het feit dat er de afgelopen maanden zes dode monniksrobben (*Monachus Monachus*) zijn gevonden in het westelijk deel van het Middellandse-Zeegebied en de Europese Atlantische kust,
- C. zeer bevreesd dat de doodsoorzaak gevonden moet worden bij het zeehondevirus Phocine Distemper Virus of een daaraan verwant virus, dat verantwoordelijk was voor de dood van 60% van de gewone zeehonden in de Noordzee en de westelijke Oostzee,
- D. bekend met het feit dat er naar schatting nog maar 500 monniksrobben zijn en misschien zelfs nog maar 300; dat de monniksrob dan ook de zeldzaamste soort in de Europese Gemeenschap is en een van de twaalf meest bedreigde soorten op aarde,
- E. bevreesd dat het virus zich zeer snel zal uitbreiden naar de laatste kolonies van de monniksrob in Madeira, Sardinië, Griekenland en Turkije,
- F. bevreesd dat dit zal betekenen dat de monniksrob binnen afzienbare tijd, misschien zelfs enkele maanden, zal zijn uitgestorven,
- G. het niet onwaarschijnlijk achtend dat het aantal slachtoffers onder de monniksrob des te groter zal zijn omdat het een extra factor is die zeezoogdieren, maar ook andere in zee levende organismen bedreigt, naast factoren als organische en chemische vervuiling, verstoring (o.a. door toerisme) en moedwillige vernietiging door vissers,

Donderdag 22 november 1990

1. verzoekt de Europese Commissie om met absolute voorrang een actieprogramma op te zetten waarmee gepoogd wordt om de monniksrob voor onmiddellijk uitsterven te behoeden en daarbij de volgende punten in acht te nemen:
  - het eventueel met dood vaccin vaccineren van jonge zeehonden,
  - het eventueel met dood vaccin vaccineren van volwassen zeehonden,
  - het stimuleren van wetenschappelijk onderzoek dat de exacte aard van een eventueel virus kan ontdekken,
  - het opzetten van een netwerk van waarnemers en veterinaire deskundigen dat onmiddellijk ingeschakeld kan worden bij het vaccineren, verzamelen en verzenden van monsters voor onderzoek,
  - het opzetten van een centrale databank voor gegevens over de monniksrob,
  - het opzetten van een wetenschappelijk orgaan dat op korte termijn de mogelijkheden onderzoekt, plannen maakt en voorwaarden ontwerpt voor het in gevangenschap houden van dieren totdat deze zonder gevaar in het wild kunnen worden uitgezet in een omgeving waar zij als soort kunnen overleven,
  - het aanwijzen, inrichten en in werking brengen en houden van een aantal biologische stations waar men monniksrobben kan verzorgen en/of rehabiliteren en, indien zulks mogelijk is, fokken,
  - een van deze stations te vestigen aan de Gerakas-baai op het eiland Aloynissos in Griekenland en dit te combineren met een effectief beheer van een marien park in de Noordelijke Sporaden,
  - het intensiveren van veldbiologisch onderzoek, met name in Griekenland, ten einde monniksrobben op te sporen die eventueel, indien nodig, gevaccineerd of weggevangen zouden kunnen worden;
2. verzoekt de Europese Commissie in 1991 uit het ACNAT-fonds voldoende middelen ter beschikking te stellen om een redelijke poging te kunnen doen de monniksrob te laten overleven;
3. verzoekt de Europese Commissie om alles in het werk te stellen om de monniksrob te laten overleven en de Europese Gemeenschap de schande te besparen dat juist op haar grondgebied een zeehondesoort uitsterft terwijl de Europese Gemeenschap alles doet om deze soort elders op de wereld te beschermen.
4. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie en de Raad.

f) B3-2064/90

RESOLUTIE

over voedselhulp voor Soedan

Het Europees Parlement,

- A. overwegende dat als gevolg van de droogte van 1984 naar schatting 1 miljoen mensen in de Hoorn van Afrika de hongerdood stierven,
- B. overwegende dat miljoenen Soedanezen opnieuw met grote hongersnood worden bedreigd na twee jaar van droogte die tot een voedseltekort van 1,3 miljoen ton heeft geleid,
- C. overwegende dat wordt gezegd dat de autoriteiten in Soedan hulp bestemd voor de hongerige bevolking in het zuiden van het land hebben geblokkeerd, in beslag genomen of voor andere doeleinden gebruikt,

Donderdag 22 november 1990

- D. overwegende dat er in de rapporten van Concern, The Save the Children Fund en UNICEF voor wordt gewaarschuwd dat vóór Kerstmis mogelijk tienduizenden mensen, waaronder kinderen, sterven indien geen preventieve maatregelen worden genomen,
1. verzoekt de lid-staten het Soedanese volk, dat opnieuw met grote hongersnood wordt bedreigd, op humanitaire gronden onmiddellijk voedselhulp te verlenen;
  2. verzoekt de Commissie de distributie van de voedselhulp via de in Soedan werkzame NGO's te coördineren;
  3. verzoekt de Raad er bij de Soedanese autoriteiten op aan te dringen toe te staan dat de voedselhulp bij het Soedanese volk terecht komt;
  4. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad, de regeringen van de lid-staten, de Soedanese autoriteiten en alle in Soedan werkzame NGO's.

g) B3-2023/90

RESOLUTIE

over de gevolgen voor de Filippijnen van de aardbeving op 16 juli jl. en van de crisis in de Golf

Het Europees Parlement,

- A. overwegende dat de Filippijnen ernstig te lijden hebben onder de menselijke en economische gevolgen van de aardbeving van 16 juli 1990, waardoor enige duizenden inwoners werden gedood en gewond en voor vele honderden miljoenen dollars schade werd geleden,
- B. ernstig bezorgd over de ernstige economische gevolgen van de Golfcrisis voor de Filippijnen alsmede voor verscheidene andere Aziatische ontwikkelingslanden,
- C. overwegende dat de Filippijnen door de Golfcrisis in grote problemen zijn gekomen, omdat 60.000 Filippino's in Koeweit en 5.000 Filippino's in Irak werkzaam waren en deze mensen nu gerepatriëerd moeten worden,
- D. overwegende dat deze arbeidskrachten jaarlijks vele miljoenen dollars aan valuta de Filippijnen inbrachten, een inkomstenbron die nu is weggefallen en waarvoor aanzienlijke kosten van repatriëring en opvang in de plaats zijn gekomen,
- E. overwegende dat de stijging van de aardolieprijzen als gevolg van de spanning in de Perzische Golf, mede ertoe zal leiden dat het tekort op de betalingsbalans van de Filippijnen in het eerste halfjaar van 1990 aan de 1 miljard dollar zal bedragen, hetgeen 63% hoger is dan het tekort voor het eerste halfjaar 1989,
- F. ernstig bezorgd over de nieuwe poging van een staatsgreep door enige opstandige militairen, die op 4 oktober 1990 op het eiland Mindanao plaatsvond,
  1. is van mening dat meer onmiddellijke steun van de EG nodig is aan de Filippijnen om de gevolgen van de aardbeving te boven te komen, waartoe de Filippijnen zelf onvoldoende in staat zijn;
  2. spreekt uit dat de Filippijnen grotere hulp verdienen bij de repatriëring en opvang van de tienduizenden mensen die uit het Golfgebied moeten worden gerepatriëerd, bij voorbeeld door de volledige repatriëringskosten voor rekening van de Gemeenschap te nemen;
  3. is van mening dat de verscherping van de economische problemen van de Filippijnen alleen maar ertoe bijdraagt dat de democratie en de grondwettelijke regering van dit land worden ondermijnd;

Donderdag 22 november 1990

4. doet daarom een beroep op de Commissie bijzondere aandacht te geven aan het verzoek van president Aquino van 17 september 1990 de toegezegde steun voor de herbouw van een ziekenhuis of school uit te breiden tot de herbouw van zowel een ziekenhuis als een school;
5. verzoekt de Commissie om verzoeken om steun van andere Aziatische ontwikkelingslanden die ten onrechte door de Golfcrisis zijn getroffen welwillend in overweging te nemen;
6. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de president van de Filipijnen.

h) **Gezamenlijke resolutie ter vervanging van B3-2007/90, B3-2010/90, B3-2012/90, B3-2045/90, B3-2066/90, B3-2076/90**

RESOLUTIE

over de paardepest

Het Europees Parlement,

- gelet op richtlijn 90/426/EEG van 26 juni 1990 tot vaststelling van veterinairerechtelijke voorschriften voor het verkeer van paardachtigen en de invoer van paardachtigen uit derde landen,
  - gelet op besluit 90/502/EEG tot afbakening van de met paardepest besmette gebieden en besluit 90/503/EEG tot invoering van een merkteken voor de identificatie van tegen paardepest ingeënte dieren,
- A. overwegende dat uit een onderzoek van de Spaanse geneeskundige autoriteiten is gebleken dat in Andalusië opnieuw paardepest is uitgebroken, waarbij talrijke paarden zijn omgekomen,
  - B. overwegende dat paardepest een endemische besmettelijke veeziekte in bepaalde delen van het Afrikaanse continent is en het derhalve voor het Iberische schiereiland, dat wegens zijn geografische situatie de invoerhaven voor deze endemische ziekte is, van fundamenteel belang is preventieve maatregelen hiertegen te treffen,
  - C. overwegende dat het EP in zijn resolutie van 15 december 1988 over de Afrikaanse paardepest in Spanje en Portugal de Commissie verzocht om een urgent onderzoek- en actieprogramma in samenwerking met de Spaanse autoriteiten om ieder uitbreken van dit soort besmettelijke veeziekten onder controle te houden,
  - D. overwegende dat het EP in zijn resolutie van september 1989 over de rampzalige situatie als gevolg van de paardepest in het zuiden van het Iberisch schiereiland, nadat voor de tweede keer paardepest was uitgebroken, op de noodzaak wees dat de Commissie een programma van toezicht op de epidemie ten uitvoer legde,
  - E. overwegende dat voornoemde richtlijn 90/426/EEG, bij wijze van overgangsmaatregel en in afwachting van de maatregelen van de Raad ter bestrijding van de paardepest, een aantal voorschriften vaststelt die in besmette gebieden moeten worden nageleefd, alsmede een aantal veiligheids- en controlevoorschriften voor het vervoer naar andere gebieden,
  - F. overwegende dat het zich in zijn wetgevingsresolutie van 18 mei 1990 heeft uitgesproken over de geneeskundige voorschriften waaraan het intracommunautaire handelsverkeer in paardachtigen moet voldoen,
  - G. gezien de grote economische verliezen van allerlei aard ten gevolge van het voortduren van de veeziekte,
1. erkent dat de Commissie de laatste tijd grote inspanningen heeft geleverd, die hebben geleid tot de goedkeuring van de bovengenoemde besluiten 90/502/EEG en 90/503/EEG;
  2. wijst de Commissie nogmaals op de noodzaak om, in samenwerking met de Spaanse nationale en autonome autoriteiten, een streng globaal controleprogramma vast te stellen;

Donderdag 22 november 1990

3. verzoekt de Commissie in overleg met de Andalusische autoriteiten te zorgen voor een volledige telling van paardachtigen en een afdoende veterinaire controle in het gebied;
4. wijst erop dat de fokkers, in samenwerking met de geneeskundige autoriteiten, dringend een campagne moeten voeren voor de herinenting van alle paardachtigen in de besmette gebieden en de inenting van de pasgeboren veulens;
5. wenst dat overeenkomstig besluit 90/503/EEG strenge controles worden verricht waardoor met volledige zekerheid kan worden vastgesteld of de paardachtigen zijn ingeënt;
6. dringt erop aan dat de bevoegde instanties overeenkomstig besluit 90/503/EEG tot afbakening van de besmette gebieden, de beschermingszones en de zones van toezicht in Spanje en Portugal, de nodige maatregelen nemen voor een strenge controle op het verkeer van paardachtigen, ten einde de verspreiding van de ziekte te voorkomen;
7. dringt aan op telling en registratie van de bedrijven en paardachtigen binnen de beschermingszones, en wenst dat de bevoegde autoriteiten zorgen voor een betere voorlichting van de fokkers inzake de te nemen maatregelen;
8. verzoekt in het kader van beschikking 90/424/EEG van de Raad van 26 juni 1990 betreffende bepaalde uitgaven op veterinair gebied een krediet van tien miljoen ecu ter beschikking te stellen voor de medefinanciering van de uitroeiing van paardepest en de schadeloosstelling van de getroffen personen;
9. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de Spaanse regering, en de Andalusische autoriteiten.

6. Intergouvernementele conferenties — Begrotingscontrole — Financieringsstelsel van de Gemeenschap

a) A3-270/90

RESOLUTIE

over de Intergouvernementele Conferenties in het kader van de strategie van het Europees Parlement voor de Europese Unie

Het Europees Parlement,

- onder verwijzing naar zijn resolutie van 23 november 1989 inzake de Intergouvernementele Conferentie waartoe besloten werd door de Europese Raad te Madrid ⁽¹⁾,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 14 maart 1990 inzake de Intergouvernementele Conferentie in verband met de strategie van het Europees Parlement inzake de Europese Unie ⁽²⁾,
- gezien zijn resolutie van 11 juli 1990 over de Intergouvernementele Conferentie in het kader van de strategie van het Europees Parlement voor de Europese Unie ⁽³⁾,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 12 april 1989 betreffende de Verklaring inzake fundamentele rechten en vrijheden ⁽⁴⁾,
- gelet op artikel 121 van zijn Reglement,
- gezien het derde interimverslag van zijn Commissie institutionele zaken (A3-270/90),

⁽¹⁾ PB nr. C 323 van 27.12.1989, blz. 111.

⁽²⁾ PB nr. C 96 van 17.4.1990, blz. 114.

⁽³⁾ PB nr. C 231 van 17.9.1990, blz. 97.

⁽⁴⁾ PB nr. C 120 van 16.5.1989, blz. 53.

Donderdag 22 november 1990

- A. overwegende dat de commissie institutionele zaken de voorstellen van het Parlement met behulp van vier juristen heeft vertaald in concrete verdragswijzigingen,
- B. overwegende dat nader onderzoek moet worden verricht inzake de opneming van rechtsnormen in de rechtsorde van de Gemeenschap alsmede inzake de onderlinge verhoudingen tussen deze normen, ten einde op een later tijdstip concrete voorstellen te kunnen indienen,

1. hecht zijn goedkeuring aan de volgende voorstellen tot wijziging van het EEG-Verdrag, die tezamen met zijn resolutie van 10 oktober 1990 over de Economische en Monetaire Unie ⁽¹⁾ opgenomen Verdragsartikelen inzake de EMU en de in zijn resolutie van 21 november 1990 over het subsidiariteitsbeginsel ⁽²⁾ opgenomen artikelen, het volledige pakket vormen van de voorstellen die, naar het Parlement verwacht, tijdens de IGC's aan de orde zullen komen:

Artikel 2

Vervangen:

De Gemeenschap heeft naar binnen tot taak, door het instellen van een gemeenschappelijke markt, door het geleidelijk nader tot elkaar brengen van het economisch beleid van de lid-staten en de invoering van een gemeenschappelijk economisch en monetair beleid alsmede door een gemeenschappelijk optreden op het gebied van de sociale zaken, de werkgelegenheid en het milieu, een in ecologisch opzicht aanvaardbare harmonische ontwikkeling van de economische activiteit binnen de gehele Gemeenschap, een kwalitatieve en evenwichtige expansie, een grotere stabiliteit, een toenemende verbetering van de levensstandaard en convergentie van de levens- en arbeidsomstandigheden op weg naar de vooruitgang alsmede nauwere betrekkingen tussen de in de Gemeenschap verenigde staten en burgers, alsmede de correctie van regionale onevenwichtigheden te bevorderen.

In haar internationale betrekkingen heeft de Gemeenschap tot taak, door het vaststellen van gemeenschappelijke beleidsmaatregelen, het uitvoeren van gemeenschappelijke acties en het nauw coördineren van het nationale beleid, de veiligheid, de vrede, de samenwerking voor alle volkeren van de wereld, de ontwapening en het vrije verkeer van personen en denkbeelden te bevorderen. Zij streeft ernaar de verbetering van de internationale monetaire en handelsbetrekkingen alsmede de harmonieuze en rechtvaardige ontwikkeling van alle volkeren van de wereld te bevorderen, ten einde hen in staat te stellen zich van onderontwikkeling en honger te bevrijden en te waarborgen dat alle mensen in waardige levensomstandigheden verkeren en hun politieke, economische en sociale rechten ten volle kunnen uitoefenen.

Artikel 3

Toevoegen:

- l) het tot stand brengen van een gemeenschappelijk beleid op het gebied van sociale zaken en werkgelegenheid;
- m) het tot stand brengen van een gemeenschappelijk buitenlands beleid,
- n) het bevorderen, door middel van de noodzakelijke stappen op de gebieden onderwijs, massamedia, voorlichting, onderzoek en cultuur, van de uitwisseling, samenwerking en gezamenlijke programma's tussen de lid-staten die het pluralisme en de diversiteit eerbiedigen die de Europese samenwerking kenmerken,
- o) het tot stand brengen van een gemeenschappelijk beleid op het gebied van het milieu,
- p) het tot stand brengen van een gemeenschappelijk beleid op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling,
- q) de ontwikkeling van een gemeenschappelijk beleid met het oog op de totstandkoming van de economische en sociale samenhang van de Gemeenschap,
- r) het tot stand brengen van compenserende vormen van beleid gericht op het verhelpen van armoede, sociale marginalisering en de problemen van gehandicapten.

⁽¹⁾ Zie deel II, punt 5 van de notulen van die datum.

⁽²⁾ Zie deel II, punt 7 van de notulen van die datum.

Donderdag 22 november 1990

Artikel 3 bis

De Gemeenschap handelt slechts ter vervulling van de taken die bij Verdrag aan haar zijn overgedragen, en ter verwezenlijking van de doelstellingen van het Verdrag. Indien aan de Gemeenschap daartoe bepaalde bevoegdheden niet uitsluitend of niet definitief zijn toegekend, dan treedt de Gemeenschap, bij de uitoefening van haar activiteiten, handelend op waar voor de verwezenlijking van deze doeleinden een optreden van de Gemeenschap is vereist omdat zij, qua omvang of qua gevolgen, de grenzen van de lid-staten te buiten gaan of doelmatiger door de Gemeenschap kunnen worden verricht dan door de lid-staten afzonderlijk.

Artikel 8 A

Na de tweede alinea het volgende toevoegen:

De voltooiing en verdere ontwikkeling van de interne markt vereist bepalingen om de convergentie te verzekeren, op een hoger niveau, van de levens- en arbeidsomstandigheden in de lid-staten en de beschikbaarstelling van voldoende financiële middelen aan de Gemeenschap.

TWEEDE DEEL — DE GRONDSLAGEN VAN DE GEMEENSCHAP

Vóór titel I de volgende titel toevoegen:

Bescherming van de grondrechten en fundamentele vrijheden:*Artikel 8 D*

1. Deze Verklaring biedt ieder bescherming binnen het toepassingsgebied van het Gemeenschapsrecht.
2. Indien bepaalde rechten zijn voorbehouden aan de burgers van de Gemeenschap, kan worden besloten de werking ervan geheel of gedeeltelijk uit te breiden tot andere personen.
3. Burger van de Gemeenschap krachtens deze Verklaring is ieder die de nationaliteit van één van de lid-staten bezit.

Verklaring van de grondrechten en de fundamentele vrijheden***Algemene bepalingen****Artikel 1 (Waardigheid)*

De menselijke waardigheid is onschendbaar.

Artikel 2 (Recht op leven)

Ieder heeft recht op leven, vrijheid en veiligheid.

Artikel 3 (Rechtsgelijkheid)

1. Binnen het toepassingsgebied van het Gemeenschapsrecht is ieder gelijk voor de wet.
2. Verboden is elke vorm van discriminatie met name op grond van ras, kleur, geslacht, taal, godsdienst, politieke of andere overtuiging, nationale of maatschappelijke afkomst, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte of andere status.
3. Verboden is elke vorm van discriminatie tussen burgers van de Gemeenschap op grond van hun nationaliteit.
4. De gelijkheid van mannen en vrouwen voor de wet, met name op het gebied van arbeid, opvoeding, gezin, sociale zekerheid en scholing, moet worden gewaarborgd.

Artikel 4 (Vrijheid van gedachte)

Ieder heeft recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst.

Artikel 5 (Vrijheid van meningsuiting en recht op informatie)

1. Ieder heeft recht op vrijheid van meningsuiting. Dit recht omvat de vrijheid een mening te koesteren en ongeacht grenzen, inlichtingen of denkbeelden, met name filosofische, politieke en godsdienstige, te ontvangen en door te geven.
2. Kunst, wetenschap en onderzoek zijn vrij. De academische vrijheid wordt geëerbiedigd.

Donderdag 22 november 1990

Artikel 6 (Persoonlijke levenssfeer)

1. Ieder heeft recht op eerbiediging en bescherming van zijn identiteit.
2. De eerbiediging van ieders persoonlijke levenssfeer, gezin, huis, goede naam en particuliere communicatievormen wordt gewaarborgd.
3. Controle van burgers of organisaties door overheidsinstanties is enkel toegestaan als een daartoe ingesteld, aan democratische controle onderworpen lichaam daarvoor toestemming heeft gegeven.

Artikel 7 (Bescherming van het gezin)

Het gezin geniet wettelijke, economische en sociale bescherming.

Artikel 8 (Vrij verkeer)

1. De burgers van de Gemeenschap hebben het recht zich vrij op het grondgebied van de Gemeenschap te verplaatsen en er hun verblijfplaats te kiezen. Zij kunnen er de door hen gekozen activiteit uitoefenen.
2. De burgers van de Gemeenschap hebben het recht het grondgebied van de Gemeenschap te verlaten en daar naar terug te keren.
3. De burgers van niet-lid-staten die legaal verblijf houden in de Gemeenschap genieten dezelfde rechten.
4. De bovengenoemde rechten kunnen slechts aan beperkingen worden onderworpen indien deze in overeenstemming zijn met de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen.

Artikel 9 (Recht op eigendom)

Het recht op eigendom wordt gegarandeerd. Niemand kan van zijn eigendom worden beroofd, behalve in het algemeen belang, als dat noodzakelijk wordt geacht, en in de gevallen en omstandigheden neergelegd in de wet, en tegen een billijke vergoeding.

Artikel 10 (Vrijheid van vergadering)

Ieder heeft het recht deel te nemen aan vreedzame vergaderingen en betogingen.

Artikel 11 (Vrijheid van vereniging)

1. Ieder heeft recht op vrijheid van vereniging, met inbegrip van het recht om met anderen politieke partijen en vakverenigingen op te richten en zich daarbij aan te sluiten.
2. In de persoonlijke levenssfeer kan niemand worden gedwongen te verklaren dat hij behoort tot een vereniging, voorzover deze niet onwettig is.

Artikel 12 (Vrijheid van beroep)

1. Ieder heeft het recht zijn arbeidsplaats te kiezen en zijn beroep vrij uit te oefenen.
2. Ieder heeft het recht op een passende en aan zijn capaciteiten beantwoordende beroepsopleiding die voorbereidt op het arbeidsleven.
3. Aan niemand kan om willekeurige redenen arbeid ontnomen worden. Niemand mag tot het verrichten van bepaalde arbeid gedwongen worden.

Artikel 13 (Arbeidsomstandigheden)

1. Ieder heeft recht op rechtvaardige arbeidsomstandigheden.
2. De vereiste maatregelen worden genomen om te zorgen voor veilige en gezonde arbeidsomstandigheden en een beloning die het mogelijk maakt een menswaardig leven te leiden.

Artikel 14 (Collectieve sociale rechten)

1. Het recht op onderhandeling tussen sociale partners wordt gewaarborgd.
2. Het recht op collectieve acties, met inbegrip van het stakingsrecht, wordt gegarandeerd in de gehele Gemeenschap.

Donderdag 22 november 1990

3. De werknemers hebben het recht regelmatig te worden geïnformeerd over de economische en financiële situatie van hun onderneming en te worden geraadpleegd over de besluiten die hun belangen kunnen beïnvloeden.

Artikel 15 (Sociale bescherming)

1. Ieder heeft het recht in aanmerking te komen voor alle maatregelen die het hem mogelijk maken van een zo goed mogelijke gezondheid te genieten.
2. Werknemers, zelfstandigen en hun rechthebbenden hebben recht op sociale zekerheid of gelijkwaardige voorzieningen.
3. Ieder die niet over voldoende financiële middelen beschikt heeft recht op sociale en medische bijstand.
4. Ieder die zich om redenen die buiten zijn macht liggen niet behoorlijk kan huisvesten, heeft met het oog daarop recht op bijstand van de bevoegde overheden.

Artikel 16 (Recht op onderwijs)

Ieder heeft recht op onderwijs en beroepsopleiding die aansluiten bij zijn mogelijkheden.

Het onderwijs is vrij.

Het recht van de ouders om dit onderwijs overeenkomstig hun godsdienstige en levensbeschouwelijke overtuiging te doen geven wordt gewaarborgd.

Artikel 17 (Beginsel van democratie)

1. Het overheidsgezag vindt zijn oorsprong in het volk en dient te worden uitgeoefend overeenkomstig de beginselen van de rechtsstaat.
2. Elk openbaar gezag dient rechtstreeks te worden gekozen of dient verantwoording af te leggen aan een rechtstreeks gekozen parlement.
3. De burgers van de Gemeenschap hebben het recht om deel te nemen aan de algemene, vrije, rechtstreekse en geheime verkiezing van de leden van het Europees Parlement.
4. De burgers van de Gemeenschap hebben op voet van gelijkheid het recht om te kiezen en gekozen te worden.
5. De bovengenoemde rechten kunnen slechts aan beperkingen worden onderworpen indien deze in overeenstemming zijn met de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen.

Artikel 18 (Recht op toegang tot informatie)

Ieder wordt het recht op toegang en rectificatie gewaarborgd voor administratieve documenten en gegevens die hem betreffen.

Artikel 19 (Toegang tot de rechtspraak)

1. Ieder wiens rechten en vrijheden zijn geschonden heeft het recht voorziening te vragen bij een door de wet bepaalde rechter.
2. Ieder heeft recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak, binnen een redelijke termijn, door een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie welke bij de wet is ingesteld.
3. Er dient sprake te zijn van daadwerkelijke toegang tot de rechtspraak. Rechtsbijstand dient te worden verleend aan wie onvoldoende middelen heeft in rechte op te treden.

Artikel 20 (Ne bis in idem)

Niemand kan worden vervolgd of veroordeeld wegens feiten waarvoor hij reeds is vrijgesproken of veroordeeld.

Artikel 21 (Niet-retroactiviteit)

Niemand kan verantwoordelijk worden gesteld voor een handelen of nalaten waarvoor krachtens het recht geen verantwoordelijkheid bestond ten tijde dat het handelen of nalaten geschiedde.

Artikel 22 (Doodstraf)

De doodstraf is afgeschaft.

Donderdag 22 november 1990

Artikel 23 (Petitierecht)

Ieder heeft het recht zich schriftelijk met verzoeken of bezwaren tot het Europees Parlement te wenden.

De voorwaarden voor de uitoefening van dit recht worden door het Europees Parlement vastgesteld.

Artikel 24 (Milieu en consumentenbescherming)

1. Vormen een integrerend deel van elk communautair beleid:
  - het behoud, de bescherming en de verbetering van de kwaliteit van het milieu,
  - de bescherming van de consumenten en de gebruikers tegen de risico's van aantasting van hun gezondheid en veiligheid en tegen oneerlijke handelstransacties.
2. De communautaire instellingen zijn gehouden alle vereiste maatregelen te nemen om de verwezenlijking van deze doelstellingen te verzekeren.

Slotbepalingen

Artikel 25 (Beperkingen)

De in deze Verklaring genoemde rechten en vrijheden kunnen, binnen redelijke grenzen die in een democratische samenleving noodzakelijk zijn, slechts worden beperkt op grond van een rechtsregel die hun wezenlijke inhoud in elk geval eerbiedigt.

Artikel 26 (Beschermingsniveau)

Geen bepaling van deze Verklaring mag aldus worden uitgelegd dat zij beperkingen oplegt aan de bescherming die wordt geboden door het gemeenschapsrecht, het recht van de lid-staten, het internationaal recht en de internationale verdragen en overeenkomsten inzake de fundamentele rechten en vrijheden, of dat zij een belemmering vormt voor de verdere ontwikkeling op dit gebied.

Artikel 27 (Rechtsmisbruik)

Geen bepaling van deze Verklaring mag aldus worden uitgelegd dat zij enig recht inhoudt om een activiteit te ontplooiën of een handeling te verrichten die tot doel hebben de in deze verklaring genoemde rechten en vrijheden te beperken of te vernietigen.

Artikel 8 E

Racisme en vreemdelingenhaat

De Gemeenschap en haar lid-staten nemen, elk op de gebieden waarvoor zij bevoegd zijn, de noodzakelijke maatregelen om elke vorm van onverdraagzaamheid, vijandigheid en gebruik van geweld jegens personen of groepen van personen op grond van verschillen in ras, godsdienst, cultuur, taal, plaats in de maatschappij of nationaliteit te voorkomen en, waar nodig, te verbieden, en om elke vorm van segregatie ten aanzien van deze personen of groepen van personen te verhinderen.

Artikel 8 F

De Gemeenschap stelt overeenkomstig de in artikel 188 ter bepaalde procedure maatregelen vast inzake de ontwikkeling van gemeenschappelijke vormen van Europees staatsburgerschap, met inbegrip van de uitoefening van alle in dit Verdrag genoemde rechten en met name het recht van de burgers van de Gemeenschap op deelneming aan plaatselijke verkiezingen en aan de Europese verkiezingen in de lid-staat waar zij woonachtig zijn.

Artikel 8 G

De Gemeenschap stelt, overeenkomstig de in artikel 188 ter vastgestelde procedure, gezamenlijke maatregelen vast waarin de rechten en plichten worden vastgelegd van burgers van niet-lid-staten die in de Gemeenschap woonachtig zijn of haar bezoeken.

Donderdag 22 november 1990

Artikel 43

In lid 2, de derde alinea door de volgende zin vervangen:

De Gemeenschap stelt overeenkomstig de in artikel 188 ter bepaalde procedure de maatregelen vast die noodzakelijk zijn voor de tenuitvoerlegging van dit artikel.

Artikel 49 d bis)

Na punt d), d bis) bijvoegen (nieuw):

d bis) erop toe te zien dat migrerende werknemers dezelfde rechten hebben als de werknemers in de gastlanden

Artikel 51

Inleidende zin:

De Gemeenschap stelt, volgens de in artikel 188 ter bedoelde procedure de maatregelen vast welke op het gebied van de sociale zekerheid noodzakelijk zijn voor de totstandkoming van het vrije verkeer van werknemers met name door de invoering van een stelsel waardoor het mogelijk is voor migrerende werknemers en hun rechthebbenden te waarborgen:

Artikel 51 bis (nieuw)

De Gemeenschap stelt, volgens de in artikel 188 ter bedoelde procedure, maatregelen vast die gericht zijn op het vrije verkeer van personen. De maatregelen hebben met name betrekking op:

- de burgers van de lid-staten en de burgers van niet-lid-staten die legaal in een lid-staat van de Gemeenschap verblijf houden,
- het verblijfsrecht,
- het recht op de toegang tot de arbeidsmarkt en scholing.

Artikel 74

Vervangen door:

De doelstellingen van het Verdrag worden, wat het in deze titel geregelde onderwerp betreft, door de lid-staten nagestreefd in het kader van een gemeenschappelijk vervoerbeleid, dat een integraal onderdeel vormt van het beleid ter verwezenlijking van de interne markt en de economische unie, en dat de sociale en milieudoelstellingen eerbiedigt.

Artikel 75

Vervangen door:

1. Ter uitvoering van artikel 74 stelt de Gemeenschap met inachtneming van de bijzondere aspecten van het vervoer, overeenkomstig de artikelen 188 ter en 188 quater vast:
  - a) gemeenschappelijke regels voor internationaal vervoer van of naar het grondgebied van een lid-staat of over het grondgebied van een of meer lid-Staten,
  - b) de voorwaarden waaronder vervoerondernemers worden toegelaten tot nationaal vervoer in een lid-staat waarin zij niet woonachtig zijn,
  - c) gemeenschappelijke regels voor de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lid-staten op technisch, sociaal en fiscaal gebied om een einde te maken aan iedere concurrentievervalsing op de gemeenschappelijke vervoersmarkt,
  - d) gemeenschappelijke regels voor de veiligheid van het vervoer,
  - e) structureel beleid ter bevordering van het concurrentievermogen van de communautaire vervoerondernemingen of ter ontwikkeling van geïntegreerde vervoerssystemen, met name voor de spoorwegen en het gecombineerd vervoer,

Donderdag 22 november 1990

- f) gemeenschappelijke regels ter coördinatie van het beleid van de lid-staten op het gebied van de vervoerinfrastructuur en ter oprichting van een gemeenschappelijk fonds voor de vervoerinfrastructuur, met als doel bij te dragen in de financiering van projecten van gemeenschappelijk belang, bij wijze van aanvulling op de financiering door de lid-staten of met middelen afkomstig van de kapitaalmarkt, en bij wijze van coördinatie met de andere financiële instrumenten van de Gemeenschap,
  - g) gemeenschappelijke regels voor de oprichting van een communautair register voor de koopvaardijvloot,
  - h) gemeenschappelijke regels voor de oprichting van een Europese autoriteit voor de burgerluchtvaart,
  - i) alle overige dienstige bepalingen ter ontwikkeling van een Europees vervoerssysteem overeenkomstig de doelstellingen van het Verdrag.
2. De onder a) en b) van het voorgaande lid bedoelde bepalingen worden in de loop van de overgangperiode vastgesteld. De onder c), d) en e) bedoelde bepalingen worden tegelijk met de liberalisatiemaatregelen vastgesteld, dat wil zeggen uiterlijk 31 december 1992. De onder f) en g) bedoelde bepalingen worden uiterlijk 31 december 1994 vastgesteld.

Artikel 77

Toevoegen:

Ter verzekering van de transparantie van de verleende steun stelt de Gemeenschap, overeenkomstig artikel 188 ter, gemeenschappelijke regels vast.

Artikel 82

Vervangen door:

De verdragsregels voor de mededinging zijn van toepassing op de gebieden als bedoeld onder Titel IV. Met het oog op de toepassing van deze regels stelt de Gemeenschap, overeenkomstig artikel 188 ter, rekening houdend met de bijzondere aspecten van het vervoer, de nodige bepalingen vast.

Artikel 84

Als volgt wijzigen:

1. De bepalingen van deze titel zijn van toepassing op het vervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren, op de zeevaart en de luchtvaart alsmede op het gecombineerd vervoer.
2. Indien met derde landen en internationale organisaties akkoorden moeten worden gesloten, is de procedure van artikel 228 van toepassing.

Artikel 100 A

Lid 2 schrappen.

In lid 3:

Na „milieubescherming” de woorden „sociale bescherming” toevoegen.

Artikel 101

Toevoegen:

De Commissie kan alle noodzakelijke maatregelen nemen om ernstige economische en sociale verstoringen te verhelpen die in een lid-staat worden veroorzaakt door het optreden van de Gemeenschap en ingeval de maatregelen van de structuurfondsen ontoereikend blijken.

Artikel 113

Als volgt wijzigen:

2. Schrappen.
3. Lees: Indien moet worden onderhandeld over akkoorden met derde landen en internationale organisaties, is de procedure van artikel 228 (nieuw) van toepassing.
4. Schrappen.

Donderdag 22 november 1990

Artikel 114

Schrappen.

Artikel 115

Schrappen.

Artikel 116

Als volgt wijzigen: Indien van internationale organisaties zowel de Gemeenschap als sommige lid-staten afzonderlijk lid zijn, treden ze bij alle kwesties die niet onder de bevoegdheid van de Gemeenschap vallen, gezamenlijk op, zonder afbreuk te doen aan de aan de Gemeenschap toegekende bevoegdheden. De Commissie doet aan de Raad, die na raadpleging van het Europees Parlement met gekwalificeerde meerderheid van stemmen besluit, voorstellen betreffende de draagwijdte en de uitvoering van dat gezamenlijk optreden.

De tweede alinea schrappen.

TITEL III

Sociale politiek en werkgelegenheidsbeleid*Artikel 117*

Vervangen door:

De Gemeenschap en de lid-staten nemen alle vereiste maatregelen ter verbetering van de levensstandaard en van de arbeidsvoorwaarden van alle burgeressen en burgers die legaal in de Gemeenschap verblijven.

Zij bevorderen de gelijkheid van kansen bij de toegang tot onderwijs, beroepsopleiding en cultuur.

De Gemeenschap streeft ernaar het bewustzijn van een gemeenschappelijke Europese cultuur bij gelijktijdige instandhouding van de culturele diversiteit in de regio's te bevorderen.

Artikel 118

Vervangen door:

Onverminderd de overige bepalingen van dit Verdrag en overeenkomstig de algemene doelstellingen daarvan heeft de Gemeenschap tot taak, overeenkomstig de in artikel 188 ter bepaalde procedure en na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité een gemeenschappelijk beleid op het gebied van sociale zaken en werkgelegenheid vast te stellen en de samenwerking tussen de lid-staten te bevorderen, met name op het terrein:

- van de werkgelegenheid,
- van het arbeidsrecht en de arbeidsvoorwaarden,
- van de beroepsopleiding en de voortgezette vorming,
- van de sociale zekerheid,
- van de bescherming tegen arbeidsongevallen en beroepsziekten,
- van de arbeidshygiëne,
- van de gezondheidszorg,
- van het recht zich te organiseren in vakverenigingen en van collectieve onderhandelingen tussen werkgevers en werknemers.
- de oprichting van sociale ondernemingen (coöperaties, arbeidsgemeenschappen, ziekenfondsen enz.) en in het algemeen de toegang van de werknemers tot het eigendom van de produktiemiddelen.

Artikel 118 A

Het eerste lid door de volgende tekst vervangen:

De lid-staten beijveren zich om de verbetering van het arbeidsmilieu te bevorderen, ten einde de veiligheid en de gezondheid van de werknemers te beschermen, en om de verbetering van het levenspeil, de sociale voorschriften en de opleiding van de werknemers alsmede gelijke kansen voor alle werknemers te bevorderen, en stellen zich de harmonisatie bij de verbetering van de op deze gebieden bestaande omstandigheden ten doel.

Donderdag 22 november 1990

Artikel 118 B

De Gemeenschap stelt na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité overeenkomstig de in artikel 188 ter bepaalde procedure uiterlijk eind 1994 een juridisch kader vast ten einde te komen tot onderhandelingen en afsluiting van collectieve arbeidsovereenkomsten op Gemeenschapsniveau.

In elk geval moet het recht van alle werknemers om informatie te ontvangen en geraadpleegd te worden, alvorens door een onderneming een beslissing wordt genomen die hen betreft, gewaarborgd worden. Volgens dezelfde procedure en binnen dezelfde termijn stelt de Gemeenschap door middel van richtlijnen de minimumvoorschriften vast die nodig zijn om dit recht te verwezenlijken.

Artikel 119

In de eerste alinea toevoegen:
en van gelijke kansen op de arbeidsmarkt en in de maatschappij.

Artikel 128

De Gemeenschap stelt overeenkomstig de in artikel 188 ter bepaalde procedure de algemene beginselen vast voor de uitvoering van een beroepsopleidingsbeleid dat kan bijdragen tot een harmonieuze ontwikkeling zowel van de nationale economieën als van de gemeenschappelijke markt. Dit beleid moet ten goede komen aan alle personen die legaal gedurende de actieve fase van hun leven in de Gemeenschap verblijven.

TITEL III BIS

Cultuurbeleid

Artikel 128 bis

De lid-staten nemen de nodige maatregelen om de culturele rijkdom en verscheidenheid van de Europese Gemeenschap te beschermen en te bevorderen door tevens de nadruk te leggen op de gemeenschappelijke kenmerken van de Europese samenleving.

Artikel 130 A

De eerste alinea vervangen door:

De Gemeenschap blijft haar beleid ter versteviging van haar economische en sociale samenhang ontwikkelen en voortzetten om de reële en nominale economische convergentie en een harmonische ontwikkeling van de Gemeenschap als geheel te bevorderen.

De tweede alinea door de volgende tekst vervangen:

De Gemeenschap richt zich er in het bijzonder op, het verschil tussen de onderscheidene regio's en de achterstand van de minstbegunstigde regio's en bevolkingsgroepen op te heffen.

Artikel 130 B

Na het woord „economisch” de woorden „en sociaal” invoegen.

Artikel 130 K

Aan het einde van de eerste alinea toevoegen: in het kader van de financiële meerjarenplanning.

Artikel 130 R

In paragraaf 1 een vierde streepje toevoegen:

- een bijdrage te leveren aan de internationale maatregelen tegen de gevaren die het ecologisch evenwicht op aarde bedreigen.

Aan lid 4 toevoegen:

Daartoe wordt een Europees milieufonds opgericht.

Donderdag 22 november 1990

DERDE DEEL — HET BELEID VAN DE GEMEENSCHAP

Toevoegen:

Titel VIII — Buitenlands beleid en veiligheid*Artikel 130 U (nieuw)*

1. Het buitenlandse beleid en het veiligheidsbeleid van de Gemeenschap zijn gebaseerd op de beginselen van solidariteit van de lid-staten en de onschendbaarheid van hun grenzen en gericht op de volgende doelstellingen:
  - bescherming van vrede en veiligheid en vreedzame bijlegging van geschillen onder eerbiediging van het internationale recht, alsmede voorkoming van agressie,
  - wederzijdse en op controleerbare wijze evenwichtige vermindering van de strijdkrachten en de bewapening,
  - versterking van de sociale vrede en de internationale organisatie, eerbiediging van de rechten van de mens en verhoging van het levenspeil in de ontwikkelingslanden.
2. Op al deze terreinen moet de Gemeenschap streven naar gezamenlijke beleidsvormen ten aanzien van alle kwesties waarin de lid-staten essentiële gemeenschappelijke belangen hebben.
3. De buitenlandse beleidsaspecten van de Gemeenschap op het gebied van de handelspolitiek en het monetaire beleid en op de gebieden waarop de Gemeenschap over interne bevoegdheden beschikt, worden krachtens de respectieve procedures van het Verdrag ten uitvoer gelegd.

Het algemeen buitenlands beleid en het veiligheidsbeleid van de Gemeenschap komen op basis van de volgende beginselen en procedures tot stand:

- a) de Gemeenschap ontwikkelt en bepaalt stapsgewijze de gemeenschappelijke Europese standpunten in vraagstukken van vrede, veiligheid, ontwapening, mensenrechten en onschendbaarheid van de buitengrenzen van de lid-staten, alsmede van de beveiliging van de economische belangen. Indien nodig, stelt zij gemeenschappelijke acties vast. De Commissie en de lid-staten hebben hiertoe het recht van initiatief;
  - b) de bijzondere rechten en plichten inzake het buitenlands en veiligheids- en defensiebeleid van de afzonderlijke lid-staten blijven onverlet;
  - c) de Raad neemt in overleg met de Commissie zijn besluiten met gekwalificeerde meerderheid van stemmen overeenkomstig de in artikel 148, lid 2, tweede streepje vastgestelde procedure.
    - Met dezelfde meerderheid kan de Raad evenwel in uitzonderlijke gevallen een of meer lid-staten toestaan om van gemeenschappelijke beleidsmaatregelen of andere gemeenschappelijke maatregelen af te wijken of om afzonderlijk op te treden.
    - Indien een lid-staat na de vaststelling van een beleid of maatregel het om de in artikel 224 van dit Verdrag omschreven redenen noodzakelijk acht andere maatregelen te nemen of een eigen standpunt in te nemen, dient hij de Raad daarvan in kennis te stellen;
  - d) het buitenlands beleid van de Gemeenschap wordt naar gelang van de omstandigheden door de Raad, de Commissie of de lid-staten uitgevoerd. De Gemeenschap stelt de voor de uitvoering van haar buitenlands beleid nodige mechanismen in (met name heeft de Commissie tot taak de Gemeenschap naar buiten toe te vertegenwoordigen, onder meer via haar vertegenwoordigingen in derde landen);
  - e) Het Parlement wordt bij de vaststelling van het buitenlands en veiligheids- en defensiebeleid van de Gemeenschap betrokken en ziet toe op de uitvoering ervan.
4. Voor de doeleinden van dit artikel bestrijken de activiteiten van de Gemeenschap op het gebied van het veiligheidsbeleid, onder de voorwaarden en binnen de termijnen vastgelegd in dit Verdrag, de volgende gebieden:
    - de industriële en technische samenwerking in de bewapeningsector,
    - de overdracht van bewapeningstechnologie aan derde landen, exportcontrole en non-proliferatie,

Donderdag 22 november 1990

- de veiligheidsdimensie in het kader van de CVSE,
  - de ontwapeningsonderhandelingen en de maatregelen om het wederzijds vertrouwen te bevorderen, met name in het kader van de CVSE,
  - de deelneming aan militaire initiatieven en de coördinatie daarvan, met name in het kader van acties waartoe door de Verenigde Naties is besloten,
  - de taken op het gebied van veiligheid en defensie die voortvloeien uit het Verdrag van de West-Europese Unie.
5. Indien voor besluiten inzake het buitenlands en veiligheidsbeleid de tenuitvoerlegging vereisen van communautaire maatregelen waarvoor reeds een rechtsgrondslag in het Gemeenschapsrecht bestaat, worden zij overeenkomstig de communautaire procedure terzake getroffen.
6. Op de terreinen die nog onder het buitenlands beleid van de lid-staten vallen, vermijden deze elke maatregel of standpuntbepaling die afbreuk doet aan hun doeltreffend samenhangend optreden in de internationale betrekkingen of binnen de internationale organisaties.

Artikel 130 V (nieuw):

In de internationale organisaties moeten de lid-staten overeenkomstig de vastgestelde beleidslijnen optreden.

Artikel 137

Na het woord „verleende” de woorden „wetgevende bevoegdheid en de” toevoegen.

Artikel 143 A

1. Het Parlement kan tijdelijke enquêtecommissies instellen voor het onderzoeken van beweerde inbreuken op het Gemeenschapsrecht of van gevallen van wanbeheer bij de uitoefening van communautaire bevoegdheden. De instellingen van de Gemeenschap en de lid-staten verlenen aan deze commissies iedere medewerking die noodzakelijk is voor het welslagen van hun taak.
2. Deze enquêtecommissies kunnen burgers van de Gemeenschap verzoeken een verklaring in de commissie af te leggen en documenten te verstrekken.

Artikel 145

Ter bereiking van de doelstellingen van dit Verdrag en overeenkomstig de bepalingen daarvan

- oefent de Raad de hem onder hoofdstuk I „Economische en Monetaire Unie” verleende bevoegdheden uit;
- heeft de Raad de wetgevende bevoegdheden die hem krachtens dit Verdrag zijn verleend;

Artikel 146 A

De beraadslagingen over EG-wetgeving binnen de Raad zijn openbaar. De notulen met stemmingsresultaten worden gepubliceerd.

Artikel 148

Lid 1

1. Behalve in geval van wijziging van de Verdragen, toetreding van nieuwe lid-staten of uitbreiding van de bevoegdheden van de Gemeenschap, waarvoor eenparigheid van stemmen vereist is, neemt de Raad zijn besluiten met volstreekte meerderheid van stemmen van zijn leden of, in de gevallen waarin de Verdragen voorzien, met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

Artikel 149: noot

Dit artikel schrappen bij inwerkingtreding van de artikelen 188 bis tot quater.

Donderdag 22 november 1990

Artikel 155

Het vierde streepje als volgt wijzigen:

- oefent de Commissie de bevoegdheden uit voor de uitvoering van besluiten die volgens de in artikel 188 ter bepaalde procedure zijn vastgesteld. Wanneer het besluit daarin voorziet, kunnen de uitvoeringsmaatregelen, alvorens te worden goedgekeurd, ter fine van advies worden voorgelegd aan een comité bestaande uit vertegenwoordigers van de lid-staten en voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Commissie.

Zodra de uitvoeringsmaatregelen zijn vastgesteld, worden zij toegezonden aan het Parlement en de Raad. Het Parlement beschikt over een termijn van een maand, te rekenen vanaf de publikatie van deze maatregelen, om met meerderheid van de stemmen van zijn leden te besluiten of hij deze wil onderwerpen aan de wetgevingsprocedure. Dit besluit heeft geen opschortende werking.

Artikel 158

Aan het begin van elke zittingsperiode wordt de voorzitter van de Commissie op voorstel van de Europese Raad gekozen door het Parlement met de meerderheid van het feitelijk aantal van zijn leden. De leden van de Commissie worden gekozen door de voorzitter in overleg met de Raad die met gekwalificeerde meerderheid van stemmen besluit. In de daaropvolgende maand verzoekt de Commissie het Parlement zijn vertrouwen uit te spreken in haar samenstelling en haar programma. Het Parlement spreekt zijn vertrouwen uit met gewone meerderheid. De Commissie is in het volle bezit van haar bevoegdheden wanneer het Parlement zijn vertrouwen in haar heeft uitgesproken. Indien de Commissie dit vertrouwen niet krijgt, wordt een nieuwe Commissie benoemd volgens dezelfde procedure. Indien de Commissie tussentijds aftreedt, eindigt het mandaat van de nieuw geïnstalleerde Commissie aan het einde van de lopende zittingsperiode.

Artikel 161

Het begin als volgt wijzigen:

De vice-voorzitters van de Commissie worden voor de zittingsduur aangewezen uit haar leden op dezelfde wijze als bepaald voor de benoeming van de leden van de Commissie.

Artikel 167

Eerste alinea:

De rechters en de advocaten-generaal, gekozen uit personen die alle waarborgen voor onafhankelijkheid bieden en aan alle gestelde eisen voldoen om in hun onderscheidene landen de hoogste rechterlijke ambten te bekleden, of die bekend staan als kundige rechtsgeleerden, worden door de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen en met instemming van het Europees Parlement. Deze instemming wordt niet verleend, wanneer de meerderheid van de leden van het Parlement de benoeming verwerpt.

Tweede alinea

Om de zes jaar vindt een gedeeltelijke vervanging van de rechters plaats. Deze heeft beurtelings betrekking op zeven en op zes rechters.

Derde alinea

Om de zes jaar vindt een gedeeltelijke vervanging van de advocaten-generaal plaats. Deze heeft telkens betrekking op drie advocaten-generaal.

Vierde alinea

De aftredende rechters en advocaten-generaal zijn niet herbenoembaar. Advocaten-generaal kunnen gedurende de periode van hun benoeming tot rechter worden benoemd, doch geen enkel lid van het Hof van Justitie mag langer dan twaalf jaar in dienst blijven.

Het Parlement en het Hof van Justitie stellen, op voorstel van het Hof van Justitie, overeenkomstig de procedure van artikel 168, lid 2 (nieuw), de noodzakelijke bepalingen vast voor de overgang naar deze nieuwe regeling.

Een wijziging op de vijfde alinea betreft enkel de Engelse versie.

Donderdag 22 november 1990

Artikel 168 A

1. Op verzoek van het Hof van Justitie en na raadpleging van de Commissie en het Europees Parlement, kan de Raad met eenparigheid van stemmen aan het Hof een gerecht toevoegen dat, in eerste aanleg en behoudens een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening bij het Hof op de wijze bepaald in het Statuut, kennis neemt van bepaalde categorieën beroepen.
- 1 bis. Op verzoek van het Hof van Justitie en na raadpleging van de Commissie kan het Parlement met meerderheid van stemmen van zijn leden, en de Raad, met eenparigheid van stemmen, de jurisdictie van het Gerecht van eerste aanleg uitbreiden.
2. Het Parlement en de Raad bepalen, volgens de procedure van lid 1 bis, de samenstelling van het gerecht en stellen de noodzakelijke aanpassingen en aanvullingen voor het Statuut van het Hof van Justitie vast. Behoudens door het Parlement en de Raad vastgestelde afwijkingen zijn de bepalingen van dit Verdrag betreffende het Hof van Justitie, en met name de bepalingen van het protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie, op dit gerecht van toepassing.
3. De leden van het gerecht worden gekozen uit personen die alle waarborgen voor onafhankelijkheid bieden en bekwaam zijn rechterlijke ambten te bekleden. Zij worden overeenkomstig de procedure van artikel 167 voor een periode van twaalf jaar benoemd. Om de zes jaar vindt een gedeeltelijke vervanging plaats. De aftredende leden zijn niet herbenoembaar. Het Parlement en de Raad stellen overeenkomstig de in lid 1 bis omschreven procedure op voorstel van het Gerecht van eerste aanleg in overeenstemming met het Hof van Justitie de noodzakelijke bepalingen vast voor de overgang naar deze nieuwe regeling.

Artikel 171

De volgende zinnen toevoegen:

Het Hof kan aan de uitvoering van het arrest dwangsommen verbinden ten aanzien van de staat waarvan de nalatigheid is vastgesteld. De hoogte en de voorwaarden voor de inning van deze dwangsommen zullen worden bepaald in een verordening die de Gemeenschap vaststelt overeenkomstig de in artikel 188 ter bepaalde procedure.

Het Hof kan tevens aan onwillige staten andere sancties opleggen, zoals opschorting van het recht deel te nemen aan bepaalde communautaire programma's, het genieten van bepaalde voordelen of het verkrijgen van toegang tot bepaalde communautaire fondsen.

Artikel 172 bis

1. De Raad, de Commissie, het Parlement of een lid-staat kan, nadat een besluit definitief is vastgesteld en voordat het in werking treedt, het Hof van Justitie van de Gemeenschappen verzoeken na te gaan of dit besluit niet de grenzen van de bevoegdheid van de Gemeenschap te buiten gaat.
Op verzoek van een instelling of een lid-staat doet het Hof uitspraak volgens een urgentie-procedure.
2. Indien het Hof een afwijzende uitspraak doet, is de procedure als bedoeld in artikel 236 van dit Verdrag op dit voorstel van toepassing.

Artikel 173

1. In de eerste zin
de woorden „van het Europees Parlement” toevoegen vóór de woorden „en van de Commissie”.
2. In de tweede zin
de woorden „het Europees Parlement” toevoegen vóór de woorden „of de Commissie”.
3. Beroepen wegens schending van het subsidiariteitsbeginsel kunnen pas na afloop van de wetgevingsprocedure worden ingesteld.

Een *artikel 188 bis* over het recht van initiatief toevoegen:

1. De Commissie heeft het recht van initiatief. Zij kan haar voorstel wijzigen of intrekken totdat het Parlement een besluit in eerste lezing neemt.

Donderdag 22 november 1990

2. Indien het Parlement daartoe een verzoek indient dat met meerderheid van de stemmen van zijn leden is aangenomen, moet de Commissie een wetgevingsvoorstel indienen dat in overeenstemming is met dit verzoek. Indien de Commissie dit weigert of gedurende een termijn van zes maanden zwijgt, kan het Parlement met een meerderheid van zijn leden een voorstel indienen dat in overeenstemming is met zijn oorspronkelijke verzoek. Dit voorstel vervangt de eerste lezing en wordt rechtstreeks doorgezonden naar de Raad. De termijn van zes maanden kan in onderlinge overeenstemming tussen het Parlement en de Commissie worden gewijzigd.

Artikel 188 bis A

Na artikel 188 bis een nieuw artikel betreffende de wetgevende organen invoegen:

Het Europees Parlement en de Raad vormen de wetgevende organen van de Gemeenschap. Zij stellen wetgeving vast overeenkomstig de bepalingen van dit Verdrag.

De procedure hiervoor wordt vastgesteld in artikel 188 ter.

Artikel 188 ter

Wanneer krachtens dit Verdrag een besluit volgens de wetgevingsprocedure wordt vastgesteld, zijn de volgende bepalingen van toepassing:

- a) De voorstellen van de Commissie worden aan het Parlement voorgelegd die deze goedkeurt, wijzigt of verwierpt. Wanneer de Commissie tegen een wijziging gekant is, kan het Parlement deze slechts met meerderheid van de stemmen van zijn leden goedkeuren. Het Parlement kan de voorstellen van de Commissie slechts verworpen met meerderheid van stemmen van zijn leden. Indien het Parlement na een termijn van zes maanden het voorstel van de Commissie niet heeft gewijzigd, goedgekeurd of verworpen, wordt het aan de Raad toegezonden.
- b) De Raad kan vervolgens de door het Parlement doorgezonden tekst goedkeuren, wijzigen of verworpen. Hij keurt deze tekst met gekwalificeerde meerderheid van stemmen goed; hij kan deze met dezelfde meerderheid wijzigen, tenzij de Commissie gekant is tegen de ingediende wijzigingen, in welk geval eenparigheid van stemmen vereist is. Eenparigheid van stemmen is tevens vereist om een voorstel goed te keuren dat het Parlement heeft verworpen of waarover het zich niet heeft uitgesproken.
- c) In eerste lezing kunnen de instellingen verzoeken om toepassing van een urgentieprocedure.
- d) Indien de door de Raad goedgekeurde tekst in overeenstemming is met die van het Parlement, wordt deze definitief goedgekeurd. Indien de Raad een tekst goedkeurt die afwijkt van die van het Parlement of indien het Parlement het voorstel van de Commissie heeft verworpen, wordt deze tekst voor een tweede lezing naar het Parlement terugverzonden. Indien de Raad de door het Parlement doorgezonden tekst verwierpt of zich er niet binnen een termijn van zes maanden over uitsprekt, komt het overlegcomité van rechtswege bijeen.
- e) In tweede lezing kan het Parlement met eenvoudige meerderheid van stemmen de tekst van de Raad goedkeuren of om opening van de overlegprocedure verzoeken. Indien binnen een termijn van drie maanden geen goedkeuring heeft plaatsgevonden, komt het overlegcomité van rechtswege bijeen.
- f) Het overlegcomité bestaat uit een gelijk aantal leden van het Parlement en de Raad. De leden mogen niet gebonden zijn door instructies. De Commissie neemt deel aan de werkzaamheden van het comité. Het Reglement van orde van het comité wordt in onderlinge overeenstemming door het Parlement en de Raad opgesteld.

Indien een tekst door het comité wordt aangenomen, wordt deze ter goedkeuring aan de Raad en het Parlement voorgelegd. Wijzigingen zijn niet ontvankelijk.

Deze tekst moet in het Parlement een gewone meerderheid en in de Raad een gekwalificeerde meerderheid van stemmen verkrijgen. Is dit niet het geval, is de wetgevingsprocedure ten einde.

- g) Na ondertekening door de voorzitters van het Parlement en de Raad worden de door deze twee instellingen goedgekeurde teksten gepubliceerd.
- h) Besluiten van de Raad in het kader van deze procedure worden in openbare vergadering genomen. Bij besluiten van de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen wordt deze berekend overeenkomstig de bepalingen van artikel 148, lid 2, eerste streepje.
- i) Het Economisch en Sociaal Comité brengt advies uit aan het wetgevende orgaan van de Gemeenschap, zoals bedoeld in artikel 188 bis, lid 1, en aan de Commissie.

Donderdag 22 november 1990

Commissie en Parlement kunnen wetgevende voorstellen ter fine van advies voorleggen aan het Comité.

Parlement en Raad kunnen het Comité raadplegen over een voorstel van de Commissie of het Parlement.

Artikel 188 quater

De in artikel 188 ter bepaalde procedure vervangt de besluitvormingsprocedure zoals bepaald in de hieronder vermelde artikelen. Wanneer raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité op grond van deze artikelen verplicht was, blijft deze raadpleging vereist. De betrokken artikelen zijn de artikelen 7, tweede alinea, 8 B, tweede alinea, 43, lid 2, 49, 51, 51 bis, 54, lid 2, 55, 56, lid 2, 57, 59, 63, lid 2, 69, 70, lid 1, 75, 79, 84, 87, 94, 99, 100, 100 A, 100 B, lid 1, 101, 103, 112, 118, 118 A, 118 B, 121, 126, 128, 130 D ⁽⁻¹⁾, 130 E ⁽⁻¹⁾, 130 Q, 130 S, 153, 188, tweede alinea ⁽¹⁾, 209 ⁽²⁾, 212, 217, 223, 235 ⁽³⁾.

Artikel 194

Tweede alinea

De leden van het comité worden door de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen en met instemming van het Europees Parlement voor vier jaar benoemd. Instemming wordt niet verkregen indien een absolute meerderheid zich tegen de kandidaten uitspreekt. Zij zijn herbenoembaar.

Artikel 196

Tweede alinea

Het Comité kiest uit zijn midden zijn voorzitter en zijn bureau. Het stelt zijn reglement van orde vast. Het wordt door zijn voorzitter bijeengeroepen op verzoek van de Raad, van het Parlement of van de Commissie, of op eigen initiatief van het Comité, wanneer daartoe een besluit is genomen met meerderheid van de stemmen van zijn leden. Het stelt zijn reglement van orde vast en onderwerpt dit aan de goedkeuring van de Raad; deze goedkeuring dient met gekwalificeerde meerderheid van stemmen te worden gegeven.

Artikel 198

Eerste alinea

Het Comité moet door de Raad of door de Commissie worden geraadpleegd in de gevallen voorzien in het Verdrag. Het kan door deze instellingen en door het Europees Parlement worden geraadpleegd in alle gevallen waarin zij het wenselijk oordelen.

Derde alinea

Het advies van het Comité, het advies van de gespecialiseerde afdeling en het verslag van de besprekingen worden aan de instellingen van de Gemeenschap toegezonden en openbaar gemaakt. Het Comité kan op eigen initiatief verslagen en voorstellen opstellen over alle vraagstukken die voor hem van belang zijn.

Artikel 198 A

1. Er wordt een comité van de regio's en lokale bestuursseenheden van de Gemeenschap ingesteld, dat van raadgevende aard is.
2. Het Comité bestaat uit democratisch verkozen vertegenwoordigers van de verschillende regio's en lokale bestuursseenheden van de Gemeenschap. Het aantal leden, hun verdeling en de voorwaarden voor de voordracht worden vastgesteld overeenkomstig de in artikel 188 ter van dit Verdrag bepaalde procedures.
3. De leden van het comité worden door de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, met instemming van het Europees Parlement en na raadpleging van de Commissie voor vier jaar benoemd. Zij zijn herbenoembaar.
4. De leden van het comité mogen niet gebonden zijn door enig mandaat.

⁽⁻¹⁾ Het comité van de regio's en gemeenten moet over het voorstel worden gehoord.

⁽¹⁾ Het is dienstig het verzoek van het Hof te handhaven.

⁽²⁾ Het advies van de Rekenkamer handhaven.

⁽³⁾ Bijzondere procedure, zie hierboven.

Donderdag 22 november 1990

Artikel 198 B

Het comité kiest uit zijn midden zijn voorzitter en zijn bureau. Het stelt zijn reglement van orde vast. Het wordt door zijn voorzitter bijeengeroepen op verzoek van de Raad, van het Parlement of van de Commissie, of op eigen initiatief van het comité, wanneer daartoe een besluit is genomen met meerderheid van de stemmen van zijn leden.

Artikel 198 C

Het comité wordt door de Raad, het Parlement of de Commissie geraadpleegd over voorstellen voor maatregelen die gevolgen hebben voor regionale kwesties of die vallen onder de bevoegdheid van de regio's. Aan het comité wordt een termijn toegekend voor het uitbrengen van zijn advies. Na het verstrijken van de termijn kan voorbij worden gegaan aan het ontbreken van een advies. De adviezen worden doorgezonden naar de instellingen van de Gemeenschap en gepubliceerd. Het comité kan op eigen initiatief verslagen en voorstellen opstellen over alle vraagstukken die van belang zijn voor de regio's van de Gemeenschap.

Artikel 199

Alle ontvangsten en uitgaven van de Gemeenschap, met inbegrip van de kapitaalverrichtingen, moeten voor elk begrotingsjaar worden geraamd en opgenomen in de begroting.

Artikel 200

Schrappen.

Artikel 201 (nieuw)

De uitgaven van de Gemeenschap worden gefinancierd uit de voldoende eigen middelen, die haar financiële onafhankelijkheid waarborgen. De Raad stelt met eenparigheid van stemmen, met instemming van het Europees Parlement, dat met meerderheid van stemmen van zijn leden een besluit neemt, en op voorstel van de Commissie, de bepalingen vast betreffende de eigen middelen.

Artikel 202 A, derde alinea

De kredieten worden ingedeeld in hoofdstukken, waarin de uitgaven worden gegroepeerd naar hun aard en bestemming en voor zover nodig onderverdeeld overeenkomstig het ter uitvoering van artikel 209 vastgestelde reglement. De begroting dient de specificatie van de kredieten per programma te omvatten.

Artikel 202 A

1. Aan het begin van iedere zittingsperiode van het Europees Parlement stellen het Parlement met meerderheid van de stemmen van zijn leden en de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen in gezamenlijk overleg richtsnoeren vast voor de gewenste ontwikkeling van de activiteiten en financiële verrichtingen van de Gemeenschap.
2. De begroting past in het referentiekader van de financiële meerjaren-planning van ontvangsten en uitgaven die op voorstel van de Commissie wordt vastgesteld door de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, en door het Europees Parlement met meerderheid van de stemmen van zijn leden. De algemene plafonds gelden voor de instellingen van de Gemeenschap tijdens elke begrotingsprocedure.
3. Overeenkomstig de in voorgaande alinea beschreven procedure besluiten Raad en Parlement over de periodiciteit, opbouw, inhoud en mechanismen voor de herziening, wijziging, aanpassing en gewone en buitengewone bijwerking van deze financiële meerjaren-planning.
4. Bij ontstentenis van een gezamenlijk besluit van de instellingen over enig voorstel van de Commissie, blijven de eerder vastgestelde doelstellingen van toepassing.
5. De begroting dient eveneens ter waarborging van de financiële vergoedingen tussen de lid-staten. De desbetreffende voorschriften worden gezamenlijk vastgesteld door het Parlement met meerderheid van de stemmen van zijn leden, en door de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

Donderdag 22 november 1990

Artikel 203

1. Het begrotingsjaar begint op 1 januari en sluit op 31 december. Wat de financiële gevolgen betreft, valt het voor de uiteenlopende sectoren van toepassing van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) vastgestelde oogstjaar samen met het begrotingsjaar.
2. Ongewijzigd.
3. Ongewijzigd.
4. De ontwerp-begroting dient uiterlijk op 5 oktober van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van de uitvoering van de begroting aan het Europees Parlement te worden voorgelegd.
Indien het Europees Parlement binnen een termijn van 45 dagen na voorlegging van de ontwerp-begroting zijn goedkeuring heeft verleend, is de begroting definitief vastgesteld. Indien het Europees Parlement binnen die termijn de ontwerp-begroting niet heeft geamendeerd, wordt de begroting geacht definitief te zijn vastgesteld. Indien het Europees Parlement binnen die termijn amendementen heeft aangenomen, wordt de aldus geamendeerde ontwerp-begroting aan de Raad gezonden.
5. Na over de ontwerp-begroting te hebben beraadslaagd met de Commissie en, in voorkomend geval, met de andere betrokken instellingen, kan de Raad elk der door het Europees Parlement aangenomen amendementen met gekwalificeerde meerderheid van stemmen wijzigen.
Indien de Raad binnen een termijn van 15 dagen na voorlegging van de ontwerp-begroting geen der door het Europees Parlement aangenomen amendementen heeft gewijzigd, wordt de begroting geacht definitief te zijn vastgesteld. De Raad stelt het Europees Parlement ervan in kennis dat hij geen der amendementen heeft gewijzigd.
Indien de Raad binnen deze termijn een of meer der door het Europees Parlement aangenomen amendementen heeft gewijzigd, wordt de gewijzigde ontwerp-begroting opnieuw aan het Europees Parlement toegezonden. De Raad zet het resultaat van zijn beraadslagingen aan het Europees Parlement uiteen.
6. Indien het Europees Parlement binnen een termijn van 15 dagen na voorlegging van de ontwerp-begroting geen besluit heeft genomen, wordt de begroting geacht definitief te zijn vastgesteld. Binnen deze termijn kan het Parlement met meerderheid van de stemmen van zijn leden de door de Raad in zijn amendementen aangebrachte wijzigingen amenderen of afwijzen. In dat geval wordt de begroting definitief vastgesteld, tenzij de Raad binnen een termijn van 15 dagen met gekwalificeerde meerderheid van stemmen besluit de begroting in haar geheel te verwerpen. In dit geval dient de Commissie nieuwe voorstellen in.
7. Ongewijzigd.
8. Schrappen.
9. Schrappen.
10. Wordt lid 8.

Artikel 204, derde alinea

De Raad zendt dit besluit onverwijld toe aan het Europees Parlement. Binnen een termijn van dertig dagen kan het Europees Parlement met meerderheid van de stemmen van zijn leden een andersluidend besluit nemen voor deze uitgaven voor wat betreft het gedeelte dat het in de eerste alinea bedoelde twaalfde overschrijdt. Dit gedeelte van het besluit van de Raad wordt geschorst totdat het Europees Parlement heeft besloten. Indien het Europees Parlement binnen bovengenoemde termijn geen andersluidend besluit dan dat van de Raad heeft genomen, wordt dit besluit geacht definitief te zijn vastgesteld.

Artikel 206

Lid 4

De leden van de Rekenkamer worden door de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen en met instemming van het Parlement voor 6 jaar benoemd. Deze instemming wordt niet verleend, wanneer de meerderheid van de leden van het Parlement de benoeming verwerpt.

Artikel 206 A

De volgende zin toevoegen:

De Rekenkamer kan door het Parlement en de Raad in het kader van de kwijtingsprocedure worden belast met de uitvoering van onderzoeken en de indiening van verslagen.

Donderdag 22 november 1990

Artikel 206 B

1. Op aanbeveling van de Raad, die besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, verleent het Europees Parlement aan de Commissie kwijting voor de uitvoering van de begroting. Te dien einde ontvangt het in de loop van het begrotingsjaar alle nodige inlichtingen om te kunnen oordelen over de stand van uitvoering en het goede beheer van elk beleid; en over de kwaliteit en de duurzaamheid van de resultaten. Aan het einde van het begrotingsjaar onderzoekt het de rekeningen en de financiële balans genoemd in artikel 205 bis, de balans van de opgenomen en verstrekte leningen, de operationele begroting van de EGKS en de Europese Ontwikkelingsfondsen, alsmede het jaarverslag van de Rekenkamer te zamen met de antwoorden van de betrokken instellingen.
2. Bij het verlenen van kwijting corrigeert het Europees Parlement zo nodig de rekeningen van de Gemeenschap.
3. De instellingen houden zich aan de opmerkingen bij het kwijtingsbesluit en aan de verplichtingen die voortvloeien uit de resoluties betreffende de begrotingscontrole.
4. Een besluit tot het niet verlenen van kwijting dat met dezelfde meerderheid wordt opgenomen als die welke volgens artikel 144 voor een motie van afkeuring vereist is, leidt tot het aftreden van de verantwoordelijke Commissie of van haar leden.

Artikel 207

1. De begroting luidt in ecu.
2. De Gemeenschap beschikt zonder beperkingen over haar kredieten. De Commissie kan niet-gebruikte kredieten tijdelijk ter beschikking stellen van de lid-staten, op de in het Financieel Reglement vastgelegde voorwaarden.

Artikel 208

Schrappen.

Artikel 223

Schrappen.

Artikel 228

1. In alle gevallen waarin de Gemeenschap akkoorden moet sluiten met een of meer staten of een internationale organisatie, wordt over die akkoorden door de Commissie onderhandeld en worden ze door de Commissie gesloten.

De Commissie brengt het Parlement en de Raad op de hoogte van haar voornemen onderhandelingen aan te gaan ten einde een akkoord te sluiten en legt aan beide instellingen te geleger tijd haar richtsnoeren voor de onderhandelingen voor.

Gedurende de onderhandelingen en vóór de ondertekening kunnen het Parlement en de Raad aanbevelingen aan de Commissie doen. Alvorens een akkoord te sluiten, stelt de Commissie het Parlement en de Raad op de hoogte van de resultaten van de onderhandelingen.

De Commissie dient evenwel het Parlement en de Raad om toestemming te verzoeken voor het sluiten van een akkoord waarbij belangrijke bepalingen van het Gemeenschapsrecht worden gewijzigd of dat belangrijke gevolgen heeft voor de begroting.

Ook moet om toestemming worden verzocht in de gevallen waarin het Parlement of de Raad hierom vóór het openen van de onderhandelingen hebben verzocht, of op elk ander tijdstip indien dit verzoek door Parlement en Raad gezamenlijk wordt gedaan.

Het Parlement, de Raad, of een lid-staat kunnen te voren het advies inwinnen van het Hof van Justitie over de verenigbaarheid van het beoogde akkoord met de bepalingen van dit Verdrag. Het akkoord, ten zichte waarvan door het Hof van Justitie een afwijzend advies is uitgebracht, kan slechts in werking treden onder de voorwaarden welke bij de procedure voor de herziening van het Verdrag zijn gesteld.

2. De akkoorden, gesloten onder de hierboven vastgestelde voorwaarden, zijn verbindend voor de instellingen van de Gemeenschap en voor de lid-staten.

Donderdag 22 november 1990

Artikel 235

Na de woorden „de daartoe vereiste bevoegdheden voorziet” als volgt wijzigen:

„neemt de Gemeenschap overeenkomstig de in artikel 188 ter van dit Verdrag bepaalde procedure de passende maatregelen. In dergelijke gevallen besluit de Raad, in afwijking van artikel 188 ter, met eenparigheid van stemmen”.

Artikel 236

Eerste alinea:

De regering van elke lid-staat, de Commissie of het Parlement kunnen aan de Raad ontwerpen voorleggen tot herziening van dit Verdrag.

Derde alinea (nieuw) en wijziging van de laatste alinea:

De door de Conferentie van vertegenwoordigers van de regeringen van de lid-staten goedgekeurde voorstellen tot wijziging van het Verdrag worden voorgelegd aan het Europees Parlement, dat deze met volstreekte meerderheid van zijn leden binnen een termijn van drie maanden goedkeurt, amendeert of verwierpt.

Indien de wijzigingsvoorstellen door het Europees Parlement worden geamendeerd of verworpen, komt een overlegcomité — samengesteld uit gelijke aantallen leden van het Parlement en vertegenwoordigers van de lid-staten, met deelname van de Commissie — van rechtswege bijeen. Indien door dit comité een tekst wordt goedgekeurd, wordt deze ter goedkeuring voorgelegd aan de Conferentie en aan het Europees Parlement. Deze tekst kan niet worden geamendeerd.

De wijzigingen op het Verdrag die op grond van deze procedure geacht worden te zijn goedgekeurd, treden in werking nadat zij door alle lid-staten overeenkomstig hun onderscheidene grondwettelijke bepalingen zijn bekrachtigd.

Fusieverdrag — *Artikel 2, derde alinea (nieuw)*

Wanneer de Raad aangelegenheden behandelt die in een van de lid-staten onder de uitsluitende bevoegdheid van de regio's vallen, kan genoemde lid-staat ook door een delegatie van de betrokken regionale regeringen worden vertegenwoordigd.

*
*   *
*

2. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Europese Raad, de Commissie, het Hof van Justitie, de Rekenkamer, het Economisch en Sociaal Comité, de regeringen en parlementen van de lid-staten en de staten die om toetreding hebben verzocht en aan de Adviesraad van de regionale en de plaatselijke rechtsgemeenschappen, de Voorbereidende Interinstitutionele Conferenties, de Intergouvernementele Conferenties en de Conferentie van de parlementen van de Europese Gemeenschap en aan het Europees Verbond van Vakverenigingen en aan de UNICE.

b) A3-281/90

RESOLUTIE

houdende advies van het Europees Parlement inzake het bijeenroepen van de Intergouvernementele Conferenties over de Economische en Monetaire Unie en de Politieke Unie

Het Europees Parlement,

- gelet op artikel 236 van het EEG-Verdrag en artikel 204 van het Euratom-Verdrag,
- gelet op de brief van de Raad van 8 maart 1990 (C3-82/90) waarin hij het Parlement om advies vraagt over het voorstel om een Intergouvernementele Conferentie over de Economische en Monetaire Unie bijeen te roepen,
- gelet op de brief van de Raad van 18 juli 1990 (C3-228/90) waarin hij het Parlement om advies vraagt over het voorstel om een Intergouvernementele Conferentie over de Politieke Unie bijeen te roepen,

Donderdag 22 november 1990

- onder verwijzing naar zijn resoluties van 11 juli 1990 (verslagen-Colombo ⁽¹⁾ en -Martin ⁽²⁾), 12 juli 1990 (verslagen-Giscard d'Estaing ⁽³⁾ en -Duverger ⁽⁴⁾) en 10 oktober 1990 (verslag-Herman ⁽⁵⁾),
  - onder verwijzing naar zijn resoluties van 12 april 1989 over de Verklaring inzake de fundamentele rechten en vrijheden ⁽⁶⁾ en van 25 oktober 1990 over de instemmingsprocedure ⁽⁷⁾,
  - gezien de resultaten van de besprekingen tussen de Voorzitter van het Parlement en de voorzitter van de Raad die op verzoek van laatstgenoemde op 12 november 1990 hebben plaatsgevonden,
  - gezien het verslag van de Commissie institutionele zaken en het advies van de Commissie economische en monetaire zaken en industriebeleid (A3-281/90),
- A. overwegende dat zich in de raadpleging van het Europees Parlement volgens het Hof van Justitie (zaken 138 en 139/79) „een democratisch grondbeginsel” afspiegelt „volgens hetwelk de volkeren door tussenkomst van een representatieve vergadering aan de machtsuitoefening deelnemen” en dat dit beginsel des te meer van toepassing is in geval van herziening van de constitutionele grondslagen van de Gemeenschap (d.w.z. de Verdragen),
- B. erop wijzend dat het in zijn resolutie van 14 juni 1990 ⁽⁸⁾ een plechtige oproep heeft gericht tot de staatshoofden en regeringsleiders, de voorzitter van de EG-Commissie en de ministers van Buitenlandse Zaken, met het verzoek:
- een besluit te nemen tot bijeenroeping van een Intergouvernementele Conferentie over de Europese Unie,
  - hun goedkeuring niet te hechten aan tegenstrijdige en ondoeltreffende oplossingen die de grondbeginselen van de Europese eenmaking in gevaar kunnen brengen,
  - te garanderen dat het Europees Parlement in de totstandbrenging van de Europese Unie een essentiële rol speelt,
  - te herhalen dat de Europese Gemeenschap dringend moet worden omgevormd tot een federale Europese Unie,
- C. herhaalt zijn verzoek, dat reeds is vervat in zijn resoluties van 23 november 1989 ⁽⁹⁾, 14 maart ⁽¹⁰⁾, zijn eerder genoemde resoluties van 11 juli en 25 oktober 1990, alsmede in de redevoering van zijn Voorzitter ten overstaan van de Europese Raad van 27 oktober 1990, dat „de voorstellen van de Intergouvernementele Conferenties aan het Europees Parlement worden voorgelegd en dat de regeringen het het recht toekennen de voorstellen te amenderen en erover te stemmen; als de tekst van het Parlement dan niet overeenkomt met die van de IGC, moet een passende procedure worden gevolgd om tot overeenstemming te komen over de inhoud van de hervormingen die aan de lid-staten van de EG ter ratificatie zullen worden voorgelegd”,
- D. overwegende dat de Politieke Unie een herziening van alle Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen vereist, zoals gewenst in paragraaf 5 van de bovengenoemde resolutie van 11 juli 1990 en zoals duidelijk gemaakt in de bijlage bij de brief van de Raad van 18 juli 1990, maar dat de Raad in deze brief het Parlement slechts over de herziening van het EEG-Verdrag raadpleegt,
- E. overwegende dat tegemoet is gekomen aan de verzoeken van het Parlement om een ruimere agenda voor de IGC vast te stellen en voorbereidende interinstitutionele conferenties met de Raad en de Commissie te houden, maar tevens overwegende dat de toezeggingen die zijn gedaan betreffende het betrekken van het Parlement bij de IGC zelf minder ver gaan dan door het Parlement wordt verlangd,

(1) PB nr. C 231 van 17.9.1990, blz. 91.

(2) PB nr. C 231 van 17.9.1990, blz. 97.

(3) PB nr. C 231 van 17.9.1990, blz. 163.

(4) PB nr. C 231 van 17.9.1990, blz. 165.

(5) Zie notulen van die datum (deel II, punt 5).

(6) PB nr. C 120 van 16.5.1989, blz. 53.

(7) Zie notulen van die datum (deel II, punt 6).

(8) PB nr. C 175 van 16.7.1990, blz. 175.

(9) PB nr. C 323 van 27.12.1989, blz. 111.

(10) PB nr. C 96 van 17.4.1990, blz. 114.

Donderdag 22 november 1990

- F. overwegende dat de vorige IGC (1985, Europese Akte), die op zich wat dit betreft onbevredigend was, toch besloot ⁽¹⁾
- alle door het Parlement bij haar ingediende voorstellen te behandelen,
  - dat de Voorzitter van het Parlement, vergezeld door personen van zijn keuze, de conferentie kon toespreken,
  - de resultaten van haar werkzaamheden aan het Europees Parlement voor te leggen,
- en overwegende dat de procedures voor wat de inspraak van het Parlement betreft verder zouden moeten gaan dan dat, en daarbij niet ten achter moeten blijven,
- G. met name betreurend dat er bij de voorbereidende werkzaamheden tot dusver geen enkele garantie is gegeven ten aanzien van:
- opneming in de Verdragen van de verklaring over de vrijheden en grondrechten,
  - hervorming van het stelsel van eigen middelen,
  - erkenning van de tweeledige democratische legitimering in de vorm van toekenning van medebeslissingsrecht en initiatiefrecht op wetgevingsgebied aan het Europees Parlement,
  - vergroting van de regionale autonomie en versterking van de algehele samenhang tussen alle communautaire beleidsvormen,
  - omvorming van de betrekkingen tussen de lid-staten van de Europese Gemeenschap in een echte Europese Unie van federatieve aard,
- H. overwegende dat de Europese Raad te Rome van 27 en 28 oktober 1990 ten aanzien van de EMU besluiten heeft genomen die aan de verlangens van het Parlement beantwoorden — zonder evenwel een precies en bindend tijdschema voor de invoering van de Europese munt vast te stellen — en dat de aangekondigde vooruitgang met betrekking tot de Politieke Unie voor de Gemeenschap niet voldoende is om een wezenlijke stap op weg naar een echte Europese Unie te zetten,
- I. de aandacht vestigend op de bovengenoemde resoluties van 14 juni 1990, 12 juli 1990 en 21 november 1990, die nauwkeurige verdragswijzigingen bevatten die het Parlement door de intergouvernementele conferenties aangenomen wenst te zien,
- J. gezien de verklaringen die de fungerend voorzitter van de Europese Raad en de voorzitter van de Commissie van de Europese Gemeenschappen in de vergadering van het Parlement van 21 november 1990 hebben afgelegd,
1. brengt positief advies uit inzake de bijeenroeping van intergouvernementele conferenties op basis van de acceptatie door de Raad van de volgende verbintenissen:
    - a) de door het Europees Parlement aangenomen documenten zullen evenals die van de Commissie als basis dienen voor de werkzaamheden van de IGC's,
    - b) de interinstitutionele conferenties zullen regelmatig bijeenkomen volgens een tijdschema dat strikt parallel loopt met dat van de IGC's,
    - c) de resultaten van de intergouvernementele conferenties worden voorgelegd aan het Europees Parlement met het oog op een akkoord tussen de intergouvernementele conferenties en het Parlement over de voorstellen die aan de nationale parlementen ter ratificatie moeten worden voorgelegd;
  2. verwacht bij de IGC's te worden betrokken via procedures die verder gaan dan die welke bij de onderhandelingen over de Europese Akte werden gehanteerd, en die recht doen aan de sfeer van vooruitgang waardoor de samenwerking tussen Parlement, Raad en Commissie bij de voorbereiding van de IGC's gekenmerkt werd;
  3. wijst de Raad erop dat hij het Parlement nog over de bijeenroeping van de IGC's moet raadplegen uit hoofde van het Euratom-Verdrag en — op basis van vrijwilligheid — uit hoofde van het EGKS-Verdrag;
  4. verwacht dat de IGC's het Euratom-Verdrag en het EGKS-Verdrag zullen aanpassen overeenkomstig zijn voorstellen inzake het EEG-Verdrag en zullen voorkomen dat discrepanties tussen de Verdragen ontstaan of blijven bestaan, zoals bij de Europese Akte het geval was;

⁽¹⁾ Brief van de fungerend voorzitter, de heer Poos, aan de heer Pflimlin, Voorzitter EP.

Donderdag 22 november 1990

5. is van mening dat de IGC's naast deze wijzigingen de gelegenheid dienen aan te grijpen om alle bepalingen uit de Verdragen te schrappen die niet langer van toepassing zijn, zoals die betreffende de oorspronkelijke overgangstermijnen.

6. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan het voorzitterschap van de Intergouvernementele Conferentie, de Raad, de Europese Raad en de Commissie, de regeringen en de parlementen van de lid-staten.

c) A3-233/90

RESOLUTIE

over de versterking van de begrotingscontrolebevoegdheden van het Europees Parlement in het kader van de strategie van het Parlement voor de Europese Unie

Het Europees Parlement,

— onder verwijzing naar zijn resoluties van:

- 11 juli 1990 over de uitgangspunten van het Europees Parlement inzake een ontwerpgrondwet voor de Europese Unie, met name artikel 11 ervan ⁽¹⁾;
- 11 juli 1990 over de Intergouvernementele Conferentie en de strategie van het Parlement voor de Europese Unie, met name de artikelen 30, 36, 37 en 40 ervan ⁽²⁾;
- 12 juli 1990 over het subsidiariteitsbeginsel ⁽³⁾;
- 12 juli 1990 over de voorbereiding van de bijeenkomst met de nationale parlementen over de toekomst van de Gemeenschap („Interparlementair Congres”), met name de overweging B ervan ⁽⁴⁾,

— gelet op artikel 121 van het Reglement,

— onder verwijzing naar het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A3-233/90),

A. overwegende dat het democratisch tekort in de Gemeenschap slechts kan worden verholpen, indien aan het Parlement meer bevoegdheden worden verleend, niet alleen op wetgevend gebied, maar tevens op dat van de begrotingscontrole met betrekking tot de Raad, de Commissie, de andere communautaire instellingen en de nationale instanties die gedecentraliseerde communautaire beheersbevoegdheden hebben,

B. overwegende dat de politieke controletaak speciaal tot uiting komt op het gebied van de begroting, gezien het belang van de communautaire begroting voor de Europese economische convergentie in het licht van de economische en politieke unie,

C. overwegende dat in de financiële bepalingen van het EEG-Verdrag (artikelen 199 t/m 209) niet voldoende belang wordt gehecht aan deze taak van politieke controle die het Parlement op begrotingsgebied vervult,

1. wijst andermaal op de noodzaak de begrotingscontrolebevoegdheden te versterken opdat het democratische tekort wordt verholpen dat de Europese Unie wel eens zou kunnen kenmerken, indien de huidige verdeling van de bevoegdheden tussen de instellingen blijft voortbestaan;

2. benadrukt dat versterking van de begrotingscontrole tot een grotere efficiency met betrekking tot alle aspecten van de ontvangsten en uitgaven van de Gemeenschap zal leiden;

3. is van oordeel dat in het advies van het Parlement, zoals bedoeld in artikel 236 van het EEG-Verdrag, over het bijeenroepen van de Intergouvernementele Conferentie over de politieke unie, de uitbreiding en versterking van de begrotingscontrolebevoegdheid moet worden genoemd als een van de basisproblemen die moeten worden besproken;

⁽¹⁾ Doc. A3-165/90.

⁽²⁾ Doc. A3-166/90.

⁽³⁾ Doc. A3-163/90.

⁽⁴⁾ Doc. A3-162/90.

Donderdag 22 november 1990

4. is van mening dat de controlebevoegdheden moeten worden versterkt zowel ten opzichte van de Raad als de Commissie, de andere communautaire instellingen en de nationale instanties voor zover deze handelen in het kader van de uitoefening van de gedecentraliseerde taken van de Gemeenschap;
5. is van mening dat de samenwerking tussen het Europees Parlement en de Rekenkamer moet worden versterkt;
6. preciseert nu reeds dat voor een daadwerkelijke bestending van het institutionele stelsel van begrotingscontrole de Verdragen dienen te worden gewijzigd en aangevuld opdat het hoofd kan worden geboden aan de volgende eisen die reeds gedeeltelijk in de praktijk zijn aanvaard en erkend in het Financieel Reglement:

Wat betreft de inhoud van de begrotingscontrole:

- a) het begrotingsbeheerssysteem moet het Parlement in staat stellen om in de loop van het begrotingsjaar en vóór de controle achteraf in het kader van de kwijtingsprocedure de nodige maatregelen te nemen; de Commissie verstrekt daartoe aan de begrotingsautoriteit de nodige documentatie (wijziging op artikel 205 van het EEG-Verdrag);
- b) de controles dienen niet alleen betrekking te hebben op de uitvoering van de begroting, maar eveneens het goede beheer van de beleidsterreinen die gevolgen hebben voor de begroting, alsmede de evaluatie van resultaten te omvatten; naast de rechtmatigheid en regelmatigheid dient de doelmatigheid van de handelingen te worden getoetst, alsmede de duurzaamheid van de gevolgen ervan (wijziging van de artikelen 206 bis en ter van het EEG-Verdrag);
- c) in het Verdrag dient duidelijk de status van het besluit tot het verlenen van kwijting tot uiting te komen, als zijnde een definitieve handeling van evaluatie van de verantwoordelijkheid van de Commissie of van haar leden, voor zover de verantwoordelijkheid van laatstgenoemden is afgebakend;

Wat betreft het doel van de controle:

- d) de kwijtingsprocedure dient alle budgettaire handelingen te omvatten die zich momenteel aan de controle onttrekken (verstrekte/opgenomen leningen) of die aan speciale regels zijn onderworpen (EGKS, EOF) (aanpassing van de artikelen 206 bis en ter van het EEG-Verdrag);

Wat betreft de doelmatigheid van de parlementaire begrotingscontrole:

- e) de opmerkingen die een wezenlijk deel uitmaken van het kwijtingsbesluit of van de andere resoluties van het Parlement die betrekking hebben op de begrotingscontrole dienen verplichtend te zijn voor de betrokken instellingen (uitbreiding van de bepaling van artikel 206 ter van het EEG-Verdrag);
- f) in de Verdragen moet het beginsel worden vastgelegd dat bij het kwijtingsbesluit de verantwoordelijkheid in het geding is van de Commissie of van haar leden die op het hoogste niveau de verantwoordelijkheid ter zake hebben en dat de weigering van kwijting in politiek opzicht overeenkomt met een motie van wantrouwen;
- g) in de Verdragen moet de bevoegdheid van het Parlement verankerd worden om in het kader van de kwijtingsprocedure correcties aan te brengen in de cijfers van de rekeningen en daarmee overeenkomstige maatregelen op budgetair gebied te nemen;

Wat betreft de interinstitutionele betrekkingen op het gebied van de begrotingscontrole:

- h) in de Verdragen dient het beginsel van de democratische doorzichtigheid van de informatie te worden vastgelegd door de verplichting in te voeren dat de Commissie, de andere communautaire instellingen en de lid-staten deze informatie desgevraagd aan het Parlement moeten verschaffen in zijn hoedanigheid van politieke controle-instantie en, in voorkomend geval, enquête-instantie; als enquête-instantie zou het Parlement moeten beschikken over rechtsbevoegdheid die vergelijkbaar is met die van de parlementen in de lid-staten (bij voorbeeld: de bevoegdheid om burgers van de Gemeenschap, al dan niet ambtenaren, die relevante informatie kunnen verstrekken, op te roepen, van hen getuigenis af te nemen of te verlangen dat zij de relevante documenten voorleggen);
- i) de taak van de Rekenkamer, de technische controle-instantie die tegenover het Parlement in zijn hoedanigheid van politieke controle-instantie verantwoordelijk is, dient in de Verdragen te worden versterkt door:
  - het Parlement het recht te verlenen de Rekenkamer te vragen onderzoeken in te stellen en verslagen in te dienen;
  - het Parlement de bevoegdheid te verlenen zijn goedkeuring te hechten aan de benoeming van de leden van de Rekenkamer;
- j) de positie van de Rekenkamer zou versterkt moeten worden door de Rekenkamer de positie van instelling van de Gemeenschap te geven;

Donderdag 22 november 1990

- k) het Parlement zou het recht moeten hebben het Hof van Justitie om nietigverklaring te verzoeken, het Hof te raadplegen over de interpretatie van de Verdragen en zijn recht op informatie, dat in deze Verdragswijzigingen is vastgelegd, te handhaven;
- l) het Hof van Justitie zou dienen te beschikken over de bevoegdheid sancties op te leggen, eventueel van financiële aard, voor de schending van de onderhavige verplichtingen;

*
*   *
*

7. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad, het Hof van Justitie, de Rekenkamer, de parlementen en regeringen van de lid-staten en zich op de onderhavige resolutie te baseren in de teksten die hij zal voorleggen aan de voorbereidende vergaderingen van de Intergouvernementele Conferentie, de bijeenkomst met de nationale parlementen en de bijeenkomsten van de Europese Raad.

d) A3-317/90

RESOLUTIE

over de toekomstige financiering van de Europese Gemeenschap

Het Europees Parlement,

- gelet op artikel 121 van zijn Reglement,
- gezien het interimverslag van de Begrotingscommissie (A3-317/90),

1. Institutionele betrekkingen

1. onderstreept de essentiële rol van de begroting in een politieke democratie,
2. is van mening dat het met het oog op de toekomst in het algemeen, doch eveneens nu reeds in het kader van de Intergouvernementele Conferenties noodzakelijk is de budgettaire regelgeving uit te werken in een ruimer perspectief en met een betere afstemming op de nieuwe rol van de Gemeenschap, opdat deze daadwerkelijk het financieringsinstrument is bij de tenuitvoerlegging van het communautair beleid,
3. is van mening dat de Gemeenschapsbegroting moet worden beschouwd als een bindend politiek mandaat, dat kan worden uitgevoerd zonder juridische rechtvaardiging achteraf; blijft met name wat de staat van uitgaven betreft bij zijn standpunt dat de toelichtingen bij de begrotingslijnen verplicht zijn;
4. wijst op de noodzaak om de procedure van de eerste lezing van de Raad te verbeteren; stelt derhalve voor dat de Raad een maand langer de tijd krijgt, door de voorafgaande procedures met een maand te vervroegen;
5. is van oordeel dat de procedure van het begrotingsoverleg tussen Parlement en Raad moet worden uitgebreid; acht het dienstig deze procedure te volgen vanaf het begin, d.w.z. vanaf de opstelling van het voorontwerp van begroting en vóór de eerste lezing van de Raad;
6. is van mening dat de Raad de rapporteurs van de Begrotingscommissie moet uitnodigen om zijn vergaderingen voor de eerste en de tweede lezing van de begroting bij te wonen met het oog op de totstandbrenging van goede betrekkingen tussen de instellingen;
7. is van mening dat bij de herziening van de Verdragen moet worden voorzien in een procedure op basis van het huidige systeem:

Eerste lezing van de Raad, gevolgd door een eerste lezing van het Parlement, waarbij de amendementen met een gekwalificeerde meerderheid kunnen worden aangenomen; vervolgens een tweede lezing van de Raad, waarbij de amendementen van het Parlement met een gekwalificeerde meerderheid kunnen worden verworpen; tenslotte een definitieve stemming in het Parlement, waarbij de begroting met een gekwalificeerde meerderheid wordt goedgekeurd;

Donderdag 22 november 1990

8. is van mening dat hetgeen herhaaldelijk is gezegd over de verdeling van de legislatieve bevoegdheden tussen het Parlement en de Raad ook geldt op het gebied van de financiën;

II. Eigen middelen

9. wijst erop dat alleen de begrotingsautoriteit bevoegd is voor de vaststelling van het volume en de aard van de middelen van de Gemeenschap, rekening houdend met de verdeling van de bevoegdheden tussen de lid-staten en de Gemeenschap;

10. onderstreept dat de communautaire begroting moet worden gefinancierd met de eigen middelen van de Gemeenschap;

11. is van mening dat in het nieuwe stelsel van eigen middelen vooral rekening moet worden gehouden met het welvaartsniveau van de verschillende lid-staten en van de burgers van de Gemeenschap;

12. is van mening dat het nieuwe financieel beleid niet noodzakelijk betekent dat het volume van de communautaire begroting in verhouding tot de nationale begrotingen wordt verhoogd, maar dat de Gemeenschapsbegroting en de nationale en regionale maatregelen elkaar beter aanvullen; acht het immers noodzakelijk dat alle beschikbare instrumenten worden ingezet om de doelstellingen van de Gemeenschap te verwezenlijken;

13. is van mening dat de financiering van de begroting moet gebeuren op basis van de feitelijke bijdragemogelijkheden van de economische subjecten van de Europese Gemeenschap, waarbij een en ander geen negatieve gevolgen mag hebben voor het produktiesysteem en de gecumuleerde fiscale lasten derhalve niet mogen worden verhoogd;

14. is van mening dat de vooruitgang van de Europese integratie, die blijkt uit de bereidheid om nieuwe bevoegdheden over te dragen aan de Gemeenschap, ook tot uiting moet komen in een dynamische begroting, zodat in de sectoren die onder communautaire bevoegdheid vallen een doeltreffend beleid kan worden gevoerd; derhalve moeten de kredieten voor bepaalde sectoren in de nationale begrotingen worden verlaagd, terwijl de kredieten voor dezelfde sectoren in de communautaire begroting worden verhoogd; het principe van de controle op de stijging van de totale overheidsuitgaven wordt aldus gerespecteerd;

15. is van mening dat het voorstel om de bijdragen van de lid-staten te vervangen door een authentiek stelsel van eigen middelen concreet gestalte kan krijgen door rechtstreekse betrekkingen tussen de Gemeenschap en de belastingbetalers; dat de maatregelen die ten behoeve van de burgers worden genomen het vertrouwensklimaat scheppen dat nodig is om de invoering van een communautaire bevoegdheid tot het heffen van belasting te overwegen;

16. is van mening dat de zogenaamde traditionele eigen middelen (landbouwheffingen en douanerechten) wegens hun communautaire karakter ook in de toekomst moeten worden gehandhaafd; maar dat de BTW, die de belangrijkste bron van inkomsten is geworden, in de toekomst aan belang zal moeten inboeten, daar zij weliswaar op een nagenoeg geharmoniseerde basis wordt geheven, maar zowel individueel als regionaal beschouwd een regressief karakter heeft;

17. is van mening dat de in 1988 ingevoerde „vierde bron” op basis van het BNP van elke lid-staat een schuchtere, maar belangrijke stap was in de richting van een grotere progressiviteit in de belastingheffing, die echter door zijn vorm en wijze van heffing eerder als een bijdrage van de staten dan als eigen bron van inkomsten wordt ervaren;

18. is van mening dat de mogelijkheden op het gebied van de inkomsten- en vennootschapsbelasting moeten worden bestudeerd, te meer omdat met deze laatste heffing in een aantal federale staten reeds ervaring werd opgedaan;

19. is van mening dat nader moet worden ingegaan op een mogelijke deelneming van de Gemeenschap in andere vormen van belasting, bij voorbeeld op het energiegebruik, en op de mogelijke band tussen het milieubeleid en het belastingstelsel;

Donderdag 22 november 1990

III. Niet in de begroting opgenomen financieringsinstrumenten

20. is van mening dat alle kapitaalverrichtingen in de begroting moeten worden opgenomen;
21. is van mening dat de begrotingsautoriteit aldus het maximumbedrag van de jaarlijkse kapitaalverrichtingen zal kunnen vaststellen op basis van precieze gegevens over de schuldenlast van de Gemeenschap; en dat de invoering van een „kapitaalbegroting” een duidelijker en vollediger beeld zal geven van de leningspolitiek van de Gemeenschap;
22. acht het noodzakelijk het EOF op te nemen in de algemene begroting, in overeenstemming met het voornemen van de Gemeenschap om een echt beleid van internationale samenwerking te voeren op basis van een aanvaardbaar politiek evenwicht tussen de financiële maatregelen ten behoeve van Oost-Europa, de ACS-landen, Latijns-Amerika en Azië, de landen van het Middellandse-Zeegebied, enz.; is van mening dat een werkelijk coherent samenwerkingsbeleid alleen mogelijk is wanneer alle desbetreffende financiële verrichtingen in de begroting worden opgenomen en niet, zoals momenteel het geval is, slechts een deel ervan;
23. acht het wegens de noodzakelijke coherentie met de bovengenoemde criteria tevens noodzakelijk dat alle verrichtingen van de EGKS, d.w.z. zowel de in de operationele begroting opgenomen maatregelen als de kapitaalverrichtingen (opgenomen en verstrekte leningen), in het kader van de hervorming van het financieringsstelsel in de algemene begroting worden opgenomen;

IV. Herziening van de financiële vooruitzichten en interinstitutioneel akkoord

24. onderstreept het belang van het Interinstitutioneel Akkoord, waardoor de betrekkingen tussen de twee takken van de begrotingsautoriteit nieuwe waarde hebben gekregen en de Gemeenschap beter in staat is in te spelen op de uitdagingen waarmee zij sinds de inwerking-treding van de Europese Akte wordt geconfronteerd; wijst er tevens op dat de begrotingsproblemen van de Gemeenschap dank zij het Interinstitutioneel Akkoord beter kunnen worden aangepakt, hetgeen op grond van de Verdragen niet mogelijk was;
25. merkt op dat, ondanks de voordelen van het Interinstitutioneel Akkoord, in de praktijk een aantal problemen en een zeker gebrek aan soepelheid aan het licht zijn gekomen, waarin in de toekomst verbetering moet worden gebracht;
26. is van mening dat de interinstitutionele dialoog die tot dit akkoord heeft geleid in de toekomst moet worden voortgezet; acht het derhalve noodzakelijk de Verdragen, en met name de bepalingen betreffende de begroting, te herzien, ten einde de belangrijkste communautaire tekst aan te passen aan de nieuwe verdeling van de bevoegdheden binnen de Gemeenschap en aan de nieuwe rol van de Gemeenschap in de wereld;
27. bevestigt de noodzaak van interinstitutioneel overleg op het gebied van de begroting, maar wijst erop dat de eventuele sluiting van een nieuw interinstitutioneel akkoord en de mogelijke inhoud ervan alleen kunnen worden geanalyseerd in het licht van de resultaten van de intergouvernementele conferenties, niet alleen als geheel, maar vooral wat betreft de door het Parlement gedane verzoeken tot wijziging van de budgettaire bepalingen van de Verdragen;
28. bevestigt, ten aanzien van de financiële vooruitzichten, dat het beginsel volgens hetwelk de begroting van de Gemeenschap binnen het kader van een soepele meerjarige planning moet blijven, in de Verdragen moet worden opgenomen;
29. onderstreept dat de financiële vooruitzichten het financieringsinstrument voor de tenuitvoerlegging van het communautair beleid moeten zijn en de spil moeten vormen voor een echt begrotingsbeleid op middellange termijn waarbij rekening wordt gehouden met het subsidiariteitsbeginsel en de herverdelende en macro-economische rol van de communautaire begroting;
30. is van mening dat de meerjarige planning moet voorzien in de nodige procedures voor aanpassing en herziening, zodat de Gemeenschap in alle politieke en economische omstandigheden over gepaste financieringsinstrumenten kan beschikken;

V. Betrekkingen van de gemeenschap met derde landen

31. constateert dat de Gemeenschap in de wereld een steeds grotere rol speelt en dat dit aanzienlijke gevolgen heeft voor de begroting;

Donderdag 22 november 1990

32. bevestigt het beginsel van de algemene begroting, met name ten aanzien van het ontwikkelingsbeleid; dringt er derhalve op aan dat alle desbetreffende uitgaven in de begroting worden opgenomen;

33. acht het noodzakelijk dat de Gemeenschap in haar ontwikkelingsbeleid een algemene politieke strategie in acht neemt, gebaseerd op het evenwicht tussen alle geografische gebieden in de wereld;

34. dringt erop aan dat bij het uitstippelen van deze strategie rekening wordt gehouden met de gevolgen van alle communautaire maatregelen voor het ontwikkelingsbeleid;

35. acht het noodzakelijk dat de algemene strategie van het ontwikkelingsbeleid steunt op een planning per doelstelling, daar een meerjarige raming van de noodzakelijke kredieten anders onmogelijk is;

36. merkt op dat de Gemeenschap soepeler moet kunnen reageren op onvoorziene gebeurtenissen in het kader van haar buitenlands beleid; is van mening dat de begroting de mogelijkheid moet bieden om in dergelijke omstandigheden met de vereiste spoed te handelen;

*
* * *

37. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie en de Raad.

7. Merktekens die het mogelijk maken de partij waartoe een levensmiddel behoort, te identificeren (procedure zonder verslag) ** I

— voorstel van de Commissie aan de Raad voor een richtlijn tot wijziging van Richtlijn 89/396/EEG betreffende de vermeldingen of merktekens die het mogelijk maken de partij waartoe een levensmiddel behoort, te identificeren (COM(90) 440 def. — C3-338/90 — SYN 304): goedgekeurd

8. Carnets TIR en ATA ** I

— Voorstel voor een verordening COM(90) 203 def. — SYN 271: goedgekeurd

— A3-292/90

WETGEVINGSRESOLUTIE
(Samenwerkingsprocedure: eerste lezing)

houdende advies van het Europees Parlement inzake het voorstel van de Commissie aan de Raad voor een verordening betreffende de toepassing in de Gemeenschap van carnets TIR en van carnets ATA als doorvoerdocumenten

Het Europees Parlement,

— gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(90) 203 def. — SYN 271) ⁽¹⁾,
— geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 100 A van het EEG-Verdrag (C3-176/90),

⁽¹⁾ PB nr. C 142 van 12.6.1990, blz. 6.

Donderdag 22 november 1990

- gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken en industriebeleid en het advies van de Commissie externe economische betrekkingen (A3-292/90),
  1. hecht, overeenkomstig de uitslag van de stemming, zijn goedkeuring aan het voorstel van de Commissie;
  2. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het voorstel van de Commissie;
  3. verzoekt zijn Voorzitter dit advies te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

---

9. Programma SCIENCE ** I

- Voorstel voor een besluit COM(90) 241 def. — SYN 282: goedgekeurd

---

— A3-282/90

WETGEVINGSRESOLUTIE (Samenwerkingsprocedure: eerste lezing)

houdende advies van het Europees Parlement over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende de sluiting van een samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek IJsland inzake een plan ter stimulering van de internationale samenwerking en uitwisseling ten behoeve van de Europese onderzoekers (SCIENCE)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(90) 241 def. — SYN 282) ⁽¹⁾,
- geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 130 Q, lid 2, van het EEG-Verdrag (C3-232/90),
- gezien het verslag van de Commissie energie, onderzoek en technologie en de adviezen van de Commissie externe economische betrekkingen en de Begrotingscommissie (A3-282/90),
  1. hecht, overeenkomstig de uitslag van de stemming, zijn goedkeuring aan het voorstel van de Commissie;
  2. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie aan de Raad en de Commissie te doen toekomen.

⁽¹⁾ PB nr. C 181 van 12.7.1990, blz. 15.

---

10. Intracommunautair verkeer van goederen ** I

- Voorstel voor een verordening COM(90) 354 def. — SYN 283: goedgekeurd

Donderdag 22 november 1990

— A3-298/90

WETGEVINGSRESOLUTIE
(Samenwerkingsprocedure: eerste lezing)

houdende advies van het Europees Parlement inzake het voorstel van de Commissie aan de Raad voor een verordening (EEG) tot wijziging van verordening (EEG) nr. 3/84 tot instelling van een regeling voor intracommunautair verkeer van goederen die uit een lid-staat worden verzonden om tijdelijk te worden gebruikt in één of meer andere lid-staten

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(90) 354 def. — SYN 283) (1),
  - geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 100 A van het EEG-Verdrag (C3-250/90),
  - gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken en industriebeleid (A3-298/90),
1. hecht, overeenkomstig de uitslag van de stemming, zijn goedkeuring aan het voorstel van de Commissie;
  2. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het voorstel van de Commissie;
  3. verzoekt zijn Voorzitter dit advies te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

(1) PB nr. C 212 van 25.8.1990, blz. 7.

11. Schade en milieuletzel veroorzaakt door afvalstoffen ** I

— Voorstel voor een richtlijn (COM(89) 282 def. — SYN 217)

Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de wettelijke aansprakelijkheid voor schade en milieuletzel veroorzaakt door afvalstoffen

Goedgekeurd met de volgende wijzigingen:

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKST (*)

DOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 1)

Twaalfde overweging

overwegende dat voor de bescherming van de rechten van de gelaedeerde de houder van afvalstoffen, om niet zelf als producent te worden aangemerkt, de identiteit van de producent moet kunnen vaststellen,

overwegende dat voor de bescherming van de rechten van de gelaedeerde de houder van afvalstoffen, om niet zelf als producent te worden aangemerkt, de identiteit van de producent moet kunnen vaststellen **en voorts overwegende dat de richtlijn zich ook dient uit te strekken tot de aansprakelijkheid van de vervoerder en de afvalverwerker,**

(*) PB nr. C 251 van 4.10.1989, blz. 3.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 2)

Veertiende overweging

overwegende dat met het oog op de bescherming van personen en van het milieu de aansprakelijkheid van *de producent* niet mag worden verminderd ingeval andere personen tot het ontstaan van de schade of *het milieulet-sel* hebben bijgedragen; dat *medeschuld van de gelaedeerde* evenwel in aanmerking mag worden genomen voor vermindering of bevrijding van de aansprakelijkheid of om ieders aandeel in de aansprakelijkheid te bepalen,

overwegende dat met het oog op de bescherming van personen en van het milieu de aansprakelijkheid van **een persoon** niet mag worden verminderd ingeval andere personen **door onvoorzichtigheid of nalatigheid** tot het ontstaan van de schade of **milieuschade** hebben bijgedragen; dat **opzet van de zijde van de gelaedeerde om dergelijke schade of milieuschade te veroorzaken of medeschuld zijnerzijds** evenwel in aanmerking mag worden genomen voor vermindering of bevrijding van de aansprakelijkheid of om ieders aandeel in de aansprakelijkheid te bepalen,

(Amendement nr. 3)

Zeventiende overweging

overwegende dat met het oog op een doeltreffende bescherming van personen en van het milieu de aansprakelijkheid van de producent *ten opzichte van de gelaedeerde* niet bij overeenkomst mag worden beperkt of uitgesloten,

overwegende dat met het oog op een doeltreffende bescherming van personen en van het milieu de aansprakelijkheid van **geen enkele onder deze richtlijn vallende persoon voor de schade of de milieuschade** bij overeenkomst mag worden beperkt of uitgesloten,

(Amendement nr. 22)

Achttiende overweging

overwegende dat *gezien de huidige omstandigheden op de markt de vaststelling van een stelsel van verplichte verzekering niet opportuun is*,

overwegende dat **de aansprakelijkheid van de producent en de afvalverwerker door een verzekering of een andere financiële zekerheid gedekt dient te zijn**,

(Amendement nr. 5)

Achttiende overweging bis (nieuw)

overwegende dat het Verdrag inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie van 29 juli 1960 niet van toepassing is op milieuschade door radioactieve stoffen en dat de aansprakelijkheid voor milieuschade door radioactieve afvalstoffen daarom door deze richtlijn wordt geregeld,

(Amendement nr. 6)

Negentiende overweging bis (nieuw)

overwegende dat het in sommige lid-staten niet mogelijk is na een gerechtelijke veroordeling van een onderneming die opgeheven, failliet gegaan of insolvent verklaard is, de verzekering aansprakelijk te stellen,

(Amendement nr. 24)

Negentiende overweging ter (nieuw)

overwegende dat het absoluut noodzakelijk is een ontwerp op te stellen voor een algemene richtlijn betreffende de

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

wettelijke aansprakelijkheid voor schade en milieuletzel, aangezien de normen op dit gebied versnipperd en slechts gedeeltelijk vastgelegd zijn,

(Amendement nr. 7)

*Artikel 1***Toepassingsgebied van de richtlijn**

1. Deze richtlijn is van toepassing op de wettelijke aansprakelijkheid voor schade en milieuletzel veroorzaakt door in het kader van de uitoefening van een beroep voortgebrachte afvalstoffen vanaf het ogenblik van hun ontstaan. 2. Deze richtlijn is niet van toepassing op: — <i>radioactieve afvalstoffen waarop nationale wettelijke bepalingen van toepassing zijn welke zijn gebaseerd op het Verdrag inzake de wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie (Parijs, 29 juli 1960), het dit Verdrag aanvullende Verdrag (Brussel, 31 januari 1963) en de bij deze Verdragen behorende protocollen;</i> — <i>afvalstoffen en verontreinigingen waarop nationale wettelijke bepalingen van toepassing zijn welke zijn gebaseerd op het Internationaal Verdrag inzake de burgerlijke aansprakelijkheid voor schade door verontreiniging door olie (Brussel, 29 november 1969) en de Internationale Overeenkomst tot oprichting van een Internationaal Fonds voor vergoeding van schade veroorzaakt door waterverontreiniging door olie (Brussel, 18 december 1971).</i>	1. Deze richtlijn is van toepassing op de wettelijke aansprakelijkheid voor schade en milieuletzel veroorzaakt door in het kader van de uitoefening van een beroep voortgebrachte afvalstoffen vanaf het ogenblik van hun ontstaan. 2. Deze richtlijn is niet van toepassing op: — schade door radioactieve afvalstoffen, hoewel milieuschade door radioactieve afvalstoffen wel onder deze richtlijn valt; — schade en milieuschade veroorzaakt door olie uit schepen voor zover de aansprakelijkheid geregeld is door het Internationaal Verdrag inzake de wettelijke aansprakelijkheid voor schade door verontreiniging door olie van 29 november 1969 als gewijzigd bij de Protocollen van 19 november 1976 en 25 mei 1984 en door de Internationale Overeenkomst tot oprichting van een Internationaal Fonds voor vergoeding van schade veroorzaakt door waterverontreiniging door olie van 18 december 1971 als gewijzigd bij de Protocollen van 19 november 1976 en 25 mei 1984.

2 bis. Deze richtlijn is niet enkel van toepassing op het grondgebied van de lid-staten maar ook in de exclusieve economische zone ten aanzien waarvan de lid-staten krachtens internationaal publiekrecht rechten en plichten hebben.

(Amendement nr. 8)

*Artikel 2, lid 1***Definities**

1. In deze richtlijn wordt verstaan onder: a) producent: <i>iedere natuurlijke of rechtspersoon die in de uitoefening van een beroep afvalstoffen heeft voortgebracht en iedere persoon die tot het ogenblik waarop de schade of het milieuletzel is veroorzaakt voorbehandelingen, vermengingen of andere bewerkingen heeft verricht die leiden tot wijziging in de aard of de samenstelling van die afvalstoffen;</i>	1. In deze richtlijn wordt verstaan onder: a) producent: eenieder die in het kader van een commerciële of industriële activiteit afvalstoffen produceert en/of iedere persoon die voorbehandelingen, vermengingen of andere bewerkingen heeft verricht die leiden tot wijziging in de aard of de samenstelling van die afvalstoffen;

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

b) afvalstoffen: elke stof of elk voorwerp <i>als bedoeld in artikel 1 van richtlijn 75/442/EEG van de Raad</i>; c) schade: (i) schade veroorzaakt door dood of lichamelijk letsel; (ii) schade toegebracht aan zaken; d) <i>milieuletzel: de belangrijke en blijvende milieu-aantastingen die zijn veroorzaakt door een wijziging in de fysische, chemische of biologische gesteldheid van water, bodem en/of lucht, voor zover zulke aantastingen niet als schade in de zin van letter c), onder ii) worden beschouwd.</i>	b) afvalstoffen: (i) elke stof of elk voorwerp als zodanig omschreven in richtlijn 75/442/EEG van de Raad; of (ii) radioactief afval, zoals gedefinieerd in het Verdrag inzake wettelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie van 29 juli 1960, als gewijzigd door middel van de aanvullende protocollen van 28 januari 1964 en 16 november 1982; c) schade: (i) schade veroorzaakt door dood of lichamelijk letsel; (ii) schade toegebracht aan zaken; d) milieu: alle biotische en abiotische natuurlijke hulpbronnen op de aarde, zoals lucht, water, bodem, flora en fauna, of enig deel daarvan; d bis) milieuschade: iedere belangrijke fysische, chemische of biologische aantasting van het milieu, voor zover deze niet als schade in de zin van letter c), onder ii) wordt beschouwd; d ter) persoon: elke natuurlijke of rechtspersoon in de zin van het publiek- en privaatrecht; d quater) verwerker: eenieder die een van de verrichtingen uitvoert als bedoeld in Bijlage II A of Bijlage II B van richtlijn 75/442/EEG van de Raad.

(Amendement nr. 9)

Artikel 2, lid 2, sub b) en c)

b) de persoon die op het ogenblik waarop het schade- of milieuletzelveroorzakende feit zich heeft voorgedaan zorg droeg voor het daadwerkelijke toezicht op de afvalstoffen: (i) indien deze persoon de identiteit van de in lid 1 gedefinieerde producent niet binnen een redelijke termijn kan vaststellen; (ii) <i>indien de afvalstoffen over het grondgebied van de Gemeenschap worden vervoerd en deze voordat het schade- of milieuletzelveroorzakende feit zich heeft voorgedaan aldaar geen wezenlijke wijziging in hun aard of samenstelling hebben ondergaan;</i> c) <i>indien de afvalstoffen overeenkomstig de voorschriften werden afgegeven aan een installatie, een inrichting of een onderneming die over een vergunning beschikt als bedoeld in artikel 8 van richtlijn 75/442/EEG, in artikel 6 van richtlijn 75/439/EEG van de Raad van 16 juni 1975 of in artikel 9 van richtlijn 78/319/EEG van de Raad van 20 maart 1978, of is gemachtigd uit hoofde van artikel 6 van richtlijn 76/403/EEG van de Raad van 6 april 1976: de voor deze installatie, inrichting of onderneming verantwoordelijke persoon.</i>	b) de persoon die op het ogenblik waarop het schade- of milieuletzelveroorzakende feit zich heeft voorgedaan zorg droeg voor het daadwerkelijke toezicht op de afvalstoffen, indien deze persoon de identiteit van de in lid 1, sub a), gedefinieerde producent niet binnen een redelijke termijn kan vaststellen. c) Schrappen

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 10)

*Artikel 3***Afbakening van de aansprakelijkheid**

De producent van afvalstoffen is wettelijk aansprakelijk voor door deze stoffen veroorzaakte schade en milieulet- sel, zonder dat hem hiervoor schuld behoeft te treffen.

1. Terwijl de producent of de verwerker het toezicht heeft over de afvalstoffen, is deze wettelijk aansprakelijk voor door deze stoffen veroorzaakte schade en milieuschade, zonder dat hem hiervoor schuld behoeft te treffen.

2. Afvalstoffen worden geacht onder het toezicht van de in lid 1 bedoelde producent of verwerker te zijn gebleven, totdat zij zijn overgedragen aan een verwerker die beschikt over de vergunning als bedoeld in artikel 9 of artikel 10 van richtlijn 75/442/EEG van de Raad, of geregistreerd is bij de bevoegde autoriteiten in de zin van artikel 11 van richtlijn 75/442/EEG van de Raad.

3. Indien afvalstoffen door een producent of verwerker worden overgedragen aan een vervoerder die is geregistreerd of over een vergunning beschikt overeenkomstig artikel 12 van richtlijn 75/442/EEG van de Raad, en indien de aansprakelijkheid van de vervoerder is geregeld in het kader van het Verdrag inzake de wettelijke aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt tijdens het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, per spoor en over de binnenwateren van 10 oktober 1989, is de producent of verwerker uitsluitend aansprakelijk voor de kosten of eventuele schade of milieuschade die enige financiële limiet overschrijden welke krachtens artikel 9 van genoemd Verdrag van toepassing is.

4. De producent, de vervoerder en de verwerker doen in hun jaarverslagen opgave van de namen van de verzekeraars van het bedrijf in verband met de wettelijke aansprakelijkheid.

(Amendement nr. 11)

Artikel 4

1. *De klagende partij kan in rechte vorderen:*
- a) *het verbod of de beëindiging van de schade of milieulet- sel veroorzakende handeling of toestand;*
  - b) *de terugbetaling van de uitgaven verbonden aan maatregelen ter voorkoming van de schade of het milieulet- sel;*

1. **De lid-staten bepalen in hun wetgeving:**
- a) **welke personen een rechtsvordering kunnen instellen in geval van schade of milieuschade die veroorzaakt is of op het punt staat veroorzaakt te worden door afvalstoffen;**
  - b) **welk verhaal deze personen kunnen zoeken, onder meer:**
    - i) **een bevel tot het verbieden van de handeling of het herstellen van de nalatigheid die de schade heeft veroorzaakt of kan veroorzaken en/of vergoeding van de geleden schade;**
    - ii) **een bevel tot het verbieden van de handeling of het herstellen van de nalatigheid die de milieuschade heeft veroorzaakt of kan veroorzaken;**

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

- c) *de terugbetaling van de uitgaven verbonden aan maatregelen voor de vergoeding van de schade bedoeld in artikel 2, lid 1, letter c), onder ii);*
- d) *het terugbrengen van het milieu in de toestand waarin het zich bevond onmiddellijk vóór het ogenblik waarop het milieuletsel zich heeft voorgedaan dan wel de terugbetaling van de uitgaven verbonden aan de maatregelen die met het oog hierop werden genomen;*
- e) *de vergoeding van de schade.*

2. In het in lid 1, onder d), bedoelde geval, dat het milieu in zijn vorige toestand wordt teruggebracht, kan de klagende partij in geval van milieuletsel het terugbrengen in de vorige toestand of de terugbetaling van de daaraan verbonden uitgaven vorderen, tenzij:

- de kosten het positieve effect voor het milieu van het terugbrengen in zijn vorige toestand aanzienlijk overschrijden en
- andere alternatieve maatregelen voor het herstel van het milieu tegen aanzienlijk lagere kosten kunnen worden genomen.

In het laatstgenoemde geval kan de klagende partij de uitvoering van deze andere maatregelen of de terugbetaling van de daaraan verbonden uitgaven vorderen.

3. *In geval van milieuletsels kan de overheid in rechte de in lid 1, onder a), b) en d), genoemde vorderingen instellen.*

4. *Indien volgens het recht van de lid-staten groepen die collectieve belangen vertegenwoordigen, bevoegd zijn als klagende partij in rechte op te treden, kunnen zij in rechte slechts het verbod of de beëindiging van de milieuletsel veroorzakende handeling of toestand vorderen. Indien zij evenwel zelf de in lid 1, punten b) en d) bedoelde maatregelen hebben genomen, kunnen zij de terugbetaling van de uit deze maatregelen voortvloeiende uitgaven vorderen.*

5. Deze richtlijn laat nationale bepalingen inzake immateriële schade onverlet.

6. *De klagende partij moet de schade of het milieuletsel bewijzen en aantonen dat er met overgrote waarschijnlijkheid een causaal verband bestaat tussen de geleden schade of, in voorkomend geval, het milieuletsel en de door de producent voortgebrachte afvalstoffen.*

- iii) **een bevel tot herstel van het milieu en/of het nemen van preventieve maatregelen en terugbetaling van de werkelijke kosten van het herstel van het milieu en het nemen van preventieve maatregelen (inclusief de kosten van de schade die door preventieve maatregelen wordt veroorzaakt);**
- c) **dat de bewijslast op de klagende partij rust, wanneer deze aanvoert dat er een oorzakelijk verband bestaat tussen de afvalstoffen of de industriële activiteit enerzijds en de geleden of vermoedelijk te lijden schade of milieuschade anderzijds; de bewijslast mag daarbij niet moeilijker zijn dan wat in het burgerlijk recht gebruikelijk is;**
- d) **of en in hoeverre vergoeding van schade ten gevolge van winstderving of enig ander economisch verlies kan worden gevorderd.**

2. In het in lid 1, onder b), (iii) bedoelde geval, **namelijk herstel van het milieu**, kan de klagende partij het **herstel van het milieu** of de terugbetaling van de daaraan verbonden uitgaven vorderen, tenzij:

- de kosten het positieve effect van het herstel van het milieu aanzienlijk overschrijden en
- andere alternatieve maatregelen voor het herstel van het milieu tegen aanzienlijk lagere kosten kunnen worden genomen.

In het laatstgenoemde geval kan de klagende partij de uitvoering van deze andere maatregelen of de terugbetaling van de daaraan verbonden uitgaven vorderen.

3. **Schrappen** (zie echter lid 1, onder a) hierboven).

4. **Belangengroepen of verenigingen die natuur- en milieubehoud tot doel hebben, kunnen ofwel rechtsvorderingen instellen overeenkomstig lid 1, sub b), ofwel zich voegen in een proces dat al begonnen is. Om echter een woekering van processen te voorkomen, kunnen de lid-staten dergelijke groepen en verenigingen in aantal beperken, door per land, regio of gemeente alleen aan sommige groepen en verenigingen de uitoefening van de in dit lid genoemde rechten toe te kennen.**

5. Deze richtlijn laat nationale bepalingen inzake immateriële schade onverlet.

6. **Schrappen** (zie echter lid 1, onder c) hierboven).

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 12)

Artikel 5

Indien uit hoofde van deze richtlijn verscheidene *producenten* aansprakelijk zijn voor dezelfde schade of *hetzelfde milieuletzel*, is elk hunner hoofdelijk aansprakelijk, *onverminderd* de bepalingen van het nationale recht inzake regres.

1. Indien uit hoofde van deze richtlijn verscheidene *personen* aansprakelijk zijn voor dezelfde schade of **dezelfde milieuschade**, is elk hunner hoofdelijk aansprakelijk.

2. **Deze richtlijn doet geen afbreuk aan** de bepalingen van het nationale recht **van de lid-staten** inzake regres.

(Amendement nr. 13)

Artikel 6, lid 1

1. *De producent is op grond van deze richtlijn niet aansprakelijk indien hij aantoont dat de schade of het milieuletzel het gevolg is van een geval van overmacht in de zin van het Gemeenschapsrecht.*

1. **Niet aansprakelijk is eenieder die geen schuld treft en aantoont dat:**

- a) **de schade of de milieuschade te wijten is aan een handeling of nalatigheid van een derde met de bedoeling dergelijke schade of milieuschade te veroorzaken; of**
- b) **de schade of de milieuschade het gevolg is van een oorlogshandeling, vijandelijkheden, oproer of een natuurverschijnsel van uitzonderlijke, onafwendbare en onbedwingbare aard.**

(Amendement nr. 14)

Artikel 7

1. *Onverminderd de bepalingen van het nationale recht inzake regres, wordt de aansprakelijkheid van de producent niet verminderd wanneer de schade of het milieuletzel wordt veroorzaakt zowel door afvalstoffen als door toedoen van een derde.*

1. **De vervoerder of de verwerker is niet aansprakelijk voor schade of milieuschade veroorzaakt door afvalstoffen, wanneer hem geen schuld treft en hij kan aantonen dat degene die de afvalstoffen aan hem heeft overgedragen, hem heeft misleid over de ware aard van de afvalstoffen die de schade of de milieuschade hebben veroorzaakt; in dat geval is degene die de afvalstoffen heeft overgedragen, aansprakelijk.**

2. *De aansprakelijkheid van de producent kan, rekening houdend met alle omstandigheden van het geval, worden verminderd of opgeheven wanneer de schade wordt veroorzaakt zowel door afvalstoffen als door aan schuld te wijten gedrag van de persoon die de schade heeft geleden of van iedere andere persoon waarvoor hij aansprakelijk is.*

2. **De aansprakelijkheid van een persoon kan gedeeltelijk of geheel worden opgeheven, indien hij kan aantonen dat de schade of de milieuschade geheel of gedeeltelijk veroorzaakt is door de persoon die de schade heeft geleden of door diens vertegenwoordiger.**

(Amendement nr. 15)

Artikel 8

De aansprakelijkheid van *de producenten* uit hoofde van deze richtlijn kan *ten aanzien van de klagende partijen* niet bij overeenkomst worden beperkt of uitgesloten.

De aansprakelijkheid van **een persoon** uit hoofde van deze richtlijn kan niet bij overeenkomst worden beperkt of uitgesloten.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 16)

*Artikel 8 bis (nieuw)***Artikel 8 bis**

Indien niet kan worden vastgesteld wie de schade of de milieuschade heeft veroorzaakt dient de overheid voor de vergoeding ervan te zorgen.

(Amendement nr. 17)

*Artikel 9, titel (nieuw) en lid 1***Aansprakelijkheidstermijn**

1. De lid-staten bepalen in hun wetgeving dat de vordering tot schadevergoeding uit hoofde van deze richtlijn verjaart na afloop van een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de datum waarop degene die een vordering op grond van artikel 4, lid 1, instelt, kennis kreeg dan wel had moeten krijgen van de schade of *het milieuletsel alsmede van de identiteit van de producent.*

1. De lid-staten bepalen in hun wetgeving dat de vordering tot schadevergoeding uit hoofde van deze richtlijn verjaart na afloop van een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de datum waarop degene die een vordering op grond van artikel 4, lid 1, instelt, kennis kreeg dan wel had moeten krijgen van de schade of **de milieuschade.**

(Amendement nr. 21)

Artikel 10, eerste alinea bis (nieuw)

De termijn van dertig jaar wordt verlengd in geval van door asbest veroorzaakte ziektes en sommige andere chronische kwalen (bij voorbeeld die het gevolg zijn van blootstelling aan kankerverwekkende stoffen).

(Amendement nr. 18)

*Artikel 11***Verplichte verzekering**

1. De aansprakelijkheid uit hoofde van deze richtlijn van de producent die in het kader van een commerciële of industriële activiteit afvalstoffen produceert en van de verwerker dient gedekt te zijn door een verzekering of een andere financiële garantie.

2. De lid-staten kunnen de aansprakelijkheid van een persoon bij schadeclaims wegens een bepaald feit beperken, niet lager echter dan tot:

— 70 miljoen ecu voor schade

— 50 miljoen ecu voor milieuschade, verhoogd tot 100 miljoen ecu in geval van milieuschade die door radioactieve afvalstoffen wordt veroorzaakt.

3. Ingeval de bedragen voor een bepaalde schadevergoedingscategorie, hetzij voor schade, hetzij voor milieuschade, ontoereikend zijn om de schadeclaims te honoreren, kunnen ongebruikte bedragen van de andere categorie worden gebruikt om het tekort aan te zuiveren.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

Uiterlijk op 31 december 1992 beslist de Raad op voorstel van de Commissie onder welke voorwaarden en onder aanwending van welke middelen de onder deze richtlijn vallende schade en milieuletsels worden vergoed in het geval dat

- *de overeenkomstig deze richtlijn aansprakelijke persoon niet kan worden geïdentificeerd;*
- *de aansprakelijke persoon niet in staat blijkt te zijn de veroorzaakte schade en/of milieuletsels volledig te vergoeden.*

4. Een persoon kan geen aanspraak maken op de in lid 2 bedoelde beperking van zijn aansprakelijkheid, indien wordt aangetoond dat de schade of de milieuschade het gevolg is van een handeling of verzuim zijnerzijds of van de zijde van zijn vertegenwoordiger in het kader van diens dienstverband, met de bedoeling dergelijke schade of milieuschade te veroorzaken of uit onvoorzichtigheid in de wetenschap dat dergelijke schade of milieuschade vermoedelijk zal worden veroorzaakt.

5. Op voorstel van de Commissie zal de Raad uiterlijk op 31 december 1992:

- gemeenschappelijke regels vaststellen inzake beperkingen van aansprakelijkheid die in de lid-staten kunnen worden toegestaan;
- gemeenschappelijke regels vaststellen voor de situatie die ontstaat:
  - i) indien de aansprakelijke persoon niet in staat blijkt te zijn de veroorzaakte schade en/of milieuschade volledig te vergoeden of
  - ii) indien de volledige aansprakelijkheid de in lid 2 hierboven vermelde limieten overschrijdt of
  - iii) indien de overeenkomstig deze richtlijn aansprakelijke persoon niet kan worden geïdentificeerd;
 in dit verband zal de Commissie de mogelijkheid bestuderen van de instelling van een „Europees Fonds voor de vergoeding van door afvalstoffen veroorzaakte schade en milieuschade”.

(Amendement nr. 19)

*Artikel 12***Slotbepalingen**

Deze richtlijn laat onverlet:

- a) *de rechten die de vorderingsgerechtigde volgens deze richtlijn kan ontlenen aan de van kracht zijnde internationale overeenkomsten op het gebied van de wettelijke aansprakelijkheid voor het vervoer van gevaarlijke stoffen;*
- b) de rechten die in het leven zijn geroepen door het Internationaal Verdrag inzake beperking van aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen (Londen, 19 november 1976).

Deze richtlijn laat de rechten onverlet die in het leven zijn geroepen door het Internationaal Verdrag inzake beperking van de aansprakelijkheid voor maritieme vorderingen (Londen, 19 november 1976).

(Amendement nr. 20)

*Artikel 13 bis (nieuw)***Artikel 13 bis**

Ingeval een bedrijf dat afvalstoffen produceert of verwerkt, wordt opgeheven, failliet gaat of niet aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen, worden de verzekeraars van het bedrijf, zoals in het jaarverslag vermeld, aansprakelijk gesteld voor eventueel daarna ontstane schade waarvan bewezen wordt dat zij door het betrokken bedrijf is veroorzaakt.

Donderdag 22 november 1990

— A3-272/90

WETGEVINGSRESOLUTIE
(Samenwerkingsprocedure: eerste lezing)

houdende advies van het Europees Parlement inzake het voorstel van de Commissie aan de Raad voor een richtlijn betreffende de wettelijke aansprakelijkheid voor schade en milieuletzel veroorzaakt door afvalstoffen

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(89) 282 def. — SYN 217) (1),
  - geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 100 A van het EEG-Verdrag (C3-154/89),
  - gezien het verslag van de commissie juridische zaken en rechten van de burger en het advies van de commissie milieu, volksgezondheid en consumentenbescherming (A3-126/90),
  - gezien het tweede verslag van de commissie juridische zaken en rechten van de burger (A3-272/90) en het advies van de commissie milieu, volksgezondheid en consumentenbescherming,
1. hecht, overeenkomstig de uitslag van de stemming, zijn goedkeuring aan het voorstel van de Commissie, behoudens de wijzigingen die het erin heeft aangebracht;
  2. verzoekt de Commissie haar voorstel overeenkomstig artikel 149, lid 3, van het EEG-Verdrag dienovereenkomstig te wijzigen;
  3. verzoekt de Raad de door het Parlement aangenomen amendementen op te nemen in zijn overeenkomstig artikel 149, lid 2, sub a), van het EEG-Verdrag te bepalen gemeenschappelijk standpunt;
  4. verzoekt zijn Voorzitter dit advies te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

(1) PB nr. C 251 van 4.10.1989, blz. 3.

12. Witwassen van geld ** I

— Voorstel voor een richtlijn COM(90) 106 def. — SYN 254

Voorstel van de Commissie voor een richtlijn van de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële systeem voor witwassen van geld

Goedgekeurd met de volgende wijzigingen:

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKST (*)

DOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 1)

Eerste visum

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 57, lid 2, derde volzin;

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 57, lid 2, **eerste en derde** volzin;

(*) PB nr. C 106 van 28.4.1990, blz. 6.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 2)

Zesde overweging bis (nieuw)

overwegende dat in de internationale context het vrij verkeer van kapitaal een risico kan vormen als derde landen geen vergelijkbare normen hanteren; overwegende dat de Commissie derhalve de situatie in derde landen moet controleren en bekend moet maken welke landen ontoereikende normen toepassen ten einde de aandacht van kredietinstellingen en financiële instellingen in de Gemeenschap te vestigen op de risico's die zij lopen als zij financiële transacties aangaan met soortgelijke instellingen uit deze landen,

(Amendement nr. 3)

Dertiende overweging

overwegende dat vrijwaring van het financiële systeem van het witwassen van geld een taak is die door de gerechtelijke en politie-autoriteiten niet zonder samenwerking van de krediet- en de financiële instellingen en van de met het toezicht op deze instellingen belaste autoriteiten kan worden vervuld; dat het bankgeheim voor strafrechtelijke gevallen moet worden opgeheven; dat een regeling van verplichte aanmelding van verdachte transacties de doeltreffendste wijze van verwezenlijking van deze samenwerking is; dat een bijzondere beschermingsbepaling nodig is om werknemers en bestuurders niet voor inbreuken op beperkingen inzake het kennisgeven van gegevens aansprakelijk te doen zijn,

overwegende dat vrijwaring van het financiële systeem van het witwassen van geld een taak is die door de gerechtelijke en politie-autoriteiten niet zonder samenwerking van de krediet- en de financiële instellingen en van de met het toezicht op deze instellingen belaste autoriteiten kan worden vervuld; dat het bankgeheim voor strafrechtelijke gevallen moet worden opgeheven; dat een regeling van verplichte aanmelding van verdachte transacties de doeltreffendste wijze van verwezenlijking van deze samenwerking is; dat een bijzondere beschermingsbepaling nodig is om **de bedrijven, hun** werknemers en bestuurders niet voor inbreuken op beperkingen inzake het kennisgeven van gegevens aansprakelijk te doen zijn,

(Amendement nr. 4)

Dertiende overweging bis (nieuw)

overwegende dat verstrekking van gegevens aan de overheid beperkt moet blijven tot onderzoek dat uitsluitend met het witwassen van geld te maken heeft,

(Amendement nr. 5)

Veertiende overweging bis (nieuw)

overwegende dat tekortkomingen van de bedrijven aan de verplichtingen van deze richtlijn beteugeld moeten worden door de repsectievelijke toeziende overheden,

(Amendement nr. 6)

Artikel 1, vijfde streepje

— „ernstig misdrijf”: een in artikel 3, lid 1, onder a) en c), van het Verdrag van Wenen omschreven misdrijf,

— „ernstig misdrijf”: een in artikel 3, lid 1, onder a) en c), van het Verdrag van Wenen omschreven misdrijf,

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKST

terrorisme en enig ander ernstig strafbaar feit als omschreven door de lid-staten, waaronder in het bijzonder georganiseerde misdaad, al dan niet verband houdende met verdovende middelen en psychotrope stoffen;

DOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

terrorisme, **georganiseerde misdaad, illegale wapenhandel, valsmunterij, mensenhandel, souteneurschap, ontvoering en gijzeling**, als omschreven door de lid-staten;

(Amendement nr. 7)

Artikel 1, zesde streepje bis (nieuw)

- „internationale kapitaaltransfer”: elke opdracht, mondeling, elektronisch of schriftelijk, van een afzender of zijn vertegenwoordiger aan een natuurlijke of rechtspersoon die de opdracht in ontvangst neemt, om een bepaalde of vaststelbare geldsom te betalen of door een andere natuurlijke of rechtspersoon te laten betalen aan een begunstigde of zijn vertegenwoordiger, van het ene nationaal rechtsgebied naar een ander, zowel binnen als buiten de grenzen van het rechtsgebied van de Europese Gemeenschap;

(Amendement nr. 28)

Artikel 2

De lid-staten dienen ervoor zorg te dragen dat het witwassen van opbrengsten van een *ernstig* misdrijf krachtens hun nationale recht als strafbaar feit wordt aangemerkt.

De lid-staten dienen ervoor zorg te dragen dat het witwassen van opbrengsten van een misdrijf krachtens hun nationale recht als strafbaar feit wordt aangemerkt.

(Amendement nr. 8)

Artikel 3

De lid-staten dienen ervoor zorg te dragen dat krediet- en financiële instellingen bij het aangaan van zakelijke betrekkingen of bij het verrichten van transacties van hun cliënten legitimatie verlangen en, bij twijfel ten aanzien van de vraag of cliënten voor eigen rekening handelen, dat deze instellingen dienstige maatregelen nemen om van de personen voor wier rekening een transactie wordt uitgevoerd of een rekening wordt geopend, de werkelijke identiteit vast te stellen. Krediet- en financiële instellingen dienen gedurende ten minste vijf jaar na de beëindiging van de betrekkingen met hun cliënten registers van de getoonde legitimatiebewijzen te bewaren.

1. De lid-staten dienen ervoor zorg te dragen dat krediet- en financiële instellingen bij het aangaan van zakelijke betrekkingen of bij het verrichten van transacties van hun cliënten legitimatie verlangen en, bij twijfel ten aanzien van de vraag of cliënten voor eigen rekening handelen, dat deze instellingen dienstige maatregelen nemen om van de personen voor wier rekening een transactie wordt uitgevoerd of een rekening wordt geopend, de werkelijke identiteit vast te stellen.

2. Als de kredietinstellingen en financiële instituten voor andere instellingen van dezelfde aard optreden en, door de gebruiken of de kenmerkende eigenschappen van de betreffende soort operaties, onmogelijk de identiteit van de personen te weten kunnen komen waar de opdrachtgevende instellingen voor optreden, dan zijn deze laatste gehouden om redelijke maatregelen te nemen om de juiste identiteit van de personen voor wier rekening ze optreden, vast te stellen.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

3. Krediet- en financiële instellingen dienen gedurende ten minste vijf jaar na de beëindiging van de betrekkingen met hun cliënten registers van de getoonde legitimatiebewijzen te bewaren of **gedurende ten minste 10 jaar in geval van niet geregeld voorkomende transacties die buiten een doorlopende contractuele relatie vallen.**

4. Alle natuurlijke en rechtspersonen die bij internationale geldtransfers betrokken zijn, zijn gedurende een periode van ten minste vijf jaar gehouden om in elektronische of schriftelijke vorm registers te bewaren van

- i) de identiteit van de begunstigen van geldtransfers, hun rekeningnummer (voor zover voorhanden) en in voorkomend geval de identiteit van de vertegenwoordiger die namens hen optreedt, en
- ii) de identiteit van de afzenders van geldtransfers, hun rekeningnummer (voor zover voorhanden) en in voorkomend geval de identiteit van de vertegenwoordiger die namens hen optreedt

5. De Commissie en/of de bevoegde nationale autoriteiten kunnen, wanneer de omstandigheden het gebieden, natuurlijke en rechtspersonen die bij internationale geldtransfers betrokken zijn, gelasten om de transfers naar bepaalde derde landen op te schorten. Een dergelijk bevel kan geboden zijn wanneer de Europese Commissie en/of de bevoegde nationale autoriteiten na grondig onderzoek van de rechtstoestand in derde landen tot de slotsom komen dat een bepaald land verzuimt om bevredigende voorschriften vast te stellen en/of toe te passen om het witwassen van geld te voorkomen, zodat zij ervan overtuigd zijn dat het rechtsgebied van het betreffende derde land regelmatig gebruikt wordt om geld wit te wassen.

(Amendement nr. 9)

Artikel 4

De lid-staten dienen ervoor zorg te dragen dat krediet- en financiële instellingen elke ongebruikelijke transactie welke geen duidelijk economisch of kennelijk wettig doel heeft, met omzichtigheid behandelen en *zich van het aangaan van een transactie met betrekking waartoe zij reden hebben te vermoeden dat er een verband met witwassen van geld kan bestaan, onthouden.*

De lid-staten dienen ervoor zorg te dragen dat **alle natuurlijke en rechtspersonen, met inbegrip van krediet- en financiële instellingen elke ongebruikelijke transactie en/of elke transactie** welke geen duidelijk economisch of kennelijk wettig doel heeft, met omzichtigheid behandelen en **dat op alle natuurlijke en rechtspersonen van die categorie de verplichting rust om de bevoegde overheid precieze gegevens te verstrekken over elke transactie met betrekking waartoe zij reden hebben te vermoeden dat er een verband met witwassen van geld kan bestaan.**

(Amendement nr. 42)

Artikel 4, alinea bis (nieuw)

De lid-staten zorgen ervoor dat de financiële instituten en kredietinstellingen met bijzondere aandacht elke operatie in contant geld onderzoeken waarvan het bedrag hoger ligt dan 10.000 ecu, en elke operatie met derde landen die volgens de Commissie geen bevredigende normen hantieren.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 43)

Artikel 4, alinea ter (nieuw)

De lid-staten zorgen ervoor dat de instellingen alles achterwege laten om diegenen die onder verdenking staan dat ze geld witwassen, te laten weten dat hun activiteiten ontdekt zijn.

(Amendement nr. 10)

*Artikel 4 bis (nieuw)***Artikel 4 bis**

Elke transactie of overeenkomst die volgens deze richtlijn verboden is, is van rechtswege nietig.

(Amendement nr. 11)

Artikel 5

De lid-staten dienen ervoor zorg te dragen dat

1. krediet- en financiële instellingen en de bestuurders *en werknemers* ervan met de terzake voor strafbare feiten bevoegde gerechtelijke of politie-autoriteiten ten volle samenwerken:

- door deze autoriteiten op eigen initiatief van elk feit dat zij ontdekken en dat met een strafbaar feit dat uit het witwassen van geld bestaat, verband kan houden, in kennis te stellen;
- door deze autoriteiten in geval van een strafrechtelijk onderzoek of rogatoire commissie, overeenkomstig het geldende recht, inzake het witwassen van geld alle verlangde gegevens te verstrekken;

2. de kennisgeving te goeder trouw aan de terzake, voor strafbare feiten bevoegde gerechtelijke of politie-autoriteiten door een werknemer of een bestuurder van een krediet- of van een financiële instelling van een vermoeden of overtuiging dat een transactie is gericht op of verband houdt met witwassen van geld, geen afbreuk doet aan enigerlei beperking op het kennisgeven van gegevens die bij overeenkomst of bij wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen is vastgesteld en die voor deze werknemers *en* bestuurders burgerrechtelijke noch strafrechtelijke aansprakelijkheid met zich brengt;

De lid-staten dienen ervoor zorg te dragen dat

1. krediet- en financiële instellingen en de bestuurders ervan met de terzake voor strafbare feiten bevoegde gerechtelijke of politie-autoriteiten ten volle samenwerken:

- door deze autoriteiten op eigen initiatief van elk feit dat zij ontdekken en dat met een strafbaar feit dat uit het witwassen van geld bestaat, verband kan houden, in kennis te stellen;
- door deze autoriteiten in geval van een strafrechtelijk onderzoek of rogatoire commissie, overeenkomstig het geldende recht, inzake het witwassen van geld alle verlangde gegevens te verstrekken;

2. de kennisgeving te goeder trouw aan de terzake, voor strafbare feiten bevoegde gerechtelijke of politie-autoriteiten door een werknemer of een bestuurder van een krediet- of van een financiële instelling van een vermoeden of overtuiging dat een transactie is gericht op of verband houdt met witwassen van geld, geen afbreuk doet aan enigerlei beperking op het kennisgeven van gegevens die bij overeenkomst of bij wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen is vastgesteld en die voor deze werknemers, bestuurders **of de desbetreffende instelling** burgerrechtelijke noch strafrechtelijke aansprakelijkheid met zich brengt;

2 bis. in geval van schade als rechtstreeks gevolg van een onjuiste verklaring die te goeder trouw afgelegd is, is het de staat die voor de geleden schade instaat;

2 ter. mededelingen die de autoriteiten op grond van het eerste lid gedaan zijn, kunnen alleen gebruikt worden voor onderzoek naar de ernstige strafbare feiten die onder deze richtlijn vallen.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 29)

Artikel 6

De lid-staten dienen ervoor zorg te dragen dat de bevoegde autoriteiten indien zij tijdens inspecties bij krediet- of bij financiële instellingen of op enige andere wijze feiten ontdekken die het bewijs van witwassen van geld zouden kunnen vormen, daarvan de ter zake, voor strafbare feiten bevoegde gerechtelijke of politie-autoriteiten in kennis stellen.

De lid-staten dienen ervoor zorg te dragen dat de bevoegde autoriteiten indien zij tijdens inspecties bij krediet- of bij financiële instellingen of op enige andere wijze feiten ontdekken die het bewijs van witwassen van geld zouden kunnen vormen, daarvan de ter zake, voor strafbare feiten bevoegde gerechtelijke of politie-autoriteiten in kennis stellen. **Bovendien zorgen de lid-staten ervoor dat de met toezicht belaste autoriteiten de relevante gegevens onderling uitwisselen.**

In elk geval moeten de lid-staten deze autoriteiten, telkens wanneer de bevoegde gerechtelijke autoriteiten in kennis gesteld worden van operaties en/of transacties met een duidelijk twijfelachtig karakter, die een aanwijzing kunnen vormen voor witwasactiviteiten, de toegang verlenen tot de door hen noodzakelijk geachte bankgegevens.

(Amendement nr. 13)

Artikel 7, lid 2

2. de krediet- en de financiële instellingen de nodige maatregelen nemen om hun werknemers met de bepalingen van deze richtlijn bekend te maken en *tevens voor hun werknemers die rechtstreeks met de cliënten in contact komen* bijzondere opleidingsprogramma's *inrichten* ten einde hen te helpen transacties te onderkennen welke met witwassen van geld verband kunnen houden en hem met de wijze waarop in die gevallen moet worden gehandeld, bekend te maken.

2. de krediet- en de financiële instellingen de nodige maatregelen nemen om hun werknemers met de bepalingen van deze richtlijn bekend te maken en **onder andere aan** bijzondere opleidingsprogramma's te **laten deelnemen** ten einde **de werknemers** te helpen transacties te onderkennen welke met witwassen van geld verband kunnen houden en hem met de wijze waarop in die gevallen moet worden gehandeld, bekend te maken.

(Amendement nr. 14)

Artikel 8

De lid-staten passen de bepalingen van deze richtlijn, waar dienstig, tevens toe op beroepen en andere ondernemingen dan krediet- en financiële instellingen, die, wegens hun betrokkenheid bij transacties waarbij veel liquide middelen omgaan, in het bijzonder voor het witwassen van geld kunnen worden gebruikt.

Schrappen

(Amendement nr. 15)

*Artikel 8 bis (nieuw)***Artikel 8 bis**

Tekortkomingen van de betreffende instellingen aan de verplichtingen die deze richtlijn vaststelt, worden administratief beteugeld door de bevoegde autoriteiten die door de lid-staten aangewezen worden.

(Amendement nr. 16)

*Artikel 8 ter (nieuw)***Artikel 8 ter**

1. De lid-staten dienen ervoor zorg te dragen dat de opbrengsten uit ernstige misdrijven of de met deze opbrengsten verworven activa verbeurd kunnen worden verklaard.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

2. De lid-staten dienen ervoor zorg te dragen dat de nodige voorzorgsmaatregelen zijn getroffen, zoals het blokkeren of in beslag nemen van activa, om te voorkomen dat er wordt gehandeld in activa of dat activa worden overgemaakt of gebruikt die in een later stadium verbeurd zouden kunnen worden verklaard.

(Amendement nr. 30)

*Artikel 8 quater (nieuw)***Artikel 8 quater**

De bepalingen van deze richtlijn strekken zich uit tot het gehele grondgebied van de Gemeenschap, met inbegrip van de gebieden die geen bijzondere wetgeving hebben met betrekking tot de controle op financiële transacties, zoals b.v. de Britse Kanaaleilanden, het Vorstendom Monaco en Campione d'Italia.

(Amendement nr. 41)

*Artikel 8 quinquies (nieuw)***Artikel 8 quinquies**

De lid-staten dragen er zorg voor dat controle wordt uitgeoefend op de uitvoer van contant geld over hun grenzen naar Liechtenstein, Monaco of Vaticaanstad.

(Amendement nr. 32)

*Artikel 8 sexies (nieuw)***Artikel 8 sexies**

De lid-staten verplichten zich ertoe

- een zo ruime en bereidwillig mogelijke samenwerking van hun gerechtelijke en administratieve instellingen te garanderen in geval van verzoeken van de kant van de gerechtelijke of inspectieautoriteiten van een andere lid-staat om een onderzoek naar ernstige misdrijven of transacties in verband met het witwassen van geld;
- te garanderen dat een analoge samenwerking wordt geboden aan de financiële en kredietinstellingen;
- te zorgen voor vereenvoudigde en gecoördineerde procedures voor de samenwerking tussen de autoriteiten en genoemde autoriteiten en instellingen van de verschillende staten.

(Amendement nr. 33)

*Artikel 8 septies (nieuw)***Artikel 8 septies**

De door de bevoegde autoriteiten in beslag genomen opbrengsten van misdrijven of inkomsten uit witwasoperaties, worden aangewend voor sociale activiteiten.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 34)

*Artikel 8 octies (nieuw)***Artikel 8 octies**

Van de door de bevoegde autoriteiten in beslag genomen opbrengsten van misdrijven of inkomsten uit witwasoperaties, wordt 50% besteed aan samenwerkingsprojecten in de ontwikkelingslanden.

(Amendement nr. 17)

*Artikel 9 bis (nieuw)***Artikel 9 bis**

Eén jaar na 1 januari 1992 en vervolgens om de drie jaar brengt de Commissie het Europees Parlement en de Raad verslag uit over de toepassing van deze richtlijn.

— A3-273/90

**WETGEVINGSRESOLUTIE
(Samenwerkingsprocedure: eerste lezing)**

houdende advies van het Europees Parlement inzake het voorstel van de Commissie aan de Raad voor een richtlijn tot voorkoming van het gebruik van het financiële systeem voor witwassen van geld

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(90) 106 def. — SYN 254) (1),
  - geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 149, lid 2, van het EEG-Verdrag (C3-111/90),
  - gezien het verslag van de Commissie juridische zaken en rechten van de burger en het advies van de Commissie economische en monetaire zaken en industriebeleid (A3-273/90),
1. hecht, overeenkomstig de uitslag van de stemming, zijn goedkeuring aan het voorstel van de Commissie, behoudens de wijzigingen die het erin heeft aangebracht;
  2. verzoekt de Commissie haar voorstel krachtens artikel 149, lid 3, van het EEG-Verdrag dienovereenkomstig te wijzigen;
  3. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het voorstel van de Commissie;
  4. verzoekt de Raad de door het Parlement aangenomen amendementen op te nemen in zijn overeenkomstig artikel 149, lid 2, sub a), van het EEG-Verdrag te bepalen gemeenschappelijk standpunt;
  5. verzoekt zijn Voorzitter dit advies te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

(1) PB nr. C 106 van 28.4.1990, blz. 6.

Donderdag 22 november 1990

13. Indirecte belastingen — Statistieken van het goederenverkeer ** I**a) Voorstel voor een verordening COM(90) 183 def. — SYN 275****Voorstel van de Raad voor een verordening betreffende administratieve samenwerking op het gebied van de indirecte belastingen****Goedgekeurd met de volgende wijzigingen:**DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKST (*)DOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 1)

*Artikel 2, lid 2 bis (nieuw)***2 bis. De Commissie maakt de lijst van de bevoegde autoriteiten en eventuele aanpassingen daarvan in het Publikatieblad bekend.**

(Amendement nr. 2)

Artikel 7, lid 1

1. Op verzoek van een verzoekende autoriteit plegen twee of meer van de in artikel 2 bedoelde administratieve autoriteiten overleg met elkaar met het oog op de vaststelling van gevallen en procedures voor gecoördineerde belastingonderzoeken. Elke daarbij betrokken autoriteit beslist of zij al dan niet wenst deel te nemen aan een bepaald gecoördineerd belastingonderzoek.

1. Op verzoek van een verzoekende autoriteit plegen twee of meer van de in artikel 2 bedoelde administratieve autoriteiten overleg met elkaar met het oog op de vaststelling van gevallen en procedures voor gecoördineerde belastingonderzoeken. Elke daarbij betrokken autoriteit beslist of zij al dan niet wenst deel te nemen aan een bepaald gecoördineerd belastingonderzoek; **indien zij beslist niet deel te nemen, verstrekt zij de verzoekende autoriteit een met redenen omklede verklaring dienaangaande en stelt zij daarvan ook de Commissie op de hoogte.**

(Amendement nr. 3)

Artikel 15, lid 1

1. De bevoegde autoriteit van een lid-staat die krachtens de voorgaande artikelen wordt verzocht gegevens te verstrekken, doet dit zo snel mogelijk en in ieder geval binnen termijnen die worden overeengekomen volgens de in artikel 19 vastgestelde procedures. Gegevens die op verzoek worden verstrekt, worden binnen drie maanden na ontvangst van het verzoek verstrekt, tenzij de termijn door de verzoekende autoriteit wordt verlengd.

1. De bevoegde autoriteit van een lid-staat die krachtens de voorgaande artikelen wordt verzocht gegevens te verstrekken, doet dit zo snel mogelijk en in ieder geval binnen termijnen die worden overeengekomen volgens de in artikel 19 vastgestelde procedures. Gegevens die op verzoek worden verstrekt, worden binnen **één maand na ontvangst van het verzoek verstrekt ingeval een ernstig vermoeden van belastingontduiking bestaat, en binnen drie maanden in andere gevallen**, tenzij de verzoekende autoriteit de termijn verlengt.

(Amendement nr. 4)

Artikel 16, leden 1, 2 en 3

1. *In overleg tussen de verzoekende autoriteit en de aangezochte autoriteit en overeenkomstig de door laatstgenoemde vastgestelde regels* kunnen door de verzoekende autoriteit naar behoren gemachtigde ambtenaren bij de kantoren van de administratieve autoriteiten van de

1. Door de verzoekende autoriteit naar behoren gemachtigde ambtenaren kunnen bij de kantoren van de administratieve autoriteiten van de lid-staat waar de aangezochte autoriteit is gevestigd, gegevens over de toepassing van de voorschriften betreffende de indirecte

(*) PB nr. C 187 van 27.7.1990, blz. 23.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKST

lid-staat waar de aangezochte autoriteit is gevestigd, gegevens over de toepassing van de voorschriften betreffende de indirecte belastingen verkrijgen, die de verzoekende autoriteit nodig heeft en die worden ontleend aan documentatie waartoe het personeel van die kantoren toegang heeft. Deze ambtenaren worden gemachtigd om van genoemde documentatie kopieën te maken.

2. *In overleg tussen de verzoekende autoriteit en de aangezochte autoriteit staat laatstgenoemde door de verzoekende staat naar behoren gemachtigde ambtenaren toe in de aangezochte lid-staat aanwezig te zijn bij het gedeelte van een belastingonderzoek dat voor hen van belang is.*

3. *Als het verzoekt wordt ingewilligd, geeft de aangezochte autoriteit de verzoekende autoriteit zo spoedig mogelijk kennis van het tijdstip en de plaats van het onderzoek, de met het onderzoek belaste autoriteit of ambtenaar en de door de aangezochte autoriteit voor de uitvoering van het onderzoek vastgestelde procedures en voorwaarden. Alle beslissingen met betrekking tot de uitvoering van het belastingonderzoek worden door de aangezochte autoriteit genomen.*

DOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

belastingen verkrijgen, die de verzoekende autoriteit nodig heeft en die worden ontleend aan documentatie waartoe het personeel van die kantoren toegang heeft. Deze ambtenaren worden gemachtigd om van genoemde documentatie kopieën te maken. **De verzoekende autoriteit dient de aangezochte autoriteit tijdig van het tijdstip in kennis te stellen.**

2. **De aangezochte autoriteit** dient de door de verzoekende autoriteit naar behoren gevolmachtigde ambtenaren toestemming te verlenen in de aangezochte lid-staat aanwezig te zijn bij het gedeelte van een belastingonderzoek dat voor hen van belang is.

3. De aangezochte autoriteit geeft de verzoekende autoriteit zo spoedig mogelijk kennis van het tijdstip en de plaats van het onderzoek, de met het onderzoek belaste autoriteit of ambtenaar en de door de aangezochte autoriteit voor de uitvoering van het onderzoek vastgestelde procedures en voorwaarden. Alle beslissingen met betrekking tot de uitvoering van het belastingonderzoek worden door de aangezochte autoriteit genomen.

(Amendement nr. 5)

Artikel 19, lid 1

1. *De Commissie belegt vergaderingen met de vertegenwoordigers van de lid-staten waarin*

- *het functioneren van de bij deze verordening ingestelde administratieve samenwerking in het algemeen wordt bestudeerd, met bijzondere aandacht voor de ontwikkeling van standaardpraktijken voor de toetsing en controle van intracommunautaire transacties;*
- *gemeenschappelijke procedures voor de toezending in de praktijk van de in artikel 3 bedoelde gegevens worden vastgelegd met inachtneming van eventuele op grond van artikel 11 gemaakte afspraken;*
- *de krachtens artikel 3 aan de Commissie meegedeelde gegevens worden besproken, ten einde er lering uit te trekken, vast te stellen welke maatregelen zijn vereist om een einde te maken aan handelingen die in strijd blijken te zijn met de voorschriften betreffende de indirecte belastingen en, waar nodig, wijzigingen of aanvullingen op de bestaande communautaire bepalingen voor te stellen;*
- *gevallen en procedures voor gecoördineerde belastingonderzoeken als bedoeld in artikel 7 worden bestudeerd en besproken.*

1. **Er wordt een „Permanent Comité voor administratieve samenwerking op het gebied van de indirecte belastingen” opgericht.**

1 bis. Het Comité bestaat uit door de lid-staten aangevozen vertegenwoordigers en wordt voorzeten door een vertegenwoordiger van de Commissie.

1 ter. De Commissie zal, na het advies van het Comité te hebben ingewonnen

- **procedures vaststellen voor de praktische toepassing en het functioneren van de bij deze verordening ingestelde administratieve samenwerking;**
- **het functioneren van dergelijke procedures controleren en evalueren, met name de procedures betreffende standaardpraktijken voor de toetsing en controle van intracommunautaire transacties; en eventueel aanvullende methoden voorstellen.**

1 quater. a) de vertegenwoordiger van de Commissie legt aan het Comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het Comité brengt over dit ontwerp advies uit binnen de termijn die de voorzitter kan vaststellen overeenkomstig de urgentie van de aangelegenheid, zonodig door stemming;

b) het advies van het Comité wordt in de notulen opgenomen; bovendien hebben de lid-staten het recht erom te verzoeken dat hun standpunt in de notulen wordt vermeld;

c) de Commissie houdt zoveel mogelijk rekening met het advies van het Comité en stelt het ervan op de hoogte op welke wijze zij er rekening mee heeft gehouden.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 6)

*Artikel 22 bis (nieuw)***Artikel 22 bis**

Om de twee jaar, te rekenen vanaf de in artikel 23 bedoelde datum van inwerkingtreding, brengt de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement verslag uit over de toepassing van deze verordening, met name op grond van het voortdurend toezicht als bedoeld in artikel 19, lid 1 ter.

— A3-279/90

WETGEVINGSRESOLUTIE
(Samenwerkingsprocedure: eerste lezing)

houdende advies van het Europees Parlement inzake het voorstel van de Commissie aan de Raad voor een verordening betreffende administratieve samenwerking op het gebied van de indirecte belastingen

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(90) 183 def. — SYN 275) (1),
  - geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 100 A van het EEG-Verdrag (C3-230/90),
  - gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken en industriebeleid (A3-279/90),
1. hecht, overeenkomstig de uitslag van de stemming, zijn goedkeuring aan het voorstel van de Commissie, behoudens de wijzigingen die het erin heeft aangebracht;
  2. verzoekt de Commissie haar voorstel krachtens artikel 149, lid 3 van het EEG-Verdrag dienovereenkomstig te wijzigen;
  3. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het voorstel van de Commissie;
  4. verzoekt de Raad de door het Parlement aangenomen amendementen op te nemen in zijn overeenkomstig artikel 149, lid 2, sub a) van het EEG-Verdrag te bepalen gemeenschappelijk standpunt;
  5. verzoekt zijn Voorzitter dit advies te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

(1) PB nr. C 187 van 27.7.1990, blz. 23.

Donderdag 22 november 1990

b) Voorstel voor een verordening COM (90) 423 def. — SYN 181

Gewijzigd voorstel van de Commissie aan de Raad voor een verordening betreffende de statistieken van het goederenverkeer tussen de lid-staten.

Goedgekeurd met de volgende wijzigingen:

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKST (*)DOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 1)

Vierde overweging

overwegende dat de informatie over het goederenverkeer tussen lid-staten juist ertoe zal bijdragen dat de vooruitgang van de interne markt kan worden gemeten, zodat haar voltooiing wordt bevorderd en deze na de verwezenlijking ervan met kennis van zaken kan worden geconsolideerd,

overwegende dat de informatie over het goederenverkeer tussen lid-staten juist ertoe zal bijdragen dat de vooruitgang van de interne markt kan worden gemeten, zodat haar voltooiing wordt bevorderd en deze na de verwezenlijking ervan met kennis van zaken kan worden geconsolideerd; **dat deze informatie tevens kan worden benut om de ontwikkeling van de economische en sociale samenhang te beoordelen,**

(Amendement nr. 2)

Zevende overweging

overwegende dat de regelingen op dit gebied voortaan op alle statistieken van het goederenverkeer tussen lid-staten, met inbegrip van die welke vóór 1993 nog niet aan een gemeenschappelijke harmonisatie of verplichting zullen zijn onderworpen, van toepassing zullen moeten zijn *op een zodanige wijze dat de lid-staten niet ertoe worden gebracht de traditionele procedures te vervangen door nieuwe, die wellicht doeltreffend zijn, maar desalniettemin onderlinge verschillen zouden kunnen vertonen; dat, met het oog op de behoeften aan informatie als gevolg van de voltooiing van de interne markt, deze regelingen alle goederenbewegingen tussen de lid-staten, ongeacht hun douane- of belastingstatuut enerzijds en de reden van de verplaatsing anderzijds, zullen moeten omvatten;*

overwegende dat de regelingen op dit gebied voortaan op alle statistieken van het goederenverkeer tussen lid-staten van toepassing zullen moeten zijn, met inbegrip van die welke vóór 1993 nog niet aan een gemeenschappelijke harmonisatie of verplichting zullen zijn onderworpen,

(Amendement nr. 3)

Vijftiende overweging, laatste zin

dat het wenselijk is onverwijld het beginsel van de functionering van de statistische drempels vast te stellen,

dat een drempelwaarde moet worden ingevoerd krachtens welke de kleine en middelgrote ondernemingen zijn vrijgesteld van de statistische aangifteplicht, ten einde deze ondernemingen de lasten te besparen die in geen verhouding staan tot de beheerskosten,

(Amendement nr. 4)

Artikel 2, sub b)

b) goederen: alle roerende goederen

b) goederen: alle roerende goederen **met inbegrip van elektrische stroom**

(*) PB nr. C 254 van 9.10.1990, blz. 7.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 5)

Artikel 4, lid 1, sub d)

d) stelt de Raad, op voorstel van de Commissie, vast voor welke goederen andere statistieken van het goederenverkeer tussen lid-staten worden opgemaakt.

d) stelt de Raad **in samenwerking met het Europees Parlement**, op voorstel van de Commissie, vast voor welke goederen andere statistieken van het goederenverkeer tussen lid-staten worden opgemaakt.

(Amendement nr. 6)

Artikel 10, lid 2

2. De Commissie stelt, overeenkomstig artikel 56, de *minimumlijst* op van de gegevens die, met uitzondering van het in lid 5 bedoelde codenummer, in het register van de intracommunautaire economische subjecten moeten worden opgetekend.

2. De Commissie stelt, overeenkomstig artikel 56, de lijst op van de gegevens die, met uitzondering van het in lid 5 bedoelde codenummer, in het register van de intracommunautaire economische subjecten moeten worden opgetekend.

(Amendement nr. 7)

Artikel 14

Informatieplichtigen voor de statistiek die niet voldoen aan de verplichtingen die hun bij de onderhavige verordening zijn opgelegd, *kan een boete worden opgelegd, die de lid-staten overeenkomstig de nationale bepalingen ter zake vaststellen.*

Informatieplichtigen voor de statistiek die niet voldoen aan de verplichtingen die hun bij de onderhavige verordening zijn opgelegd **worden door** de lid-staten overeenkomstig de nationale bepalingen ter zake **bestraft.**

(Amendement nr. 8)

Artikel 16

De Commissie brengt aan de Raad verslag uit over de werking van het Intrastat-stelsel met het oog op de eventuele aanpassing daarvan na afloop van de in artikel 1, lid 2, bedoelde overgangperiode voor elke onder dit stelsel begrepen statistiek van het goederenverkeer tussen lid-staten afzonderlijk.

De Commissie brengt aan de Raad **en aan het Europees Parlement** verslag uit over de werking van het Intrastat-stelsel met het oog op de eventuele aanpassing daarvan na afloop van de in artikel 1, lid 2, bedoelde overgangperiode voor elke onder dit stelsel begrepen statistiek van het goederenverkeer tussen lid-staten afzonderlijk.

(Amendement nr. 9)

Artikel 17, lid 2

2. *Voor de statistiek van de handel tussen de lid-staten wordt elektrische stroom als goed beschouwd.*

2. **Schrappen** (Cfr. am. 4)

(Amendement nr. 10)

Artikel 21, eerste streepje

— worden de goederen zodanig aangeduid dat zij in de geldende versie van de gecombineerde nomenclatuur *moeiteloos en nauwkeurig* bij de *fijnste* onderverdeling waartoe zij behoren, kunnen worden ingedeeld;

— worden de goederen zodanig aangeduid dat zij in de geldende versie van de gecombineerde nomenclatuur bij de onderverdeling waartoe zij behoren, kunnen worden ingedeeld;

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 11)

Artikel 21, tweede streepje

— moet voor iedere goederensoort ook het met de bedoelde onderverdeling van de gecombineerde nomenclatuur overeenkomende *acht*cijferige codenummer worden vermeld.

— moet voor iedere goederensoort ook het met de bedoelde onderverdeling van de gecombineerde nomenclatuur overeenkomende *vier*cijferige codenummer worden vermeld.

(Amendement nr. 12)

Artikel 27

De bepalingen betreffende de vereenvoudiging van de statistische informatie worden vastgesteld door de Raad, *op voorstel van de Commissie*.

De bepalingen betreffende de vereenvoudiging van de statistische informatie worden vastgesteld door de Raad, **in samenwerking met het Europees Parlement**.

(Amendement nr. 13)

Artikel 28, lid 3, alinea bis (nieuw)

Uitgedrukt in de jaarlijkse waarde van de intracommunautaire transacties moet het gecumuleerde niveau van de uitsluitingsdrempels enerzijds en de door de Commissie ingevolge lid 2 vastgestelde vereenvoudigingsdrempels anderzijds ten minste 100.000 ecu bedragen, tenzij in een bepaalde lid-staat de gecombineerde effecten van deze drempels tot gevolg hebben dat hetzij bij de verzending hetzij bij de aankomst voor de in de artikelen 21, 22 en 23 genoemde gegevens een verlies aan informatie optreedt die een derde van het gemiddelde informatieverlies in de andere lid-staten te boven gaat.

(Amendement nr. 14)

Titel II, definitieve bepalingen, artikelen 29 t/m 54

Het Parlement behoudt zich het recht voor pas advies uit te brengen over deze bepalingen, als het verslag over de werking van het INTRASTAT-stelsel, dat overeenkomstig artikel 16 moet worden uitgebracht, door de Commissie aan het Parlement is voorgelegd.

— A3-283/90

WETGEVINGSRESOLUTIE
(Samenwerkingsprocedure: eerste lezing)

houdende advies van het Europees Parlement inzake het gewijzigde voorstel van de Commissie aan de Raad voor een verordening betreffende de statistieken van het goederenverkeer tussen de lid-staten

Het Europees Parlement,

— gezien het gewijzigde voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(90) 423 def. — SYN 181) ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ PB nr. C 254 van 9.10.1990, blz. 7.

Donderdag 22 november 1990

- geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 100 A van het EEG-Verdrag (C3-327/90),
  - gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken en industriebeleid (A3-283/90),
1. hecht, overeenkomstig de uitslag van de stemming, zijn goedkeuring aan het voorstel van de Commissie, behoudens de wijzigingen die het erin heeft aangebracht;
  2. verzoekt de Commissie haar voorstel krachtens artikel 149, lid 3, van het EEG-Verdrag dienovereenkomstig te wijzigen;
  3. verzoekt de Raad de door het Parlement aangenomen amendementen op te nemen in zijn overeenkomstig artikel 149, lid 2, sub a), van het EEG-Verdrag te bepalen gemeenschappelijk standpunt;
  4. verzoekt zijn Voorzitter dit advies te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de parlementen van de lid-staten.

14. O & O-programma op het gebied van telematicasystemen, milieu en mariene wetenschap en technologie ** I

a) Voorstel voor een beschikking COM(90) 155 def. — SYN 260

Voorstel van de Raad voor een beschikking van de Raad tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling op het gebied van telematicasystemen van algemeen belang (1990-1994)

Goedgekeurd met de volgende wijzigingen:

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKST (*)

DOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 1)

Derde overweging bis (nieuw)

overwegende dat het fundamenteel onderzoek in elk van de strategische sectoren voor onderzoek van het kaderprogramma in de gehele Gemeenschap specifiek moet worden bevorderd,

(Amendement nr. 2)

Derde overweging ter (nieuw)

overwegende dat naast het specifieke programma op het gebied van menselijk kapitaal en mobiliteit, de opleiding van onderzoekers in elk van de strategische sectoren voor onderzoek van het kaderprogramma moet worden verzekerd,

(Amendement nr. 3)

Derde overweging quater (nieuw)

overwegende dat er een evaluatie door een onafhankelijk panel dat zelfstandig optreedt dient plaats te vinden van de economische en sociale, menselijke en ecologische gevolgen van het programma en dat er een evaluatie moet worden gemaakt van de technologische gevolgen en risico's,

(*) PB nr. C 174 van 16.7.1990, blz. 19.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 43)

Vierde overweging

overwegende dat, krachtens artikel 4 en bijlage I van besluit 90/221/Euratom, EEG, het voor het kaderprogramma als geheel noodzakelijk geachte bedrag een bedrag van 57 miljoen ecu voor gecentraliseerde acties inzake verbreiding en benutting van de resultaten omvat, *dat naar rato van het voor elke actie uitgetrokken bedrag moet worden verdeeld*; dat, gezien de omvang van dit specifieke programma binnen de actie inzake informatietechnologie en communicatie, *de voor dit programma noodzakelijk geachte financiële middelen dienen te worden verminderd met 3,8 miljoen ecu, welk bedrag voor genoemde gecentraliseerde werkzaamheden moet worden gereserveerd, zulks met het oog op de naleving van artikel 130 P, lid 2, tweede zin, van het Verdrag*;

overwegende dat, krachtens artikel 4 en bijlage I van besluit 90/221/Euratom, EEG, het voor het kaderprogramma als geheel noodzakelijk geachte bedrag een **noodzakelijk geacht** bedrag van 57 miljoen ecu voor gecentraliseerde acties inzake verbreiding en benutting van de resultaten omvat, **waarover de Raad in samenwerking met het Parlement een besluit neemt**; dat, gezien de omvang van dit specifieke programma binnen de actie inzake informatietechnologie en communicatie **een financiële bijdrage voor genoemde actie nodig is; dat deze bijdrage evenredig is aan de financiële capaciteit van het programma**;

(Amendement nr. 4)

Zesde overweging

overwegende dat dit programma hoofdzakelijk dient te worden uitgevoerd door met het oog op een bijdrage van de Gemeenschap projecten voor onderzoek en ontwikkeling te selecteren; dat de Commissie tot indiening van dergelijke projecten moet aanzetten door middel van de gebruikelijke in het Publikatieblad op te nemen uitnodigingen tot het indienen van voorstellen; dat eveneens dient te worden voorzien in een *bijzondere* procedure die de Commissie de nodige ruimte moet geven om, met het oog op de voortdurende ontwikkelingen en de geleidelijke versnelling van de technologische vooruitgang, ook spontaan ingediende, met de programma-doelstellingen sporende voorstellen in aanmerking te kunnen nemen,

overwegende dat dit programma hoofdzakelijk dient te worden uitgevoerd door met het oog op een bijdrage van de Gemeenschap projecten voor onderzoek en ontwikkeling te selecteren; dat de Commissie tot indiening van dergelijke projecten moet aanzetten door middel van de gebruikelijke in het Publikatieblad op te nemen uitnodigingen tot het indienen van voorstellen; dat eveneens dient te worden voorzien in een **buitengewone** procedure, **die in werking moet treden tussen de uitnodigingen tot het indienen van voorstellen**, die de Commissie de nodige ruimte moet geven om, met het oog op de voortdurende ontwikkelingen en de geleidelijke versnelling van de technologische vooruitgang, ook spontaan ingediende, met de programma-doelstellingen.

(Amendement nr. 5)

Artikel 1

Voor een op 1 januari 1990 ingaande periode van vijf jaar wordt een in bijlage I nader omschreven specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling voor de Europese Economische Gemeenschap op het gebied van de informatietechnologie vastgesteld.

Voor de periode **vanaf de datum van publicatie van deze beschikking in het Publikatieblad tot en met 31 december 1994** wordt een in bijlage I nader omschreven specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling voor de Europese Economische Gemeenschap op het gebied van de informatietechnologie vastgesteld.

(Amendement nr. 44)

Artikel 2, lid 1

1. Het bedrag aan communautaire middelen dat voor de uitvoering van de actie waarin deze beschikking voorziet noodzakelijk wordt geacht, beloopt 380 miljoen ecu. *Op dit bedrag wordt ten behoeve van de gecentraliseerde werkzaamheden inzake verbreiding en benutting van de resultaten 3,8 miljoen ecu in mindering gebracht. In het dan overblijvende bedrag van 376,2 miljoen ecu zijn de personeelsuitgaven begrepen die ten hoogste 8% daarvan mogen bedragen.* Een indicatieve verdeling van de middelen is in bijlage II vervat.

1. Het bedrag aan communautaire middelen dat voor de uitvoering van de actie waarin deze beschikking voorziet noodzakelijk wordt geacht, beloopt 380 miljoen ecu, **inclusief de uitgaven voor personeel en de bijdrage voor de gecentraliseerde werkzaamheden inzake verspreiding en benutting.** Een indicatieve verdeling van de middelen **voor de tenuitvoerlegging van de thema's van dit programma** is in bijlage II vervat.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

De nadere regels voor de verbreiding en benutting van de resultaten zijn vervat in bijlage III. Een indicatieve verdeling van de middelen alsook de nadere regels voor het personeel zijn in bijlage II vervat.

(Amendement nr. 6)

Artikel 5, lid 3

3. De verslagen worden opgesteld aan de hand van de in bijlage I omschreven doelstellingen en overeenkomstig artikel 2, lid 4, van Besluit 90/221/EURATOM, EEG.

3. De verslagen worden opgesteld aan de hand van de in bijlage I omschreven doelstellingen en overeenkomstig artikel 2, lid 4, van Besluit 90/221/EURATOM, EEG, **en bevatten een beoordeling van de mate van overeenstemming van de meetbare uitvoering van het programma met de zes belangrijkste vereisten als geformuleerd in bijlage II van Besluit 90/221/EURATOM, EEG** ⁽¹⁾.

(Amendement nr. 7)

Artikel 6

1. De Commissie is voor de uitvoering van het programma verantwoordelijk. Zij wordt bijgestaan door een uit vertegenwoordigers van de lid-staten bestaand en door de vertegenwoordiger van de Commissie voorgezeten comité, hierna „het Comité” te noemen.

1. De Commissie is voor de uitvoering van het programma verantwoordelijk. Zij wordt bijgestaan door een uit vertegenwoordigers van de lid-staten bestaand en door de vertegenwoordiger van de Commissie voorgezeten comité, hierna „het Comité” te noemen.

Het Europees Parlement wordt uitvoerig en tijdig geïnformeerd over de beraadslagingen van het Comité.

2. In de door Commissie gesloten contracten worden de rechten en verplichtingen van iedere partij vastgesteld, met inbegrip van de regeling voor verbreiding, bescherming en benutting van de onderzoekresultaten overeenkomstig de krachtens artikel 130 K, tweede alinea, van het Verdrag vastgestelde bepalingen.

2. In de door Commissie gesloten contracten worden de rechten en verplichtingen van iedere partij vastgesteld, met inbegrip van de regeling voor verbreiding, bescherming en benutting van de onderzoekresultaten overeenkomstig de krachtens artikel 130 K, tweede alinea, van het Verdrag vastgestelde bepalingen **en in voorkomende gevallen de procedures voor opleiding en evaluatie.**

3. *Voor elk jaar wordt een werkprogramma vastgesteld waarin gedetailleerde doelstellingen en de aard van de te ondernemen projecten worden aangegeven, en waarin tevens de terzake vast te stellen financiële bepalingen worden omschreven; dit werkprogramma wordt in voorkomend geval bijgewerkt.* De Commissie stelt op grond van de jaarlijkse werkprogramma's uitnodigingen tot het indienen van voorstellen op.

3. **Bij het het begin van het programma** wordt een werkprogramma vastgesteld waarin gedetailleerde doelstellingen en de aard van de te ondernemen projecten worden aangegeven, en waarin tevens de terzake vast te stellen financiële bepalingen worden omschreven; dit werkprogramma wordt **op gezette tijden herzien.** De Commissie stelt op grond van **het werkprogramma** uitnodigingen tot het indienen van voorstellen op.

(Amendement nr. 8)

Artikel 7,

1. In de in artikel 8, lid 1, bedoelde gevallen legt de vertegenwoordiger van de Commissie het Comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het Comité brengt advies uit over dit ontwerp binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de aangelegenheid. *Het Comité spreekt zich uit met de meerderheid van stemmen die in artikel 148, lid 2,*

1. In de in artikel 8, lid 1, bedoelde gevallen legt de vertegenwoordiger van de Commissie het Comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het Comité brengt advies uit over dit ontwerp binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de aangelegenheid, **waarover zo nodig gestemd wordt.**

(1) PB nr. L 117 van 8.5.1990, blz. 28.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

van het Verdrag is voorgeschreven voor de aanneming van de besluiten die de Raad op voorstel van de Commissie dient te nemen. Bij stemming binnen het Comité worden de stemmen van de vertegenwoordigers van de lid-staten gewogen overeenkomstig genoemd artikel. De voorzitter neemt niet aan de stemming deel.

2. De Commissie stelt de beoogde maatregelen vast wanneer zij in overeenstemming zijn met het advies van het Comité.

3. Wanneer de beoogde maatregelen niet in overeenstemming zijn met het advies van het Comité of indien geen advies is uitgebracht, dient de Commissie onverwijld bij de Raad een voorstel in betreffende de te nemen maatregelen. De Raad besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

4. Indien de Raad binnen een termijn van één maand te rekenen van de datum waarop het voorstel bij hem is ingediend, geen besluit heeft genomen, worden de voorgestelde maatregelen door de Commissie vastgesteld.

2. Het advies wordt vermeld in de notulen; bovendien heeft iedere lid-staat het recht om te verzoeken om vermelding van zijn standpunt in de notulen.

3. De Commissie houdt terdege rekening met het door het Comité uitgebrachte advies. Zij licht het Comité in over de wijze waarop zij met zijn advies rekening gehouden heeft.

4. **Schrappen**

(Amendement nr. 9)

Artikel 8

1. De procedure van artikel 7 geldt voor:

- de opstelling en bijwerking van *de* in artikel 6, lid 3, bedoelde *werkprogramma's*;
- *de beoordeling van de in bijlage III, punt 2, bedoelde projecten alsmede het geraamde bedrag van de financiële bijdrage van de Gemeenschap, wanneer deze projecten aan de in bijlage III, punt 4, bedoelde normale procedure zijn onderworpen en het bedrag hoger is dan 5 miljoen ecu;*
- *de beoordeling van alle projecten die aan de in bijlage III, punt 4, bedoelde buitengewone procedure zijn onderworpen alsmede het geraamde bedrag van de financiële bijdrage van de Gemeenschap;*
- *de maatregelen ter evaluatie van het programma;*

2. De Commissie kan over elke met het toepassingsgebied van het programma verband houdende aangelegenheid het Comité raadplegen.

3. De Commissie stelt het Comité in kennis van:

- *de voortgang van het programma;*
- *de ontwerpen van de in artikel 6, lid 3, bedoelde uitnodigingen tot het indienen van voorstellen;*
- *de in bijlage III, punt 2, bedoelde, aan de normale procedure onderworpen projecten, waarvoor de bijdrage van de Gemeenschap ten hoogste 5 miljoen ecu bedraagt, alsmede van de uitkomsten van de evaluatie daarvan;*
- *de in bijlage III, punt 2, bedoelde begeleidende maatregelen;*
- *de in bijlage III, punt 2, bedoelde gecoördineerde acties.*

1. De procedure van artikel 7 geldt voor:

- de opstelling en bijwerking van **het** in artikel 6, lid 3, bedoelde **werkprogramma**,
- **de inhoud van uitnodigingen tot de indiening van voorstellen, als bedoeld in bijlage III;**
- **de eventuele deelneming aan een project van niet-communautaire organisaties en ondernemingen als bedoel in artikel 10;**
- **eventuele aanpassing van de indicatieve verdeling van de middelen als uiteengezet in bijlage II;**
- **de te nemen maatregelen met het oog op de evaluatie van het programma en die projecten die in het kader van de uitzonderlijke procedure zijn ingediend;**
- **begeleidende maatregelen en regelingen met het oog op de verspreiding, de bescherming en de exploitatie van de resultaten van het onderzoek, de opleiding van onderzoekers en technologische evaluatie, verricht in het kader van het programma;**
- de in bijlage III, punt 2, bedoelde gecoördineerde acties.

2. De Commissie licht het Europees Parlement in over ontwerp-besluiten die in het kader van de uitvoerende bevoegdheden van de Commissie bij het Comité worden ingediend.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 10)

Artikel 10

Ingeval de samenwerking met derde landen en internationale organisaties met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van dit programma juridische verbintenissen tussen de Gemeenschap en de betrokken derden vergt, is de Commissie gemachtigd om overeenkomstig artikel 130 N van het Verdrag, over internationale overeenkomsten waarin deze samenwerking wordt geregeld, te onderhandelen.

Het besluit over de sluiting van deze overeenkomsten wordt volgens de procedure van artikel 130 Q, lid 2, van het Verdrag genomen.

Ingeval de samenwerking met derde landen en internationale organisaties met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van dit programma juridische verbintenissen tussen de Gemeenschap en de betrokken derden vergt, is de Commissie gemachtigd om overeenkomstig artikel 130 N van het Verdrag, over internationale overeenkomsten waarin deze samenwerking wordt geregeld, te onderhandelen.

Prioriteit zal worden gegeven aan samenwerking met regionale groeperingen en Europese landen die geen lid van de Europese Gemeenschap zijn overeenkomstig de tussen de Raad en het Europees Parlement overeengekomen richtsnoeren ⁽¹⁾.

Onderhandelingen over zulke internationale overeenkomsten kunnen slechts worden aangegaan met derde landen die reeds een overeenkomst met de Gemeenschap ondertekend hebben waarin onderzoek en technologische ontwikkeling of wetenschappelijke vooruitgang als een van de samenwerkingsdoelstellingen expliciet zijn vermeld.

Het besluit over de sluiting van deze internationale overeenkomsten wordt volgens de procedure van artikel 130 Q, lid 2, van het Verdrag genomen.

(Amendement nr. 11)

BIJLAGE I, Gebied 1 (Titel)

Ondersteuning van de invoering in heel Europa van netwerken tussen overheidsdiensten.

Onderzoeken van mogelijkheden voor de invoering in heel Europa van netwerken tussen bestuurseenheden.

(Amendement nr. 12)

BIJLAGE I, Gebied 1, eerste alinea

De doelstelling op dit gebied is het verrichten van onderzoek en studies — met name van prenormatieve aard — aan de hand waarvan zich over geheel Europa uitstrekende telematicanetwerken gedefinieerd en in een latere fase ingevoerd kunnen worden, die voor de nationale overheidsinstellingen absoluut noodzakelijk zijn voor de totstandbrenging van de interne markt *en* de levering van de voor het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal benodigde diensten.

De doelstelling op dit gebied is het verrichten van onderzoek en studies — met name van prenormatieve aard — aan de hand waarvan zich over geheel Europa uitstrekende telematicanetwerken gedefinieerd en in een latere fase ingevoerd kunnen worden, die voor de nationale overheidsinstellingen absoluut noodzakelijk zijn voor de totstandbrenging van de interne markt, de levering van de voor het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal benodigde diensten, **alsmede voor de versterking van de economische en sociale samenhang van de Gemeenschap.**

(Amendement nr. 13)

BIJLAGE I, Gebied 1, tweede alinea, eerste zin

Er dient prioriteit te worden toegekend aan die subgebieden die het meest van belang zijn voor de totstandbrenging van de interne markt.

Er dient prioriteit te worden toegekend aan die subgebieden die het meest van belang zijn voor de totstandbrenging van de interne markt **met de nadruk op een harmonieuze ontwikkeling van de Gemeenschap.**

⁽¹⁾ Opgesteld tijdens het overleg over het kaderprogramma van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling (1990-1994).

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 14)

BIJLAGE I, Gebied 1, tweede alinea, tweede zin

In eerste instantie zijn dat de douane, de voor sociale voorzieningen verantwoordelijke diensten, de grenspolitie en de diensten voor indirecte belastingen en statistieken.

Dat heeft in eerste instantie betrekking op bepaalde douane sectoren en, voor wat betreft de sociale diensten, op bepaalde aspecten van de indirecte belastingen, en de methodiek van de sociale statistieken, alsmede op het aftasten van mogelijkheden voor het gebruik van telematica op het gebied van vestigings- en arbeidswetgeving, van concurrentie-, milieu- en bouwvoorschriften alsmede van de stelsels voor sociale zekerheid, de grenspolitie en de ontwikkeling van plattelandsgebieden.

(Amendement nr. 15)

BIJLAGE I, Gebied 1, derde alinea, laatste zin

Er zal zich dus een nieuwe behoefte voordoen waarin met behulp van moderne (tele-)informatica-hulpmiddelen kan worden voorzien.

Er zal moeten worden onderzocht of en in hoeverre zich op dit gebied een nieuwe behoefte voordoet waarin met behulp van nog te ontwikkelen (tele-)informaticahulpmiddelen kan worden voorzien.

(Amendement nr. 16)

BIJLAGE I, Gebied 1, vierde alinea

Een vrij verkeer van personen binnen de communautaire ruimte moet tevens worden voorzien van de nodige middelen voor de controle op illegaal personen- en goederenvervoer. Doordat douanecontroles verdwijnen moet de samenwerking tussen de grenspolitie en de betrokken overheidsdiensten worden geïntensiveerd. Bovendien moet een oplossing worden gevonden voor de problemen als gevolg van incompatibiliteit tussen bestaande nationale telematicasystemen alsmede voor die welke verband houden met de betrekkingen met niet-EG-landen, met wettelijke verplichtingen en met de verschillende procedures en methoden. Het invoeren van geheel Europa bestrijkende telematicadiensten kan daartoe een bijdrage leveren doordat daarmee de mogelijkheid kan worden geboden van snelle en betrouwbare uitwisseling van informatie, kan worden gezorgd voor compatibiliteit van operationele procedures inzake personenrecht, en de internationale coördinatie kan worden bevorderd.

Het vrije verkeer van personen binnen de Gemeenschap kan ertoe leiden dat naast de reeds in de lid-staten bestaande procedures eventueel extra controlemaatregelen nodig zijn. Nagegaan moet worden of de betrokken organen door het verdwijnen van de intracommunautaire grenscontroles intensiever moeten gaan samenwerken en welke juridische maatregelen daarvoor moeten worden getroffen. Vervolgens moet een oplossing worden gevonden voor een aantal daaruit voortvloeiende problemen, zoals de incompatibiliteit van de bestaande nationale telematicasystemen, bestaande afspraken met derde landen en de problemen in verband met de verschillende procedures. Reeds bij de analyse van geheel Europa bestrijkende telematicadiensten moet echter worden vastgehouden aan het beginsel dat de bescherming van het personenrecht moet worden gewaarborgd.

(Amendement nr. 17)

BIJLAGE I, Gebied 1, vijfde alinea, derde zin

Na afloop van die overgangsfase kan uitsluitend daadwerkelijk worden opgetreden en fraude worden voorkomen indien de telematicasystemen van de bevoegde overheidsinstanties onderling gekoppeld en compatibel zijn.

Reeds in deze overgangsfase zou daaraan een bijdrage kunnen worden geleverd door telematicasystemen van de bevoegde overheidsinstanties gedeeltelijk op elkaar aan te sluiten en compatibel te maken.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 18)

BIJLAGE I, Gebied 1, vijfde alinea, vierde zin

Er dient dus rekening mee te worden gehouden dat de te ontwikkelen telematicanetwerken voldoen aan specifieke eisen die met name zullen gelden in *de* laatste fase (met name de eisen in verband met compensatiemechanismen).

Er dient dus rekening mee te worden gehouden dat de te ontwikkelen telematicanetwerken voldoen aan specifieke eisen die met name zullen gelden in **een te definiëren** laatste fase (met name de eisen in verband met compensatiemechanismen).

(Amendement nr. 19)

BIJLAGE I, Gebied 1, vijfde alinea, laatste zin

Door de bestaande statistische instrumenten met behulp van telematica te koppelen en te combineren kan een Europees statistisch informatiesysteem worden *opgezet*.

Door de bestaande statistische instrumenten met behulp van telematica te koppelen en te combineren kan een Europees statistisch informatiesysteem worden **ontwikkeld**.

(Amendement nr. 20)

BIJLAGE I, Gebied 1, vijfde alinea bis (nieuw)

Een vrij personenverkeer kan niet tot stand komen zonder dat de verschillende administratieve diensten die zich bezighouden met sociale voorzieningen, voortdurend met elkaar in contact staan. Door deze administraties aan te sluiten op één telematicasysteem kunnen sociale diensten worden verleend aan personen ongeacht de duur en de motieven van hun verplaatsingen in de Gemeenschap.

(Amendement nr. 21)

BIJLAGE I, Gebied 1, vijfde alinea ter (nieuw)

Het vrije verkeer van goederen, diensten en kapitaal leidt ertoe dat administratieve diensten met elkaar en met hun gebruikers steeds meer statistische en wettelijke gegevens moeten uitwisselen, vooral op het gebied van belastingen, mededinging en milieu. Doordat telematica voor een snelle informatieverbreiding zorgt, kan telematica bijdragen tot mobiliteit van het economisch leven.

(Amendement nr. 49)

BIJLAGE I, Gebied 1, vijfde alinea quater (nieuw)

De verwezenlijking van de interne markt draagt ertoe bij dat de economie in de plattelandsgebieden minder afhankelijk wordt van de landbouw en dat de dienstensector een steeds belangrijker plaats inneemt. De telematica kan bij de herstructurering van deze gebieden een cruciale rol spelen. Het gebruik van de telematica door de gedecentraliseerde administraties, de structurerende diensten (scholen, gemeentehuizen, postkantoren) en de deelnemers aan het economische en sociale leven, kan bijdragen tot de ontwikkeling van het Europese platteland.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 22)

*BIJLAGE I, Gebied 1**Paragraaf: Behoeftenvaststelling en uitvoeringsstrategie
Derde alinea, laatste zin*

Met betrekking tot de toegang tot databanken, de opslag en toegankelijkheid van gegevens, de te gebruiken talen enz. dienen de normen te worden *vastgesteld en zo nodig te worden aangepast*.

Met betrekking tot de toegang tot databanken, de opslag en toegankelijkheid van gegevens, de te gebruiken talen enz. dienen de normen te worden **voorgesteld**.

(Amendement nr. 23)

*BIJLAGE I, Gebied 1**Paragraaf: Ontwikkeling van nauw met telematicadiensten samenhangende technologieën,
Eerste alinea, laatste zin*

Deze studies en onderzoeken *kunnen zowel betrekking hebben op de keuze (dan wel de definitie) van apparatuur als op het ontwikkelen van complexe programmatuur en dienen te worden uitgevoerd in samenwerking met de gebruikers van de specifieke netwerken, de fabrikanten van de informatie- en communicatieapparatuur, de exploitanten van telecommunicatiediensten en eventueel gespecialiseerde adviesbureaus.*

Deze studies en onderzoeken dienen te worden uitgevoerd in samenwerking met de **potentiële** gebruikers, de fabrikanten van de informatie- en communicatieapparatuur, **mogelijke** exploitanten van telecommunicatiediensten en eventueel gespecialiseerde adviesbureaus.

(Amendement nr. 24)

*BIJLAGE I, Gebied 1**Paragraaf: Bekrachtiging van de gemeenschappelijke functionele specificaties
Tweede alinea*

Daartoe moeten proefprojecten worden opgezet om de geldigheid van de gemaakte keuzes te verifiëren.

Daartoe moeten proefprojecten worden opgezet om de geldigheid van de gemaakte keuzes te verifiëren; **er zal zorgvuldig op moeten worden toegezien dat deze projecten conform zijn aan verordeningen inzake bescherming van persoonlijke gegevens.**

(Amendement nr. 25)

*BIJLAGE I, Gebied 1**Bekrachtiging van de gemeenschappelijke functionele specificaties
Derde alinea*

Sommige van deze activiteiten met betrekking tot experimentele ontwikkeling dienen te worden gecoördineerd met de in het kader van de programma's INSIS, CAD-DIA en TEDIS verrichte werkzaamheden en eventueel met bepaalde delen van het ESPRIT- en RACE-programma.

Sommige van deze activiteiten met betrekking tot experimentele ontwikkeling dienen te worden gecoördineerd met de in het kader van de programma's INSIS, CAD-DIA en TEDIS verrichte werkzaamheden en eventueel met bepaalde delen van het ESPRIT- en RACE-programma, **alsmede de op initiatief van de EG tot stand gekomen programma's TELEMATIQUE en LEADER.**

(Amendement nr. 26)

*BIJLAGE I, Gebied 2**Inleidende alinea, eerste zin*

De ontplooide activiteiten hebben tot doel een bijdrage te leveren tot de ontwikkeling van geheel Europa bestrijkende geïntegreerde diensten op het gebied van vervoer, waarbij gebruik wordt gemaakt van geavanceerde informatie- en communicatietechnologie met het oog op een verbetering van de prestaties van goederen- en personenvervoersmiddelen — d.w.z. een vergroting van de veiligheid en doelmatigheid daarvan — en *tegelijkertijd* een vermindering van de negatieve gevolgen daarvan voor het milieu.

De ontplooide activiteiten hebben tot doel een bijdrage te leveren tot de ontwikkeling van geheel Europa bestrijkende geïntegreerde diensten op het gebied van vervoer, waarbij gebruik wordt gemaakt van geavanceerde informatie- en communicatietechnologie met het oog op een verbetering van de prestaties van goederen- en personenvervoersmiddelen — d.w.z. een vergroting van de veiligheid en doelmatigheid daarvan — en **met name** een vermindering van de negatieve gevolgen daarvan voor het milieu.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 27)

*BIJLAGE I, Gebied 2, subgebied 2.1**Paragraaf: Strategieën voor de toepassing van telematicatechnologie, -diensten en -systemen
en een bijdrage tot de definitie van gemeenschappelijke functionele specificaties**Eerste alinea, eerste zin*

Dank zij de resultaten van de in het kader van het DRIVE-programma verrichte werkzaamheden zijn de voor het wegvervoer specifieke behoeften alsmede de voor verkeerscommunicatie en -leiding bruikbare technieken en systemen reeds vastgesteld.

Dank zij de **voorlopige** resultaten van de in het kader van het DRIVE-programma verrichte werkzaamheden zijn de voor het wegvervoer specifieke behoeften alsmede de voor verkeerscommunicatie en -leiding bruikbare technieken en systemen reeds vastgesteld.

(Amendement nr. 28)

*BIJLAGE I, Gebied 2, subgebied 2.1**Paragraaf: Bekrachtiging en proefprojecten**Eerste zin*

Om ervoor te zorgen dat deze nieuwe voorzieningen zowel door het grote publiek als door overheidsdiensten aanvaard worden, moeten de prestaties en de bedrijfszekerheid daarvan worden aangetoond.

Om ervoor te zorgen dat deze nieuwe voorzieningen zowel door het grote publiek als door overheidsdiensten aanvaard worden, moeten de prestaties en de bedrijfszekerheid daarvan worden aangetoond **en moet hun potentiële impact op het milieu worden geëvalueerd.**

(Amendement nr. 29)

*BIJLAGE I, Gebied 3
Eerste alinea, laatste zin*

Deze activiteiten worden gegroepeerd rondom een drietal hoofdlijnen, waarbij gebruik moet worden gemaakt van de in het kader van het programma AIM (Advanced Informatics in Medicine) verrichte voorbereidende werkzaamheden, en dienen zorgvuldig te worden gecoördineerd met andere communautaire programma's.

Deze activiteiten worden gegroepeerd rondom een drietal hoofdlijnen, waarbij **in het bijzonder** gebruik moet worden gemaakt van de in het kader van het programma AIM (Advanced Informatics in Medicine) verrichte voorbereidende werkzaamheden, **er dient** zorgvuldig te worden gecoördineerd **en samengewerkt** met andere communautaire programma's. **Hier toe zal een interministeriële werkgroep worden opgericht.**

(Amendement nr. 30)

*BIJLAGE I, Gebied 3**Paragraaf: Strategieën voor de toepassing van telematicatechnologie, -diensten en -systemen
en een bijdrage aan de vaststelling van gemeenschappelijke functionele specificaties**Laatste zin*

Daarbij *dienen* de essentiële vraagstukken zoals de vertrouwelijkheid van informatie en de beveiliging van gegevens *in aanmerking te worden genomen.*

Daarbij **hebben** de essentiële vraagstukken zoals de vertrouwelijkheid van informatie en de beveiliging van gegevens **absolute prioriteit.**

(Amendement nr. 31)

*BIJLAGE I, Gebied 3**Paragraaf: Ontwikkeling van telematicatechnologie voor toepassing in de geneeskunde
Tweede alinea bis (nieuw)*

Tevens dienen technieken ontwikkeld te worden voor telematica tussen ziekenhuizen onderling waardoor „verpleging op afstand” veiliger wordt en mensen en materieel beter beheerd kunnen worden.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 32)

*BIJLAGE I, Gebied 4**Paragraaf: Afstandsonderwijs en -opleidingen, eerste alinea, eerste zin*

De op dit gebied te ontplooiën activiteiten moeten worden gebaseerd op de resultaten van *de* in het kader van het DELTA-programma verrichte voorbereidende werkzaamheden en dienen nauw te worden gecoördineerd met de overige communautaire activiteiten zoals COMETT en EUROTECNET; deze activiteiten worden gegroepeerd rondom een drietal onderling verweven hoofdlijnen:

De op dit gebied te ontplooiën activiteiten moeten worden gebaseerd op de resultaten van in het kader van het DELTA-programma verrichte voorbereidende werkzaamheden en dienen nauw te worden gecoördineerd met de overige communautaire activiteiten zoals COMETT en EUROTECNET; deze activiteiten worden gegroepeerd rondom een drietal onderling verweven hoofdlijnen:

(Amendement nr. 33)

*BIJLAGE I, Gebied 4**Eerste paragraaf bis (nieuw)*

Strategie voor de toepassing van telematicatechnologie, -systemen en -diensten ten behoeve van functioneel gehandicapten.

Er zal speciaal onderzoek moeten worden verricht naar de specifieke afstandsonderwijs- en opleidingsbehoeften van doelgroepen met een functionele handicap (doofstommen, slechthorenden, ...)

(Amendement nr. 34)

*BIJLAGE I, Gebied 6**Tweede alinea bis (nieuw)*

Om de reeds in het kader van EUROTRA gedane investeringen vruchten te laten dragen en verder te streven naar een werkelijk operationeel automatisch vertaalsysteem, is het wenselijk prioriteit te verlenen aan de financiering van de onderzoeken in het kader van EUROTRA.

(Amendement nr. 36)

BIJLAGE II

Ontwikkeling van zich over geheel Europa uitstreckende netwerken van telematicadiensten en -systemen ten behoeve van:

Ontwikkeling van zich over geheel Europa uitstreckende netwerken van telematicadiensten en -systemen ten behoeve van:

	in %
Overheidsdiensten	29-33
Vervoerswezen	30-34
Gezondheidszorg	15-17
Afstandsonderwijs	10-12
Bibliotheekwezen	6-7
O & TO op het gebied van linguïstiek	5-6

	in %
Overheidsdiensten (centrale: 60%, plaatselijke: 40%)	12-18
Vervoerswezen	32-40
Gezondheidszorg (20% voor de gehandicapten)	22-27
Afstandsonderwijs	10-14
Bibliotheekwezen	6-7
O & TO op het gebied van linguïstiek	6-7

Onder de hierboven vermelde bedragen zijn de beheers- en personeelskosten begrepen.

Onder de hierboven vermelde bedragen zijn de beheers- en personeelskosten begrepen.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

De verdeling over verschillende gebieden sluit niet uit dat de projecten tot verscheidene gebieden kunnen behoren.

De verdeling over verschillende gebieden sluit niet uit dat de projecten tot verscheidene gebieden kunnen behoren.

2% van het totale nodig geachte bedrag, wordt gebruikt voor technologische en risico-analyse, waarvan de resultaten samen met de evaluatierapporten aan het Parlement worden overgelegd.

(Amendement nr. 45)

BIJLAGE II, derde alinea ter en quater (nieuw)

Het voor de duur van het programma noodzakelijk geachte organigram omvat 112 statutaire posten (A, B en/of C). De Commissie deelt elk jaar in het voorontwerp van begroting het noodzakelijk geachte personeel alsmede de hoogte van de hiermee gepaard gaande uitgaven mede.

De begrotingsautoriteit stelt de kredieten vast.

(Amendement nr. 37)

BIJLAGE III, lid 3, eerste alinea bis (nieuw)

De deelnemers aan de projecten moeten 50% van hun uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling verrichten in de Europese Gemeenschap

(Amendement nr. 38)

BIJLAGE III, lid 4, tweede alinea bis (nieuw)

Indien aan andere criteria van buitengewone wetenschappelijke kwaliteit is voldaan, en in overeenstemming met de tussen de Raad en het Europees Parlement overeengekomen richtsnoeren, wordt bij voorstellen voor projecten van gelijke wetenschappelijke waarde de voorkeur gegeven aan:

- i) voorstellen voor projecten waarbij projectdeelnemers in minder ontwikkelde regio's en/of industrieel vervallen regio's als gedefinieerd in de artikelen 8 en 9 van Verordening van de Raad (EEG) nr. 2052/88 betrokken worden;
- ii) voorstellen voor projecten waarbij kleine en middelgrote ondernemingen of samenwerkingsverbanden van dergelijke ondernemingen betrokken worden.

(Amendement nr. 39)

BIJLAGE III, lid 4, tweede alinea ter (nieuw)

De Commissie bepaalt in elk geval afzonderlijk of het beheer van het programma of van onderdelen daarvan niet kan worden verzorgd door organisaties of instellingen buiten de Commissie en delegeert deze werkzaamheden dienovereenkomstig.

(Amendement nr. 40)

BIJLAGE III, lid 4, vijfde alinea

De buitengewone procedure moet worden voltooid vóór de normale, zodat het bedrag dat beschikbaar is voor de financiële bijdrage van de Gemeenschap aan de volgens de normale procedure geselecteerde projecten, nauwkeu-

De buitengewone procedure **treedt in werking na de eerste uitnodiging tot het indienen van voorstellen** en moet worden voltooid vóór de normale, zodat het bedrag dat beschikbaar is voor de financiële bijdrage van de

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKST

rig kan worden bepaald. De sluitingsdatum voor de buitengewone procedure wordt jaarlijks in het Publikatieblad bekendgemaakt.

DOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

Gemeenschap aan de volgens de normale procedure geselecteerde projecten, nauwkeurig kan worden bepaald. De sluitingsdatum voor de buitengewone procedure wordt jaarlijks in het Publikatieblad bekendgemaakt.

(Amendement nr. 47)

BIJLAGE III, lid 4, 6de alinea

Het bedrag van de financiële bijdrage van de Gemeenschap voor alle volgens de buitengewone procedure geselecteerde projecten tezamen wordt jaarlijks vastgesteld aan de hand van de volgens buitengewoon strenge criteria geselecteerde projecten. Dit bedrag mag in geen enkel geval meer bedragen dan 15%; het kan jaarlijks worden herzien in het licht van de opgedane ervaring.

Het bedrag van de financiële bijdrage van de Gemeenschap voor alle volgens de buitengewone procedure geselecteerde projecten tezamen wordt jaarlijks vastgesteld aan de hand van de volgens buitengewoon strenge criteria geselecteerde projecten. Dit bedrag mag in geen enkel geval meer bedragen dan 10% van de jaarlijks toegewezen kredieten.

(Amendement nr. 55)

BIJLAGE III, lid 4, zevende alinea bis (nieuw)

Zij doet dit vademecum ten laatste voor de goedkeuring van onderhavige beschikking aan het Europees Parlement toekomen.

(Amendement nr. 42)

BIJLAGE III, lid 4 bis (nieuw)

4 bis. Geen enkele lid-staat kan aan een nationale, regionale, lokale, departementale of andere overheidsbegroting communautaire fondsen toewijzen die zijn toegelikt aan organisaties van die lid-staat ter uitvoering van projecten die zijn goedgekeurd volgens de projectselectieprocedure als beschreven in de voorgaande paragraaf 4.

— A3-291/90

WETGEVINGSRESOLUTIE
(Samenwerkingsprocedure: eerste lezing)

houdende advies van het Europees Parlement inzake het voorstel van de Commissie aan de Raad voor een beschikking tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling op het gebied van telematicasystemen van algemeen belang (1990-1994)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(90) 155 def. — SYN 260) (1),
- geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 130 Q, lid 2 van het EEG-Verdrag (C3-158/90),
- gezien het verslag van de Commissie energie, onderzoek en technologie en de adviezen van de Begrotingscommissie en de Commissie economische en monetaire zaken en industriebeleid (A3-291/90),

1. hecht, overeenkomstig de uitslag van de stemming, zijn goedkeuring aan het voorstel van de Commissie, behoudens de wijzigingen die het daarin heeft aangebracht;
2. verzoekt de Commissie haar voorstel krachtens artikel 149, lid 3, van het EEG-Verdrag dienovereenkomstig te wijzigen;

(1) PB nr. C 174 van 16.7.1990, blz. 19.

Donderdag 22 november 1990

3. behoudt zich het recht voor de overlegprocedure te openen ingeval de Raad voornemens is af te wijken van het door het Parlement goedgekeurde tekst;
4. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het voorstel van de Commissie;
5. verzoekt de Raad de door het Parlement aangenomen amendementen op te nemen in zijn overeenkomstig artikel 149, lid 2, sub a), van het EEG-Verdrag te bepalen gemeenschappelijk standpunt;
6. verzoekt zijn Voorzitter dit advies te doen toekomen aan de Raad en Commissie.

b) Voorstel voor een beschikking COM(90) 158 def. — SYN 263

Voorstel van de Raad voor een beschikking tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling op het gebied van het milieu (1990-1994)

Goedgekeurd met de volgende wijzigingen:

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKST (*)

DOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 1)

Derde overweging bis (nieuw)

overwegende dat het fundamenteel onderzoek in elk van de strategische sectoren voor onderzoek van het kaderprogramma in de gehele Gemeenschap specifiek moet worden bevorderd,

(Amendement nr. 2)

Derde overweging ter (nieuw)

overwegende dat naast het specifieke programma op het gebied van menselijk kapitaal en mobiliteit, de opleiding van onderzoekers in elk van de strategische sectoren voor onderzoek van het kaderprogramma moet worden verze-kerd,

(Amendement nr. 3)

Derde overweging quater (nieuw)

overwegende dat er een evaluatie door een onafhankelijk panel dient plaats te vinden van de sociale, menselijke en ecologische gevolgen van het programma en dat er een evaluatie moet worden gemaakt van de technologische gevolgen en risico's,

(Amendement nr. 40)

Vijfde overweging

overwegende dat, krachtens artikel 4 en bijlage I van besluit 90/221/EURATOM, EEG, het voor het kaderprogramma als geheel noodzakelijk geachte bedrag een bedrag van 57 miljoen ecu voor gecentraliseerde acties

overwegende dat, krachtens artikel 4 en bijlage I van besluit 90/221/EURATOM, EEG, het voor het kaderprogramma als geheel noodzakelijk geachte bedrag een **noodzakelijk geacht** bedrag van 57 miljoen ecu voor gecentra-

(*) PB nr. C 174 van 16.7.1990, blz. 40.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKST

inzake verbreiding en benutting van de resultaten omvat, dat naar rato van het voor elke actie uitgetrokken bedrag moet worden verdeeld; dat, gezien de omvang van dit specifieke programma binnen de actie „Milieu” *de voor dit programma noodzakelijk geachte financiële middelen dienen te worden verminderd met 2,6 miljoen ecu, welk bedrag voor genoemde gecentraliseerde werkzaamheden moet worden gereserveerd, zulks met het oog op de naleving van artikel 130 P, lid 2, tweede zin, van het Verdrag;*

(Amendement nr. 4)

Zevende overweging

overwegende dat dit programma hoofdzakelijk dient te worden uitgevoerd door met het oog op een bijdrage van de Gemeenschap projecten voor onderzoek en ontwikkeling te selecteren; dat de Commissie tot indiening van dergelijke projecten moet aanzetten door middel van de gebruikelijke in het Publikatieblad op te nemen uitnodigingen tot het indienen van voorstellen; dat eveneens dient te worden voorzien in een *bijzondere* procedure die de Commissie de nodige ruimte moet geven om, met het oog op de voortdurende ontwikkelingen en de geleidelijke versnelling van de technologische vooruitgang, ook spontaan ingediende, met de programma-doelstellingen sporende voorstellen in aanmerking te kunnen nemen,

(Amendement nrs. 46 en 5)

Tiende overweging

overwegende dat, volgens artikel 130 G, van het Verdrag, de acties die door de Gemeenschap worden gevoerd om de wetenschappelijke en technologische grondslag van de Europese industrie te versterken en de ontwikkeling van haar concurrentievermogen te bevorderen, stimulering van de samenwerking op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling met derde landen en internationale organisaties omvatten; dat een dergelijke samenwerking voor de ontwikkeling van dit programma bijzonder vruchtbaar kan blijken,

(Amendement nr. 47)

Elfde overweging

overwegende dat krachtens de bepalingen van bijlage II van besluit 90/221/EURATOM, EEG rekening moet worden gehouden met de bescherming van het milieu en de kwaliteit van het leven door onderzoek te doen met het oog op het verkrijgen van inzicht in de fundamentele mechanismen die aan het milieu ten grondslag liggen; waarbij ook een bijdrage wordt geleverd tot de opstelling van kwaliteits- en veiligheidsnormen,

DOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

liseerde acties inzake verbreiding en benutting van de resultaten omvat, **waarover de Raad in samenwerking met het Parlement een besluit neemt**; dat, gezien de omvang van dit specifieke programma binnen de actie „Milieu” **een financiële bijdrage voor genoemde actie nodig is; dat deze bijdrage evenredig is aan de financiële capaciteit van het programma;**

overwegende dat dit programma hoofdzakelijk dient te worden uitgevoerd door met het oog op een bijdrage van de Gemeenschap projecten voor onderzoek en ontwikkeling te selecteren; dat de Commissie tot indiening van dergelijke projecten moet aanzetten door middel van de gebruikelijke in het Publikatieblad op te nemen uitnodigingen tot het indienen van voorstellen; dat eveneens dient te worden voorzien in een **buitengewone** procedure, **die in werking moet treden tussen de uitnodigingen tot het indienen van voorstellen en** die de Commissie de nodige ruimte moet geven om, met het oog op de voortdurende ontwikkelingen en de geleidelijke versnelling van de technologische vooruitgang, ook spontaan ingediende, met de programma-doelstellingen sporende voorstellen in aanmerking te kunnen nemen,

overwegende dat, volgens artikel 130 G, van het Verdrag, de acties die door de Gemeenschap worden gevoerd om de wetenschappelijke en technologische grondslag van de Europese industrie te versterken en de ontwikkeling van haar concurrentievermogen te bevorderen, **in een ontwikkelingsperspectief dat rekening houdt met de vereisten van het milieu**, stimulering van de samenwerking op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling met derde landen en internationale organisaties omvatten; dat een dergelijke samenwerking voor de ontwikkeling van dit programma bijzonder vruchtbaar kan blijken **en zich moet uitstrekken tot landen van uiteenlopende ontwikkelingsniveaus,**

overwegende dat krachtens de bepalingen van bijlage II van besluit 90/221/EURATOM, EEG rekening moet worden gehouden met de bescherming van het milieu en de kwaliteit van het leven door onderzoek te doen met het oog op het verkrijgen van inzicht in de fundamentele mechanismen die aan het milieu ten grondslag liggen **en het ontwerpen en toepassen van strategieën ter preventie van vervuiling die geïntegreerd zijn in alle menselijke activiteiten;** waarbij ook een bijdrage wordt geleverd tot de opstelling van kwaliteits- en veiligheidsnormen,

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 6)

Artikel 1

Voor een op 1 januari 1990 ingaande periode van vijf jaar wordt een in bijlage I nader omschreven specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling voor de Europese Economische Gemeenschap op het gebied van het milieu vastgesteld.

Voor de periode **vanaf de datum van publicatie van deze beschikking in het Publikatieblad tot en met 31 december 1994** wordt een in bijlage I nader omschreven specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling voor de Europese Economische Gemeenschap op het gebied van het milieu vastgesteld.

(Amendement nr. 41)

Artikel 2, leden 2 en 3

2. *Op bovengenoemd bedrag van 260 miljoen ecu wordt ten behoeve van de gecentraliseerde acties inzake verbreiding en benutting van de resultaten 2,6 miljoen ecu in mindering gebracht. In het dan overblijvende bedrag van 257,4 miljoen ecu zijn de personeelsuitgaven begrepen welke maximaal 4% daarvan kunnen bedragen.*

2. **In het noodzakelijk geachte bedrag van 260 miljoen ecu zijn de uitgaven voor personeel en de bijdrage voor de gecentraliseerde werkzaamheden inzake verspreiding en benutting van de resultaten begrepen.**

3. Een indicatieve verdeling van de middelen is in bijlage II vervat.

3. Een indicatieve verdeling van de middelen **voor de tenuitvoerlegging van de thema's van dit programma** is in bijlage II vervat. **De nadere regels voor de verbreiding en benutting van de resultaten zijn vervat in bijlage III. De nadere regels voor het personeel zijn in bijlage II vervat.**

(Amendement nr. 7)

Artikel 5, lid 3

3. De verslagen worden opgesteld aan de hand van de in bijlage I omschreven doelstellingen en overeenkomstig artikel 2, lid 4, van Besluit 90/221/EURATOM, EEG.

3. De verslagen worden opgesteld aan de hand van de in bijlage I omschreven doelstellingen en overeenkomstig artikel 2, lid 4, van Besluit 90/221/EURATOM, EEG, **en bevatten een beoordeling van de mate van overeenstemming van de meetbare uitvoering van het programma met de zes belangrijkste vereisten als gefomuleerd in bijlage II van Besluit 90/221/EURATOM, EEG (1).**

(Amendement nr. 8)

Artikel 6, leden 2 en 3

2. In de door Commissie gesloten contracten worden de rechten en verplichtingen van iedere partij vastgesteld, met inbegrip van de regeling voor verbreiding, bescherming en benutting van de onderzoekresultaten overeenkomstig de krachtens artikel 130 K, tweede alinea, van het Verdrag vastgestelde bepalingen.

2. In de door Commissie gesloten contracten worden de rechten en verplichtingen van iedere partij vastgesteld, met inbegrip van de regeling voor verbreiding, bescherming en benutting van de onderzoekresultaten overeenkomstig de krachtens artikel 130 K, tweede alinea, van het Verdrag vastgestelde bepalingen **en in voorkomende gevallen de procedures voor opleiding en evaluatie.**

3. *Voor elk jaar wordt een werkprogramma vastgesteld waarin gedetailleerde doelstellingen en de aard van de te ondernemen projecten worden aangegeven, en waarin tevens de terzake vast te stellen financiële bepalingen worden omschreven; dit werkprogramma wordt in voorkomend geval bijgewerkt. De Commissie stelt op grond van de jaarlijkse werkprogramma's uitnodigingen tot het indienen van voorstellen op.*

3. **Bij het begin van het programma** wordt een werkprogramma vastgesteld waarin gedetailleerde doelstellingen en de aard van de te ondernemen projecten worden aangegeven, en waarin tevens de terzake vast te stellen financiële bepalingen worden omschreven; dit werkprogramma wordt **op gezette tijden herzien**. De Commissie stelt op grond van **het werkprogramma** uitnodigingen tot het indienen van voorstellen op.

(1) PB nr. L 117 van 8.5.1990, blz. 28.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 9)

Artikel 8

1. De procedure van artikel 7 geldt voor:

- de opstelling en bijwerking van *de* in artikel 6, lid 3, bedoelde *werkprogramma's*;
- *de beoordeling van de in bijlage III, punt 2, bedoelde projecten alsmede het geraamde bedrag van de financiële bijdrage van de Gemeenschap, wanneer deze projecten aan de in bijlage III, punt 4, bedoelde normale procedure zijn onderworpen en het bedrag hoger is dan 5 miljoen ecu;*
- *de beoordeling van alle projecten die aan de in bijlage III, punt 4, bedoelde buitengewone procedure zijn onderworpen alsmede het geraamde bedrag van de financiële bijdrage van de Gemeenschap;*
- *de maatregelen ter evaluatie van het programma.*

2. *De Commissie kan over elke met het toepassingsgebied van het programma verband houdende aangelegenheid het Comité raadplegen.*3. *De Commissie stelt het Comité in kennis van:*

- *de voortgang van het programma;*
- *de ontwerpen van de in artikel 6, lid 3, bedoelde uitnodigingen tot het indienen van voorstellen;*
- *de in bijlage III, punt 2, bedoelde, aan de normale procedure onderworpen projecten, waarvoor de bijdrage van de Gemeenschap ten hoogste 5 miljoen ecu bedraagt, alsmede van de uitkomsten van de evaluatie daarvan;*
- *de in bijlage III, punt 2, bedoelde begeleidende maatregelen;*
- *de in bijlage III, punt 2, bedoelde gecoördineerde acties.*

De procedure van artikel 7 geldt voor:

- de opstelling en bijwerking van **het** in artikel 6, lid 3, bedoelde **werkprogramma**,
- **de inhoud van uitnodigingen tot de indiening van voorstellen, als bedoeld in bijlage III;**
- **de eventuele deelneming aan een project van niet-communautaire organisatie en ondernemingen als bedoeld in artikel 10;**
- **eventuele aanpassing van de indicatieve verdeling van de middelen als uiteengezet in bijlage II;**
- **de te nemen maatregelen met het oog op de evaluatie van het programma en die projecten die in het kader van de buitengewone procedure zijn ingediend;**
- **begeleidende maatregelen en regelingen met het oog op de verspreiding, de bescherming en de exploitatie van de resultaten van het onderzoek; het bevorderen van het fundamenteel onderzoek, de opleiding van onderzoekers en technologische evaluatie, verricht in het kader van het programma;**
- de in bijlage III, punt 2, bedoelde gecoördineerde acties.

De Commissie licht het Europees Parlement in over ontwerp-besluiten die in het kader van de uitvoerende bevoegdheden van de Commissie bij het Comité worden ingediend.

(Amendement nr. 10)

Artikel 10

Ingeval de samenwerking met derde landen en internationale organisaties met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van dit programma juridische verbintenissen tussen de Gemeenschap en de betrokken derden vergt, is de Commissie gemachtigd om overeenkomstig artikel 130 N van het Verdrag, over internationale overeenkomsten waarin deze samenwerking wordt geregeld, te onderhandelen.

Ingeval de samenwerking met derde landen en internationale organisaties met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van dit programma juridische verbintenissen tussen de Gemeenschap en de betrokken derden vergt, is de Commissie gemachtigd om overeenkomstig artikel 130 N van het Verdrag over internationale overeenkomsten waarin deze samenwerking wordt geregeld, te onderhandelen.

Prioriteit zal worden gegeven aan samenwerking met regionale groeperingen en Europese landen die geen lid van de Europese Gemeenschap zijn, overeenkomstig de tussen de Raad en het Europees Parlement overeengekomen richtsnoeren (1).

(1) Opgesteld tijdens het overleg over het Kaderprogramma van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling (1990-1994).

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

Het besluit over de sluiting van deze overeenkomsten wordt volgens de procedure van artikel 130 Q, lid 2, van het Verdrag genomen.

Onderhandelingen over zulke internationale overeenkomsten kunnen slechts worden aangegaan met derde landen die reeds een overeenkomst met de Gemeenschap ondertekend hebben waarin onderzoek en technologische ontwikkeling of wetenschappelijke vooruitgang als een van de samenwerkingsdoelstellingen expliciet zijn vermeld.

Het besluit over de sluiting van deze internationale overeenkomsten wordt volgens de procedure van artikel 130 Q, lid 2, van het Verdrag genomen.

(Amendement nr. 52)

Bijlage I, tweede alinea bis (nieuw)

Op de verschillende voorgenomen onderzoekgebieden, zal de nadruk in hoofdzaak gelegd worden op een systeemgerichte en interdisciplinaire aanpak die door de ecologische wetenschap is ontwikkeld; hierin worden ook de resultaten opgenomen van de activiteiten en onderzoeken van verenigingen die op milieugebied actief zijn en waarmee diverse vormen van samenwerking dienen te worden overwogen.

(Amendement nr. 53)

Bijlage I, derde alinea

De voorgenomen maatregelen zullen het mogelijk maken dat als aanvulling op en intensivering van de werkzaamheden in het kader van de lopende onderzoekprogramma's voor het milieu grote projecten worden gestart, die bedoeld zijn om snel te kunnen reageren op de wetenschappelijke uitdagingen die voortvloeien uit wereldwijde veranderingen *en om te zorgen voor continuïteit bij de wetenschappelijke ondersteuning van het milieubeleid van de Gemeenschap.*

De voorgenomen maatregelen zullen het mogelijk maken dat als aanvulling op en intensivering van de werkzaamheden in het kader van de lopende onderzoekprogramma's voor het milieu grote projecten worden gestart, die bedoeld zijn om rekening te houden met het milieu en de kwaliteit van het bestaan door de onderzoekactiviteiten te richten op beter inzicht in de fundamentele mechanismen van het milieu en het ontwerpen en ten uitvoer leggen van preventieve strategieën die geïntegreerd zijn in alle menselijke activiteiten en met name om snel te kunnen reageren op de wetenschappelijke uitdagingen die voortvloeien uit wereldwijde veranderingen.

(Amendement nr. 12)

Bijlage I, derde alinea bis (nieuw)

De levenswijze van de mens is mede debet aan de ontregeling van de diverse ecosystemen. De snelle ontwikkelingen in de Gemeenschap en in de rest van de wereld op wetenschappelijk, technologisch, economisch en sociaal gebied kunnen een bron van gevaar zijn voor de biosfeer en bijgevolg voor de mens.

Het communautair onderzoek moet dan ook zijn gericht op het identificeren van deze gevaren, zodat ze beter kunnen worden afgewend en deze ontwikkelingen in goede banen kunnen worden geleid. Het communautair onderzoek is aldus een stuwende kracht in de ontwikkeling van ons systeem. De Gemeenschap heeft bijgevolg behoefte aan een multidisciplinaire onderzoekstructuur om het geheel der samenstellende delen van de biosfeer en de historische

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

ontwikkeling ervan te kunnen bestuderen. In dat kader moet aandacht worden besteed aan zowel de relatie tussen de mens en zijn natuurlijk milieu als aan de relatie tussen de mens en zijn economisch, sociaal, cultureel, enz. .. milieu, daar het een niet los kan worden gezien van het ander.

(Amendement nr. 13)

Bijlage I, derde alinea ter (nieuw)

Een dergelijke methode beantwoordt aan het subsidiariteitsbeginsel, daar het in wezen integratieve milieu-onderzoek tot volledige ontwikkeling komt in internationale structuren. De Gemeenschap biedt dit onderzoek, dank zij haar specifieke karakter, een geprivilegieerd ontwikkelingskader.

(Amendement nr. 54)

Bijlage I — Thema 1 — inleidende alinea

Doelstelling: Bijdragen tot inzicht in de processen die ten grondslag liggen aan milieuveranderingen en evaluatie van de effecten van de menselijke activiteiten. De Gemeenschap zal vooral deelnemen aan onderzoek naar problemen die gevolgen hebben voor het milieubeleid en op gebieden waar de Gemeenschap de aangewezen instantie is om te zorgen voor Europese coördinatie in het kader van grote internationale programma's, waarbij ook rekening wordt gehouden met nationale programma's.

Doelstelling: Bijdragen tot inzicht in de processen die ten grondslag liggen aan milieuveranderingen en evaluatie van de effecten van de menselijke activiteiten. **De kennis van de verschijnselen die verkregen wordt door de bestudering van fysische en chemische indicatoren zal in ruime mate worden aangevuld door de bestudering van biologische indicatoren, die het voordeel hebben alle aan de veranderingen ten grondslag liggende factoren in een geïntegreerd verband te plaatsen.** De Gemeenschap zal vooral deelnemen aan onderzoek naar problemen die gevolgen hebben voor het milieubeleid en op gebieden waar de Gemeenschap de aangewezen instantie is om te zorgen voor Europese coördinatie in het kader van grote internationale programma's, waarbij ook rekening wordt gehouden met nationale programma's, **waarbij ernaar gestreefd wordt elke overlapping met reeds bestaande programma's te vermijden.**

(Amendement nr. 14)

Bijlage I — Thema 1 — Paragraaf: Anthropogene klimaatverandering

Doelstelling: Komen tot inzicht in en beschrijving en voorspelling van klimaatveranderingen ten gevolge van door menselijke activiteiten veroorzaakte toename van het broeikaseffect, om te zorgen voor de wetenschappelijke grondslag voor preventieve of aanpassingsmaatregelen.

Er zal een groot project worden gestart voor de ontwikkeling, het testen en de onderlinge vergelijking van geïntegreerde wereldwijde veranderingsmodellen met een hoge resolutie, waarbij een koppeling plaatsvindt tussen de atmosfeer (met inbegrip van wolken), de oceanen, de biosfeer en de kryosfeer; bij dit project wordt gebruik gemaakt van de moderne technieken op het gebied van supercomputers en de koppeling van computers.

Doelstelling: Komen tot inzicht in en beschrijving en voorspelling van klimaatveranderingen ten gevolge van menselijke activiteiten, om te zorgen voor de wetenschappelijke grondslag voor preventieve of aanpassingsmaatregelen.

Er zal een groot project worden gestart voor de ontwikkeling, het testen en de onderlinge vergelijking van geïntegreerde wereldwijde veranderingsmodellen met een hoge resolutie, waarbij een koppeling plaatsvindt tussen de atmosfeer (met inbegrip van wolken), de oceanen, de biosfeer en de kryosfeer — **en met name naar de samenwerking tussen oceanen en atmosfeer.** Bij dit project wordt gebruik gemaakt van de moderne technieken op het gebied van supercomputers en de koppeling van computers.

(Amendement nr. 15)

Bijlage I — Thema 1 — Paragraaf: Ozon in de stratosfeer

Doelstelling: Komen tot inzicht in en voorspelling van processen die leiden tot de afbraak van ozon in de stratosfeer en de gevolgen van deze afbraak en zorgen voor de wetenschappelijke grondslag voor preventieve maatregelen.

Doelstelling: Komen tot inzicht in en voorspelling van processen die leiden tot de afbraak van ozon in de stratosfeer en de oorzaken die hieraan ten grondslag liggen. **Hiertoe zullen de modernste wetenschappelijke onderzoekstechnieken worden toegepast, zowel van theoretisch-**

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

Als voorbeeld van nieuwe activiteiten kan het onderzoek worden genoemd dat in 1991/1992 en 1992/1993 in het poolgebied zal worden uitgevoerd om een mogelijke afbraak van ozon vast te stellen. Daarnaast zal de verzameling van gegevens uit een netwerk van grondmeetstations worden gecoördineerd, aangevuld met metingen door mobiele stations en laboratoriumonderzoek naar chemische reacties die hierbij een rol spelen. Verder zullen modellen worden opgesteld van processen in de stratosfeer, waarbij rekening wordt gehouden met de gevolgen van emissiescenario's, en zullen de ecologische effecten en de gevolgen voor de gezondheid van een toename van de UV-B-straling worden geëvalueerd.

numerieke als van experimentele aard. Gezien de inspanningen die op internationaal vlak reeds worden ondernomen, moet de communautaire actie originele elementen bevatten en een aanvulling vormen op reeds verricht of in uitvoering verkerend onderzoek. Bijzondere aandacht zal worden geschonken aan de evaluatie van eventuele milieueffecten van de aantasting van de ozonlaag.

Als voorbeeld van nieuwe activiteiten kan het onderzoek worden genoemd dat in 1991/1992 en 1992/1993 in het poolgebied zal worden uitgevoerd om een mogelijke afbraak van ozon vast te stellen. Daarnaast zal de verzameling van gegevens uit een netwerk van grondmeetstations worden gecoördineerd, aangevuld met metingen door mobiele stations en laboratoriumonderzoek naar chemische en fotochemische reacties die hierbij een rol spelen. Verder zullen modellen worden opgesteld van processen in de stratosfeer, waarbij rekening wordt gehouden met de gevolgen van emissiescenario's, en zullen de ecologische effecten en de gevolgen voor de gezondheid van een toename van de UV-B-straling worden geëvalueerd.

(Amendement nr. 16)

Bijlage I — Thema 1 — Paragraaf: Fysische en chemische processen in de troposfeer

Doelstelling: Opheldering van belangrijke fysisch-chemische processen in de troposfeer als grondslag voor de voorbereiding van preventieve maatregelen. Gecoördineerde campagnes voor de meting van schone lucht en werkzaamheden voor de combinatie van meteorologische en chemische modellen zullen deel uitmaken van een nieuwe aanpak om inzicht te krijgen in de chemische reacties van ozon OH en NO_x in de troposfeer. Deze werkzaamheden zullen worden uitgebreid tot natuurlijke emissies zoals terpenen en andere koolwaterstoffen en verbindingen die zwavel en halogenen bevatten.

Doelstelling: Opheldering van belangrijke fysisch-chemische processen in de troposfeer als grondslag voor de voorbereiding van preventieve maatregelen. Gecoördineerde campagnes voor de meting van schone lucht en werkzaamheden voor de combinatie van meteorologische en chemische modellen zullen deel uitmaken van een nieuwe aanpak om inzicht te krijgen in de chemische reacties van ozon, OH , NO_x en koolwaterstoffen (in vaste en gasvormige aggregatietoestand) in de troposfeer. Deze werkzaamheden zullen worden uitgebreid tot natuurlijke emissies zoals terpenen en andere koolwaterstoffen en verbindingen die zwavel en halogenen bevatten.

(Amendement nr. 17)

Bijlage I — Thema 1 — Paragraaf: Biogeochemische cycli

Doelstelling: Komen tot een dieper inzicht in biogeochemische cycli en de verstoring van deze cycli door menselijke activiteiten en zorgen voor de wetenschappelijke basis voor preventieve en herstellingsmaatregelen. In een netwerk van in het binnenland gelegen stroomgebieden zal de materiaalbalans voor chemische elementen worden opgesteld.

Doelstelling: Komen tot een dieper inzicht in biogeochemische cycli en de uitwisselingscycli tussen oceanen en atmosfeer, waarbij die van CO_2 een belangrijke rol speelt, ten einde vast te stellen hoe deze verstoord worden door factoren die verband houden met menselijke activiteiten, en de eventuele gevolgen daarvan voor deze cycli zelf.

De bestudering van de bronnen en routes van natuurlijke en anthropogene verbindingen in Europese riviermondingen en kustgebieden zal van de Middellandse Zee worden uitgebreid tot andere kustgebieden. De nadruk zal worden gelegd op regionale projecten van algemeen belang en indien van toepassing zal nauw worden samengewerkt met het programma voor wetenschap en technologie van de zee.

Dit onderzoek, dat informatie moet verschaffen over mogelijke preventieve en herstelmaatregelen, zal vooral plaatsvinden door bestudering van de processen van diffusie en transformatie van natuurlijke en door de mens gemaakte substanties in het ecosysteem van de kustgebieden en riviermondingen in Europa; beginnend met het Middellandse-Zeegebied, zal het onderzoek vervolgens worden uitgebreid tot andere kustgebieden.

Bij deze actie, die uit de aard der zaak in nauwe samenwerking met het programma voor mariene wetenschappen en technologieën moet worden gevoerd, zal de nadruk worden gelegd op de hoofdthema's met een sterk effect op het milieu.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 55)

*Bijlage I — Thema 1 — 6de paragraaf bis (nieuw)***Electromagnetisch milieu**

Doelstelling: Evaluatie van de gevolgen voor het klimaat, de ecosystemen en de levende wezens (en met name de mens) van de wijzigingen in het electromagnetische milieu ten gevolge van menselijke activiteiten, zowel op het gebied van de straling met lage frequentie (50-60 Hz) als op dat van de electromagnetische golven in het voor radio en TV gebruikte deel van het spectrum en van de microgolven (radar, satellietverbindingen, microgolfovens).

(Amendement nr. 57)

Bijlage I — Thema 2 — inleidende alinea

Doelstelling: Bevordering van betere kwaliteitsnormen voor het milieu door stimulering van technologische innovatie op een precommercieel niveau. De twee hoofdlijnen bij het onderzoek op dit gebied zijn: milieubewaking, met inbegrip van teledetectietoepassingen, en de ontwikkeling van technieken en systemen voor de bescherming en het herstel van het milieu. Ondersteuning van de werkzaamheden van het toekomstige Europese Milieubureau zal op dit onderzoekgebied veel aandacht krijgen.

Doelstelling: Bevordering van betere kwaliteitsnormen voor het milieu door stimulering van technologische innovatie op een precommercieel niveau. De drie hoofdlijnen bij het onderzoek op dit gebied zijn: milieubewaking, met inbegrip van teledetectietoepassingen, **de bevordering van milieuschadepreventie door het ontwikkelen van schone technologieën en schone producten** en de ontwikkeling van technieken en systemen voor de bescherming en het herstel van het milieu. Ondersteuning van de werkzaamheden van het toekomstige Europese Milieubureau zal op dit onderzoekgebied veel aandacht krijgen.

(Amendement nr. 18)

Bijlage I — Thema 2 — Paragraaf: Evaluatie van milieukwaliteit en -bewaking

Doelstelling: Bijdragen tot de ontwikkeling van geavanceerde apparatuur en analysemethoden voor milieubewakingssystemen van hoge kwaliteit. Het onderzoek zal zijn gericht op de ontwikkeling van zowel vanuit de lucht als op de grond bruikbare methoden en instrumenten voor de meting van luchtbestanddelen en het ontwerp van geavanceerde methoden voor de beoordeling van de milieukwaliteit. Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan de analyse van de uitwerp, van afvalstoffen, van water en van vloeibare afvalstoffen. De ontwikkeling en het testen van bewakings- en alarmeringssystemen voor natuurrampen, zoals seismische en vulkanische verschijnselen, landverschuivingen, stormen, overstromingen en bosbranden, zullen ook aan de orde komen.

Doelstelling: Bijdragen tot de ontwikkeling en het ontwerpen van nieuwe methodologieën voor onderzoek naar de milieukwaliteit.

Prioriteit zal worden gegeven aan de verwezenlijking van doelmatiger en vollediger systemen voor de controle op het milieu en de ontwikkeling van meetmethoden en -instrumenten.

Onderzoeks- en studierreinen zullen zijn de mogelijkheden tot controle en alarm ten aanzien van natuurrampen (seismische en vulkanische verschijnselen, aardverschuivingen, aantasting van de ondergrond, atmosferische verschijnselen, overstromingen, bosbranden, enz.) en analyse van emissies, afval, water en afvalwater, evenals het gedrag van vervuilende stoffen onder de grond tot in de grondwaterreservoirs.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 37)

*Bijlage I — Thema 2 —
Paragraaf: Evaluatie van milieukwaliteit en -bewaking
alinea bis (nieuw)*

Ten slotte zullen geavanceerde milieubewakingssystemen worden ontwikkeld (b.v. chemische massabalans van vervuilde stoffen om de bron van de vervuiling op te sporen) die zijn ontworpen om de luchtkwaliteit in stedelijke gebieden te bewaken en de samenhang tussen de hoeveelheid vervuilende stoffen en de bron ervan te beoordelen (vervoer, verwarming, uitstoot van de bedrijven, etc.).

(Amendementen nrs. 19, 38 en 58)

*Bijlage I — Thema 2
Paragraaf: Technologie voor de bescherming en het herstel van het milieu
Eerste alinea*

Doelstelling: Bijdragen tot de ontwikkeling van technologie voor de bescherming en het herstel van het milieu, daarbij inbegrepen de voornaamste aspecten van het stedelijk leefmilieu. Onderzoek naar de behandeling en verwijdering van toxische afvalstoffen en de recycling van stedelijk en industrieel afval zal worden aangevuld met de ontwikkeling van technologie voor vermindering van de uitwerp en de produktie van afvalstoffen voor bepaalde industriële sectoren. Het onderzoek met het oog op de preventie van ernstige ongevallen in de industrie en bij het vervoer via een beter inzicht in risicoverschijnselen zal worden verbreed, zodat er ook aandacht zal worden besteed aan methodologieën voor de validatie van risico-evaluaties en verfijnde systemen voor procesbeheersing en detectie.

Doelstelling: Bijdragen tot de ontwikkeling van technologie voor de bescherming en het herstel van het milieu, daarbij inbegrepen de voornaamste aspecten van het stedelijk leefmilieu **en het schoonmaken van vervuilde bodems**. Onderzoek naar de **chemische, fysische of biologische** behandeling en verwijdering van toxische afvalstoffen en de recycling van stedelijk en industrieel afval zal worden aangevuld met de ontwikkeling van technologie voor vermindering van de uitwerp en de produktie van afvalstoffen voor bepaalde industriële sectoren. **Er zal derhalve onderzoek naar de microbiologische sanering van vervuiliingsbronnen worden opgezet**. Het onderzoek met het oog op de preventie van ernstige ongevallen in de industrie en bij het vervoer via een beter inzicht in risicoverschijnselen zal worden verbreed, zodat er ook aandacht zal worden besteed aan methodologieën voor de validatie van risico-evaluaties **waarbij speciale aandacht zal worden geschonken aan sociale en institutionele factoren die het bewustzijn in het publiek beïnvloeden; ook zal onderzoek worden gedaan naar de ontwikkeling van alternatieve technologie met een laag risico en verfijnde systemen voor procesbeheersing en detectie**.

(Amendement nr. 20)

Bijlage I, Thema 3, vóór de inleidende alinea, nieuwe alinea

De economische en sociale veranderingen houden grote gevaren in voor het milieu van morgen. Door bundeling van alle wetenschappen — „exacte” wetenschappen en menswetenschappen — in een interdisciplinaire structuur draagt het onderzoek bij tot een duurzame ontwikkeling.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 21)

Bijlage I, Thema 3, inleidende alinea

Algemene doelstelling: *Komen tot een beter inzicht in de juridische, economische, ethische en gezondheidsaspecten van milieubeleid en milieubeheer. Er zal onderzoek worden gedaan op kritische milieusociologische en milieueconomische gebieden, variërend van de fundamentele ontwikkeling van methoden en concepten en toepassing daarvan bij milieuproblemen tot opname van deze methoden en concepten in specifiek sectorieel beleid en onderzoekprogramma's voor het milieu van de Gemeenschap.*

De algemene doelstelling is dan ook: **meer kennis van een beter inzicht in de bestaande en potentiële wisselwerking tussen het natuurlijke, gezondheids-, juridische, sociale, economische, ethische en culturele milieu van de mens, alsmede de historische ontwikkeling van deze wisselwerking. Het onderzoek steunt op de sociale en economische wetenschappen en op alle andere disciplines die tot verduidelijking van ecologische problemen kunnen bijdragen en varieert van de fundamentele ontwikkeling van methoden en concepten en toepassing daarvan bij milieuproblemen tot opname van deze methoden en concepten in specifiek sectorieel beleid en onderzoekprogramma's voor het milieu van de EG.**

Er zal speciale aandacht worden besteed aan de integratie van O & O-werkzaamheden in de lid-staten en aan de totstandkoming van nauwe samenwerking met internationale programma's op hetzelfde gebied.

(Amendement nr. 22)

Bijlage I, Thema 3, eerste paragraaf

Sociaal-economische *evaluatie* van het veranderende milieu

Doelstelling: *Ontwikkeling van de concepten van milieusociologie en milieu-economie en toepassing daarvan op milieuverandering. Er zal rekening worden gehouden met het snel groeiend wetenschappelijk inzicht in de menselijke omgeving en het natuurlijk milieu. Er zal speciale aandacht worden besteed aan de integratie van O & O-werkzaamheden in de lid-staten en aan de totstandkoming van samenwerkingsverbanden met daarvoor in aanmerking komende internationale programma's.*

Op dit werkgebied zullen onder andere aan de orde komen: *opname van milieuparameters in economische methodologie, kosten/risico/baten-analyse, duurzame ontwikkeling, wetenschappelijke indicatoren voor de milieukwaliteit, inzicht in risico's, milieu-ethiek en vroegtijdige waarschuwing voor milieuverandering met inbegrip van een evaluatie van demografische, technologische en bevolkingsveranderingen.*

Onderzoek naar de sociaal-economische factoren van het veranderende milieu

Doelstelling: **Ten eerste, onderzoek naar de veranderingen in het economische, sociale, culturele systeem... de mogelijke oorzaken van verandering van de menselijke omgeving; ten tweede, inventarisatie van de bijdragen die de sociaal-economische wetenschappen en alle andere disciplines kunnen leveren aan de totstandkoming van een duurzame ontwikkeling en aan de besluitvorming in een ongewisse situatie.**

Op dit werkgebied zullen onder andere aan de orde komen:

- 1) **demografische ontwikkelingen en de gevolgen ervan voor het milieu, alsmede historische aspecten van het gebruik van de bodem;**
- 2) **ontwikkeling van modellen en scenario's waarbij rekening wordt gehouden met de relatie tussen economie en milieu, nationale rekeningen en bestudering van de instrumenten van economisch beleid; wisselwerking tussen economie, energie en milieu, evaluatie van de hulpbronnen, aansluiting van dit programma op het communautair onderzoek inzake energiebronnen en het gebruik ervan;**
- 3) **sociale ecologie (urbanisatie en urbanisme, sociale vernieuwing);**
- 4) **politieke wetenschappen en natuurwetenschappen: rol van het recht, instellingen, internationale, nationale en plaatselijke structuren; belang van de „transplantatie” van begrippen uit de „exacte” wetenschappen naar de menswetenschappen (onzekerheid, het onvoorzien);**

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

- 5) **ethiek en milieu: participatie (bewustwording, gedragingen, motivatie) van de bevolking in de totstandbrenging van een duurzame ontwikkeling; rol van de media en van de voorlichting;**
- 6) **voorlichting over de rol van technologie en wetenschap en de veranderingen die met de ontwikkeling daarvan gepaard gaan, bewustmaking ten aanzien van ecologische problemen;**
- 7) **het gebrek aan evenwicht tussen Noord en Zuid, bezinning op de uitvoering van een groeimodel door de landen van Midden- en Oost-Europa.**

(Amendement nr. 23)

Bijlage I, Thema 4, vóór de inleidende alinea, nieuwe alinea

Vanwege de complexiteit van de milieuproblematiek is multidisciplinair onderzoek absoluut noodzakelijk om de traditionele wetenschappelijke scheidingslijnen uit te wisselen, welke een belemmering vormen voor het verkrijgen van een algemeen inzicht in de ecologische problemen.

(Amendement nr. 24)

Bijlage I, Thema 4, inleidende alinea

Doelstelling: Helpen bij de oplossing van veelomvattende problemen met een internationale dimensie via een systeembenadering en multidisciplinair onderzoek. Bij geïntegreerde projecten zullen regionale problemen of problemen die van rechtstreeks belang zijn voor het communautair milieubeleid, aan de orde komen. *Voorbeelden zijn:*

Doelstelling: Helpen bij de oplossing van veelomvattende problemen met een internationale dimensie via een systeembenadering en multidisciplinair onderzoek. Bij geïntegreerde projecten zullen regionale problemen of problemen die van rechtstreeks belang zijn voor het communautair milieubeleid, aan de orde komen. **Dit programma bevat hierna een niet-limitatieve lijst van prioritaire projecten.**

(Amendement nr. 25)

Bijlage I, Thema 4, na de laatste paragraaf, nieuwe alinea

Op de lijst van geïntegreerde projecten komen ook de volgende thema's voor:

- **verarming van het genetisch erfgoed in oude industriegebieden;**
- **aantasting van het alpiene milieu;**
- **grensoverschrijdende rivieren.**

(Amendement nr. 62)

Bijlage I, Thema 4, paragraaf: Woestijnvorming in het Middellandse-Zeegebied

Doelstelling: Evaluatie van de natuurlijke en antropogene oorzaken, de mechanismen en de effecten van de toenemende woestijnvorming in het Middellandse-Zeegebied. Er zal onderzoek worden gedaan naar de geschiedenis, de oorzaken (antropogene en onder invloed van het klimaat) en de gevolgen van woestijnvorming. Er zullen strategieën worden opgezet voor de bestrijding van woestijnvorming en toepassing van deze strategieën in bepaalde proefgebieden zal worden overwogen.

Doelstelling: Evaluatie van de natuurlijke en antropogene oorzaken, de mechanismen en de effecten van de toenemende woestijnvorming in het Middellandse-Zeegebied. Er zal onderzoek worden gedaan naar de geschiedenis, de oorzaken (antropogene en onder invloed van het klimaat) en de gevolgen van woestijnvorming. Er zullen strategieën worden opgezet voor de bestrijding van woestijnvorming en toepassing van deze strategieën in bepaalde proefgebieden zal worden overwogen. **Er zullen derhalve proeven in situ worden gedaan om de chemische/fysische eigenschappen van de bodem te verbeteren door middel van met overvloedig aanwezige en goedkope grondstoffen geproduceerde produkten.**

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 26)

Bijlage II

Indicatieve verdeling van de middelen voor de periode 1990-1994 (in %)		Indicatieve verdeling van de middelen voor de periode 1990-1994 (in %)	
Thema 1		Thema 1	
Deelname aan programma's op het gebied van wereldwijde veranderingen	35-45	Deelname aan programma's op het gebied van wereldwijde veranderingen	35-45
Thema 2		Thema 2	
Milieutechnologie en -technieken	20-25	Milieutechnologie en -technieken	20-25
Thema 3		Thema 3	
Onderzoek naar economische en sociale aspecten van milieuproblemen	5-10	Onderzoek naar economische en sociale aspecten van milieuproblemen	10-15
Thema 4		Thema 4	
Geïntegreerde onderzoekprojecten	25-35	Geïntegreerde onderzoekprojecten	20-30
De verdeling in verschillende thema's sluit niet uit dat projecten verscheidene thema's kunnen bestrijken.		De verdeling in verschillende thema's sluit niet uit dat projecten verscheidene thema's kunnen bestrijken.	

1. Een bedrag van 41,4 miljoen ecu, zijnde 10% van het totaal, wordt besteed voor duidelijk omschreven projecten ter bevordering van fundamenteel onderzoek.

2. Een bedrag van 16,6 miljoen ecu, zijnde 4% van het totaal, wordt aangewend voor projecten ter bevordering van de opleiding van onderzoekers op de terreinen die door dit specifieke programma worden bestreken.

3. Voor wat betreft de onder 1 en 2 genoemde projecten worden overeenkomsten gesloten met universiteiten en in onderzoeknetwerken verenigde onderzoeksinstituten.

4. Een bedrag overeenkomend met 3 à 5% van het totale nodig geachte bedrag, wordt gebruikt voor de evaluatie van de technologische gevolgen en risico's, waarvan de resultaten samen met de evaluatierapporten aan het Parlement worden voorgelegd.

(Amendement nr. 42)

Bijlage II, in fine, laatste alinea bis en ter (nieuw)

Het voor de duur van het programma noodzakelijk geachte organigram omvat 40 statutaire posten (A, B en/of C). De Commissie deelt elk jaar in het voorontwerp van begroting het noodzakelijk geachte personeel alsmede de hoogte van de hiermee gepaard gaande uitgaven mede.

De begrotingsautoriteit stelt de kredieten vast.

(Amendement nr. 27)

BIJLAGE III, paragraaf 2, vierde alinea bis (nieuw)

In het kader van de opleiding zal het accent worden gelegd op transdisciplinaire scholing. Gezien het tekort in Europa aan pluridisciplinaire onderzoekers dient de Gemeenschap de scholing van milieu-onderzoekers in meerdere

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

takken van wetenschap te bevorderen. Naast zijn vakgebied zal de ervaren onderzoeker zich laten scholen op één of meer aanvullende gebieden die hem bij zijn benadering van milieu-vraagstukken van pas komen.

(Amendement 28)

BIJLAGE III, paragraaf 2, vierde alinea ter (nieuw)

Een werkgroep integratie draagt zorg voor de coördinatie binnen het programma.

De diverse deelnemers aan dit specifieke programma moeten snel en voortdurend kunnen beschikken over informatie over de andere in het kader van dit programma gefinancierde projecten, zulks om de interpenetratie van die projecten mogelijk te maken, hetgeen vanwege de complexe en universele aard van de ecologische problemen onontbeerlijk is. Een kleine denktank van milieudeskundigen, door de Commissie gekozen vanwege hun alom erkende kwaliteiten, krijgt tot taak de communautaire onderzoekswerkzaamheden te koppelen en de deelnemers regelmatig met elkaar in contact te brengen.

(Amendement nr. 29)

BIJLAGE III, paragraaf 2, vijfde alinea (nieuw)

De gecoördineerde acties zijn die welke zijn omschreven in het Financieel Reglement.

De gecoördineerde acties zijn die welke zijn omschreven in artikel 92 van het Financieel Reglement.

De hoogte van de communautaire bijdrage is in overeenstemming met bijlage IV van Besluit 90/221/EURATOM, EEG, van de Raad.

(Amendement nr. 30)

BIJLAGE III, paragraaf 3

3. Aan de projecten kan uitsluitend worden deelgenomen door in de Gemeenschap gevestigde natuurlijke of rechtspersonen, zoals universiteiten, onderzoekorganisaties en industriële ondernemingen, waaronder ook kleine en middelgrote ondernemingen, of verenigingen daarvan, met name Europese economische samenwerkingsverbanden (EESV).

3. Aan de projecten kan uitsluitend worden deelgenomen door in de Gemeenschap gevestigde natuurlijke of rechtspersonen, zoals universiteiten, onderzoekorganisaties en industriële ondernemingen, waaronder ook kleine en middelgrote ondernemingen, of verenigingen daarvan, met name Europese economische samenwerkingsverbanden (EESV).

De deelnemers aan de projecten moeten ten minste 50% van hun uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling verrichten in de Europese Gemeenschap.

Natuurlijke of rechtspersonen die zijn gevestigd in landen die met de Gemeenschap overeenkomsten voor wetenschappelijke en technische samenwerking hebben gesloten, kunnen op basis van het criterium van wederzijds voordeel aan in het kader van dit programma opgezette projecten deelnemen. De in dit verband geselecteerde contractanten komen niet voor een financiële bijdrage van de Gemeenschap in aanmerking en moeten bijdragen in de algemene beheerskosten.

Natuurlijke of rechtspersonen die zijn gevestigd in landen die met de Gemeenschap overeenkomsten voor wetenschappelijke en technische samenwerking hebben gesloten, kunnen op basis van het criterium van wederzijds voordeel aan in het kader van dit programma opgezette projecten deelnemen. De in dit verband geselecteerde contractanten komen niet voor een financiële bijdrage van de Gemeenschap uit hoofde van het kaderprogramma in aanmerking en moeten bijdragen in de algemene beheerskosten.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 31)

BIJLAGE III, paragraaf 4

4. Bij de selectie van de projecten wordt in beginsel de eerste hieronder beschreven methode gevolgd; in uitzonderingsgevallen kan een beroep worden gedaan op de tweede methode.

De deelnemers aan de projecten worden geselecteerd aan de hand van de normale procedure van de in artikel 6, lid 3, bedoelde uitnodigingen tot het indienen van voorstellen welke in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen wordt bekendgemaakt.

Bovendien kan de Commissie onder de hieronder genoemde voorwaarden volgens een buitengewone procedure voorstellen aanvaarden, wanneer deze een buitengewoon veelbelovende en waardevolle bijdrage kunnen leveren door een origineel onderzoekthema, een nieuwe wetenschappelijke en technische benadering of op het gebied van de methodiek, terwijl ook de specifieke aard van de indieners in aanmerking wordt genomen.

Een gunstig uitvallende technische beoordeling van dergelijke voorstellen vormt op zich onvoldoende rechtvaardiging voor de selectie van het project; deze buitengewone procedure kan alleen worden toegepast nadat is vastgesteld dat de normale procedure van uitnodigingen tot het indienen van voorstellen niet in aanmerking komt omdat het project de hierbovengenoemde kenmerken bezit.

De buitengewone procedure moet worden voltooid vóór de normale, zodat het bedrag dat beschikbaar is voor de financiële bijdrage van de Gemeenschap aan de volgens de normale procedure geselecteerde projecten, nauwkeurig kan worden bepaald. De sluitingsdatum voor de buitengewone procedure wordt jaarlijks in het Publikatieblad bekendgemaakt.

Het bedrag van de financiële bijdrage van de Gemeenschap voor alle volgens de buitengewone procedure geselecteerde projecten tezamen wordt jaarlijks vastgesteld aan de hand van de volgens buitengewoon strenge criteria geselecteerde projecten. Dit bedrag mag in geen enkel geval meer bedragen dan 15%; het kan jaarlijks worden herzien in het licht van de opgedane ervaring.

4. Bij de selectie van de projecten wordt in beginsel de eerste hieronder beschreven methode gevolgd; in uitzonderingsgevallen kan een beroep worden gedaan op de tweede methode.

De deelnemers aan de projecten worden geselecteerd aan de hand van de normale procedure van de in artikel 6, lid 4, bedoelde uitnodigingen tot het indienen van voorstellen welke in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen wordt bekendgemaakt.

Indien aan andere criteria van buitengewone wetenschappelijke kwaliteit is voldaan, en in overeenstemming met de tussen de Raad en het Europees Parlement overeengekomen richtsnoeren, wordt bij voorstellen voor projecten van gelijke wetenschappelijke waarde de voorkeur gegeven aan:

- i) voorstellen voor projecten waarbij projectdeelnemers in minder ontwikkelde regio's en/of industrieel vervalende regio's als gedefinieerd in de artikelen 8 en 9 van verordening van de Raad (EEG) nr. 2052/88 betrokken worden.
- ii) voorstellen voor projecten waarbij kleine en middelgrote ondernemingen of samenwerkingsverbanden van dergelijke ondernemingen betrokken worden.

De Commissie bepaalt in elk geval afzonderlijk of het beheer van het programma of van onderdelen daarvan niet kan worden verzorgd door organisaties of instellingen buiten de Commissie en delegeert deze werkzaamheden dienovereenkomstig.

Bovendien kan de Commissie onder de hieronder genoemde voorwaarden volgens een buitengewone procedure voorstellen aanvaarden, wanneer deze een buitengewoon veelbelovende en waardevolle bijdrage kunnen leveren door een origineel onderzoekthema, een nieuwe wetenschappelijke en technische benadering of op het gebied van de methodiek, terwijl ook de specifieke aard van de indieners in aanmerking wordt genomen.

Een gunstig uitvallende technische beoordeling van dergelijke voorstellen vormt op zich onvoldoende rechtvaardiging voor de selectie van het project; deze buitengewone procedure kan alleen worden toegepast nadat is vastgesteld dat de normale procedure van uitnodigingen tot het indienen van voorstellen niet in aanmerking komt omdat het project de hierbovengenoemde kenmerken bezit.

De buitengewone procedure **treedt in werking na de eerste uitnodiging tot het indienen van voorstellen** en moet worden voltooid vóór de normale, zodat het bedrag dat beschikbaar is voor de financiële bijdrage van de Gemeenschap aan de volgens de normale procedure geselecteerde projecten, nauwkeurig kan worden bepaald. De sluitingsdatum voor de buitengewone procedure wordt jaarlijks in het Publikatieblad bekendgemaakt.

Het bedrag van de financiële bijdrage van de Gemeenschap voor alle volgens de buitengewone procedure geselecteerde projecten tezamen wordt jaarlijks vastgesteld aan de hand van de volgens buitengewoon strenge criteria geselecteerde projecten. Dit bedrag mag in geen enkel geval meer bedragen dan 10%; het kan jaarlijks worden herzien in het licht van de opgedane ervaring.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

De Commissie zal een vademecum opstellen waarin alle regels die voor deze buitengewone procedure gelden, met het oog op de transparantie ervan worden uiteengezet.

De Commissie zal een vademecum opstellen waarin alle regels die voor deze buitengewone procedure gelden, met het oog op de transparantie ervan worden uiteengezet.

(Amendement nr. 32)

BIJLAGE III, paragraaf 4 bis (nieuw)

4 bis. Geen enkele lid-staat kan aan een nationale, regionale, lokale, departementale of andere overheidsbegroting communautaire fondsen toewijzen die zijn toegerekend aan organisaties van die lid-staat ter uitvoering van projecten die zijn goedgekeurd volgens de projectselectieprocedure als beschreven in de voorgaande paragraaf 4.

— A3-287/90

WETGEVINGSRESOLUTIE
(Samenwerkingsprocedure: eerste lezing)

houdende advies van het Europees Parlement inzake het voorstel van de Commissie aan de Raad voor een beschikking tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling op het gebied van het milieu (1990-1994)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(90) 158 def. — SYN 263) ⁽¹⁾,
  - geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 130 Q, lid 2, van het EEG-Verdrag (C3-161/90),
  - gezien het verslag van de Commissie energie, onderzoek en technologie en de adviezen van de Begrotingscommissie en de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbescherming (A3-287/90),
1. hecht, overeenkomstig de uitslag van de stemming, zijn goedkeuring aan het voorstel van de Commissie, behoudens de wijzigingen die het erin heeft aangebracht;
  2. verzoekt de Commissie haar voorstel krachtens artikel 149, lid 3, van het EEG-Verdrag dienovereenkomstig te wijzigen;
  3. behoudt zich het recht voor de overlegprocedure te openen ingeval de Raad voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst;
  4. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het voorstel van de Commissie;
  5. verzoekt de Raad de door het Parlement aangenomen amendementen op te nemen in zijn overeenkomstig artikel 149, lid 2, sub a), van het EEG-Verdrag te bepalen gemeenschappelijk standpunt;
  6. verzoekt zijn Voorzitter dit advies te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

⁽¹⁾ PB nr. C 174 van 16.7.1990, blz. 40.

Donderdag 22 november 1990

c) Voorstel voor een beschikking (COM(90) 159 def. — SYN 264)

Voorstel van de Raad voor een beschikking tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling op het gebied van mariene wetenschap en technologie (1990-1994)

Goedgekeurd met de volgende wijzigingen:

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKST (*)

DOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 1)

Derde overweging bis (nieuw)

overwegende dat het fundamenteel onderzoek in elk van de strategische sectoren voor onderzoek van het kaderprogramma in de gehele Gemeenschap specifiek moet worden bevorderd,

(Amendement nr. 2)

Derde overweging ter (nieuw)

overwegende dat naast het specifieke programma op het gebied van menselijk kapitaal en mobiliteit, de opleiding van onderzoekers in elk van de strategische sectoren voor onderzoek van het kaderprogramma moet worden verzekerd,

(Amendement nr. 3)

Derde overweging quater (nieuw)

overwegende dat er een evaluatie door een onafhankelijk panel dat zelfstandig optreedt dient plaats te vinden van de economische en sociale, menselijke en ecologische gevolgen van het programma en dat er een evaluatie moet worden gemaakt van de technologische gevolgen en risico's,

(Amendement nr. 34)

Vierde overweging

overwegende dat, krachtens artikel 4 en bijlage I van besluit 90/221/Euratom, EEG, het voor het kaderprogramma als geheel noodzakelijk geachte bedrag een bedrag van 57 miljoen ecu voor gecentraliseerde acties inzake verbreding en benutting van de resultaten omvat, *dat naar rato van het voor elke actie uitgetrokken bedrag moet worden verdeeld;* dat, gezien de omvang van dit specifieke programma binnen de actie „Milieu” *de voor dit programma noodzakelijk geachte financiële middelen dienen te worden verminderd met 1,04 miljoen ecu, welk bedrag voor genoemde gecentraliseerde werkzaamheden moet worden gereserveerd, zulks met het oog op de naleving van artikel 130 P, lid 2, tweede zin, van het Verdrag;*

overwegende dat, krachtens artikel 4 en bijlage I van besluit 90/221/Euratom, EEG, het voor het kaderprogramma als geheel noodzakelijk geachte bedrag een **noodzakelijk geacht** bedrag van 57 miljoen ecu voor gecentraliseerde acties inzake verbreding en benutting van de resultaten omvat, **waarover de Raad in samenwerking met het Parlement een besluit neemt;** dat, gezien de omvang van dit specifieke programma binnen de actie „Milieu” **een financiële bijdrage voor genoemde actie nodig is; dat deze bijdrage evenredig is aan de financiële capaciteit van het programma;**

(*) PB nr. C 174 van 16.7.1990, blz. 48.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 4)

Zesde overweging

overwegende dat dit programma hoofdzakelijk dient te worden uitgevoerd door met het oog op een bijdrage van de Gemeenschap projecten voor onderzoek en ontwikkeling te selecteren; dat de Commissie tot indiening van dergelijke projecten moet aanzetten door middel van de gebruikelijke in het Publikatieblad op te nemen uitnodigingen tot het indienen van voorstellen; dat eveneens dient te worden voorzien in een *bijzondere* procedure die de Commissie de nodige ruimte moet geven om, met het oog op de voortdurende ontwikkelingen en de geleidelijke versnelling van de technologische vooruitgang, ook spontaan ingediende, met de programma-doelstellingen sporende voorstellen in aanmerking te kunnen nemen,

overwegende dat dit programma hoofdzakelijk dient te worden uitgevoerd door met het oog op een bijdrage van de Gemeenschap projecten voor onderzoek en ontwikkeling te selecteren; dat de Commissie tot indiening van dergelijke projecten moet aanzetten door middel van de gebruikelijke in het Publikatieblad op te nemen uitnodigingen tot het indienen van voorstellen; dat eveneens dient te worden voorzien in een **buitengewone** procedure, **die in werking moet treden tussen de uitnodigingen tot het indienen van voorstellen** en die de Commissie de nodige ruimte moet geven om, met het oog op de voortdurende ontwikkelingen en de geleidelijke versnelling van de technologische vooruitgang, ook spontaan ingediende, met de programma-doelstellingen sporende voorstellen in aanmerking te kunnen nemen,

(Amendement nr. 5)

Zevende overweging

overwegende dat bij de selectie van de in het kader van het programma uit te voeren projecten in het bijzonder belang moet worden gehecht aan het beginsel van de economische en sociale samenhang van de Gemeenschap en aan het transnationale karakter van de projecten, alsmede aan de ondersteuning van kleine en middelgrote ondernemingen,

overwegende dat bij de selectie van de in het kader van het programma uit te voeren projecten in het bijzonder belang moet worden gehecht aan het beginsel van de economische en sociale samenhang van de Gemeenschap en aan het transnationale karakter van de projecten, alsmede aan de ondersteuning van kleine en middelgrote ondernemingen **en van onderzoeksinstellingen en universiteiten,**

(Amendement nr. 6)

Artikel 1

Voor een op 1 januari 1990 ingaande periode van vijf jaar wordt een in bijlage I nader omschreven specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling voor de Europese Economische Gemeenschap op het gebied van de mariene wetenschap en technologie vastgesteld.

Voor de periode **vanaf de datum van publikatie van deze beschikking in het Publikatieblad tot en met 31 december 1994** wordt een in bijlage I nader omschreven specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling voor de Europese Economische Gemeenschap op het gebied van de mariene wetenschap en technologie vastgesteld.

(Amendement nr. 35)

Artikel 2, lid 1

1. Het bedrag aan communautaire middelen dat voor de uitvoering van de actie waarin deze beschikking voorziet noodzakelijk wordt geacht, beloopt 104 miljoen ecu. *Op dit bedrag wordt ten behoeve van de gecentraliseerde werkzaamheden inzake verbreding en benutting van de resultaten 1,04 miljoen ecu in mindering gebracht. In het dan overblijvende bedrag van 102,96 miljoen ecu zijn de personeelsuitgaven begrepen die ten hoogste 8% daarvan mogen bedragen.* Een indicatieve verdeling van de middelen is in bijlage II vervat.

1. Het bedrag aan communautaire middelen dat voor de uitvoering van de actie waarin deze beschikking voorziet noodzakelijk wordt geacht, beloopt 104 miljoen ecu, **inclusief de uitgaven voor personeel en de bijdrage voor de gecentraliseerde werkzaamheden inzake verspreiding en benutting.** Een indicatieve verdeling van de middelen **voor de tenuitvoerlegging van de thema's van dit programma** is in bijlage II vervat. **De nadere regels voor de verbreding en benutting van de resultaten zijn vervat in bijlage III. Een indicatieve verdeling van de middelen alsook de nadere regels voor het personeel zijn in bijlage II vervat.**

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 7)

*Artikel 2, lid 1, eerste alinea bis (nieuw)***Dit programma komt niet in de plaats van het voorgaande programma, maar vormt een aanvulling daarop.**

(Amendement nr. 8)

Artikel 5, lid 3

3. De verslagen worden opgesteld aan de hand van de in bijlage I omschreven doelstellingen en overeenkomstig artikel 2, lid 4, van Besluit 90/221/EURATOM, EEG.

3. De verslagen worden opgesteld aan de hand van de in bijlage I omschreven doelstellingen en overeenkomstig artikel 2, lid 4, van Besluit 90/221/EURATOM, EEG, **en bevatten een beoordeling van de mate van overeenstemming van de meetbare uitvoering van het programma met de zes belangrijkste vereisten als geformuleerd in bijlage II van Besluit 90/221/EURATOM, EEG (1).**

(Amendement nr. 9)

Artikel 6

1. De Commissie is voor de uitvoering van het programma verantwoordelijk. Zij wordt bijgestaan door een uit vertegenwoordigers van de lid-staten bestaand en door de vertegenwoordiger van de Commissie voorgezeten comité, hierna „het Comité” te noemen.

1. De Commissie is voor de uitvoering van het programma verantwoordelijk. Zij wordt bijgestaan door een uit vertegenwoordigers van de lid-staten, **met inbegrip van wetenschappelijke experts**, bestaand en door de vertegenwoordiger van de Commissie voorgezeten comité, hierna „het Comité” genoemd. **Het Europees Parlement wordt uitvoerig en tijdig geïnformeerd over de beraadslagen van het Comité.**

2. In de door de Commissie gesloten contracten worden de rechten en verplichtingen van iedere partij vastgesteld, met inbegrip van de regeling voor verbreiding, bescherming en benutting van de onderzoekresultaten overeenkomstig de krachtens artikel 130 K, tweede alinea, van het Verdrag vastgestelde bepalingen.

2. In de door de Commissie gesloten contracten worden de rechten en verplichtingen van iedere partij vastgesteld, met inbegrip van de regeling voor verbreiding, bescherming en benutting van de onderzoekresultaten, overeenkomstig de krachtens artikel 130 K, tweede alinea, van het Verdrag vastgestelde bepalingen **en in voorkomende gevallen de procedures voor opleiding en evaluatie.**

3. *Voor elk jaar* wordt een werkprogramma vastgesteld waarin gedetailleerde doelstellingen en de aard van de te ondernemen projecten worden aangegeven, en waarin tevens de terzake vast te stellen financiële bepalingen worden omschreven; dit werkprogramma wordt *in voorkomend geval bijgewerkt*. De Commissie stelt op grond van de *jaarlijkse werkprogramma's* uitnodigingen tot het indienen van voorstellen op.

3. **Bij het begin van het programma** wordt een werkprogramma vastgesteld waarin gedetailleerde doelstellingen en de aard van de te ondernemen projecten worden aangegeven, en waarin tevens de terzake vast te stellen financiële bepalingen worden omschreven; dit werkprogramma wordt **op gezette tijden herzien**. De Commissie stelt op grond van het **werkprogramma** uitnodigingen tot het indienen van voorstellen op.

(Amendement nr. 10)

Artikel 7

1. In de in artikel 8, lid 1, bedoelde gevallen legt de vertegenwoordiger van de Commissie het Comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het Comité brengt advies uit over dit ontwerp binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de aangelegenheid. *Het Comité spreekt zich uit met de meerderheid van stemmen die in artikel 148, lid 2, van*

1. In de in artikel 8, lid 1, bedoelde gevallen legt de vertegenwoordiger van de Commissie het Comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het Comité brengt advies uit over dit ontwerp binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de aangelegenheid, **waarover zo nodig gestemd wordt.**

(1) PB nr. L 117 van 8.5.1990.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

het Verdrag is voorgeschreven voor de aanneming van de besluiten die de Raad op voorstel van de Commissie dient te nemen. Bij stemming binnen het Comité worden de stemmen van de vertegenwoordigers van de lid-staten gewogen overeenkomstig genoemd artikel. De voorzitter neemt niet aan de stemming deel.

2. *De Commissie stelt de beoogde maatregelen vast wanneer zij in overeenstemming zijn met het advies van het Comité.*

3. *Wanneer de beoogde maatregelen niet in overeenstemming zijn met het advies van het Comité of indien geen advies is uitgebracht, dient de Commissie onverwijld bij de Raad een voorstel in betreffende de te nemen maatregelen. De Raad besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.*

4. *Indien de Raad binnen een termijn van één maand te rekenen van de datum waarop het voorstel bij hem is ingediend, geen besluit heeft genomen, worden de voorgestelde maatregelen door de Commissie vastgesteld.*

2. **Het advies wordt vermeld in de notulen; bovendien heeft iedere lid-staat het recht om te verzoeken om vermelding van zijn standpunt in de notulen.**

3. **De Commissie houdt terdege rekening met het door het Comité uitgebrachte advies. Zij licht het Comité in over de wijze waarop zij met zijn advies rekening gehouden heeft.**

4. **Schrappen.**

(Amendement nr. 11)

Artikel 8

1. De procedure van artikel 7 geldt voor:

- de opstelling en bijwerking van *de* in artikel 6, lid 3, bedoelde *werkprogramma's*;
- *de beoordeling van de in bijlage III, punt 2, bedoelde projecten alsmede het geraamde bedrag van de financiële bijdrage van de Gemeenschap, wanneer deze projecten aan de in bijlage III, punt 4, bedoelde normale procedure zijn onderworpen en het bedrag hoger is dan 5 miljoen ecu;*
- *de beoordeling van alle projecten die aan de in bijlage III, punt 4, bedoelde buitengewone procedure zijn onderworpen alsmede het geraamde bedrag van de financiële bijdrage van de Gemeenschap;*
- *de maatregelen ter evaluatie van het programma.*

2. *De Commissie kan over elke met het toepassingsgebied van het programma verband houdende aangelegenheid het Comité raadplegen.*

3. *De Commissie stelt het Comité in kennis van:*

- *de voortgang van het programma;*
- *de ontwerpen van de in artikel 6, lid 3, bedoelde uitnodigingen tot het indienen van voorstellen;*

1. De procedure van artikel 7 geldt voor:

- de opstelling en bijwerking van **het** in artikel 6, lid 3, bedoelde **werkprogramma**,
- **de inhoud van uitnodigingen tot de indiening van voorstellen, als bedoeld in bijlage III;**
- **de deelneming aan elk project van niet-communautaire organisaties en ondernemingen als bedoeld in artikel 10;**
- **elke aanpassing van de indicatieve verdeling van de middelen als uiteengezet in bijlage II;**
- **de te nemen maatregelen met het oog op de evaluatie van het programma en die projecten die in het kader van de uitzonderlijke procedure zijn ingediend;**
- **begeleidende maatregelen en regelingen met het oog op de verspreiding, de bescherming en de exploitatie van de resultaten van het onderzoek; het bevorderen van het fundamenteel onderzoek, de opleiding van onderzoekers en technologische evaluatie, verricht in het kader van het programma;**
- de in bijlage III, punt 2, bedoelde gecoördineerde acties.

2. **De Commissie licht het Europees Parlement in over ontwerp-besluiten die ze in het kader van haar uitvoerende bevoegdheden bij het Comité indient.**

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKST

- *de in bijlage III, punt 2, bedoelde, aan de normale procedure onderworpen projecten, waarvoor de bijdrage van de Gemeenschap ten hoogste 5 miljoen ecu bedraagt, alsmede van de uitkomsten van de evaluatie daarvan;*
- *de in bijlage III, punt 2, bedoelde begeleidende maatregelen;*
- *de in bijlage III, punt 2, bedoelde gecoördineerde acties.*

DOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 12)

Artikel 10

Ingeval de samenwerking met derde landen en internationale organisaties met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van dit programma juridische verbintenissen tussen de Gemeenschap en de betrokken derden vergt, is de Commissie gemachtigd om overeenkomstig artikel 130 N van het Verdrag, over internationale overeenkomsten waarin deze samenwerking wordt geregeld, te onderhandelen.

Het besluit over de sluiting van deze overeenkomsten wordt volgens de procedure van artikel 130 Q, lid 2, van het Verdrag genomen.

Ingeval de samenwerking met derde landen en internationale organisaties met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van dit programma juridische verbintenissen tussen de Gemeenschap en de betrokken derden vergt, is de Commissie gemachtigd om, overeenkomstig artikel 130 N van het Verdrag, over internationale overeenkomsten waarin deze samenwerking wordt geregeld, te onderhandelen.

Prioriteit zal worden gegeven aan samenwerking met regionale groeperingen en Europese landen die geen lid van de Europese Gemeenschap zijn overeenkomstig de tussen de Raad en het Europees Parlement overeengekomen richtsnoeren ⁽¹⁾.

Onderhandelingen over zulke internationale overeenkomsten kunnen slechts worden aangegaan met derde landen die reeds een samenwerkingsovereenkomst met de Gemeenschap ondertekend hebben waarin onderzoek en technologische ontwikkeling of wetenschappelijke vooruitgang als een van de samenwerkingsdoelstellingen expliciet zijn vermeld.

Het besluit over de sluiting van deze **internationale** overeenkomsten wordt volgens de procedure van artikel 130 Q, lid 2, van het Verdrag genomen.

(Amendement nr. 13)

Bijlage I, 3de alinea

Het ligt in de bedoeling bepaalde, tijdens het MAST-proefprogramma (1989-1992) gelanceerde werkzaamheden verder te ontwikkelen, nieuwe thema's aan te snijden en dat geografisch werkgebied uit te breiden.

Het ligt in de bedoeling bepaalde, tijdens het MAST-proefprogramma (1989-1992) gelanceerde werkzaamheden verder te ontwikkelen, nieuwe thema's aan te snijden en dat geografisch werkgebied uit te breiden, **zodat het meer in het bijzonder de Noordatlantische Oceaan, de randzeeën en arctische zeeën omvat, ook al betekent dat dat de werkzaamheden op de Middellandse Zee uitgebreid moeten worden.**

⁽¹⁾ Opgesteld tijdens het overleg over het kaderprogramma van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling (1990-1994).

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 14)

BIJLAGE I, Thema 1, 2de alinea

Er worden gedetailleerde en uitgebreide studies gemaakt van kringloopsystemen in de oceaan en van de dynamica van watermassa's ten einde de waterbewegingen en de fysieke processen in de Europese zeeën en nabije oceanen te bepalen. Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan de randen van het plat. De invloed van zee-ijs op diepzeeformatie en op oceaancirculatie zal worden bestudeerd.

Er worden gedetailleerde en uitgebreide studies gemaakt van kringloopsystemen in de oceaan en van de dynamica van watermassa's ten einde de waterbewegingen en de fysieke processen in de Europese zeeën en nabije oceanen te bepalen, **vooral in de zone van de getijdenbewegingen**. Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan de randen van het plat **evenals aan de zone van de getijdenbewegingen**. De invloed van zee-ijs (**pak-ijs**) op diepzeeformatie en op oceaancirculatie zal worden bestudeerd, **naast de invloed die het door zijn eventuele ontdooiing door het „broeikas-effect”, op de stijging van het niveau van het zeewater uitoefent (in samenhang met het STEP/EPOCH-programma)**.

(Amendement nr. 15)

BIJLAGE I, Thema 1, 4de alinea

Er dienen studies te worden uitgevoerd ter beoordeling van het uitwisselingspercentage van stoffen in uitwisselingszones (bij voorbeeld diverse raakvlakken: lucht-zee, zeebodem-waterkolom, enz.) met name bij slechte weersomstandigheden.

Er dienen studies te worden uitgevoerd ter beoordeling van het uitwisselingspercentage van stoffen in uitwisselingszones (bij voorbeeld diverse raakvlakken: **land-zee**, lucht-zee, zeebodem-waterkolom, enz.) met name bij slechte weersomstandigheden.

(Amendement nr. 30)

BIJLAGE I, Thema 1, 4de alinea bis (nieuw)

Aangezien het vermogen van de oceanen om CO₂ te absorberen veel invloed heeft op de beoordeling van de werking van het broeikas-effect zal onderzoek worden gedaan om een beter inzicht in de absorptie van CO₂ door de oceanen te krijgen.

(Amendement nr. 16)

BIJLAGE I, Thema 1, 5de alinea

Het onderzoek heeft ten doel wiskundige formules en betrouwbare modellen te ontwikkelen voor biologische processen. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan projecten waarin het verband tussen fysisch-chemische invloeden en de corresponderende biologische reactie op alle trofische niveaus wordt onderzocht.

Het onderzoek heeft ten doel wiskundige formules en betrouwbare modellen te ontwikkelen voor biologische processen **en ecosystemen, maar de zogenaamde „chaotische” of „neutrale” modellen worden in geen geval uitgegaan**. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan projecten waarin het verband tussen fysisch-chemische invloeden en de corresponderende biologische reactie op alle trofische niveaus wordt onderzocht.

(Amendement nr. 17)

BIJLAGE I, Thema 1, 8ste alinea

Door deze werkzaamheden wordt de Gemeenschap betrokken bij lopende internationale programma's (bij voorbeeld World Ocean Circulation Experiment, Joint Global Ocean Flux Studies, enz.) en kan zij bijdragen aan

Door deze werkzaamheden wordt de Gemeenschap betrokken bij lopende internationale programma's (bij voorbeeld World Ocean Circulation Experiment, Joint Global Ocean Flux Studies, **International Geosphere-**

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKST

de doelstellingen op lange termijn daarvan. De werkzaamheden op dit gebied zullen worden uitgevoerd in samenwerking met andere Gemeenschapsprogramma's die eveneens betrekking hebben op het zeemilieu (STEP, EPOCH, FAR en GCO-werkzaamheden). Ter voorkoming van doublures zal op het gebied van de mariene geologie worden gestreefd naar complementariteit met het Ocean Drilling Programme.

DOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

Biosphere Programma, enz.) en kan zij bijdragen aan de doelstellingen op lange termijn daarvan. De werkzaamheden op dit gebied zullen worden uitgevoerd in samenwerking met andere Gemeenschapsprogramma's die eveneens betrekking hebben op het zeemilieu (STEP, EPOCH, en GCO-werkzaamheden), **en eventueel op hernieuwbare energie (getijden, golfslag, etc.) aquacultuur en visvangst (FAR) — voor deze laatste vooral onderzoek naar middelen voor het behoud van de soorten zonder dat het rendement van de industrie te lijden heeft.** Ter voorkoming van doublures zal op het gebied van de mariene geologie worden gestreefd naar complementariteit met het Ocean Drilling Programme.

(Amendement nr. 18)

Bijlage I, Thema 2, 2de alinea

Het onderzoek zal daarom worden toegespitst op de studie van stromingen, golven, het gedrag van sedimenten (mobilisatie, transport, depositie, geotechnische eigenschappen) en van wijzigingen in de morfologie van de zeebodem en de kustlijn. In het kader van het technologisch onderzoek van kustwateren zal voorts onderzoek worden gedaan naar de invloed van golven en andere kustprocessen op de stabiliteit van golfbrekers en andere constructies. Een bijzondere doelstelling is de instandhouding en consolidering van de Europese voorsprong op dit gebied door Europese richtsnoeren voor de technologie van kustwateren op te stellen. Er zal eveneens onderzoek worden verricht naar de verbetering van programma's voor de instandhouding van stranden. Er zal worden gezorgd voor synergie met het onderzoek inzake klimatologie en natuurrampengevaar.

Het onderzoek zal daarom worden toegespitst op de studie van stromingen, golven, het gedrag van sedimenten (mobilisatie, transport, depositie, geotechnische eigenschappen) en van wijzigingen in de morfologie van de zeebodem en de kustlijn. In het kader van het technologisch onderzoek van kustwateren zal voorts onderzoek worden gedaan naar de invloed van golven en andere kustprocessen op de stabiliteit van golfbrekers en andere constructies. Een bijzondere doelstelling is de instandhouding en consolidering van de Europese voorsprong op dit gebied door Europese richtsnoeren voor de technologie van kustwateren op te stellen. Er zal eveneens onderzoek worden verricht naar de verbetering van programma's voor de instandhouding van stranden **en voor de zogenaamde bescherming „tegen de zee”**. Er zal worden gezorgd voor synergie met het onderzoek inzake klimatologie en natuurrampengevaar.

(Amendement nr. 19)

BIJLAGE I, Thema 3, 2de alinea

Het onderzoek omvat ook de ontwikkeling van nieuwe sensoren (quasi) real-time datatransmissie, en tweewegscommunicatieverbindingen. Verder wordt er gewerkt aan instrumenten voor meting en monsterneming in de waterkolom en op en onder de zeebodem. Het onderzoek op het gebied van onderwaterakoestiek is met name gericht op zelfnavigerende vaartuigen, bepaling van de eigenschappen van de zeebodem, akoestische transmissie, sub-bodem profilering en innoverende akoestische metingen. Er zullen selectieve acties worden ondernomen voor de ontwikkeling van nieuwe of verbeterde ontsluitingstechnologieën zoals akoestische beeldvorming en optica. Er zullen eveneens studies worden uitgevoerd naar de identificering en benutting van natuurlijke chemische stoffen in het zeemilieu en naar de gevolgen van de exploitatie van minerale hulpbronnen in de zee.

Het onderzoek omvat ook de ontwikkeling van nieuwe sensoren (quasi) real-time datatransmissie, en tweewegscommunicatieverbindingen. Verder wordt er gewerkt aan instrumenten voor meting en monsterneming in de waterkolom en op en onder de zeebodem. **Meer inzicht in de dynamiek van de aardkorst en de aardmantel onder de oceanen maakt het misschien mogelijk om seismische gevaren beter te voorzien.** Het onderzoek op het gebied van onderwaterakoestiek is met name gericht op zelfnavigerende vaartuigen, bepaling van de eigenschappen van de zeebodem, akoestische transmissie, sub-bodem profilering en innoverende akoestische metingen. Er zullen selectieve acties worden ondernomen voor de ontwikkeling van nieuwe of verbeterde ontsluitingstechnologieën zoals akoestische beeldvorming en optica. Er zullen eveneens studies worden uitgevoerd naar de identificering en benutting van natuurlijke chemische stoffen in het zeemilieu en naar de gevolgen van de exploitatie van minerale hulpbronnen in de zee **(zand en grint, metaalknollen, algen, stoffen die in de farmacie te gebruiken**

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

zijn), maar ook om beter inzicht te krijgen in de effecten van afvalprodukten van menselijke activiteiten (stedelijk afval, giftig industrie-afval, chemisch en kernafval, afval van olieprodukten, landbouwresidu's, vervuilingen door viskwekerijen en diverse havenactiviteiten, etc.). Geen enkel onderzoek met de bedoeling om opzettelijk giften in het zeemilieu in te brengen mag Europese financiering krijgen, juist om aquacultuur, visvangst en toerisme stevig onder controle te krijgen.

(Amendement nr. 33)

BIJLAGE I, Thema 3, tweede alinea bis (nieuw)

Er zal een systeem van bewaking van de belangrijkste milieuparameters van het kustwater worden ontworpen en in situ uitgetest.

(Amendement nr. 20)

*BIJLAGE I, Thema 3 bis (nieuw)***Thema 3 bis. Begeleidende initiatieven**

De begeleidende initiatieven die bij het pilotprogramma MAST begonnen zijn, worden voortgezet, en omvatten dus: het opzetten van een Europees informatie- en gegevensbestand voor de oceanen, met onder andere een beheerssysteem voor door remote sensing verkregen gegevens; het opstellen van maatstaven en normen voor mariene wetenschap en technologie; een initiatief voor modelcoördinatie, dat het opmaken van beheersmodellen omvat; de ontwikkeling van een modelcommunicatiesysteem voor uitwisseling van gegevens over onderzoeksreizen en -voorzieningen; studies over de wetenschappelijke en uitvoeringsvereisten voor nieuwe grootschalige voorzieningen; hoog gespecialiseerde opleiding; en nieuwe benaderingswijzen voor grafische voorstellingen, dieptemeting en hydrografische opmetingen.

(Amendement nr. 21)

*BIJLAGE I, Thema 3 ter (nieuw)***Thema 3 ter. Geïntegreerde projecten**

Er worden geïntegreerde projecten uitgewerkt om specifieke problemen te behandelen die gecoördineerd multidisciplinair onderzoek op ruime schaal vergen. De problemen in kwestie kunnen omschreven worden aan de hand van wetenschappelijke en technologische behoeften of vastgesteld worden aan de hand van de wetenschappelijke behoeften voor een bepaald geografisch gebied. Bij het vastleggen van de geïntegreerde projecten wordt er ook rekening gehouden met de noodzaak om in bepaalde landen het gebrek aan wetenschappelijke capaciteit uit te balanceren.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 22)

*BIJLAGE II*INDICATIEVE VERDELING VAN DE MIDDELEN
VOOR DE PERIODE 1990-1994 (in %)

Thema 1	
Wetenschap van de zee met inbegrip van geïntegreerde projecten	45-50
Thema 2	
Technologie van kustwateren	15-20
Thema 3	
Technologie van de zee	30-35

De verdeling tussen de onderscheiden thema's sluit de mogelijkheid niet uit dat projecten verscheidene gebieden bestrijken.

INDICATIEVE VERDELING VAN DE MIDDELEN
VOOR DE PERIODE 1990-1994 (in %)

Thema 1	
Wetenschap van de zee	40-45
Thema 2	
Technologie van kustwateren	15-20
Thema 3	
Technologie van de zee	25-30
Thema 3 bis.	
Begeleidende initiatieven	5-10
Thema 3 ter.	
Geïntegreerde projecten	5-10

De verdeling tussen de onderscheiden thema's sluit de mogelijkheid niet uit dat projecten verscheidene gebieden bestrijken.

1. Het principe van de steun aan de opleiding van onderzoekers op de terreinen, die door dit specifieke programma bestreken worden, wordt aanvaard, maar ten hoogste 8% van de middelen kan aan dergelijke projecten worden besteed.

2. Voor wat betreft de onder 1 genoemde projecten worden overeenkomsten gesloten met universiteiten en in onderzoeknetwerken verenigde onderzoeksinstituten.

3. Een bedrag van 936.000 ecu, zijnde 3% van het totale bedrag dat voor Thema 3 (Technologie van de zee) nodig wordt geacht, wordt gebruikt voor de evaluatie van de technologische gevolgen en risico's, waarvan de resultaten samen met de evaluatierapporten aan het Parlement worden voorgelegd.

(Amendement nr. 36)

BIJLAGE II, laatste alinea bis en ter (nieuw)

Het voor de duur van het programma noodzakelijk geachte organigram omvat 19 statutaire posten (A, B en/of C). De Commissie deelt elk jaar in het voorontwerp van begroting het noodzakelijk geachte personeel alsmede de hoogte van de hiermee gepaard gaande uitgaven mede.

De begrotingsautoriteit stelt de kredieten vast.

(Amendement nr. 23)

BIJLAGE III, paragraaf 2, vierde alinea en 4de alinea bis (nieuw)

De gecoördineerde acties zijn die welke zijn omschreven in het Financieel Reglement.

De gecoördineerde acties zijn die welke zijn omschreven in artikel 92 van het Financieel Reglement.

De hoogte van de communautaire bijdrage is in overeenstemming met bijlage IV van Besluit 90/221/EURATOM, EEG, van de Raad.

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKSTDOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

(Amendement nr. 40)

BIJLAGE III, paragraaf 3, eerste alinea bis (nieuw) en tweede alinea

Natuurlijke of rechtspersonen die zijn gevestigd in landen die met de Gemeenschap overeenkomsten voor wetenschappelijke en technische samenwerking hebben gesloten, kunnen op basis van het criterium van wederzijds voordeel aan in het kader van dit programma opgezette projecten deelnemen. De in dit verband geselecteerde contractanten komen niet voor een financiële bijdrage van de Gemeenschap in aanmerking en moeten bijdragen in de algemene beheerskosten.

De deelnemers aan de projecten moeten minimaal 50% van hun uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling verrichten in de Europese Gemeenschap.

Natuurlijke of rechtspersonen die zijn gevestigd in landen die met de Gemeenschap overeenkomsten voor wetenschappelijke en technische samenwerking hebben gesloten, kunnen op basis van het criterium van wederzijds voordeel aan in het kader van dit programma opgezette projecten deelnemen. De in dit verband geselecteerde contractanten komen niet voor een financiële bijdrage van de Gemeenschap **uit hoofde van het kaderprogramma** in aanmerking en moeten bijdragen in de algemene beheerskosten.

(Amendement nr. 25)

BIJLAGE III, paragraaf 4, tweede alinea bis en ter (nieuw)

Indien aan andere criteria van buitengewone wetenschappelijke kwaliteit is voldaan, en in overeenstemming met de tussen de Raad en het Europees Parlement overeengekomen richtsnoeren, wordt bij voorstellen voor projecten van gelijke wetenschappelijke waarde de voorkeur gegeven aan:

- i) voorstellen voor projecten waarbij projectdeelnemers in minder ontwikkelde regio's en/of industrieel vervallen regio's als gedefinieerd in de artikelen 8 en 9 van Verordening van de Raad (EEG) nr. 2052/88 betrokken worden;
- ii) voorstellen voor projecten waarbij kleine en middelgrote ondernemingen of samenwerkingsverbanden van dergelijke ondernemingen betrokken worden.

De Commissie bepaalt in elk geval afzonderlijk of het beheer van het programma of van onderdelen daarvan niet kan worden verzorgd door organisaties of instellingen buiten de Commissie en delegeert deze werkzaamheden dienovereenkomstig.

(Amendement nr. 26)

BIJLAGE III, paragraaf 4, 5de alinea

De buitengewone procedure moet worden voltooid vóór de normale, zodat het bedrag dat beschikbaar is voor de financiële bijdrage van de Gemeenschap aan de volgens de normale procedure geselecteerde projecten, nauwkeurig kan worden bepaald. De sluitingsdatum voor de buitengewone procedure wordt jaarlijks in het Publikatieblad bekendgemaakt.

De buitengewone procedure **treedt in werking na de eerste uitnodiging tot het indienen van voorstellen** en moet worden voltooid vóór de normale, zodat het bedrag dat beschikbaar is voor de financiële bijdrage van de Gemeenschap aan de volgens de normale procedure geselecteerde projecten, nauwkeurig kan worden bepaald. De sluitingsdatum voor de buitengewone procedure wordt jaarlijks in het Publikatieblad bekendgemaakt.

(Amendementen nrs. 38 en 27)

BIJLAGE III, paragraaf 4, 6de alinea

Het bedrag van de financiële bijdrage van de Gemeenschap voor alle volgens de buitengewone procedure geselecteerde projecten tezamen wordt jaarlijks vastgesteld

Het bedrag van de financiële bijdrage van de Gemeenschap voor alle volgens de buitengewone procedure geselecteerde projecten tezamen wordt jaarlijks vastgesteld

Donderdag 22 november 1990

DOOR DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN VOORGESTELDE TEKST

aan de hand van de volgens buitengewoon strenge criteria geselecteerde projecten. Dit bedrag mag in geen enkel geval meer bedragen dan 15%; het kan jaarlijks worden herzien in het licht van de opgedane ervaring.

DOOR HET EUROPESE PARLEMENT
GEWIJZIGDE TEKST

aan de hand van de volgens buitengewoon strenge criteria geselecteerde projecten. Dit bedrag mag in geen enkel geval meer bedragen dan 10% van de jaarlijks toegewezen kredieten.

(Amendement nr. 41)

BIJLAGE III, lid 4, alinea 7 bis (nieuw)

Zij legt dit vademecum ten laatste voor de vaststelling van onderhavige beschikking aan het Parlement voor.

(Amendement nr. 28)

BIJLAGE III, paragraaf 4 bis (nieuw)

4 bis. Geen enkele lid-staat kan aan een nationale, regionale, lokale, departementale of andere overheidsbegroting communautaire fondsen toewijzen die zijn toegekend aan organisaties van die lid-staat ter uitvoering van projecten die zijn goedgekeurd volgens de projectselectieprocedure als beschreven in de voorgaande paragraaf 4.

— A3-290/90

WETGEVINGSRESOLUTIE

(Samenwerkingsprocedure: eerste lezing)

houdende advies van het Europees Parlement inzake het voorstel van de Commissie aan de Raad voor een beschikking tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling in de mariene wetenschap en technologie (1990-1994)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad (COM(90) 159 def. — SYN 264) (1),
  - geraadpleegd door de Raad overeenkomstig artikel 130 Q, lid 2 van het EEG-Verdrag (C3-162/90),
  - gezien het verslag van de Commissie energie, onderzoek en technologie, van de Begrotingscommissie en de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en consumentenbescherming (A3-290/90),
1. hecht, overeenkomstig de uitslag van de stemming, zijn goedkeuring aan het voorstel van de Commissie behoudens de wijzigingen die het erin heeft aangebracht;
  2. verzoekt de Commissie haar voorstel krachtens artikel 149, lid 3 van het EEG-Verdrag dienovereenkomstig te wijzigen;
  3. behoudt zich het recht voor de overlegprocedure te openen ingeval de Raad voornemens is af te wijken van de door het Parlement goedgekeurde tekst;
  4. wenst opnieuw te worden geraadpleegd ingeval de Raad voornemens is ingrijpende wijzigingen aan te brengen in het voorstel van de Commissie;
  5. verzoekt de Raad de door het Parlement aangenomen amendementen op te nemen in zijn overeenkomstig artikel 149, lid 2, sub a), van het EEG-Verdrag te bepalen gemeenschappelijk standpunt;
  6. verzoekt zijn Voorzitter dit advies te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

(1) PB nr. C 174 van 16.7.1990, blz. 48.

Donderdag 22 november 1990

PRESENTIELIJST

22 november 1990

ADAM, AGLIETTA, AINARDI, ALAVANOS, ALBER, VON ALEMANN, ÁLVAREZ DE PAZ, AMARAL, ANDREWS, ANGER, ANTONY, ARBELOA MURU, ARIAS CAÑETE, AVGERINOS, BAGET BOZZO, BALFE, BANDRÉS MOLET, BANOTTI, BARÓN CRESPO, BARROS MOURA, BARTON, BARZANTI, BEAZLEY CH., BEAZLEY P., BELO, BENOIT, BERNARD-REYMOND, BERTENS, BETHELL, BETTINI, BEUMER, BINDI, BIRD, BJØRNVIG, BLAK, BLANEY, BLOT, BOCKLET, BÖGE, BOFILL ABEILHE, BOMBARD, BONDE, BONETTI, BONTEMPI, BORGO, BOURLANGES, BOWE, BRAUN-MOSER, BREYER, BRIANT, BRU PURÓN, CABANILLAS GALLAS, CABEZÓN ALONSO, CALVO ORTEGA, DE LA CÁMARA MARTÍNEZ, CANAVARRO, CANO PINTO, CAPUCHO, CARNITI, CARVALHO CARDOSO, CASINI, CASSANMAGNAGO CERRETTI, CASSIDY, CASTELLINA, CATHERWOOD, CAUDRON, CECI, CEYRAC, CHABERT, CHANTERIE, CHEYSSON, CHIABRANDO, CHRISTENSEN I., CHRISTIANSEN, COATES, COCHET, COIMBRA MARTINS, COLAJANNI, COLINO SALAMANCA, COLLINS, COLOM I NAVAL, CONTU, COONEY, COT, COX, CRAMON-DAIBER, CRAMPTON, CRAVINHO, DA CUNHA OLIVEIRA, CUSHNAHAN, DALSSASS, DALY, DAVID, DE CLERCQ, DEFRAIGNE, DE GIOVANNI, DE GUCHT, DENYS, DE PICCOLI, DEPREZ, DESAMA, DESMOND, DESSYLAS, DE VITTO, DE VRIES, DÍEZ DE RIVERA ICAZA, DILLEN, DOMINGO SEGARRA, DE DONNEA, DONNELLY, DOUSTE-BLAZY, DUARTE CENDAN, DÚHRKOP DÚHRKOP, DURY, DUVERGER, ELLIOTT, EPHREMIDIS, ERNST DE LA GRAETE, ESCUDER CROFT, ESTGEN, FALQUI, FANTINI, FANTUZZI, FAYOT, FERNÁNDEZ ALBOR, FERNEX, FERREIRA RIBEIRO, FERRER I CASALS, FERRI, FITZGERALD, FITZSIMONS, FLORENZ, FONTAINE, FORMIGONI, FORTE, FUNCK, GAIBISSO, GALLAND, GALLE, GALLENZI, GANGOITI LLAGUNO, GARAIKOETXEA URRIZA, GARCIA, GARCÍA AMIGO, GARCÍA ARIAS, GASÓLIBA I BÖHM, GIL-ROBLES GIL-DELGADO, GISCARD D'ESTAING, GLINNE, GÖRLACH, GOLLNISCH, GRAEFE ZU BARINGDORF, GREEN, GRÖNER, GRUND, GUIDOLIN, GUILLAUME, GUTIÉRREZ DÍAZ, HABSBURG, HÄNSCH, HAPPART, HARRISON, HERMAN, HERMANS, HERVÉ, HERZOG, HOFF, HOLZFUSS, HOON, HOPPENSTEDT, HORY, HOWELL, HUGHES, HUME, IACONO, IMBENI, INGLEWOOD, IVERSEN, IZQUIERDO ROJO, JACKSON C., JACKSON CH., JAKOBSEN, JEPSEN, JOANNY, KELLETT-BOWMAN, KEPPELHOFF-WIECHERT, KILLILEA, KLEPSCH, KÖHLER H., KÖHLER K. P., LACAZE, LAGAKOS, LAGORIO, LALOR, LAMASSOURE, LAMBRIAS, LANDA MENDIBE, LANE, LANGES, LANNOYE, LA PERGOLA, LARIVE, LARONI, LATAILLADE, LE CHEVALLIER, LEHIDEUX, LEMMER, LENZ, LE PEN, LIMA, LINKOHR, LLORCA VILAPLANA, LOMAS, LUCAS PIRES, LÜTTGE, LULLING, LUSTER, MCCARTIN, MCCUBBIN, MCGOWAN, MCINTOSH, MCMILLAN-SCOTT, MAHER, MAIBAUM, MALANGRÉ, DE LA MALÈNE, MARCK, MARINHO, MARLEIX, MARQUES MENDES, MARTIN D., MARTIN S., MARTINEZ, MATTINA, MAYER, MAZZONE, MEBRAK-ZAÏDI, MEDINA ORTEGA, MEGAHY, MEGRET, MELANDRI, MENDES BOTA, MENRAD, MERZ, MIHR, MIRANDA DA SILVA, MIRANDA DE LAGE, MONNIER-BESOMBES, DE MONTESQUIOU-FEZENSAC, MOORHOUSE, MORÁN LÓPEZ, MORRIS, MOTTOLA, MÜLLER, MUNTINGH, MUSCARDINI, NAPOLETANO, NAVARRO VELASCO, NEUBAUER, NEWENS, NEWMAN, NEWTON DUNN, NIANIAS, NICHOLSON, NIELSEN, NORDMANN, ODDY, O'HAGAN, ONUR, OOMEN-RUIJTEN, OOSTLANDER, ORTIZ CLIMENT, PACK, PAGOROPOULOS, PANNELLA, PAPAYANNAKIS, PARODI, PARTSCH, PASTY, PATTERSON, PEIJS, PENDERS, PEREIRA, PÉREZ ROYO, PERREAU DE PINNINCK DOMENECH, PERSCHAU, PERY, PESMAZOGLOU, PETER, PETERS, PIERMONT, PIERROS, PINXTEN, PIQUET, PIRKL, PISONI F., PISONI N., PLANAS PUCHADES, POETTERING, POLLACK, POMPIDOU, PONS GRAU, PORRAZZINI, PRAG, PRICE, PRONK, PROUT, VAN PUTTEN, QUISTHOUDT-ROWOHL, QUISTORP, RAFFARIN, RAMÍREZ HEREDIA, RANDZIO-PLATH, RAWLINGS, REDING, REGGE, REYMANN, RINSCHÉ, ROBLES PIQUER, RÖNN, ROGALLA, ROMEOS, ROMERA I ALCÁZAR, ROSMINI, ROSSETTI, ROTH, ROTH-BEHRENDT, ROTHE, ROTHLEY, ROUMELIOTIS, RUIZ-GIMÉNEZ AGUILAR, SABY, SÄLZER, SAINJON, SAKELLARIOU, SALEMA, SALISCH, SAMLAND, SANDBÆK, SANTOS, SANTOS LÓPEZ, SANZ FERNÁNDEZ, SAPENA GRANELL, SARIDAKIS, SARLIS, SBOARINA, SCHINZEL, SCHLEE, SCHLECHTER, SCHLEICHER, SCHMIDBAUER, SCHODRUCH, SCHWARTZENBERG, SCOTT-HOPKINS, SEAL, SIERRA BARDAJÍ, SIMMONDS, SIMPSON A., SIMPSON B., SISÓ CRUELLAS, SMITH A., SONNEVELD, SPECIALE, SPENCER, STAES, STAUFFENBERG, STAVROU, STEVENSON, STEWART, STEWART-CLARK, SUÁREZ GONZÁLEZ, TAURAN, TELKÄMPER, THAREAU, THEATO, TINDEMANS, TITLEY, TOMLINSON, TOPMANN, TORRES COUTO, TRAUTMANN, TRIVELLI, TSIMAS, TURNER, VALENT, VALVERDE LÓPEZ, VANDEMEULEBROUCKE, VAN HEMELDONCK, VAN OUTRIVE, VAYSSADE, VÁZQUEZ FOUZ, VECCHI, VEIL, VAN VELZEN, VERBEEK, VERDE I ALDEA, VERHAGEN, VERNIER, VERTEMATI,

Donderdag 22 november 1990

VERWAERDE, VISENTINI, VISSER, VOHRER, VON DER VRING, VAN DER WAAL,
WAECHTER, WALTER, VON WECHMAR, WELSH, WEST, WETTIG, WHITE,
WIJSENBEEK, WILSON, VON WOGAU, WOLTJER, WURTH-POLFER, WURTZ, WYNN,
ZAVVOS, ZELLER.

Donderdag 22 november 1990

BIJLAGE

Uitslag van de hoofdelijke stemmingen

- (+) = Vóór
 (-) = Tegen
 (O) = Onthoudingen

*Actualiteitendebat — Gezamenlijke resolutie Informatica**Gezamenlijke resolutie*

(+)

ANGER, ARBELOA MURU, AVGERINOS, BARZANTI, BIRD, BOMBARD, BONTEMPI, BOWE, DE LA CÁMARA MARTÍNEZ, CANAVARRO, CANO PINTO, CAUDRON, CECI, CHABERT, CHEYSSON, COIMBRA MARTINS, COLINO SALAMANCA, CRAMPTON, DAVID, DESAMA, DÍEZ DE RIVERA, DOMINGO SEGARRA, DUARTE CENDAN, DÜHRKOP DÜHRKOP, DURY, ELLIOTT, FANTUZZI, FERNÁNDEZ ALBOR, GALLE, GARCÍA ARIAS, GLINNE, GOEDMAKERS, GÖRLACH, GUTIÉRREZ DÍAZ, HAPPART, HOON, HORY, IMBENI, LANNOYE, LOMAS, MARTIN D., MCGOWAN, MIRANDA DE LAGE, MONNIER-BESOMBES, MUNTINGH, NAPOLETANO, NEWENS, ONUR, PAGOROPOULOS, PARTSCH, PLANAS PUCHADES, PORRAZZINI, RAMÍREZ HEREDIA, READ, REGGE, ROMEOS, ROUMELIOTIS, SAKELLARIOU, DE LOS SANTOS LÓPEZ, SANZ FERNÁNDEZ, SAPENA GRANELL, SCHWARTZENBERG, SIERRA BARDAJÍ, SPECIALE, STAES, TAZDAÏT, TSIMAS, VAN OUIRIVE, VANDEMEULEBROUCKE, VÁZQUEZ FOUZ, VECCHI, VERWAERDE, VISSER, VON DER VRING, WETTIG, WILSON, WURTZ, WYNN.

(-)

ALBER, BERNARD-REYMOND, BETHELL, BINDI, BOCKLET, CABANILLAS GALLAS, CAPUCHO, CASSIDY, CHANTERIE, CHIABRANDO, COONEY, DEPRESZ, DILLEN, FONTAINE, GUIDOLIN, HABSBURG, HERMANS, HOPPENSTEDT, KLEPSCH, LACAZE, LANGES, LENZ, LLORCA VILAPLANA, LULLING, MAHER, MARCK, MENDES BOTA, NAVARRO VELASCO, NEWTON DUNN, NICHOLSON, O'HAGAN, OOMEN-RUIJTEN, OOSTLANDER, ORTIZ CLIMENT, PASTY, PATTERSON, PIERROS, PISONI F., PRAG, PRICE, PRONK, RAWLINGS, REDING, ROBLES PIQUER, RUIZ-GIMÉNEZ AGUILAR, SCHODRUCH, SCOTT-HOPKINS, SISÓ CRUELLAS, SONNEVELD, SUÁREZ GONZÁLEZ, THEATO, TINDEMANS, VERHAGEN, ZAVVOS.

(O)

PETER.

*Derde interimverslag Martin — doc A 3-270/90**Intergouvernementele conferenties**Amendement nr. 106*

(+)

AGLIETTA, ALBER, VON ALEMANN, ÁLVAREZ DE PAZ, ANGER, ARBELOA MURU, ARIAS CAÑETE, AVGERINOS, BARTON, BARZANTI, BEAZLEY P., BENOIT, BETTINI, BEUMER, BIRD, BJØRNVIG, BOFILL ABEILHE, BOMBARD, BONTEMPI, BRAUN-MOSER, BRU PURÓN, CABEZÓN ALONSO, CALVO ORTEGA, DE LA CÁMARA MARTÍNEZ, CANAVARRO, CANO PINTO, CARVALHO CARDOSO, CASSANMAGNAGO, CASSIDY, CAUDRON, CECI, CHANTERIE, CHEYSSON, CHIABRANDO, CHRISTIANSEN, COIMBRA MARTINS, COLINO SALAMANCA, COLOM I NAVAL, COONEY, COT, COX, CRAMON-DAIBER, CRAMPTON, DALSSASS, DALY, DAVID, DE GIOVANNI, DE GUCHT, DENYS, DESAMA, DESMOND, DÍEZ DE RIVERA, DOMINGO SEGARRA, DE DONNEA, DUARTE CENDAN, DÜHRKOP DÜHRKOP, DURY, DUVERGER, ELLIOTT, ESCUDER CROFT, FERNÁNDEZ ALBOR, FERRER I CASALS, FONTAINE, GALLE, GANGOITI LLAGUNO, GARCÍA AMIGO, GARCÍA ARIAS, GIL-ROBLES GIL-DELGADO,

Donderdag 22 november 1990

GOEDMAKERS, GÖRLACH, GRÖNER, GUTIÉRREZ DÍAZ, HABSBURG, HADJIGEORGIOU, HÄNSCH, HERMAN, HERMANS, HERVÉ, HOLZFUSS, HOON, HOPPENSTEDT, HORY, HOWELL, HUGHES, IMBENI, JACKSON F., JACKSON M., JEPSEN, KELLETT-BOWMAN, KEPPELHOFF-WIECHERT, KLEPSCH, KÖHLER H., LAGAKOS, LANGES, LANNOYE, LARIVE, LLORCA VILAPLANA, LUSTER, LÜTTGE, MAHER, MAIBAUM, MARTIN D., MCCUBBIN, MCGOWAN, MCINTOSH, MEBRAK-ZAÏDI, MEDINA ORTEGA, MENRAD, MERZ, MIHR, MIRANDA DE LAGE, MOORHOUSE, MORRIS, NAPOLETANO, NAVARRO VELASCO, NEWENS, NEWTON DUNN, NIELSEN T., NORDMANN, O'HAGAN, ONUR, OOMEN-RUIJTEN, PAGOROPOULOS, PANNELLA, PARODI, PARTSCH, PATTERSON, PERSCHAU, PETER, PETERS, PIRKL, PLANAS PUCHADES, POETTERING, PONS GRAU, PORRAZZINI, PRAG, PRONK, PROUT, RAMÍREZ HEREDIA, RAWLINGS, READ, RINSCHÉ, ROMEOS, ROSMINI, ROTHLEY, ROUMELIOTIS, RUIZ-GIMÉNEZ AGUILAR, SAINJON, SAKELLARIOU, SAMLAND, SANDBÆK, DE LOS SANTOS LÓPEZ, SANZ FERNÁNDEZ, SARLIS, SCHLECHTER, SCHMIDBAUER, SCHWARTZENBERG, SIERRA BARDAJÍ, SIMPSON A., SISÓ CRUELLAS, STAES, STAVROU, TINDEMANS, TOMLINSON, TRAUTMANN, TRIVELLI, TSIMAS, TURNER, VALENT, VALVERDE LÓPEZ, VAN OUIRIVE, VANDEMEULEBROUCKE, VAYSSADE, VERBEEK, VERDE I ALDEA, VERTEMATI, VERWAERDE, VON DER VRING, WAECHTER, WHITE, WILSON, WYNN, ZAVVOS.

(-)

DEFRAIGNE, FITZGERALD, FITZSIMONS, KILLILEA, LALOR, LANE, PASTY, VERHAGEN, VON WECHMAR, WIJSENBECK.

(0)

LULLING, REDING, SBOARINA.

Amendement nr. 163

(+)

AGLIETTA, VON ALEMANN, ANGER, BANDRÉS MOLET, BETTINI, BJØRNVIG, BLANEY, CALVO ORTEGA, COX, CRAMON-DAIBER, DE GUCHT, DEFRAIGNE, DE DONNEA, ERNST DE LA GRAETE, FERRER I CASALS, GANGOITI, LLAGUNO, LANNOYE, LARIVE, NIELSEN T., RUIZ-GIMÉNEZ AGUILAR, SANDBÆK, DE LOS SANTOS LÓPEZ, SCHINZEL, SCHLECHTER, SIMPSON A., STAES, VANDEMEULEBROUCKE, VERBEEK, VERWAERDE, VON WECHMAR.

(-)

ALBER, ÁLVAREZ DE PAZ, ARBELOA MURU, ARIAS CAÑETE, AVGERINOS, BARTON, BARZANTI, BEAZLEY P., BEIRÓCO, BELO, BENOIT, BEUMER, BINDI, BIRD, BOFILL ABEILHE, BOMBARD, BONTEMPI, BRAUN-MOSER, VAN DEN BRINK, BRU PURÓN, CABEZÓN ALONSO, DE LA CÁMARA MARTÍNEZ, CANAVARRO, CANO PINTO, CARVALHO CARDOSO, CASSANMAGNAGO, CASSIDY, CAUDRON, CECI, CHANTERIE, CHEYSSON, CHIABRANDO, COIMBRA MARTINS, COLAJANNI, COLINO SALAMANCA, COLLINS, COLOM I NAVAL, COONEY, COT, CRAMPTON, CUSHNAHAN, DALSASS, DALY, DAVID, DE GIOVANNI, DENYS, DESAMA, DÍEZ DE RIVERA, DOMINGO SEGARRA, DONNELLY, DUARTE CENDAN, DÜHRKOP DÜHRKOP, DURY, DUVERGER, ELLIOTT, ESCUDER CROFT, FAYOT, FERNÁNDEZ ALBOR, FONTAINE, GALLE, GARCÍA AMIGO, GARCÍA ARIAS, GIL-ROBLES GIL-DELGADO, GOEDMAKERS, GÖRLACH, GREEN, GRÖNER, GUTIÉRREZ DÍAZ, HABSBURG, HADJIGEORGIOU, HÄNSCH, HARRISON, HERMAN, HERMANS, HERVÉ, HOON, HOPPENSTEDT, HOWELL, HUGHES, IACONO, IMBENI, IZQUIERDO ROJO, JACKSON F., JACKSON M., JEPSEN, KELLETT-BOWMAN, KEPPELHOFF-WIECHERT, KLEPSCH, KÖHLER H., LAGAKOS, LALOR, LANE, LANGES, LINKOHR, LLORCA

Donderdag 22 november 1990

VILAPLANA, LUCAS PIRES, LULLING, LÜTTGE, MAIBAUM, MARCK, MARINHO, MARTIN D., MCCUBBIN, MCGOWAN, MEBRAK-ZAÏDI, MEDINA ORTEGA, MENRAD, MERZ, MIRANDA DE LAGE, MORRIS, NAPOLETANO, NEWENS, NEWTON DUNN, O'HAGAN, ODDY, ONUR, OOMEN-RUIJTEN, OOSTLANDER, PAGOROPOULOS, PAPAYANNAKIS, PARODI, PARTSCH, PASTY, PATTERSON, PERSCHAU, PERY, PETER, PETERS, PINXTEN, PIRKL, PLANAS PUCHADES, POETTERING, POLLACK, PONS GRAU, PORRAZZINI, PRICE, PRONK, PROUT, RAMÍREZ HEREDIA, READ, RINSCHÉ, ROBLES PIQUER, ROMEOS, ROSMINI, ROTHLEY, ROUMELIOTIS, SABY, SAINJON, SAKELLARIOU, SAMLAND, SANZ FERNÁNDEZ, SARIDAKIS, SARLIS, SBOARINA, SCHMIDBAUER, SCHWARTZENBERG, SIERRA BARDAJÍ, SISÓ CRUELLAS, SONNEVELD, SPENCER, STAVROU, STEWART-CLARK, SUÁREZ GONZÁLEZ, THEATO, TINDEMANS, TITLEY, TOMLINSON, TONGUE, TRAUTMANN, TRIVELLI, TSIMAS, TURNER, VALENT, VALVERDE LÓPEZ, VAN OUIRIVE, VAYSSADE, VEIL, VERDE I ALDEA, VERHAGEN, VERTEMATI, VON DER VRING, WAECHTER, WILSON, WOLTJER, WYNN, ZAVVOS.

(O)

HOLZFUSS, MIHR.

Amendement nr. 165

(+)

AGLIETTA, ANGER, BANDRÉS MOLET, BETTINI, BJØRNVIG, BLANEY, ERNST DE LA GRAETE, FALQUI, FERRER I CASALS, GANGOITI LLAGUNO, LANNOYE, PARTSCH, QUISTORP, SANDBÆK, DE LOS SANTOS LÓPEZ, STAES, VANDEMEULEBROUCKE, VERBEEK.

(-)

ALBER, VON ALEMANN, ÁLVAREZ DE PAZ, ARBELOA MURU, ARIAS CAÑETE, AVGERINOS, BARTON, BEAZLEY P., BEIRÓCO, BENOIT, BEÜMER, BINDI, BIRD, BOCKLET, BOFILL ABEILHE, BOMBARD, BONTEMPI, BRAUN-MOSER, VAN DEN BRINK, BRU PURÓN, CABEZÓN ALONSO, CALVO ORTEGA, DE LA CÁMARA MARTÍNEZ, CANAVARRO, CANO PINTO, CARVALHO CARDOSO, CASSANMAGNAGO, CASSIDY, CAUDRON, CECI, CHANTERIE, CHEYSSON, CHIABRANDO, CHRISTIANSEN, COIMBRA MARTINS, COLAJANNI, COLINO SALAMANCA, COLLINS, COLOM I NAVAL, COONEY, COT, COX, CRAMPTON, CUSHNAHAN, DALSSASS, DALY, DAVID, DE GIOVANNI, DE GUCHT, DENYS, DESAMA, DESMOND, DÍEZ DE RIVERA, DOMINGO SEGARRA, DE DONNEA, DONNELLY, DUARTE CENDAN, DÜHRKOP DÜHRKOP, DURY, DUVERGER, ELLIOTT, ESCUDER CROFT, FERNÁNDEZ ALBOR, FONTAINE, GALLE, GARCÍA ARIAS, GIL-ROBLES GIL-DELGADO, GOEDMAKERS, GREEN, GRÖNER, GUTIÉRREZ DÍAZ, HADJIGEORGIOU, HÄNSCH, HARRISON, HERMAN, HERMANS, HERVÉ, HOLZFUSS, HOON, HOPPENSTEDT, HORY, HOWELL, HUGHES, IACONO, IMBENI, IZQUIERDO ROJO, JACKSON F., JACKSON M., JEPSEN, KELLETT-BOWMAN, KEPPELHOFF-WIECHERT, KLEPSCH, KÖHLER H., LAGAKOS, LANE, LANGES, LARIVE, LINKOHR, LLORCA VILAPLANA, LULLING, LÜTTGE, MAIBAUM, MARCK, MARINHO, MARTIN D., MCCUBBIN, MCGOWAN, MEBRAK-ZAÏDI, MEDINA ORTEGA, MENRAD, MERZ, MIHR, MIRANDA DE LAGE, MORRIS, NAPOLETANO, NEWENS, NEWTON DUNN, NIELSEN T., NORDMANN, O'HAGAN, ODDY, ONUR, OOMEN-RUIJTEN, OOSTLANDER, PAGOROPOULOS, PAPAYANNAKIS, PARODI, PASTY, PATTERSON, PERSCHAU, PERY, PETER, PETERS, PINXTEN, PIRKL, PLANAS PUCHADES, POETTERING, POLLACK, PONS GRAU, PRAG, PRICE, PRONK, PROUT, RAMÍREZ HEREDIA, READ, REDING, RINSCHÉ, ROBLES PIQUER, ROMEOS, ROSMINI, ROTHE, ROUMELIOTIS, RUIZ-GIMÉNEZ AGUILAR, SABY, SAKELLARIOU, SAMLAND, SANZ FERNÁNDEZ, SARIDAKIS, SARLIS, SBOARINA, SCHINZEL, SCHLECHTER, SCHMIDBAUER, SCHWARTZENBERG, SIERRA BARDAJÍ, SIMPSON A., SISÓ CRUELLAS, SONNEVELD, SPENCER, STAVROU, STEWART-CLARK, SUÁREZ GONZÁLEZ, THEATO, TINDEMANS, TITLEY, TOMLINSON, TONGUE, TRAUTMANN, TRIVELLI, TSIMAS, TURNER, VALENT, VALVERDE LÓPEZ, VAN OUIRIVE, VAYSSADE, VEIL, VERDE I ALDEA, VERHAGEN, VERTEMATI, VERWAERDE, VON DER VRING, VON WECHMAR, WHITE, VON WOGAU, WOLTJER, WYNN, ZAVVOS.

Donderdag 22 november 1990

Amendement nr. 130

(+)

BJØRNVIG, GANGOITI LLAGUNO, POLLACK, SANDBÆK, DE LOS SANTOS LÓPEZ, VERBEEK.

(-)

ADAM, AGLIETTA, ALBER, VON ALEMANN, ÁLVAREZ DE PAZ, ANGER, ARBELOA MURU, AVGERINOS, BAGET BOZZO, BANDRÉS MOLET, BARTON, BEAZLEY P., BEIRÓCO, BELO, BENOIT, BETTINI, BEUMER, BINDI, BIRD, BOCKLET, BOFILL ABEILHE, BOMBARD, BRAUN-MOSER, BRIANT, VAN DEN BRINK, BRU PURÓN, CABEZÓN ALONSO, CALVO ORTEGA, DE LA CÁMARA MARTÍNEZ, CANAVARRO, CANO PINTO, CARVALHO CARDOSO, CASSANMAGNAGO, CAUDRON, CECI, CHANTERIE, CHEYSSON, CHIABRANDO, COIMBRA MARTINS, COLAJANNI, COLINO SALAMANCA, COLLINS, COLOM I NAVAL, CONTU, COONEY, COT, COX, CRAMON-DAIBER, CRAMPTON, CUSHNAHAN, DALSSASS, DALY, DAVID, DE GIOVANNI, DE GUCHT, DEFRAIGNE, DENYS, DESAMA, DESMOND, DÍEZ DE RIVERA, DILLEN, DOMINGO SEGARRA, DE DONNEA, DONNELLY, DUARTE CENDAN, DÜHRKOP DÜHRKOP, DURY, DUVERGER, ELLIOTT, ERNST DE LA GRAETE, ESCUDER CROFT, FALQUI, FAYOT, FITZGERALD, FITZSIMONS, FONTAINE, FUNK, GALLE, GARCÍA AMIGO, GARCÍA ARIAS, GIL-ROBLES GIL-DELGADO, GOEDMAKERS, GÖRLACH, GREEN, GRÖNER, GRUND, GUILLAUME, GUTIÉRREZ DÍAZ, HADJIGEORGIOU, HÄNSCH, HAPPART, HARRISON, HERMAN, HERMANS, HERVÉ, HOLZFUSS, HOON, HOPPENSTEDT, HORY, HUGHES, IMBENI, IZQUIERDO ROJO, JACKSON M., JEPSEN, JOANNY, KELLETT-BOWMAN, KLEPSCH, LAGAKOS, LALOR, LAMBRIAS, LANE, LANGES, LANNOYE, LARIVE, LINKOHR, LLORCA VILAPLANA, LULLING, LÜTTGE, MAIBAUM, MARCK, MARINHO, MARTIN D., MCCUBBIN, MCGOWAN, MEBRAK-ZAÏDI, MEDINA ORTEGA, MENRAD, MERZ, MIHR, MIRANDA DE LAGE, MONNIER-BESOMBES, MORÁN LÓPEZ, NAPOLETANO, NEWTON DUNN, NIELSEN T., NORDMANN, O'HAGAN, ODDY, ONUR, OOMEN-RUIJTEN, OOSTLANDER, ORTIZ CLIMENT, PACK, PAGOROPOULOS, PAPAYANNAKIS, PARODI, PARTSCH, PASTY, PATTERSON, PERREAU DE PINNINCK, PERSCHAU, PERY, PETER, PETERS, PIERROS, PINXTEN, PIRKL, PLANAS PUCHADES, POETTERING, PONS GRAU, PORRAZZINI, PRAG, PRICE, PRONK, PROUT, VAN PUTTEN, RAMÍREZ HEREDIA, RANDZIO-PLATH, READ, REDING, RINSCHÉ, ROBLES PIQUER, ROMEOS, ROTHE, ROTHLEY, ROUMELIOTIS, RUIZ-GIMÉNEZ AGUILAR, SAINJON, SAKELLARIOU, SAMLAND, SANZ FERNÁNDEZ, SAPENA GRANELL, SARIDAKIS, SARLIS, SBOARINA, SCHINZEL, SCHLECHTER, SCHMIDBAUER, SCHODRUCH, SCHWARTZENBERG, SIERRA BARDAJÍ, SIMPSON A., SIMPSON B., SISÓ CRUELLAS, SONNEVELD, SPENCER, STAES, STAUFFENBERG, STEWART-CLARK, SUÁREZ GONZÁLEZ, TINDEMANS, TOMLINSON, TONGUE, TOPMANN, TRAUTMANN, TRIVELLI, TSIMAS, TURNER, VALENT, VALVERDE LÓPEZ, VAN OUTRIVE, VAYSSADE, VÁZQUEZ FOUZ, VECCHI, VAN VELZEN, VERDE I ALDEA, VERHAGEN, VERTEMATI, VERWAERDE, VON DER VRING, VAN DER WAAL, WAECHTER, VON WECHMAR, WHITE, WILSON, VON WOGAU, WOLTJER, WYNN, ZAVVOS.

(0)

BLANEY, VANDEMEULEBROUCKE.

Resolutie

(+)

ADAM, ALBER, VON ALEMANN, ÁLVAREZ DE PAZ, ARBELOA MURU, AVGERINOS, BAGET BOZZO, BARTON, BARZANTI, BEAZLEY P., BEIRÓCO, BELO, BENOIT, BERTENS, BEUMER, BINDI, BIRD, BOCKLET, BOFILL ABEILHE, BOMBARD, BRU PURÓN, CABEZÓN ALONSO, DE LA CÁMARA MARTÍNEZ, CANAVARRO, CARVALHO CARDOSO, CASSANMAGNAGO, CECI, CHANTERIE, CHEYSSON, CHIABRANDO, COIMBRA MARTINS, COLOM I NAVAL, CONTU, COONEY, COT, COX, CUSHNAHAN, DALY, DAVID, DE GIOVANNI, DE GUCHT, DEFRAIGNE, DENYS, DESAMA, DESMOND, DÍEZ DE RIVERA, DOMINGO SEGARRA, DE DONNEA, DONNELLY, DUARTE CENDAN, DÜHRKOP DÜHRKOP, DURY, DUVERGER, ELLIOTT, ESCUDER

Donderdag 22 november 1990

CROFT, FERRER I CASALS, FONTAINE, FUNK, GARCIA, GARCÍA AMIGO, GARCÍA ARIAS, GIL-ROBLES GIL-DELGADO, GUTIÉRREZ DÍAZ, HADJIGEORGIU, HÄNSCH, HAPPART, HARRISON, HERMANS, HERVÉ, HOFF, HOLZFUSS, HOON, HORY, HUGHES, JACKSON M., JEPSEN, LA PERGOLA, LARIVE, LINKOHR, LÜTTGE, MAHER, MAIBAUM, MARCK, MARINHO, MARTIN D., MCCUBBIN, MCGOWAN, MEBRAK-ZAÏDI, MEDINA ORTEGA, MENRAD, MERZ, MIRANDA DE LAGE, MUNTINGH, NAPOLETANO, NEWTON DUNN, NIELSEN T., O'HAGAN, ODDY, ONUR, OOSTLANDER, ORTIZ CLIMENT, PACK, PEIJS, PENDERS, PERSCHAU, PERY, PETER, PETERS, PINXTEN, PIRKL, PLANAS PUCHADES, PONS GRAU, PRAG, PRICE, PRONK, PROUT, RAMÍREZ HEREDIA, RANDZIO-PLATH, READ, ROBLES PIQUER, ROMEOS, ROTHLEY, ROUMELIOTIS, RUIZ-GIMÉNEZ AGUILAR, SABY, SAINJON, SAKELLARIOU, SANZ FERNÁNDEZ, SAPENA GRANELL, SCHINZEL, SCHLECHTER, SCHLEICHER, SCHMIDBAUER, SCHWARTZENBERG, SIERRA BARDAJÍ, SIMPSON A., SIMPSON B., SONNEVELD, SPENCER, STAUFFENBERG, STAVROU, STEWART-CLARK, SUÁREZ GONZÁLEZ, THAREAU, THEATO, TINDEMANS, TITLEY, TOMLINSON, TOPMANN, TRAUTMANN, TRIVELLI, TSIMAS, TURNER, VALENT, VAYSSADE, VÁZQUEZ FOUZ, VECCHI, VERDE I ALDEA, VON DER VRING, WHITE, WIJSENBEEK, WILSON, WYNN.

(—)

ANTONY, BJØRNVIG, BLOT, DILLEN, EWING, FITZGERALD, FITZSIMONS, GRUND, GUILLAUME, KELLETT-BOWMAN, KILLILEA, LALOR, LANE, MARTINEZ, MEGRET, PASTY, SANDBÆK, SCHODRUCH, TAURAN, VANDEMEULEBROUCKE, VAN DER WAAL, VERWAERDE.

(O)

AGLIETTA, ALAVANOS, ANGER, BETTINI, ERNST DE LA GRAETE, FALQUI, FAYOT, GANGOITI LLAGUNO, JOANNY, LANNOYE, LULLING, MIRANDA DA SILVA, MONNIER-BESOMBES, PARTSCH, PATTERSON, QUISTORP, REDING, RIBEIRO, WAECHTER.

Interimverslag Colom i Naval — doc. A 3-317/90

Nieuw financieringsstelsel van de Gemeenschap

Amendement nr. 3

(+)

AGLIETTA, ANGER, BETTINI, BLOT, BOMBARD, BONTEMPI, CECI, DE GIOVANNI, DESAMA, DILLEN, DOMINGO SEGARRA, ERNST DE LA GRAETE, FALQUI, FERNEX, GUTIÉRREZ DÍAZ, JOANNY, LANNOYE, MARTINEZ, MAYER, MONNIER-BESOMBES, NAPOLETANO, PARTSCH, PORRAZZINI, QUISTORP, ROBLES PIQUER, TRIVELLI, VALVERDE LÓPEZ, WAECHTER.

(—)

ADAM, ALBER, VON ALEMANN, ÁLVAREZ DE PAZ, ARBELOA MURU, ARIAS CAÑETE, BARTON, BEAZLEY P., BEIRÔCO, BELO, BERTENS, BIRD, BOFILL ABEILHE, VAN DEN BRINK, BRU PURÓN, CABEZÓN ALONSO, DE LA CÁMARA MARTÍNEZ, CANAVARRO, CARVALHO CARDOSO, CHEYSSON, CHIABRANDO, COIMBRA MARTINS, COLOM I NAVAL, COONEY, COT, COX, CRAMPTON, CUSHNAHAN, DALSASS, DALY, DAVID, DE GUCHT, DEFRAIGNE, DENYS, DESMOND, DÍEZ DE RIVERA, DE DONNEA, DÜHRKOP DÜHRKOP, DURY, ELLIOTT, FERNÁNDEZ ALBOR, FERRER I CASALS, FITZSIMONS, FUNK, GANGOITI LLAGUNO, GARCÍA AMIGO, GARCÍA ARIAS, GIL-ROBLES GIL-DELGADO, GOEDMAKERS, GÖRLACH, HADJIGEORGIU, HÄNSCH, HARRISON, HERMAN, HERVÉ, HOLZFUSS, HOON, HORY, JACKSON F., JACKSON M., KELLETT-BOWMAN, KEPPELHOFF-WIECHERT, KILLILEA, KLEPSCH, LALOR, LANE, LINKOHR, LLORCA VILAPLANA, LÜTTGE, MAHER, MARCK, MARINHO, MCCUBBIN, MCGOWAN, MEBRAK-ZAÏDI, MEDINA ORTEGA, MENRAD, MERZ, MIRANDA DE LAGE, MUNTINGH, NAVARRO VELASCO, NEWTON DUNN, NORDMANN, O'HAGAN, ODDY, ONUR, OOMEN-RUIJTEN, OOSTLANDER, ORTIZ

Donderdag 22 november 1990

CLIMENT, PACK, PASTY, PENDERS, PERREAU DE PINNINCK, PERSCHAU, PERY, PETER, PIERROS, PINXTEN, PIRKL, PLANAS PUCHADES, POLLACK, PONS GRAU, PRAG, PRICE, PRONK, PROUT, RAMÍREZ HEREDIA, RANDZIO-PLATH, READ, REDING, ROMEOS, RUIZ-GIMÉNEZ AGUILAR, SAKELLARIOU, SANZ FERNÁNDEZ, SAPENA GRANELL, SARLIS, SBOARINA, SCHINZEL, SCHMIDBAUER, SIERRA BARDAJÍ, SIMPSON B., SISÓ CRUELLAS, SONNEVELD, SPENCER, STAUFFENBERG, STEWART-CLARK, SUÁREZ GONZÁLEZ, THAREAU, THEATO, TINDEMANS, TITLEY, TOMLINSON, TONGUE, TOPMANN, TRAUTMANN, TSIMAS, TURNER, VAYSSADE, VÁZQUEZ FOUZ, VEIL, VERDE I ALDEA, VERHAGEN, VERWAERDE, VON DER VRING, WHITE, WILSON, WYNN.

(O)

MIRANDA DA SILVA, RIBEIRO, SANDBÆK.
